

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Kristensen, Tom.

Titel | Title:

Livets Arabesk : Roman.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : H. Hagerups Forlag, 1921

Fysiske størrelse | Physical extent:

291 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

TOM KRISTENSEN
LIVETS ARABESK
ROMAN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DA Dedikationsamting
8° 675

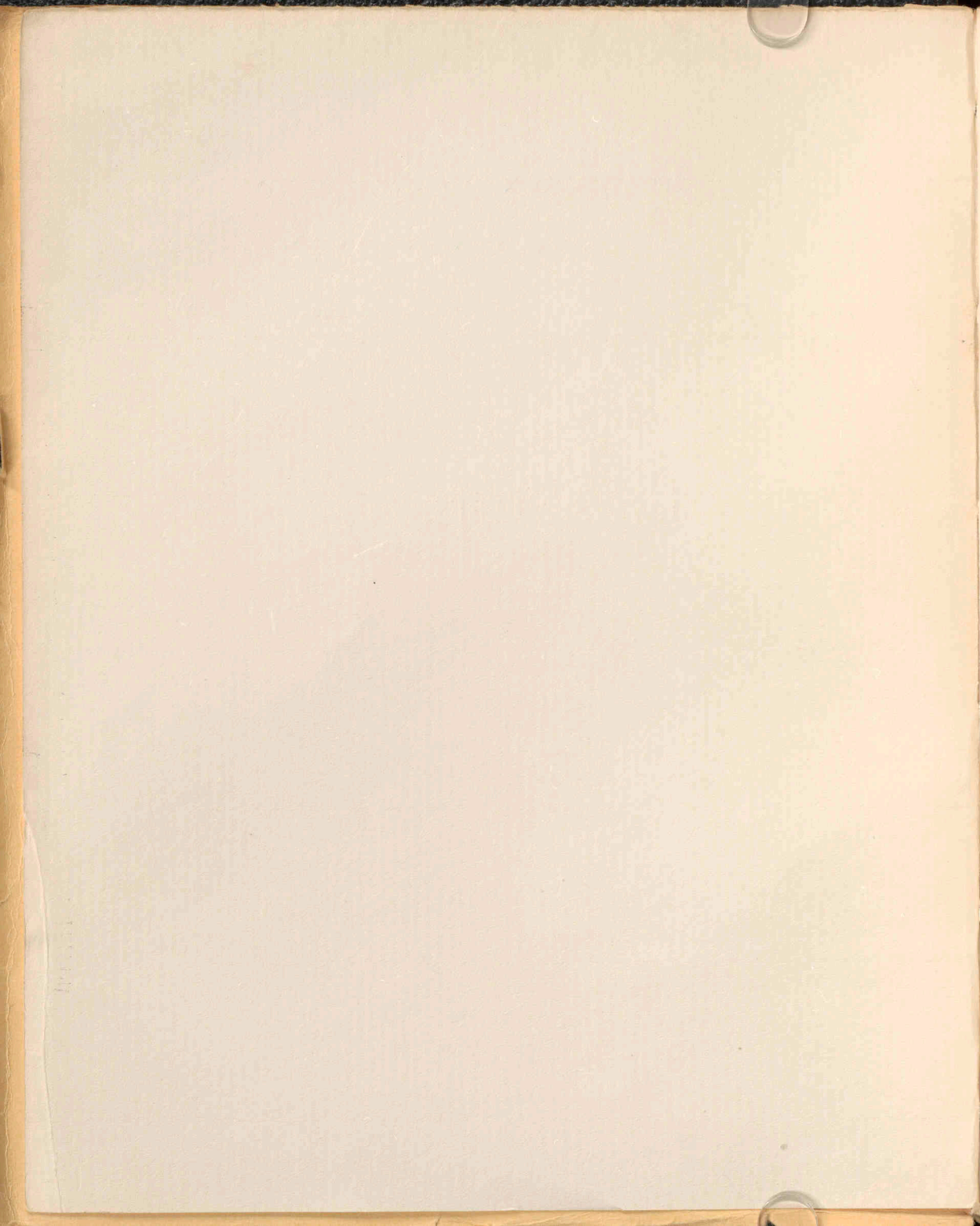
Det Kgl. Bibliotek

130024844537

Til Henrik
fra din hengivne
Tom.

LIVETS ARABESK

TOM KRISTENSEN

LIVETS ARABESK

ROMAN

KØBENHAVN
H. HAGERUPS FORLAG
1921

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

1973 G 1859

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI, KØBENHAVN

FØRSTE DEL

I.

DOKTOR Jørgen Baumanns høje, fede Skikkelse tegnede sig mod den hvide Villamur som en stor, sort Masse, som Skyggen af en Trækroner, og midt i denne Skygge glimtede en hvid Flade, et bredt Skjortebryst. Han var festklædt.

Han stod stille, med Hånden støttet mod Muren, og lyttede til Musikken indenfor i Villaen. Der var jo Fest i hans eget Hjem. Det myldrede med Mennesker i de store, øde Sale.

Bagved ham gav Gruset sig til at knirke ganske sagte, og han vendte Hovedet. En mørk Skikkelse af Middelhøjde nærmede sig og trådte i det samme ind i Lysskæret, som kastedes ud fra et af Villaens aflange Vinduer og lå som en matgul Lem over den dunkle Grusgang.

»Er det dig, Pram?» spurgte Baumann, da han så, at Lyset faldt på et skinnende, sort Hår.

»A piece of him,« svarede en blød Stemme.

Baumann lo. En fyldig Latter rystede hans store Krop.

»Står du her og lufter de hede Drikke, Bau,« fortsatte Stemmen.

»Åh ja, måske!«

»Det kan også gøres nødvendig,« pustede Pram, »men Natten er for lun. Frostnætter er bedre.«

»Har, har! Gamle Kender! Men Frostnætter slår; de er farlige, er de.«

»Det er da det gode ved dem.«

Baumann trådte ind i Lysskæret, og et Ansigt med bløde, runde Kinder og en tyklæbet Mund, som var officielt strammet, skinnede frem af den sorte Masse. En stor Næse med et brutalt Knæk kastede en kantet Skygge over en Del af Ansigtet.

Han slog Pram på Skulderen.

»Du er uforbederlig, gamle.«

Og han så ham ind i Ansigtet og skimtede et Smil dirre i en hårfin Streg over hans stærkt røde Læber.

»Ja, og du er forbedret,« svarede Pram.

»Der er ikke anden Vej. Det vil du også komme til at indse før eller senere.«

»Når jeg bliver gift, mener du.« Og Prams indvendige Latter høstes som nogle Gisp.

»Ja, omtrent.« Baumann lo højt.

»Det ske sent.«

»Hvorfor det? Det er den eneste normale Løsning.«

Men Prams lydløse Latter høstes stadig. Det var, som om han hviskede den.

»Normal,« sagde han og krummede sig sammen. »Se nu på din Frue. Hun ødelægger dig, siger jeg. Hele dit Væsen får ikke Lov til at udvikle sig frit. I Aften har hun ødelagt hele din Villa, hele din Villas Idé. Hun har fyldt de store, øde Sale, din Fornemmelse af Rum og Tomhed, som du i sin Tid fandt Udtryk for i disse Sale, med Masser af små Borde og små Stole og små Tæpper og små Gobeliner, en uhyggelig Forvirring af Detailler, som man bliver skeløjet af at glo på, og så har hun Herren hjælpe mig lukket, låset af for dit Rædselskabinet.«

»Ja, det har hun, Pram. Og jeg tror, hun har Ret i det.«

»Er du ved at overgive dig, Bau?«

»Ja,« sukkede den store Baumann.

»Lad os gå ind igen, Bau. Du må dog passe dine Pligter som Vært,« bemærkede Pram.

»Ja.«

De gik op ad nogle hvide Trapper og trådte ind i en Glasveranda, hvor der stod nogle Borde og nogle Kurvestole, fyldte med Puder i lilla og okker og grønt.

Baumann strøg sig irriteret gennem sit glatte, tynde Hår.

»Også her har hun været, ser du. Hun har fjærnet de lysegule Puder, som lå i Kurvestolene, fordi hun vil have Varme og Lunhed, og fordi hun vil have Farver. Farver er Gøgl, når man behandler dem på den Manér, hun gør. Hun dræber Kurvestolene. De er gule og kolde, og de skal blive ved med at være det.«

»Hun forstår dig ikke, Bau!«

Baumann tog i Raseri nogle Puder og slyngede dem ud af Glasdøren og anbragte sig så i den tomme Kurvestol. Pram satte sig derimod i en Bølge af lilla og okker. En matrød Fantasiblomst lyste frem mellem hans sorte Benklæder.

»Det er rigtigt, Pram. Hun forstår mig ikke. Hun forstår ingenting. I de andre Huse, i Huset i Byrum og i Lejligheden inde i Byen har hun fået Lov til at herske; men her ude på Villaen, som jeg har ordnet efter min Livsopfattelse, som jeg har tænkt mig som et Digt, der udtrykker alt det væsentlige, kommer hun også med sine kulørte Klude uden at forstå nogetssomhelst.«

»Det er jo det idiotiske ved Ægteskabet. Det har jeg tidt nok sagt dig. Det er og bliver et Kompromis, og I må begge to ofre det bedste i Jer, for at det skal gå.«

»Det bedste? Hvad mener du med det, Pram?«

Pram løftede smilende det højre Øjenbryn, så hans smukke, rødmossede Ansigt fik en skæv, satanisk Forvrængning, og han svarede stiltødt:

»Det bedste i et Menneske er hans små Galskaber, hans forfriskende Monomanier. Det er det, der skaber Individet.«

I det samme dukkede en Tjener i grønt Kjølesæt frem i Døren, frem mellem alle de dansende Gæster, som glimtede forbi.

»Ønsker Herren noget?«

Baumann nikkede: »Hent Whisky og Cigarer!«

»De er upåklagelige, dine Tjenere,« bemærkede Pram, da Tjeneren med et stift Buk var forsvundet igen.

»Åh ja — —«

Men Resten af Baumanns Ord overdøvedes af en grel Musik, som brød frem. Den dunkede igennem Salene, og man hørte Gæsterne juble af Glæde. Dansetempoet blev hidsigere. Parrene svirrede hurtigere forbi Døren. Fru Essinger i stejl Dans med den krøllede Thorkild Christensen. Fru Gelbbaum i Favnen på den tykke, røde Journalist Stang. Fru Stang i yppig Vrikken, i Leg med den halvgamle, trippende Skibsreder Essinger. Frk. Iversen, lidenskabeligt båret af Sagfører Løvdahl. I en hastig, huggende Rytme gled de forbi Døren; de skød frem og tilbage i Takt til Musikkens afhakkede Synkoper.

Pram sad og stirrede ind på de dansende.

»Hvorfor har du Stang med, Bau?« spurgte han.

»Ved det ikke!«

Tjeneren i grønt viste sig atter i Døren med Whisky og Cigarer.

»Men han er meget ordentlig i sin Optræden,« bemærkede Pram. Han tænkte stadig på Stang.

»Det manglede bare,« udbød Baumann og klemte Munden endnu strammere sammen.

Tjeneren forsvandt.

»Tag dig en Whisky, Pram.«

»Tak!« Pram skænkede op. »Køn Kone, denne Fru Stang,« fortsatte han.

»Altfor køn til ham, den Buk!«

Musikken holdt op. Man hørte Parrene gå fra hinanden, og Ord begyndte at krydses i Luften. »Kom herhen. Her er Likører.« Det var Fru Baumanns Stemme, som klang. »Tak, Frue.« »Det er udmærket!« »Splendid!« råbte flere Stemmer. »Men hvor er Værten?« »Ja, hvor er han?«

»Nå, her sidder I rigtigt rart,« lød en Stemme i Døren, og Skibsreder Essinger trippede ud på Glasverandaen. De hvide Whiskers, hvide og krusede som Flødeskum, strittede ud fra de vinrøde Kinder. Et Par bløde, blå Øjne stirrede velvilligt på Baumann. »En dejlig Fest, Hr. Baumann. Morsom! Morsom! I stor Stil! Kaster Klinikken virkelig så meget af sig?«

»Åh ja,« svarede Baumann og så på Skibsrederen med et Blik, der var sort af Uro.

»Der var ti, der fik Benene skåret af i Går,« indskød Pram.

»Hæ hæ,« lo Skibsrederen og rettede sit Blik mod ham.

»Hvad ler De af?« råbte Pram, og hans dybtblå Øjne oplystes af en lysere, blå Flamme, der slog ud langt inde fra.

Skibsrederen rykkede uroligt på Benene.

»Det er Alvor,« føjede Pram til. Nu smilede han spidst.

Essinger følte sig beroliget ved dette Smil og rystede bebrejdende på Hovedet, så at de hvide Whiskers gængede.

»Store Spøgefugl! Hæ hæ!«

Musikken begyndte igen.

»Så må jeg ind og danse,« og Skibsrederen forsvandt med små, sirlige Skridt.

»Lad være med at drille ham, Pram. Jeg kan ikke lide det.«

Men Pram tændte sig en Cigar, pustede Røgen ud i Luften i en stor, blå Sky og svarede: »Du er blevet gammel i de to År, du har været gift.«

Musikken brød atter igennem. Det var en Ragtime, hvor Tonerne væltede imellem hinanden som Trekanter. I Takt til Melodien udstødte Thorkild Christensen nogle lange, primitive Hyl, der langsomt bevægede sig over et Par Toner.

Baumann rynkede Brynene, men Pram lo drilagtigt og nikkede ind mod de dansende.

En Sky af Parfume og hede Dufte og Varme fra Kvindelegemer slog ud i den kølige Glasveranda. En Raslen af Silke og en Slæben af højhælede

Sko, sagte Kurren og inderlige Ord, et Skrig og et Fnis myldrede op om Musikkens synkopiske Takter. Så flængedes Melodien i en unaturligt lang Pause, medens Fødderne fortsatte deres klingrende Takt hen over de bonede Gulve som i en Ekstase, der aldrig vilde høre op, indtil Tonerne endelig fossede frem igen, heftigere, vildere end før, og brusede ud af Dørene i et Fald af skingrende Tonekontraster, som rev alle Samtaler og Latterudbrud med sig.

»I et Ægteskab er man aldrig alene,« sagde Pram.

Baumann så spørgende over på ham. Han kunde ikke høre et Ord i denne larmende Musik.

Fru Baumann, lille, fyldig og mørk, hvirvlede forbi med den lange Kubistmaler, Josephsen. Hun hvilede ind mod ham med de nøgne Arme op langs hans Ærmer.

Pram så flygtigt over mod Baumann, som nervøst bed i sin Cigar, og som vilde til at sige noget. Men de sad jo som stumme i denne orkanfyldte Musik, denne rasende Typhon.

Thorkild Christensen huggede igennem med et Urskovsbrøl.

»For galt!« råbte Baumann. To hektiske Pletter trådte frem som brunlige Skygger under hans Øjne. Han rejste sig og tog fast om Kurvestolens Kant.

Men et vådt Smil blinkede over Prams fyldige Læber.

Baumann så det og satte sig igen, langsomt og tungt, og Musikken faldt i det samme ned i et pianissimo. Atter steg Takten af Fødderne som et Slags monotont Akkompagnement til den halvvilde Melodi, som en Klapren på Gulvets store Træinstrument.

»At hun vil danse med den lange, frække Karl!« udbrød Baumann.

Pram virrede ironisk med Hovedet.

»Åh, men der er ingen Fare,« sagde Baumann og beroligede sig selv, »Hun kan ikke fordrage hans Malerier.«

»Skal vi gå ind, Bau. Værten må vel vise sig.«

De rejste sig begge og trådte ind i Salen, hvor der dansedes. Væggene skinnede med spraglede Gobeliner, hvor Hyrder i blå Knæbukser og røde Strømper konverserede Hyrdinder i røde, ophæftede Kjoler og blå Strømper. De gik i smaragdgrønt Græs og drak af saphirblå Bække. Uldne Dægge-lam lå med deres perverse Muler presset op i Skødet på Damer, der knælede eller sad på Hug, medens Herrer med svajede Rygge støttede sig til lange, spinkle Stave med gule Sløjfer og læspede tyste, broderede Ord.

Baumann så på disse Gobeliner med et trægt Smil.

»Hvor har du været henne så længe, Jørgen,« råbte Fru Baumann og sprang ud af den intime Dans med Kubisten.

Hun kom løbende hen imod ham og sprang eksalteret op i hans brede Favn. Munden, en lille, rød Vrængning under en altfor lang Næse, blev truttet i rund Sødme.

Baumann strøg hende forlegent over hendes sorte Hår, som hang i ringlede Krøller ned mod Halsen.

»Morer du dig?« spurgte han adspredt.

Hun så op på ham. Et mistænksomt Blink tændtes i hendes mørke Øjne og forsvandt i Mørket igen.

»Åh ja,« svarede hun langsomt og lod Armene synke.

»Er du træt, Jørgen?« spurgte hun.

»Ikke Spor, lille du.«

Kubisten stod ovre i den anden Ende af Salen og så meget opmærksomt på dem. Så bøjede han sit aflange, blege Ansigt med de tungt bevægelige Øjne, som om han tænkte. En Tåge gled hen over hans Træk.

»Vil du danse, Jørgen?« og hun hoppede koket.

»Om lidt.«

»Så er det for sent!« svarede hun trist.

Derpå rettede hun sig trodsigt og drejede sig rundt.

Baumann så på hendes Nakke, der formede sig som et Æg under Hårets mørke Forvirring. Der var noget udflydende melankolsk i hans Blik.

»Jeg er alligevel træt,« svarede han halvhøjt.

Men hun var allerede ovre i den anden Ende af Salen og var ved at træde ind i Dansen med Kubisten, der bøjede sin Krop som en forvokset Dreng.

»Hun er s'gu ligeglad!« mumlede Baumann.

»Er det sådan at være gift?« spurgte Pram ironisk.

»Ja.«

De kom forbi Døren ind til det Rædselskabinet, Baumann havde omtalt ude i Haven.

Pram slog lystigt til Døren med sin knyttede Næve.

»Låset!« sagde Baumann heftigt.

Inde i en anden Sal, hvor Gæsterne sad ved små Borde og talte sammen, anbragte de sig i et Par magelige Stole. Baumann gned sig nervøst over sin brede Pande.

Cigarfabrikant Gelbbaum med et sortfarvet Skæg, men med blålige Læber, som røbede hans Affældighed, kom hen til Baumann.

»Hør! Hvem er det, Essinger, den gamle Udhaler, valser rundt med.«

»Det er Fru Stang, gift med Journalist Stang,« svarede Baumann trægt.

»Nåh! Hr. Horn, ha. Ikke sandt? Ha ha.«

Baumann ló påtaget: »Har, har, har! Nej, dertil er hun for dydig. Det er snarere hende, der skulde hedde Fru Horn.«

Gelbbaum åbnede de små, brune Øjne.

»Er Journalisten så slem,« spurgte han.

»Ja, han danser i Øjeblikket med Deres Kone,« indskød Pram spydigt.

»Åh, lad ham det. Dér er ingen Fare,« svarede Gelbbaum hurtigt. Han blev gul over Kindbenene.

»Pas nu bare på. Han er tyk; men Don Juan var efter Sigende også tyk,« føjede Pram til.

Gelbbaum rykkede Stolen i al Ubemærkethed, så at han havde Udsigt over hele Salen, hvor der dansedes.

»Det er nok ikke mig, der skal passe på,« bemærkede han onskabsfuldt. Han havde set Kubisten danse forbi med Fru Baumann.

Baumann rykkede uroligt på sig.

Han vendte Ryggen mod Dansesalen, greb efter et Whiskyglas og drak.

»Hov! Det er mit, De drikker af, Hr. Baumann,« udbrød Gelbbaum.

Pram tog Glasset og drak også af det.

»Hov, hov!« lo Gelbbaum.

»Vi blander gul Vædske og bliver Fostbrødre,« svarede Pram med et dulgt Smil.

Musikken holdt op, og Gelbbaum gik skyndsomt ind til sin Kone.

»Er det sådan at være gift?« hviskede Pram.

»Hvordan?« spurgte Baumann fraværende.

»Sådan som du er det, som Gelbbaum er det, som Essinger er det. Mand og Kone er helst borte fra hinanden, og alligevel lurar de på hinanden.«

»Jeg forstår dig ikke.«

»Jo, altfor godt.«

»Nej.«

»Jo, du gør!« svarede Pram.

Derefter slog han ud med Hånden i Retning af en lille, tynd Herre med mørkt Skæg og mørke, fanatiske Øjne, som sad og talte med en gråsprængt Herre, og fortsatte: »Men se dér, Bau! Dér skal du se en lykkelig Mand.«

Baumann så derhen: »Nåh, ham, din hellige Ven. Er det, fordi han går i altfor stor Diplomat, at han er lykkelig, eller fordi han går med snavsede Manchetter?«

»Nej, kære Bamse,« lo Pram og så ligesom kærtegnende på Baumanns vældige Krop. »Nej, men han er ikke gift, skal jeg betro dig.«

»Hvad får han da Tiden til at gå med?«

»Han spekulerer over Gud og det ondes Princip, lille Bau!«

»Er det Lykken?«

»Ja!«

»Sludder, Pram!«

»Nej, vel er det ikke Sludder. Er Religion da ikke det mest spændende, som tænkes kan?«

Baumann lo højt: »Har, har. Der er noget i det. Har, har, har. Men hvorfor virker Religionen altid ødelæggende på sine Dyrkere. Hvorfor skal de aldrig gå ulasteligt klædt, med mindre de er Præster. Det synes jeg, at de skylder Gud og sig selv. Og se nu. Han spiser Gud straffe mig Lagkage med rødt Syltetøj, og ser tilmed salig ud, mens Flødeskummet glider i Dråber ned over hans sorte Skæg. Og han har ikke drukket noget hele Aftenen. Og han har ikke røget så meget som en eneste Cigaret. Hvorfor skal da Religionen også altid gøre fersk? Nu er han religiøs, og på den Konto må der tilgives ham meget; men var han et almindeligt, normalt Menneske og røg ikke og drak ikke og så ikke mildt til Kvinder, så vilde jeg straks lade ham smide ud. Så havde han en eller anden hemmelig Last, som var af så uhyggelige Dimensioner, at man ikke kunde have ham indenfor éns fire Vægge.«

»Han bander, kære Bau, og han ser forunderligt mildt til Kvinder, men de bliver bare bange for hans rødsprængte Galmandsblik,« indvendte Pram og løftede sine Øjenbryn.

»Det havde talt til hans Undskyldning, hvis han ikke havde begået den Kapitaldumhed at tale med Ziegler, denne idiotiske Eunuk, som kun kommer med, fordi Frk. Iversen er hans Svigerinde. Har! Han er den første, jeg har set tale med Ziegler i fem Minutter i Træk. Og se, nu lægger Ziegler Hovedet bagover og stirrer med tåget Blik mod Loftet og siger: »Såh! Det er interessant! Virkelig! Nåh jah!« Nej Pram, og atter Nej. En Mand, der kan tale med det Fæ i fem Minutter, er ikke lykkelig. Han er sløv, er han.«

»Du bliver helt ivrig, lille Bamse. Få ham nu ikke forkert i Halsen, den lille, venlige Mand,« afbrød Pram.

Den lille, tynde Herre smilede bag sit mørke, fligede Skæg og nikkede til Baumann.

»Tak for i Aften,« råbte han. Det lød som en stum Mands Brøl.

»Morer De Dem, Hr. Ducker,« spurgte Baumann højt.

Ducker nikkede.

»Det var mærkeligt! Hvordan bærer De Dem ad med det? Har Lagkagen beruset Dem?«

Ducker mumlede et Svar mellem Skægget.

»Jeg forstår min Sandten ikke, hvad din hellige Ven siger. Han læsper, tror jeg,« sagde Baumann henvendt til Pram.

»Ja, Ducker fører altid våd Tale,« svarede Pram.

Baumann lo højt.

Ducker hørte Latteren og så forskræmt over på dem. Endelig rejste han sig og kom over til dem, en latterlig Skikkelse med Benklæderne hængende i store Folder om Benene.

»Har Hr. Pram sagt noget ondt,« mumlede han.

»Nej,« svarede Pram og så drilagtigt på ham, »jeg har blot karakteriseret.«

»Jeg så, at De smilede ganske stille, så det har ikke været Karakteristik, men Karikatur,« hviskede Ducker. Han talte, som om Tungen fyldte for meget i Munden.

»Hvad sagde han?« spurgte Baumann.

»Bravo, Fruen vil synge,« råbte Thorkild Christensen inde fra Dansesalen.

»Bravo!« råbte flere Stemmer.

Alle de dansende stimlede hen imod Musikerne.

Skibsreder Essinger kom med ilsomme, små Skridt ind i den Sal, hvor de Herrer, der foretrak Vin for Dans, havde sat sig til Rette.

»Hyss, de Herrer. Ikke skramle med Glassene. Fruen ønsker at synge.«

Og han løftede Hænderne og påbød Tavshed.

»Porcelæn,« mumlede Pram og så ondsksfuldt på Essingers røde Kinder og hvide Whiskers.

»Hyss! Fruen vil gøre os den Ære at synge en Sang.«

Baumann rejste sig og gik hen i Døren. Hans store Skikkelse, den fyldige Krop på de spinkle Ben, stod under hele Sangen støttet til Dørkarmen uden en Bevægelse.

Thorkild Christensen havde taget Celloen og kaldte på Ducker, som smøg sig forbi Baumann i Døren og luntede hen til Flygelet.

Gæsterne smilede ad hans Diplomatrakke, der så ud, som om han havde haft den på i Seng.

Fru Karen Baumann stillede sig op ved Siden af Flygelet.

Hendes Øjne var halvtillukkede.

»Hun skjuler sig nok bag sine Øjenlåg,« hviskede Pram hen for sig, som om hans Tanker talte højt.

»Ti stille,« svarede Baumann heftigt.

Og Fruen sang en lille, enfoldig Vise om en Kvinde i en folderig, lavendel-blå Kjole, og denne Kvinde gik bag de røde Roser, og hun blev blegere, og Roserne blev rødere, og hun spurgte en lille, grøn Fugl om, hvad Kærlighed var, og Fuglen sang med spinkel Røst, at den, som spurgte, aldrig skulde forstå; thi den, som spurgte, stod udenfor. Og Kvinden i den lavendelblå Kjole spurgte, hvorfor Kærligheden ikke kom til hende, og Fuglen svarede, at den, som ventede, for stedse skulde vente; thi Kærligheden kom kun til den, som ikke ventede. Og Roserne blev rødere, og Kvinden blev blegere og ventede til sin Død; thi hun kunde kun vente.

Gæsterne klappede vildt.

Men Fru Baumann åbnede Øjnene, så sig om blandt Gæsterne og blev forvirret. Hendes Blik gled hen over Pram, Baumann, Essinger, Gelbbaum, Thorkild Christensen, Ducker, hen over dem alle. Hun søgte lidenskabeligt.

»Det var altfor godt sunget,« sagde Pram stille, »jeg vilde blive urolig, hvis min Kone sang så godt en Aften, men jeg har jo Gud ske Lov ingen.«

Baumann vendte sig brutalt om og gik.

Og Pram fulgte efter. Han havde i et Glimt set Kubisten Josephsen, som sad på en Stol bag alle de andre og stirrede ned på det blanke Gulv.

Ude i Korridoren stønnede Baumann højt. Hans brede Skuldre rystede.

»Hvorfor forfølger du mig, Pram?«

»Ja, det er ikke godt at vide.«

»Vi går ovenpå.«

De hørte en ny Sang, medens de gik op ad den runde, hvide Trappe med den røde Løber.

»Hun synger igen,« sukkede Baumann.

»Ja.«

Oppe i et forholdsvis tomt Værelse, hvor der stod en stor Seng, en Divan og nogle Bøger i en Reol, satte de sig til Rette.

»Her er køligt, og her er Fred,« bemærkede Baumann og lod sig dumpe ned i Divanen. »Tag dig en Stol!«

Pram satte sig omhyggeligt til Rette i en Stol og lagde Benene op på den nederste Del af Divanen, så at de hvide Silkestrømper glimtede frem.

»Jeg forstår hende ikke,« sagde Baumann langsomt. Han kneb Munden sammen, så Kødet blev hvidt om Læberne.

»Det gør jeg,« svarede Pram.

»Ja, det gør jeg vel inderst inde også, og det er jo det, som gør Situationen så fortvivlet. Jeg mangler den Dumhed, som gør aktiv. Jeg kan se Retten på begge Sider, og derfor nøler jeg, derfor taber jeg. Oh, Gud, hvor jeg trænger til at tale.«

»Du er helt hektisk, Bau!«

»Det er Atmosfæren, der er Skyld i det. Kan du ikke mærke, hvor den er tynd? Kan du ikke mærke, at den gør vild? Den er ligesom elektrisk, den er ligesom Violiner. Føler du dig ikke tomhjernet her i Aften, som om du havde hørt på en Ventilator i Timevis? Det er tynd Luft. Det trækker op til en Katastrofe.«

Pram nikkede.

»Jeg har følt det hele Aftenen, Pram,« fortsatte Baumann, »det trækker op. Der har været milevidt mellem Gæsterne under hele Festen. Og hvad har det hjulpet, at hun har fyldt Salene med sine Småborde og Gobeliner. Tomheden har hun ikke kunnet udrydde for mig.«

»Har hun villet det? Har hun ikke blot ønsket en Kulisseforandring for sin egen Skyld for at befri sig fra sin Fortid, som talte fra de gamle Vægge og de gamle Møbler,« svarede Pram.

Baumann strakte sig ud efter en Pibe, som lå på et Bord. Han trængte til noget at bide i, sådan Uro følte han dirre hen over Læberne.

»Jeg er bange for, at du har Ret,« sagde han.

Pram nikkede.

En Klapsalve trængte op til dem.

»Nu er hun færdig,« udbrød Baumann, som om han blev befriet for en Byrde.

»Er det ikke lang Tid siden hun har sunget sidst?« spurgte Pram.

»Jo, halvandet År.«

»Ser vi det.«

»I den sidste Tid har hun ikke engang nynnnet. Hun har siddet på en Stol og har været treven. Altid når jeg kom hjem fra Klinikken, sad hun på den fordømte Stol henne ved Kaminen og svarede kun med Enstavelsesord. Men for et Par Dage siden exploderede denne Tavshed. Du milde, sikken Scene det blev. Jeg kom hjem og havde haft et mærkeligt Tilfælde på Klinikken. En Dame, som jeg i sin Tid opererede, var blevet indlagt igen. Hele hendes Mave, Tarmene, kort sagt, hele Underlivet havde jeg den Gang været nødt til at hænges op i Sølvråde, som var fastgjort til Ribbenene, og nu var en af Trådene ved at arbejde sig ud gennem Kødet. Det fortalte jeg min Kone og kom til at le ad det.«

Pram smilede og nikkede.

»Og sikken Scene det blev. Hun forstod ikke min Latter, min uendelige Sjælsråhed. Hun forstod ikke det komiske i en så sørgelig Begivenhed. Hun forstod Gud straffe mig ikke, at når det mekaniske og det menneskelige støder sammen, bliver Udløsningen Latter. Hun lærer aldrig at forstå det. Hun tror, det er Menneskeforagt. Menneskeforagt! Som om det havde det ringeste med Menneskeforagt at gøre. Hun er rasende på mine Bi-ba-bu-dukker nede i Rædselskabinettet, lad gå. Det er måske Livsforagt. Måske? Hvad ved jeg? Men i dette Tilfælde er det jo snarere Menneskerespekt. Jeg viser jo ved mit Latterinstinkt, at jeg trods alle Teorier sætter Mennesket over Mekanismen.«

»Eller under,« afbrød Pram ironisk.

»Sludder, Pram; jeg viser jo, at jeg betragter Mennesket som mere end en Mekanisme, ellers vilde jeg finde det i sin Orden, at Maven blev op-hængt i Sølvråde.«

»Logisk set er det noget Vrøvl, du siger, Bau; men det er rigtigt alligevel,« afbrød Pram, og en ironisk Rynke dirrede over hans højre Øjenbryn.

»Ja, ikke sandt. Men hun, hun forstod ikke et levende Muk af det hele. Råhed kaldte hun det, og Gud hvor hun pinte mig.«

»Er du ved at overgive dig?«

»Nej!«

»Det hjælper heller ikke; thi det er for sent. Men du skulde aldrig have giftet dig. Det har hæmmet din individuelle Udvikling et Par År,« bemærkede Pram. Hans røde Læber var hovnet op. Det var, som om han blev passioneret ved at tænke på Tilværelsens Umulighed.

»Du taler, som om mit Ægteskab allerede var opløst.«

»Ja.«

I det samme tudede en Bil udenfor Villaen.

»Det er Gelbbaums,« sagde Baumann og gik hen til Vinduet. »Det er også ved at blive lyst.«

Nedenunder tonede Dansemusikken, grelt og rødt.

»Det er Gud ske Lov ved at blive lyst,« stønnede han.

Pram rejste sig med Besvær og gik ligeledes hen til Vinduet. Jo, ganske rigtigt. En mat Lysning lå ned over Træerne på den anden Side af Vejen, og Mørket hang som et tyndt Spindelvæv mellem Stammerne. Et hvidt Hus stirrede med Vinduer, der havde nedrullede Gardiner. Det stirrede pupilløst som en hvid Statue.

En Bil stod med sin aflange, sorte Firkant på den lyse Vej, der udstrålede

et hvidligt Morgenlys, som var den en umateriel Stribe, en tæt Mælkevej. Bilens Lygter lyste, matte som Spøgelsesøjne, i den gryende, hvide Dag. De stirrede magtesløst hen over Vejen. Så slukkede Chaufføren dem, og Vejen gav ligesom et Sæt og blev fastere.

En anden Bil kom farende.

»Det er Essingers,« sagde Baumann.

»Du må vel ned og sige Farvel, Bau.«

»Ja, det må jeg vel.«

Og Baumann gik.

Pram anbragte sig i Vindueskarmen med ti Cigaretter ordnet i Række ved Siden af sig. Han gjorde sig det hyggeligt.

Nu kom der nogle Droschebiler.

Baumann kom løbende ud ad Lågen. To Tjenere i grønt skyndte sig bagefter med Kjöleskøderne flagrende.

De råbte til Chaufførerne.

Og så et Virvar.

Fru Gelbbaum indhyllet i en vid Aftenkåbe kom ud; hun lo skingrende. Ved hendes ene Side gik Stang, tyk og rød, med en høj Hat siddende bag i Nakken. Hans ene Hånd havde hele Tiden Lyst til at glide om hendes Midie, men blev hver Gang prikket af Hr. Gelbbaums Stok. Ægtemanden fulgte vagtsomt bagefter. Ved Fruens anden Side gik min Sandten Ducker, foroverbøjet og beundrende. Han luntede i Takt til hendes Trippen.

Pram sad i sin Vindueskarm og smilede.

En Frue i grøn Kåbe! Hvem var det? Åh, Fru Essinger! Og Thorkild Christensen ved Siden af. Han gik med Hatten i Hånden for at lufte sine sorte Negerkrøller. Han bøjede sig undertiden elegant forover og hviskede noget, men Fru Essinger gik stejlt uden at se til Siden.

Pram tændte sig en ny Cigaret.

Hvor var Hr. Essinger? Stolede han på sin Frue?

Dér kom en barhovedet Frue. Et sort Hår snoede sig i Krøller hen over Hjernens smukke Oval og faldt ned over en nøgen Skulder. En høj Herre med blød Hat gik tæt op ad hende og stirrede øjensynligt på denne fyldige Skulder. De holdt hinanden med de yderste Fingerspidser i Hænderne og gyngede Armene frem og tilbage.

Baumann kom løbende tilbage, og de to fjernede sig lidt fra hinanden.

Pram åbnede stilfærdigt Vinduet og lænede sig noget ud.

Dér kom endelig Hr. Essinger i stor Slængkappe. Han holdt Fru Stang tæt ind til sig, ganske ugenært. Han dikkede hende under Hagen og lo;

og hun gik med en egen dvælende Gang, som om hun ved hvert Skridt søgte nærmere ind til ham.

Og dér kom Ziegler, lang og tør, med Frue, lang og tør.

Pram smilede ved at se dem og tænkte på, at denne Hr. Ziegler havde stort, blondt Overskæg og hans Frue et lille, mørkt. Et lykkeligt Ægteskab — med Dobbeltseng og Dobbeltskæg — som Stang engang havde sagt.

Og nu kom alle de andre. Pram kendte dem knap nok ved Navn. Dér var Hr. Løvdahl, og dér var Frk. Iversen, dér var den høje, mørke Doktor — hvad var det nu, han hed — og dér var Frk. Langebæk.

Men Pram var kun interesseret i den barhovedede Dame og Herren med den bløde Hat. De hviskede noget til hinanden, og hun nikkede og dækkede sin nøgne Skulder.

Hvor var dog Baumann?

Dér kom han atter løbende med noget Overtøj, Hr. Gelbbaum havde glemt.

Gelbbaum var allerede inde i Bilen og dækkede sin Frue for Stangs brede Angreb. Ducker stod undseeligt med indadvendte Tæer og stirrede på denne skønne Frue.

»Farvel!« råbte Essinger fra sin Bil og kastede Fingerkys til Fru Stang. Stang, som havde været blindt optaget af Fru Gelbbaum, fik pludselig Øje på den galante Skibsreder og truede hidsigt efter ham.

»Saltvandsbisse! Havtorsk!« mumlede han.

Essinger vinkede mildt og kørte.

De andre Biler kørte frem.

Stang skubbede voldsomt sin Frue ind i den forreste og brugte Mund.

Doktoren, den høje, mørke, gik bagefter ham.

Tilsidst stod kun Hr. og Fru Baumann, Josephsen og Ducker tilbage på Fortovet, medens de andre under stor Larm kørte af Sted indad mod Byen.

»Nåh, Farvel og Tak for Festen,« sagde Maleren og svingede med den bløde Hat. Han hilste med den, som om det var en Fjerbaret, og Fjeren skulde slæbe langs med Fortovet.

»Farvel, Hr. Baumann og mange Tak,« mumlede Ducker og bukkede dybt.

Og de fulgtes ad ind ad Byen til, Maleren med lange, slingrende Skridt og Ducker slæbende og hurtigt.

Pram tændte sig en ny Cigaret.

Nu kom Baumann buldrende op ad Trappen.

Fruen stod endnu nede ved Lågen.

II

IBALD Petersen vågnede op.

»Æv, din gamle Selleri! Kaffe! Tag og få Fart i Sivskoene!«

Han rejste sig op i Sengen og strakte Armene i salig Ugidelighed. Ja vel! I Dag kunde den gamle rave ved hans Tøj, så meget hun vilde. Der var ingen Pengesedler gemt i Strømperne eller i Skoene. Der var ingen elskovsdampende Skrivelser. Hvor var det dog rart at vågne en Morgen og føle sig forholdsvis uskyldig; men det havde jo også den forbandede Følge, at han ikke ejede et Spir, ikke eet. Skulde han virkelig nedværdige sig til et lille Tyveri i Dag? Nåh nej, det behøvedes vel ikke. Elise, den lille Dåse, havde jo nok tjent Syle i Nat henne hos den fede Susse. Det havde hun nok.

Ibald strøg selvtilfreds det blåsorte Hår op fra Panden, og så krængede han sin blodrøde Mund ud til et Vræl: »Hex!«

»Ja, Ibald!« peb en tynd Stemme. Og en gammel Kone med hvidt, stramtsiddende Hår og gennemsigtig Hud kom ind med en dampende Kop Kaffe og en Avis.

»Her skal du se, Ibald! Her er noget for dig. Jeg ved, at du har Handels-talent. Det må du have. Din Fader var ganske vist et Fæ, som kun kunde give Penge ud, og derfor døde han også tidligt; men jeg — jeg kan sjakre og prutte med de handlende. Kan du ikke huske det, lille Ibald, når du var med nede hos Grønthandlerens. Du var ikke større end som så...«

»Jo, Hex; men spyt dog færdig i en Fart.«

»Og du ligner mig.«

»Ja, desværre!«

»Og derfor troer jeg, at du har Handelstalent.«

»Nå, og så?«

»Jo, Ibald. Det er godt at have Handelstalent. Det er derfor, jeg er blevet så gammel og har kunnet følge dig, til du blev voksen, og har set

dig som voksen, som Mand, en køn, ung Mand, alle Kvarterets Piger er tossede efter.«

Ibald vendte sig om i Sengen for at lægge sig til at sove igen.

»Nej, det må du ikke. Klokken er mange!«

Ibald lukkede Øjnene og gav sig til at snørke.

»Ibald! Ibald! Her i Bladet er en Plads, som passer til dig. Jeg tænkte straks på dig, da jeg læste den. Det er sikkert Guds Mening, at du skal have den. Jeg følte det, jeg anede det, da jeg slog Avisen op. Du ved nok, at når mit Hjerter sidder oppe i Halsen på mig, og når mit højre Øje klør, betyder det Glæde.«

Ibald snørkede.

»Ibald! Ibald!« skingrede Moderen og famlede nervøst med Avisen, »Nu skal du høre.«

»Og hun satte sig ned på hans Sengekant og læste med syngende Røst: »Agenter antages. Hørte du det, Ibald!«

Ibald brummede ned i Dynen.

Hun fortsatte: »Nogle dygtige Agenter antages straks til Salg af norske Spegesild. Salgspris; c. a. det siger sa; det ved jeg ikke, hvad er; men hør nu. Salgspris sa syv Øre Stykket. Der kan med Lethed tjenes. Der står sa igen; men altså, der kan med Lethed tjenes sa 40 á 50 Kr. daglig. Sildelageret, Tendrupsgade 19.«

Ibald rejste sig forarget op i Sengen og så vildt på sin Moder.

»Vil du have, mine Fingre skal stinke af Spegesild hele Dagen og være våde og røde. Nej, gamle! Det har jeg s'gu fået nok af, da jeg var i Hørkræmmerlære. Rub ad Helvede til med den Møjavis.«

»Du skulde alligevel tænke på det, kære Ibald!« klynkede Moderen og gned sine rynkede Hænder.

»Kaffe!« brølede Ibald.

»Ja, her er den, her er den,« svarede hun nervøst.

»Det er godt!« og Ibald lændede sig ud af Sengen mod Stolen, hvor Kaffe-koppen stod.

Men Moderen fortsatte: »Du skulde nu alligevel tænke på det. Du kan da ikke blive ved med at gå og tigge Penge til Sporvognen hos mig og aldrig have en Øre i Lommen og aldrig bestille noget. Det må være efter din salig Fader, at du har den Lyst til ikke at holde af at arbejde. Han havde også sådanne fine, hvide Hænder som du. Han var i det hele taget en fin Mand. Han kunde have fået en, der var meget bedre og kønnere end jeg. Han kunde have giftet sig rigt, er jeg sikker på, med en Grevinde,

tror jeg. Alle Konerne her i Huset holdt så meget af ham. Mændene kunde ikke lide ham; de blev sjalukse, blev de, når bare han så på deres Koner. Og det blev jeg også.»

»Den gamle Skurk!« udbrød Ibald og stillede Kaffekoppen fra sig. »Ja, han var god nok. Du har været et slemt Kvaj, lille Hex, at du har gidet slide dig pukkelrygget for den Støders Skyld. Han var udspekuleret nok, da han tog dig. Han vidste, han fik Mad og god Mad endda, den durkdrevne Ka'l, ligemeget hvor lidt han bragte hjem.«

»Ja, det kan såmænd gerne være. Men så havde han mange Dyder. Han slog mig kun sjældent. Og han dinglede aldrig, når han var fuld. Han var fin, meget fin, Ibald. Han burde have gået med Handsker.«

Ibald slubrede sin Kaffe i sig og så morgengnaven ud.

»Lad mig være fri for det salige Fænomen!« snærrede han. »Han har Unger i hele Kvarteret, siges der.«

»Nej, det siger du da ikke.«

»Gu' siger jeg det, og det siger enhver.«

»Det er Løgn i de infame Mæres Hals,« peb Moderen ophidset. »Er der een, som har en Mand, der er kønnere end deres grimme, fordrukne Bæster, så rakker de ham ned. Så går de ikke af Vejen for noget. Så siger de, at de har Børn med ham. De skulde skamme dem, skulde de, at sige sådan noget. Det er da ikke noget, man skulde tale højt om, men de har heller ingen Opdragelse, ikke Spor. Dumme og rå og simple er de. Ved ikke, hvorledes de skal te dem. Nej!«

Hun var nær ved at hulke. Det stønnede nede i Halsen på hende.

Ibald lå og kiggede hårdt på hende. Tosset Kælling. At tage sådan på Veje. Nå, hun om det! Og han sprang op af Sengen. Ærgerligt! Ikke en Øre i Lommen. Så kunde man altså ikke få en Kradser om Formiddagen.

Han gik rundt på bare Ben og brummede gnavent. Nu vilde han klæde sig på vilde han og så til Elise og få nogle Syle og så ned i »Tunellen.«

Skøjten Elise var nok smaddertræt. Det plejede hun van at være efter Nætterne hos den fede Susse i Månestræde. Det gik altid kraftigt til der inde. Disse Kapitalistvin! Men hvad! Der plejede at være godt Bid.

Han så på sine blå Benklæder. Pressefolderne var i Orden. Men Strømper? Hvad Strømper skulde han tage på? Han lagde flere Par frem. Hvide Strømper? Nej, det var en pervers Overklassemode. Gule Strømper? Nej, for den lede! Blå, brune, violette? Nej! Men dér flammede et Par røde frem af hele Strømpebundtet! I Dag vilde han have dem på, og så

det vinrøde Slips med de lidt lysere, røde Tapetblomster på. Det var s'gu pænt af Dåsen, at hun havde givet ham det.

Nåh! Nu gjaldt det om at komme i Mandeklunset og det i en Ruf! Når Sellerien talte om Avertissementer og om at søge Plads, var den temmelig krukkelun herhjemme i Bulen!

Javel! Vinrøde Strømper, vinrødt Slips, blåt Tøj! Det kunde man da kalde Smag. Han, Ibald, sværmede s'gu ikke for at gå råt klædt. Selv om råt ikke var ueffent. Barbering i Nakken, sådan at Håret sad i en tyk Kant over en glat Nakke, javel, det kunde gå an, det var american. Men se nu til »Muldvarpen« og Leo og Fodboldsspilleren, de nøjedes ikke med barberede Nakker; de gav den også med højrøde Veste med tolv Knapper. Man fik Tåge for Øjnene, når man blot så på alle de Knapper. Huha! Det skulde være råt. De vilde nok starte en Mode, de tre Løjsere. De så ud, som om de kom gående i Bølandets Nationaldragt, når de svansede sig i det højrøde Kluns. Elise syntes også, de var grufulde. »Lad Muldvarpen og hans Kammesjukker nede i Porten Nummer 38 gå med Rovmorderveste!« havde hun sagt. »I deres Håndtering kan det godt stænke med Blod. Men du, Ibald! Du skal blive ved med at gå i blåt Tøj. Det er nobelt! Du skal have langt, tyndt Slips! Lave Flipper! Og en skøn, stiv Hat med flad Skygge! Se det er Kluns for dig! Og så skal du gå med Armbåndsur!« Alt det havde hun sagt.

Ganske vist havde Leo prøvet på at tæve ham, fordi han dangederede den med Armbåndsur, men Gud hvor Leo havde fået Klin, den Knokkel! Først havde man jo krummet Armene og drejet med Skuldrene, så at Øretævemaskinen kunde komme i Gang. Og så havde han fået Bankekød. Først een på Panden, så at Baghovedet var klasket mod Stenbroen, og derpå Maskinen i Sving, så at den havde hvirvlet Kometer, Halvmåner og Aftenstjerner. Hæ! Han havde lignet et stødt Æble i hele fjorten Dage efter den Samtale.

I det samme stak Moderen Hovedet ind ad Døren.

»Ibald! Går du så hen og søger den Plads?«

»Det ved jeg ikke,« murrede han.

»Jeg synes, du skulde,« klynkede hun.

»Jeg kan ikke lide Sild. Skrub af.«

Og en Støvle ramlede i Fart mod Døren.

»Ibald, Ibald dog!« jamrede Moderen.

En ny Støvle slog mod Døren og denne Gang i farlig Nærhed af hendes Ansigt.

Hun forsvandt klynkende ud i Køkkenet.

»Endelig!« snærrede Ibald og sæbede sig ind med et sådant Raseri, at Sæbeskummet stænkede om ham.

Den Hex! Hun var også tosset med sine Pladser og sine Annoncer.

Han gik hen foran et Stump Spejl, som stod opstillet i Vindueskarmen. Det balancerede på en ujævn Spids.

Nu måtte man jo se at blive færdig med det Skraberi. Så! Dér røg Kniven ind i Kødet. Allun! Det var godt. Det sviende ganske vist noget, men godt var det. Nu var der forhåbentligt ikke mere Stubmark tilbage. Man måtte jo være blød om Kinderne, når man skulde op og besøge Elise. Måske skulde hun også belønnes lidt. God, lille, væver Pige! Men Fandens upålidelig! Og så hendes Anfald. Når hun sad ved et Bord, kunde hun pludselig gribe sig til Hovedet eller smide Koppen, hun sad med, eller dajse om og fråde og blive blå i Ansigtet. Undertiden var det kun Film! Ren og skær Film! Hun troede vist, hun kunde imponere ham med at dajse ned ad en Stol. Ha! Men der skulde mere til. Han havde set Lig før havde han.

Ibald grinede ind i Spejlet til sit Billede og gav sig derpå til at rede sig. Håret skulde ned i Panden. Skilningen skulle skinne hvid og lige op gennem det sorte, glatte Hår. Hvad? Strittede et Hår? Ned med sig, Pind?

Endelig!

Og så var det nok om at rubbe sig over til Elise og kigge hendes Pengekasse efter. Og hvis hun ikke var hjemme, måtte man se at få noget på sit Ansigt nede i »Tunellen«.

»Farvel, Hex! Nu glider jeg en Tur ned ad Gelænderet!«

»Og så ser du efter den Plads, ikke sandt, Ibald!« peb Moderens Stemme ude fra Køkkenet.

»Ja, selvfølgelig!« råbte han, idet han med et Brag smældede Entrédøren i.

Ibald Petersen gik langsomt, meget langsomt ned ad Gaden. Han nød sig selv for hvert Skridt, han tog, og spejlede sig i Butiksvinduerne. Der lå ingen Ting i Vinduerne; de gabede med nøgne Brædder og tomme Montrer på Grund af Dyrtiden; men det gav Ibald Pokker. Ruderne var gode at spejle sig i.

Klunset sad godt, det så han da. Og han så også, at han egentlig talt var en rigtig flot Fyr. Hvidt Ansigt. Blåsort Hår. En stor Sugemund. Brændende Øjne af en mørk ubestemmelig Farve under kulsorte, tykke Bryn, der ligefrem kastede Skygge ned over Øjenlågene.

Ibald så ind i en Damekonfektionsforretning, ind i en Bagerbutik, ind i en Port. Hov, dér stod nok »Muldvarpen« i sin vanvittige, røde Mordervest. Han stod ret op og ned og så ud, som om han havde kastet sig selv op.

»Du er bleg i Kvasten,« sagde Ibald i Forbigangen og hilste ved at støde Pegefingeren mod Hatteskyggen.

»Kæft!« knurrede det inde i Porten.

Nu havde »Muldvarpen« nok lavet den igen. Han var altid hundeangst for Lynerne, når han havde været ude og brække om Natten. Så turde han ikke gå ud på Gaden, men blev svimmel, blot han vovede sig fra Gadedør til Gadedør, den Idiot! Pokker skulde være angst for sådanne Bondelømler som Napoleon og Næve-Petersen og Kværkesen. Hø! Nej, Sædelighederne var tusind Gange værre. Grimme Snusepetere! Stinkdyr!

Det bankede på en Rude. Det var nede i »Tunellen«. Et blegt Mandfolkeansigt lyste grønligt bag Glasset som en Fisk i et Aquarium.

»Hov, Ibald! Kom ned og få et Slag Billard!«

»Kommer snart,« og Ibald hilste ved at løfte sin stive Hat og banke det bagerste af Skyggen to Gange mod Hjerneskalen, så det rungede hult. »Kommer snart!«

Og han af Sted videre. I Nummer 30, et beskidt, rødt Hus med funklende blå Butiksskilte i Stuen, gik han ind og tog Trappen tre Trin ad Gangen op til anden Sal, hvor han ringede på.

En tyk Kone lukkede op og spejdede ud.

Ibald løftede sin Hat lodret i Vejret. Han var genial i at variere sine Måder at hilse på. Man må jo have Tegning i Tilværelsen, som han plejede at sige.

»Er Frk. Smith hjemme?« spurgte han.

»Ih, Hr. Petersen! Er det Dem?« svarede Konen koket. Hun trippede på Benene, så at de svære Bryster dirrede: »Nu skal jeg se ad!«

Hun forsvandt.

Ibald morede sig i Ventetiden med at tørre sine Fødder grundigt af på Naboens Måtte.

»Jo, lad ham bare komme ind!« hørte han Elises Stemme skingre.

Og han gik straks ind i Korridoren.

»Frk. Smith er ikke påklædt endnu,« sagde Konen fnisende, »men det gør vel ikke noget.«

Ibald skævede hen til hende og blinkede med Øjnene.

»Er det dig, Ibald?« råbte Elise inde fra sit Værelse.

»Nej, det er min Broder!«

Nede i den lange, mørke Korridor puslede det og fniste det. Det var Konen, som var ved at omkomme af Morskab og Kildenhed.

Ibald sparkede en Dør op og trådte ind i et halvmørkt Værelse, hvor Dagslyset fordunkledes af et Rullegardin med brune Blomster.

På Sengekanten sad et spinkelt Pigebarn i en rød, en purpurrød Kimono; men Ibald ænsede hende ikke. Han gik hen til et Bord med Smånips, halede en Skuffe ud og gav et lille Råb fra sig. Der lå Sedler, dejlige Penge-sedler, og et Guldstykke.

Straks gav han sig til at tælle op.

»Du må ikke tage Guldstykket, Ibald! Du må ikke, hører du! Det fik jeg af en lille, skaldet Herre, der var så rar.«

»Sludder, Tøs!«

Elise sprang op fra Sengekanten og kastede sig ind mod Ibald.

»Du må ikke. Hører du! Hører du!« skreg hun.

Ibald så foragteligt ned på hende og stak Guldtyvekroneren i Vestelommen.

»Nej, nej, Ibald! Hvor kan du nænne det! Jeg er så glad ved den.«

»Det er vi to om. Nu ligger den i Fars Lomme, og dér bliver den, forstår du.«

Elise gik surmulende tilbage til Sengekanten, men Ibald gav sig til at tælle Sedlerne omhyggeligt og stak dem derpå til sig.

»Vil du ikke lade mig beholde en eneste en?« klynkede hun.

»Nej!«

»Vil du da fuldstændigt udpumpe mig?«

»Ja!«

»Nej! Det mener du ikke, Ibald! Hvorfor er du så brutal i Dag?«

»Det er s'gu ikke så sært, når man vågner og ikke har så meget som en fnattet Øre. Du forsørger mig dårligt gør du. Havde det været Rigmor, var sådan noget aldrig sket. Du er for uregelmæssig, Tøs! Du har for mange Luner! Jeg glemmer Gud straffe mig aldrig, da du lod den lange Malersnude ligge gratis hos dig i flere Nætter, så din Krop kom til at stinke af Terpentint. Hvad var det for en Luxus? Hvordan kunde det falde dig ind? At glemme sine Pligter i den Grad, det er uhørt! Jeg burde have gennemtævet dig, så at du ikke havde kunnet røre et Lem i flere Dage. Det sagde Knud også. Men du kan bande på, at jeg ikke skal glemme den Streg, du dér spillede mig. Troer du, Rigmor kunde have fundet på det. Nej, aldrig! Men hun er også blevet godt opdraget af Thorvald. Han har den tunge Hånd, og det mangler jeg. Du har det for godt under mit Opsyn, og altså skal du ikke lave Vrøvl og hyle op, fordi du skal af med nogle sølle

Penge og noget ligegyldigt Guld. Bryder du dig om mig, eller bryder du dig ikke om mig? Hva, din Harpe?»

»Ti nu stille, Ibald! Du råber så højt, og jeg er så træt. Han var så besværlig, den lille, skaldede Herre,« klynkede hun og krøb sammen i sin røde Kimono.

Ibald gik hen og halede Rullegardinet op med et rasende Smæld.

»Jeg kan ikke holde det Dødningelys ud,« sagde han irriteret.

Et skarpt Skær faldt ind over Elises magre Træk, den lange, tynde Næse og den smalle, røde Mund, der virkede som en blodig Skramme. Under Øjnene, som glippede nervøst, tegnede der sig brunlige Skygger.

Ibald satte sig ned på en Stol.

»Værsgod!« sagde han og slyngede en af Sedlerne over til hende: »Er du så tilfreds, dit grådige Spektakel!«

Elises lange Hånd greb Sedlen og kastede den foragteligt på Gulvet.

»Er du gal, Tøs? Behandler du Vorherres Gaver på den Måde, fortjener du ikke en Reje.«

Elise lod sin nøgne Fod dreje frem og tilbage på Pengesedlen, som om hun vilde slide den op.

»Troer du, jeg kan klare mig med den usle Lap?»

Ibald rejste sig igen og stillede sig henne ved Vinduet.

»Ibald, hører du! Du må Satan gale mig give mig noget mere!« skingrede hun.

Ibald fløjtede.

»Ibald! Ibald! Hør dog! Er det denne brutale Knud nede fra »Tunellen«, som får dig til at optræde sådan? Det kan du ikke være bekendt!«

Et Råb lød henne fra Vinduet. Ibald rodede mellem Urtepotterne.

Elise fløj skrækslagen op.

»Din Mær!« tordnede han: »Gemmer du oven i Købet Penge for mig! Fejge Tøs! Løgnetøs! Hvor tør du understå dig i at skjule Penge under Urtepotterne og så spille smækfornærmet, fordi du kun får en Seddel af mig.«

Ibald raslede med nogle Sedler, som han også stak til sig.

Elise satte sig igen på Sengekanten og strøg med en selvopgivende Bevægelse sit kastanjebrune Hår tilbage fra Panden.

»Hæ!« lo Ibald og gav sig til at gå rundt i Værelset med Hænderne dybt begravet i Lommerne: »Forstår du nu, at du burde have Tæv, og at jeg er altfor godmodig. Du burde under Knuds Hånd, så fik du noget andet at føle, Løgnemær!«

Elise svarede ikke.

»Hvorfor svarer du ikke, Tøs?«

Elise tav stadigt.

»Troer du, du har Lov til at sidde dér og være sur i Masken, din infame Mæfikke?«

»Du skulde lade mig beholde nogle af Sylene, Ibald!« svarede hun endelig, og hendes Røst var så indsmigrende, at Ibald overrasket blev stående og gloede på hende.

»Dum Tøs!« mumlede han: »Her har du to Sedler til, er du så glad.« Elise rejste sig og gled hen imod ham.

»Du er alligevel sød, Ibald!«

Hun prikkede ham på Næsespidsen med stiv Pegefinger.

»Men hvorfor er du altid morgengnaven, Ibald?«

»Når man vågner og ikke har en Øre i Lommen, synes jeg nok, der er Grund til at mukke. Og når du ligefrem går ud på at bedrage mig og gemme nogle af dine Penge, skal Humøret ikke blive bedre, forstår du det,« murrede Ibald.

»Er du nu glad?«

»Nåh ja!«

»Så sæt dig ned her på Sengekanten og ryg en Cigaret med mig, lille Ibald!« sagde hun og slyngede sin halvnøgne Arm om Halsen på ham.

Ibald mente, at han endnu burde se gnaven ud, men lod sig dog trække hen til Sengekanten.

»Her skal du se,« råbte hun og viste ham nogle ægyptiske Cigaretter.

Ibald tog trevent en af dem og tændte den.

»Du kunde godt have tændt min først,« mumlede Elise mellem de sammenpressede Læber, som klemte om Cigaretten.

Ibald pustede Røg ud.

»Synes du, du har gjort dig fortjent til det?« snærrede han, men strøg alligevel en ny Tændstik.

»Ibald! Du er nu sød!«

I det samme begyndte et Piano at klimpre nedenunder.

»Åh, der er hun,« råbte Elise glad og sparkede med de nøgne Ben ud i Luften: »Det er Biografteaterdamen nedenunder, der nu begynder at spille. Det er evigt Grin.«

En Klavermusik i hurtigt, mekanisk Tempo klirrede af Sted.

»Det er så sjovt,« fortsatte Elise og plirrede med Øjnene, »hver Morgen sidder jeg og regner ud, hvad for et Billede hun nu spiller til.«

»Hvad er det for noget Sludder?«

»Det er ikke noget Sludder! Kan du ikke høre, at nu spiller hun Vand; Vand, der glider forbi én. Det er en Flod! Du ved nok, en Flod på sådan en Rejsefilm! Amazonfloden eller noget andet noget!«

»Sludder, Tøs!«

»Sæt dig nu til Rette her oven på Sengen. Tag Skoene af. Så skal jeg hente min blå Kimono, og den skal du have på og være japanesisk Adelsmand.«

Ibald lod sig iføre en blå Kimono og satte sig på Sengen med Benene under sig. Elise sprang op ved Siden af ham, sprang ned igen og rev en Masse Cigaretter, som hun havde glemt, op af Skuffen og kastede dem over på Sengen.

»Vi har Tændstikker, ikke sandt, lille, elskede, dejlige, sorte Ibald?« spurgte hun.

Ibald så mut over på hende.

»Lad nu være at se gnaven ud. En japanesisk Adelsmand skal smile,« klynkede hun komisk og krøb op ved Siden af ham: »Smil lidt og hør efter hvad hun spiller dernede. Hør! Hvad tror du nu, det er?«

»Det ved jeg s'gu ikke,« svarede Ibald og pattede på sin Cigaret.

»Årr, du kan heller ikke tænke dig noget. Det er Biler, kan du ikke høre det? En Bil kører ned ad en bred Boulevard. Sådan spiller de altid henne i Suez-Biografen, når en Bil kører.«

Og Elise missede med Øjnene, som om hun sad foran Filmens flimrende Lærred.

»Det kan gerne være!« drævede Ibald.

»Nej, netop ikke. Det kan ikke gerne være. Det er Biler, mange Biler. De forfølger hinanden. Kan du da ikke høre det, din Klaptorsk?«

»Næh!«

»Du er også en slem Dødbider.«

Ibald smed Cigaretstumpen langt fra sig og tændte en ny.

»Hør nu, Ibald. Nu spiller hun Heste, der jager hen over en Prærie. Det må du da kunne høre! Og nu går de ned ad en vanskelig Skråning!« Ibald rejste sig.

»Nej, jeg gider ikke mere sidde her og være til Grin. Her er dit Kluns!« sagde han og tog den blå Kimono af.

»Nu går jeg,« vedblev han og halede sine Sko på.

»Du er altid sur, Ibald! Er det Knud, der er Skyld i det?«

»Sludder, din Løgnemær!«

Og Ibald tog sin stive Hat og trykkede den varsomt ned på Hovedet, for at Håret ikke skulde komme i Uorden.

»Farvel, Tøs!«

»Kæft!«

Ibald vendte sig i Døren og så truende på hende.

Et blåt Blink glimtede hårdt i Elises smalle Øjne, og hun kneb Læberne sammen, så at hele Ansigtet blev spidst og satanisk i sin Bleghed.

Ibald holdt det for tilrådeligst at gå.

Nede på Gaden begyndte han at nynne. Han følte på Lommerne og hørte det rasle. Ganske vist var det kun kedelige Øletiketter af en Krones pålydende Værdi og skiddentgule Tiere; men der var Guld i Vestelommen, lidt Solskin nede i Lommefedt.

Og han tog Mønten op, holdt den ud fra sig i den flade Hånd og missede med Øjnene, som om han ikke kunde tåle Skæret. Åh, du milde! Gik han ikke med Solen i Hånden? Kom han ikke gående her med en gylden Stump af Alverdens Rigdomme op gennem den gamle, fattige, grå Gade, hvor Solstrålerne i bedste Fald legede forlorne Guldmønter i Ruderne; men hvor den trivielle Realitet var almindeligt Glas, ganske almindeligt Glas til at kigge igennem fra begge Sider.

Han skred langsomt hen mod »Tunellen« og blev et Øjeblik stående udenfor. Hvor den dog lignede sig selv, den lille Kælderbeværtning. De samme, grønne Skilte, de samme Revner i Muren, uforandrede gennem otte År. På det ene Vindue var der malet to korslagte Queue'r, kridhvide Stænger, og i den øverste Vinkel svævede der en hvid Kugle som en Klode af Sne, og i den nederste Vinkel sejlede en rød Kugle som en Klode af Blod, uforandrede gennem otte År. På det andet Vindue stod der malet det evige »Koncert hver Aften«. F'et var halvt udskrabet. Og han mindedes ikke, at han nogensinde havde set F'et helt. Her var det, som om Verden var gået i Stå.

Ibald gik helt hen til Vinduet og skyggede med Hænderne for at kunne se derned.

Jo, Knud var der. Han gik rundt om et Billardbord og vurderede Kuglernes Stilling. Han var i Skjortearmer, en blåstribet, halvsnavset Skjorte. En anden Herre med tyk Messingkæde stod og lo ad ham.

I den mørke Baggrund sås noget hvidt. Det var Kelneren, Sophussen, i sin hvide Trøje.

Ibald gik derned.

»God Dav, Slave!« sagde han til Sophussen og tog sin stive Hat af.

Sophussen knurrede inde i det grønlige Mørke, hvor der blinkede nogle Flasker på en Hylde.

Ibald stak Pegefingeren op i Hattepullen og lod Hatten snurre rundt. Det betød Glæde.

»Ih, vel mødt,« sagde Sophussen. Han var straks blevet venligere. Et Smil skinnede hen over det laskede Ansigt med Klisterkrøllen.

»Granater!« lo Ibald og slog sig på Lommerne.

Knud nærmede sig interesseret.

»Vil du spille Billard?« spurgte han.

»Gu' vil jeg ej. Jeg trænger til Smørrebrød. Vil du have noget med?«

»Det kan du bide dig i Øjet på, jeg vil.«

»Kan vi få Snaps?« spurgte Ibald sagte.

Sophussen nikkede og sagde hviskende:

»Men så må I gå ind i Baglokalet, selvfølgelig. »Søløven« sidder derinde og drikker, men det gør vel ikke noget. Han har Mavepine.«

De lo alle tre.

»Så har han været ude i Nat,« bemærkede Ibald: »Han har nok været ude med »Muldvarpen«. Han så også bleg ud.«

»Det er nok det Tyveri ude hos ham Urtekrammeren i Nordstaden,« mumlede Sophussen.

Knud nikkede.

»Skrub nu ind med Jer,« sagde Sophussen venskabeligt og skubbede dem gennem en Dør ind i et lille Hummer, hvor der stod et Bord og nogle Stole med blomstret Betræk. Et Genskær af Solen i Baggården faldt ind gennem en snavset Rude.

Der sad ganske rigtigt »Søløven« og støttede sig på sine store Hænder, der lå ud til Siden som en Søløves Luffer. Hans Hår lå ovenpå det blege Kranium, glat og sort som et Stykke Voksdug.

Han hilste med et svagt Nik og gav sig til at drikke. En halvtømt Whisky-flaske stod foran ham.

»Han har Penge, ellers drak han s'gu ikke det dyre Stads,« hviskede Knud. Ibald nikkede.

»Pyh ha!« gispede Knud og smed sig i en gammel Lænestol, som skreg under hans Vægt: »Her har man gået og kæmpet for en lille Genstand og har slidt sig møjtræt ved det dumme Billard. Han var s'gu kras, ham med Urkæden.«

»Jeg har Skaller, så den første halve Time skær den nok,« trøstede Ibald.

»Har Hundyret tjent godt i Nat?«

»Nogenlunde! Men hun vilde snyde mig og gemme nogle af Sylene.«

»Så gav du hende vel, hvad hun har godt af!«

»Nåh, jeg tog de fleste af Pengene, Knud!«

»De fleste af Pengene?« udbrød Knud forarget: »Og du klunsede hende ikke? Nej, ved du hvad? Det skulde lige have været mig, så skulde jeg nok have ændret lidt på hendes Former og Kulører med Hammeren.«

Og Knud slog den knyttede Næve i Bordpladen.

»Ikke sandt, Søløve?« brølede han.

Søløven gryntede Bifald.

»Der kan du selv høre, Ibald! Og det vil jeg sige dig her under fire Øjne, at du ødelægger det Pigebarn. Det er meget pænt at være Følelsesmenneske; men det er dumt er det, og stol på det, hun benytter sig af det. Hvorfor Djævelen optræder du også altid som et blødt Løg?«

»Man har da noget Hjerter i Livet.«

»Hjerter? Sagde du Hjerter? Gud ved, hvornår du bliver klog. Hjerter? Hæ! Ved du ikke, at Hjertet fungerer som Pumpe og suger Blodet til sig og støder det fra sig?«

»Skal vi ikke hellere tale om noget andet?«

»Jo, for mig gerne.«

Sophussen kom ind med Smørrebrød og Snaps.

Knud gned sig i Hænderne og smilede: »Det var rart,« sagde han: »Skal vi så se at få noget i Skrutten!«

»Jeg trænger til at åbne Maven. Lad os tage en Snaps først,« foreslog Ibald, og de drak.

Knud nappede et Stykke med Steg og Pickles.

»Du, Ibald! Du kan bande på, at jeg var til Panik i Går. Jeg hørte ham her, den gale Munk!«

»Hvad for en Munk?«

»Ham der står om i Aviserne.«

»Jeg har ikke set Aviser i Dag.«

»Nåh, så forstår jeg bedre din henrivende Uvidenhed. Jo, ser du, en af Katholikkernes galeste Munke er gået sin Vej fra Klosteret, hvad ingen kan fortænke Manden i. Men det sjove er, at ikke så snart er han kommet ud af Lemmen, så begynder han straks at bruge Mund. Han er splittergal.«

»Hvad gør han da?«

»Hvad han gør? Han stiller sig op med hele Munkeklunset på derude i Folkeparken og så svovler han, så at der står gule Flamme og sort Os omkring ham. Gud, du skulde høre ham præke. Han giver min Sandten

Jøderne og Munkene og Kapitalisterne det glatte Lag, en vældig en på Thepotten.«

»Var der mange derude?«

»Ja, det var der unægteligt. Jeg så Rigmor og Katrine derude. Jeg så for Resten også Elise. De gik rundt og trak. Men Mandfolkene havde andet at tænke på.

Søløven gispede.

»Var du ikke også derude, Søløve?« råbte Knud over til ham.

»Gu' var jeg ej,« stønnede Søløven.

»Hvad Fanden giver du dig sådan for?«

»Åh, min Mave!«

»Troer du, vi har Medlidenhed med dig?« råbte Ibald: »Så troer du Fejl; men du kunde passende komme herover og give noget. Har du skudt Pappegøjen i Nat?«

Søløven rejste sig, krummede sig sammen af Mavekneb og blev ligbleg.

»Åå-åh,« stønnede han.

»Kom her over og få en Snaps, og lad os få fat i Whiskyen. Troer du, sure Maver har godt af det gule Pøjt.«

Søløven bevægede sig med latterlige Vridninger over til dem og satte sig ved deres Bord.

»Hvad har du så rapset i Nat, Søløve?«

»Hold Kæft!«

III

»ROBERT! Robert!« råbte Baumann og bankede heftigt på Døren ind til det Værelse, hvor Pram sad.

»Ja,« svarede Pram. Han sad i en Stol med Benene over Kors. En blå Cigaretrøg drev tungt og langsomt gennem Værelset, der lå gult i Eftermiddagslyset.

Døren blev smækket op, og Baumann for ind med en stor, brun Slåbrok flagrende om sin mægtige Krop. Det tynde Hår strittede. Han var nok lige stået ud af Sengen.

»Hvad, Robert? Er du allerede påklædt?«

»Jeg har ikke været af Klæderne,« svarede Pram med en underlig tør Røst: »Jeg har røget Cigaretter og fløjtet Onegin hele Formiddagen.«

»Har du fløjtet Onegin, så ved du altså, hvad der er sket?« spurgte Baumann og så på ham med sammenklemte, mistroiske Øjne.

»Selv om jeg ikke havde set det, vidste jeg det,« svarede Pram langsomt. Hans Underansigt var ophovnet af Nattevågen og Melancholi.

»Du har set, at hun løb bort,« råbte Baumann.

Pram lukkede Øjnene nervøst ved Råbet og sagde:

»Hun løb ikke. Hun kørte.«

»Hold Kæft med det Vrøvl! Jeg synes, din Ironi i dette Tilfælde er noget malplaceret.«

»Det er Ironi altid.«

Men Baumann hørte ikke Prams lille, spidse Bemærkning. Han fortsatte:

»Og du så, at hun tog bort, og du vækkede mig ikke, så at det kunde forhindres.«

»Netop!«

»Ja men du milde Skaber! Er det venskabeligt? Er det at være en Ven? Er du min Fjende, da?«

»Selvfølgelig er jeg din Ven. Hvis jeg havde været din Fjende, havde jeg vækket dig,« svarede Pram.

»Du så det! Du så det!«

»Ja vel så jeg det. Den lange Maler kom tilbage med en Bil og hentede hende. Gud ved, hvor han har fået Penge til den Bil?«

»Penge til den Bil? Er du da ganske ligeglad?«

»Snarere glad! Så blev du af med hende, og det måtte jo ske før eller senere!« bemærkede Pram.

»Jeg forstår ikke din Kynisme!« og Baumann rystede på Hovedet.

»Du forstår den i Morgen, Bau.«

»Nej, det ved Gud jeg ikke gør. Du er en Djævel, Pram, og ikke en Ven. Ellers havde du vækket mig og ikke ganske roligt set til, at dette lange Bæst løb af med min Kone, for det var ham, ikke sandt? Du så det selv? Du er sikker på det?«

»Ja, vel så jeg det.«

»Du er ganske sikker på det?«

»Jeg er ikke sikker på noget.«

»Hold nu op med dine Spidsfindigheder, Robert. Indser du da ikke, at dette er Dødsens alvorligt?«

»Åh nej!«

»Ikke det!« råbte Baumann og gik voldsomt op og ned ad Gulvet.

»Du råber så højt,« sagde Pram træt.

»Er det måske så sært? Er det løjerligt, når ens Kone er løbet bort med en ligegyldig, halvgal Maler?«

Pram rejste sig fra Stolen og gik langsomt hen til Vinduet. Det skarpe Eftermiddagslys faldt ind på hans ophovnede Træk, som var grålige efter Nattens Fest.

»Jeg forstår dig ikke, Bau!« sagde han.

»Du forstå? Du fatter intet. Du føler intet. Du går rundt og flyder i en djævelsk Ro. Om jeg så var død i Nat, havde det vel kun været et interessant Tilfælde for dig, og du havde stirret på mit Lig med dine nysgerrige, blå Øjne for at konstatere, om der var Spor af Smerter på mit Ansigt.«

Pram svarede ikke.

»Og nu, da min Kone løber bort, så står du roligt ved et eller andet Vindue og ser til og ryger Cigaretter og glæder dig, fordi dine billige Theorier om Kvinden slår til.«

»Vi forstår ikke hinanden i Dag,« indskød Pram.

»Nej, du forstår mig ikke; men det kommer af, at du ingen Medlidenhed har.«

»Det har jeg ikke Råd til, Bau, ellers sad jeg indespærret som en lallende sindssyg.«

»Åh, gå ad Helvede til!« råbte Baumann, idet han rasende løb ud af Døren og smældede den i efter sig, så at Karmen dirrede.

Pram gik langsomt hen og satte sig. Han kunde længe mærke Smældet. Det havde gjort Stilheden skærende og urolig.

Inde ved Siden af hørte han Baumann rase rundt. Han var nok ved at klæde sig på. Et Mylder af susende Lyde som en Hvirvelvind, der danser med Avisstumper, slog mod Væggene. Klædningsstykker slæbtes hen over Gulvet. Skuffer blev trukket altfor hurtigt ud, så at de ramlede ned. En Stol blev sparket over i den anden Ende af Værelset, så at Benene klirrede en oprevet Træmelodi mod Guldplankerne. Der var en ustandselig Støjen og Smælden og Susen og Syden, som når en Orkan har presset sig ind på en Trappegang og fået Tag i åbentstående Vinduer og Døre.

»Barbervand!«

Et Øjebliks Ro, som når Orkanen gisper efter Vejret.

»Barbervand!«

Og da der ikke blev svaret hurtigt nok, exploderede et Skældsord af uhyrlig Obscønitet og tusinde Eder fusede til alle Sider: blå Sataner, røde Djæвле, skeløjede Krøblinge, søgrønne Havkøer.

»Ja, Herre! Nu skal det straks være der!« klynkede en Kvindestemme fra Dybet, fra Køkkenet.

»Straks! Straks!« brølede Baumann inde i sit Værelse: »Nu, siger jeg! Nu, i Djævelens Skind og Ben. Ellers skal jeg slå dit rådne Hoved ned i din sure Mave, så at du kun kan kige ud gennem Navlen.«

Og det raste videre. Baumann for frem og tilbage, velsagtens med Selerne svingende efter sig som en Hale; thi undertiden smældede det mod Møblerne.

»Endelig!« råbtes der.

Og Pram hørte Tjenestepigen hviske af Sted på Sutter ned gennem Korridoren.

Nu begyndte en Syden og Skummen og Skraben og Banden: »Av, for den lede! Der skar jeg mig.«

En Kniv raslede hen ad Gulvet.

»Kald på Chaufføren, Nielsine. Skynd dig, din langsomme Rakkerpukkel!«

»Ja, ja, Herre!« skingrede det ynkeligt nede i Køkkenet.

»Chauffør! Chauffør! Er du dér?«

»Javel, Herre!« drævede det nede fra Stueetagen.

»Hav Bilen parat om fem Minutter. Skynd dig! Rub af! Du er gået.«

»Men vi har måske ikke — —«

»Men mig hér og men mig dér. Bilen skal være færdig om fem Minutter, ellers har du din Afsked, dit tykke, infame Dyr. Troer du, jeg holder dig, for at du skal gå rundt og sove. Om fem Minutter, at du ved det.«

En Dør smældede i.

»Hvor er Flipperne?« knurrede det inde fra Værelset. Skuffer røg ud og ind. Der var noget Metal, der raslede ned, og noget Glas, der splintredes.

»Er Bilen parat!« råbte Baumann igen, så at det tordnede ude i Korridoren.

»Han er ved det, Herre!« klynkede Kvindestemmen.

En Bil snurrede nede i Garagen.

Pram tog roligt sin Hat og Stok og gik ud af Værelset. Han gik hen til Baumanns Dør, hvor der hang et Stykke afrevet Papir, spigret fast med en Hattenål. Nogle ujævne Bogstaver, kradset ned med et dårligt Blyant, væltede rundt om denne Hattenål, et hastigt og forvirret Farvel fra Fruen.

Han læste det ikke.

Hvad vedkom det ham, at Fruen var så romantisk, at hun hæftede sine Budskaber fast med en Hattenål! Underligt, at hun ikke havde brugt en morderisk Dolk i Stedet for og malet et rødt Kors nedenunder!

Han åbnede Døren på Klem og stak Hovedet indenfor.

»Må jeg tage med ind til Byen?« spurgte han.

Baumann var ved at knytte et Slips og flåede og rev i det. Han stod midt i en Forvirring af Skuffer og væltede Stole, Lysestager, Uldtrøjer, Pyjamas, Skjorter, Slips, Sokker og den brune Slåbrok, der lå og flagrede i Gennemtrækken som en Fane på en forladt Barrikade.

»Gå ad Helvede til!« råbte han.

Pram trak smilende sit Hoved til sig og lukkede Døren igen. Så tog han Hattenålen og Papiret og stak dem i sin Lomme. Tjenestefolkene skulde ikke have det at more sig over.

Nede på Trappen styrtede den halvgamle Nielsine forbi ham.

»Hov, stop lidt. Her er Drikkepenge for den Ulejlighed, De har haft.«

Hun vendte sig og så forstyrret på ham.

»Tak, Tak! Mange Tak, gode Herre! Men vil De ikke have Støvlerne pudset?«

»Hvor i Helvede er mine Støvler!« brølede det oppe fra første Sal.

Pram nikkede venligt.

»Skynd Dem endelig, Frøken!«

Hun styrtede af Sted i en sådan Fart, at de grønne Kludesko så ud, som om de sprøjtede grønt op under den grå Kjole.

Men Pram gik med langsomme, magelige Skridt ind i Garagen, hvor han fandt Chaufføren liggende under Bilen. Hans ægformede Hoved stirrede ud mellem Hjulene.

»Nåh, det er bare Dem!« sukkede han befriet og krøb frem.

Pram hjalp ham med at åbne Porten.

Og Bilen skød ud på Vejen.

»Er Bilen parat!« brølede Baumann i det samme oppe fra Villaen.

»Ja, Herre!« sukkede Frøkenens Stemme.

Og Baumann viste sig i Døren uden Hat, men bevæbnet med en mægtig Stok.

Pram, som havde sat sig til Rette i Bilen med Stokken mellem Benene og nu var i Færd med at trække sine Handsker på, kom til at se over på Baumann og smilede uvilkårligt ved Synet af denne store Skikkelse, der stormede over Vejen med Snørebåndene flagrende om Støvlerne.

»Du ser dejlig ud, Bau!« bemærkede Pram og så nu, at den ellers så officielle Baumann prangede med et brandrødt Slips, der var krøbet op under den fede Hage, og med en blomstret Vest, som var knappet skævt.

»Du ligner en Blomsterbutik, kære Basse!« fortsatte Pram.

»Hold Mund! Vi skal skynde os! Af Sted, Chauffør!« råbte Bauman og brasede ind i Bilen.

»Hvorhen?« spurgte Chaufføren nervøst.

»Efter dem!«

Chaufføren så uforstående på ham.

»Ja, hvor er det? Hvorhen? Hvad er det nu det hedder, det Hul, hvor den fordømte Maler boer?« buldrede Baumann og strøg sig hen over Panden.

Pram bøjede sig frem og sagde til Chaufføren:

»Lundeby Kro.«

Og Bilen startede.

»Hvordan er det, du ser ud, Bau?« spurgte Pram.

Baumann så forvirret på ham.

»Ja, du ser på mig! Er du ikke klar over, at du kun er barberet på den ene Side af Hovedet, og at den anden Side bløder.«

Baumann halede et Lommetørklæde frem og trykkede det mod Kinden. Jo, min Sandten! Det blev blodigt.

»Og du har Sæbe i dit ene Øre!« fortsatte Pram.

Baumann tørrede Sæben af og lod Fingrene glide følede og urolige hen over den ubarberede Kind.

»Modbydeligt!« snærrede han.

»Men vi må se at få Orden på dig,« beroligede Pram, og medens Bilen svingede ind gennem brede Parkalléer mod Byen, som dirrede i Varmen med høje Huse, med sorte, røde og grønne Tage og spidse, irrede Tårne, gav Pram sig til at snøre Baumanns Støvler, at knappe hans Vest om og ordne hans Slips.

»At du også har fået brandrødt Slips!« lo han.

»Har jeg fået det brandrøde på? Har, har! Det kan være godt nok til dem. Det kan tjene som Faresignal.« Baumann lo tvungent.

»Her skal du se!« vedblev han og trak et Rubinkors op af Vestelommen: »Det har hun ladet ligge i sit Værelse. Det er såmænd det eneste Smykke, hun ikke har taget med. Men hun ved jo, den durkdrevne Djævel, at jeg sætter så stor Pris på det, og derfor har hun med Vilje, med Vilje, ha, har, har — den dumme Tøs, kastet det på Gulvet for at vise mig sin Foragt. Det havde hun ikke behøvet, den Mær! Foragten føler jeg tydeligt nok; men billigt skal hun ikke slippe fra det og han heller ikke. Jeg skal dekorere hans Krop kubistisk og naivistisk og hvad Pokker de nu kalder det, og det skal blive med den her Pensel.«

Op Baumann tog om sin tykke Stok.

Pram sad og så på Smykket, der bestod af fem Rubiner på et Kors af oxyderet Sølv.

»De er smukke!« sagde han stille: »Det er vel dem, der skifter Farve efter den, som bærer dem.«

»Netop! Netop! De hykleriske Stene! De havde den vidunderligste dybe og ømme Farve, når hun bar dem. Men hvis de blot så meget som ligger i min Hånd, størkner de til matte Bloddråber, de Løgnestene. Har, har, har. Men det er vel derfor, jeg kan lide dem. Har!«

Op Baumann greb Smykket igen og lagde det ned i Vestelommen.

De susede forbi en Kirke, som i Farten hældede bagover ind mod nogle grønne Træer, medens et Torv med glidende Lygter åbnede sig for dem.

»Rak!« råbte nogle Kasketdreng efter dem.

En Sten splintrede mod Skærmen.

Baumann lo nervøst, en Latter, der ligesom var blevet smittet af Stenens Skingren.

»Hih! Livet er ved at blive morsomt. Har, har! Bøj dit Hoved, du raske

Pram. At få en Sten i Bøtten er en Skam. Har, har! Jeg digter af bare Delirium. Jeg digter. Men i Dag er jeg også fjollet nok til det.»

»Velsagtens!« svarede Pram med et roligt Smil.

»Man skulde være Digter og ikke have Klinik. Så, til Søs! Min Klinik! Nu glemte jeg naturligvis at ringe derind og give Besked. Fandens også. Djævelen have Klinik og Kone og alle Ting på denne Jord. Hov, hvad er det!«

I det samme et Stød.

Bilen bremsede foran en anden Bil.

»Torsk!« »Bonde!« »Hold Mund!« »Hold Kæft!« »Se at komme på Køreskole i en Fart, Dos.« »Kan han ikke se sig for!« »Hvad er det for en Måde at køre på!« »Hvad siger du?«

De to Chauffører stod halvt op i Bilerne og skældte ud, så det føg om dem med Ord.

Og Baumann røg op som en Trolde af en Æske. Det store Hoved uden Hat lyste fantastisk midt på Gaden, midt i Stimlen af Mennesker, som alle bar Hatte.

»Forbryderiske Asen!« skreg han og svingede med sin store Stok. Slipset skvulpede frem under Hagen i en rød Strøm og blødte, som om Slagsmålet allerede var i fuld Gang.

»Jeg skal lære dig, din Tværdriver!« brølede han med udkrængede Agitatorlæber.

»Bare de havde kørt hinanden i Smadder, de Overklassedyr!« hvinede en Dreng under en storskygget Kasket. Han så ud, som om han trådte Vande for at holde sig oppe.

Pram sad roligt og så på alle disse Ansigter, der skyllede ind mod Bilen som Bølger over en Ræling. Forbavsende mange lurvede Banditter.

Og nu stimlede de tættere og tættere sammen om Bilerne. Øjnene var endnu sløve og rolige, men Mundene åndede halvåbne af Spænding og Ondskabsfuldhed.

»Dit Proletarvin!« skreg Baumann til den anden Chauffør.

Det var som et Lyn, der i et heftigt Glimt kastede Lys ud over Mængden og tændte myldrende Funker i de mange stirrende Øjne.

Der gik et Stød gennem Sværmen, og så lød der en Rumlen, som når et Tog sætter sig i Gang.

»Storm Bilerne!« skreg en Sjoever med et rødligt Ansigt.

»Hurra! Storm Bilerne!« brølede Drengen under den store Kasket.

Sjoeveren sprang op på Trinbrættet; men Baumann så som i en Vision

det røde Ansigt nærme sig, vendte sig i en Fart imod ham og slog ham Stokken lige på Panden.

Det røde Ansigt skiftede Farve og styrtede hvidt bagover mod den sorte Bølge af Menneskehatte, der ligesom hulede sig ud i en stor Bølgedal og lod Sjoveren styrte mod den lyse Bund, mod de hvide Brosten.

»Det lyner!«

»Panserne!«

Og den sorte Bølge splittedes og stænkede til alle Sider.

Der var fri Bane.

I et Glimt for den anden Bil forbi.

»Kør til!« råbte Pram.

Og de for i susende Fart om Hjørnet.

En Lyd af klaprende Hestehove rev forbi deres Øren.

»Det er dog for galt!« mumlede Baumann. Han strøg sig hen over Panden, som om han vilde udslette Synet af Sjoveren, der var faldet bagover med et dånende Krampegrin.

»Det bliver værre,« bemærkede Pram: »Det var ellers et probert Slag, du leverede den Bandit. Er du nu ikke bange for, at al din Kraft er blevet udløst på et så ligegyldigt Objekt som ham.«

Baumann svarede ikke. Han sad tilbagelænet i Sædet med lukkede Øjne og så bestandigt det stivnede Grin for sig, og som ved en pludselig Belysningsforandring opdagede han, at Sjoveren havde været ubarberet.

»Det er kun tilsyneladende, det kan blive værre,« hviskede han.

De drejede ud ad en bred Gade, der ellers plejede at være stærkt befærdet. Nu sås kun enkelte Sporvogne og et Par Droschkebiler. På Fortovene stod Folk i Kø udenfor de halvtomme Butikker for at købe ind eller i Flokke på Hjørnerne for at diskutere Strejkerne.

Solen lyste vildt og tørt ned på den støvede Gade, som ikke var blevet fejlet i flere Dage og nu flød med Snavs og Avisstumper, der føg op til Siderne, hver Gang en Bil strøg forbi.

»Nu troer jeg, jeg står af!« sagde Pram.

Baumann åbnede Øjnene og så forvirret på ham som efter en dyb Søvn.

»Ja, det er jo sandt. Du boer her i dette Røverkvarter,« bemærkede han. Bilen standsede, og Pram stod af.

»Du! Vend dig om!« råbte Baumann og pegede på en smadret Butiks-rude bag ved Pram.

»Ja, her er rigtigt hyggeligt herude,« svarede Pram og nikkede.

»Kør videre!« råbte Baumann til Chaufføren og lagde sig derpå dybere

ned i Bilen uden at svare på Prams Farvel. Han lukkede Øjnene og følte på Lufttrækket, at de med ulovlig Fart rasede ud mod Forstaden og Lundeby Kro.

Blæsten strøg køligt gennem hans Hår, og han åbnede forbavset Øjnene. Hvor var hans Hat? Havde han mistet den i Slagsmålet?

Han så sig rundt i Bilen, men opdagede kun Stokken, som lå nede på Bunden af Vognen.

Nå, det var også lige meget.

Han glattede Håret og så i samme Nu en Kelner stå ovenfor en Kælderbeværtning og grine ad hans bare Hoved. Var Bilen virkelig kommet så langt ud på det Øjeblik? Ja, det lod det til! Den lange Række af firetages Huse, den nye Forstads matematiske, grå Linjer, var blevet afløst af provinsiel Uregelmæssighed. Høje Huse skiftede med lave; Facader sprang frem; store Gavle med Reklamer på gul og blå Bund lyste i Solen i store, kantede Flader og virkede som kubistiske Kulisser, der smældede forbi, og som en kraftig Kontrast tonede en Brandmur med gamle Mursten frem i ujævn, knortet Massivitet.

Men bestandig mærkedes den samme, urolige Atmosfære som inde i Byen. Uroen kom ikke af, at der var flere Folk på Gaden end ellers; men de gik langsommere, og i Storbyer betyder den langsomme Gang Uro, Spejden og Luren. Alle gik i Skøgenes næsten stillestående Tempo, og de havde Skøgenes Tilbøjelighed til at stimle sammen på bestemte Hjørner og på bestemte Fortove og mumle.

Baumann strøg sig hen over Øjnene. Det rykkede nervøst i ham.

Et Torv!

Fire Betjente! Og noget funkende Metal, som én af dem stod med i Hænderne! Det var en Revolver!

Atter en Stump Gade, som mandede ud i et Kvarter af Fabrikker, der stod tomme og forladte. Et Kobbelt forsultne Blodhunde rasede rundt inde bag et Plankeværk. En frådende Snude gravede sig frem under en Port.

Chaufføren drejede sig halvt om og pegede på nogle sodede Mure, som stod flade mod Himlen, så at den strålede i blå, firkantede Stumper gennem de tomme Vindueshuller. Af Tagets Sparrer stod nogle enkelte tilbage som en sværtet Brystkasse.

Baumann nikkede. Han sad just og tænkte på Festen i Nat, på Flirten og på Hustruen, som var løbet bort. I Overklassen gik alt i den gamle Gænge med Fester og Erotik, og det blev regnet for uhøfligt, for upassende

at omtale alle Strejkerne her i denne Kant af Byen, her i Nordvestkanten. Selv Bladene holdt diskret Mund.

Og i et kort Sekund følte Jørgen Baumann en stor Ro duve igennem sig. Det var som om hele Verden dannede et Billede af hans indre Chaos, som om afbrændte Bygninger, frådende Blodhunde, slentrende Alfonser i høj-røde Veste var Udtryk for hans Følelser, som om denne hærgede Bydel var ham selv.

Chaufføren standsede foran Lundeby Kro, en lav, gul Bygning, som lå død i Solen med tætlukkede Skodder og låset Dør.

»Få at vide, hvor Maleren Josephsen boer,« råbte Baumann til Chaufføren.

»Jeg skal se at hitte et Menneske,« svarede denne.

Han stod af og gik hen og bankede på Døren.

Ingen svarede.

Han gik om bag Bygningen, gik ind i Stalden; men døde Vinduer og tomme Båse måbede ham i Møde.

Han gik hen til Kældervinduerne og stirrede ind gennem Ruderne, han ruskede i Køkkendøren, han slentrede ned gennem Krohaven og spejdede ind i alle de tætte Løvhytter; men der var ikke et levende Væsen at se.

»Nej!« råbte han til Baumann, da han kom tilbage: »Der er ikke en Kat at se! De må være forduftet.«

I det samme kom en gammel Mand luntende hen ad Vejen.

»Hov, De dér! Hvor Pokker er Folkene i Kroen?« råbte Chaufføren. Manden virrede på Hovedet og gav et tandløst Fnis fra sig.

»Hvor er de henne, spørger jeg?« brølede Chaufføren hidsigt.

Den gamle for sammen og åbnede Munden.

»De er — de er,« stammede han: »De er — er — løbet.«

Og så fniste han igen.

»Ved De da, Mand, hvor Maleren Josephsen boer?«

Den gamle fortrak sit overgroede Ansigt, så at Skægstubbene tindrede i Solen.

»Maleren Josephsen? Åh ja, det ved jeg nok,« mimrede han.

»Så sig det, for Pokker!«

»Er det — er det ham, ham, det lange Skvat, De mener?«

»Ja, selvfølgelig!«

»Er det virkelig ham?« mumlede den gamle til sig selv og nikkede velvilligt: »Det var da kunstigt.«

Baumann fløj op af Sædet, irriteret over denne Idiots Sendrægtighed.

»Ja, men hvor boer han? Troer De, vi har Tid til at høre på Deres senile Sludder. Hvor boer han?« råbte han.

Oldingen så forvirret fra Baumann til Chaufføren og bestemte sig til at lunte af igen. Han drejede sig og rystede på Hovedet som for at få de høje Råb ud af sine Øren.

»Bliv her!« tordnede Chaufføren, idet han greb fat i ham og ruskede ham, så de møre Knogler knirkede: »Hvor boer den lange Malerbandit, dit gamle Fæhovede?«

Oldingen forsøgte at rive sig løs.

»Svar dog!« råbte Baumann og styrtede utålmodigt ud af Bilen: »Hvor boer han? Forstår De, hvad jeg siger? Hvor boer han? Hvor boer han?«

Og Baumann gik helt hen til ham og skreg ham ind i Øret: »Hvor boer han? Hvor boer han?«

Den gamle krøb sammen under Chaufførens brutale Greb, og nu da Baumann nærmede sig som en kæmpemæssig Skygge, blinkede han angst.

»Han — han boer hos Hans Petersen.«

»Hans Petersen? Hvem er det? Hvor er det?«

Den gamle vendte sig om og pegede på et Par hvide Pletter, som kæmpede sig frem mellem noget grønt længere nede ad Vejen.

»Endelig!« sukkede Baumann befriet: »Lad os skynde os derned.«

Chaufføren gav Slip på ham og sprang ind i Bilen. Baumann skyndte sig bagefter. Og Bilen sendte en blå Os bagud som for at vise Oldingen sin fulde Foragt.

De hvide Pletter glimtede og drejede. Aflange, mørke Streger voksede op bag grønne Buske. To lave Huse med Vinduer!

Udenfor stod en Mand og savede.

»Er De Hans Petersen?« råbte Chaufføren og Baumann i Munden på hinanden.

»Ja, jeg skulde tro det!« svarede Manden og standsede Saven.

»Boer Josephsen her?« spurgte Baumann.

»Måske gør han det, måske ikke!« sagde han og tørrede Sveden af sin Pande.

»Jeg spørger, om han boer her?« råbte Baumann. Han var flammende rød i Ansigtet.

Manden gned sig med Hånden hen over Munden for at stryge et uhøfligt Smil bort og sagde:

»Jeg har ikke set ham en Uge, og han skulde endda have betalt sin Husleje, så De forstår, at jeg ikke ved, om han boer her. I Dag har jeg været

ovre på hans Værelse og beslaglagt et Par Smørier, som ikke er noget værd, og en svajrygget Divan, nogle beskidte Sengeklæder og et bulet Vækkeur.«

Men Baumann var sprunget ud.

»Hvor boer han?« skreg han og svingede med Stokken.

Manden veg et Skridt tilbage og klemte Øjnene vurderende i. Ha, den tykke, barhovede Flødebolle skulde blot have et lille, fikst Stød i Underlivet, så vilde han ligge med Næsen i Vejret og fråde.

»Hvor boer han?« sagde Baumann roligere og ligesom overrasket ved det uhøflige Smil, som pludselig strålede ham ganske ugenert i Møde.

»Han boer derhenne!« svarede Manden stadigt smilende og pegede hen mod et lille Baghus.

Baumann løb derhen, sparkede Døren op og blev stående som blændet. Det var som om en gul Lyskugle slyngedes imod ham fra et stort Lærred, der hang på en nøgen Væg. Han strøg sig over Øjnene. Hvad var det? Samlede Lyset sig ikke om et Kristushoved med firkantet, blå Skæg? Men hvad ragede det ham, at Billedet lyste som en uventet Solstråle?

Hvor var Josephsen, og hvor var hun?

Han for ind i Værelset.

Nogle andre Malerier i røde og gule Farver hang uden Rammer på Væggene. I en Krog stod en Divan og et Bord med en Vase visne Blomster, der havde den samme porøse, syge Stemning over sig som en brændt Plet i et persisk Tæppe. En Stol med knækket Ryg flød midt på Gulvet, og en amerikansk Bulehat hang på Ryggens stumpede Pinde.

Baumann så sig rundt. Han havde hele Tiden Fornemmelsen af, at der var et stærkere Væsen til Stede, et Væsen, som kunde hypnotisere ham. Han havde den Uro i Kroppen, som man har, når et Menneske stirrer på ens Nakke.

Han vendte sig hurtigt om.

Åh, det var blot det fordømte Billede med Lyskuglen.

Dog blev denne Fornemmelse ved at pirre ham, medens han undersøgte Lejligheden. Han rumsterede ude i et lille, sodet Køkken, han for ind i Værelset igen, stak sin Stok ind under Divanen, skønt han godt følte, at dette var oplagt Delirium, og havde det Held at skrabe nogle krøllede Sengeklæder frem, så at Duften af nøgent Menneske og Nattesved slog op om ham, og han til sit Raseri ligesom kunde vejre den forhadte Malers legemlige Tilstedeværelse.

Hvor var han dog, denne Josephsen? Han måtte være her; et eller andet

Sted krøb han nok sammen og dækkede hende for Angreb med sin lange Krop, og deres Smil mødtes sikkert i dirrende Angst og Spænding, Dril-agtighed og Elskov.

Baumann slog om sig, som om han plagedes af næsvisse Fluor.

Hvor kunde denne Josephsen dog være henne?

Og han løb hen til Vinduerne og smækkede dem heftigt op, så at nogle Kirsebærgrene lige udenfor rystedes, og hvide Blomster flagrede som trætte Sommerfugle ned i den store Kartoffelmark.

Nej, der var ingen, absolut ingen.

Han støttede sig mod Vindueskarmen og stirrede ud. Ved at se den store Kartoffelmark og Markerne bagved, hele det flade Land, var det som steg der i hans Indre et Plan af sejlende Ro, der på engang var den absolutte Håbløshed og den resignerede Hvile. Nu først forstod han Landets Stillehed; han vidste nu med Bestemthed, at han ikke vilde finde dem her, og gik roligt ud til Bilen igen.

»Nej, han er der ikke. Aner De, hvor han er taget hen?« spurgte han Hans Petersen.

Hans Petersen savede Brænde og svarede med en Stemme, der var drævende monoton som Savens Lyd:

»Nej, det ved jeg ikke, ellers skulde han nok komme til at betale, hvad han skylder mig. Man trænger til Penge i disse urolige Tider.«

Baumann sprang op i Bilen.

»Kør til Byen igen!« sagde han.

»Hvorhen?«

»Til en Restaurant!«

Og Bilen prustede, gav et Stød og satte af Sted.

Hans Petersen standsede Saven og stirrede efter den blankpolerede Vogn, der suste af i Støv og Os.

Han skimtede som i en Tåge Baumanns store, runde Nakke med Håret, der strittede i Blæsten.

IV

EN lys Sommernat gled med lette Skyer og en sløret Måne hen over Byen, som strålede sin lysende Ånde op mod Himlen. Fra Nord, fra Syd, fra Øst, fra Vest steg denne gullige Tåge fra Byens Lygter; men Nord-Vest var som et mørkt Hul, hvor Husene lå i en sort Forvirring med enkelte lyse Kanter, der skar hinanden kubistisk, og dybe, kulsorte Furer, der var trukne med hensynsløs Kraft.

»Fandens så mørkt,« brummede en Stemme nede i den smalleste af alle Furerne, og en Lyd af Hænder, der famlede langs Murene og kradsede med Neglene mod Kalken, skrattede, som om der blev revet med Sand-papir.

»Man kunde ligesågodt være skvattet ned i en Kloak,« knurrede en anden Stemme.

Nogle sorte, vaklende Bylter skimtedes dernede i Furen, som var en Gyde; men om der var tre eller fire Bylter var ikke til at afgøre.

»Av, dér rev jeg min Hånd på et Nedløbsrør,« snærrede den Bylt, som gled langs Muren.

»Se dig for, Ibald!« formanede en anden.

»Tak skal du ha'. Det er kun Rotter, Natugler og Kakerlakker, som kan se i det her Kloakrør.« svarede Ibald.

»Vidste du noget om, at her var så slemt, her i Nordvest.«

»Næh!«

»De har smadret alle Lygterne herude.«

»Av! Så til Djævelen! Lad være at jukke på min Hånd!« skreg en.

»Hov! Hvad er den af? Hvor er du henne? Det lyder, lige som om dine skønne Eder og Forbandelser pibler frem nede fra Fortovet eller Rendestenen. Du er da vel ikke ved at lede efter Enører i dette Mørke? Så tosset er du da ikke?«

Og der skingrede et højt Latterhyl, der slog Zigzag mellem Husene.

»Hjælp mig lidt! Pokker have det Rendestensbrædt! Jeg har skrabet

hele Skinnebenet. Av, hvor det svier!« klynkede Søløven nede fra det sorteste Dyb.

»Du, Knud! Skal vi ikke tage og sende en Dykker ned efter ham?« spurgte Ibalde og hikkede af Grin.

»Uh ha! Hvad er det, der tager fat i mine Ben,« råbte Knud.

»Det er bare mig!« gryntede det nede ved Knuds Tær, medens et Par Hænder fumlede sig op langs hans Bukser.

»Hæ, hæ!« fniste det: »Jeg har aldrig før vidst, du var kalveknæet.«

»Lad være med at overgramse mig. Jeg er jo ikke noget Pigebarn!« vrissede Knud.

»Nej, desværre!« brummede det melankolsk.

»Rejs dig nu op, din drukne Søløve, ellers sparker jeg dig, så det giver Genlyd i Tarmene!«

»Hov, hov! Små Slag! Så, nu står jeg på Benene igen; men Gud, hvor det svier i Skinnebenet! Hele Huden er skrabet af, troer jeg.«

»Hvor kunde du også hitte på at føre os herud i Nord-Vest, når du vidste, at her var så møjende sort, Søløve!« bebrejdede Ibalde ham.

»Hold Kæft! Dit dumme Dyr! Av! Åh, hvor det svier!«

De tre Skikkelser ravede videre i Mørket. Ibalde famlede med Hænderne langs Murene, og Knud holdt krampagtigt fast i hans Jakke. Søløven dinglede klynkende fra den ene Side af Gyden til den anden.

»Hvor skal vi hen? Er vi der snart?« snærrede Knud.

»Jo, her må det være!« og Søløven sparkede varsomt ud med det beskadede Ben og ramte en Trappesten: »Kan I høre? En Trappesten! Her er det!«

»Endelig!«

»Lad os så se at få krøbet over den Sten og ind ad Døren!« mumlede Søløven: »Å, mit Ben! Hvor det dog svier i det!«

Ibalde slog Næven mod en tung Trædør og fandt et løst Håndtag, som han vrikkede og vred, indtil Døren langsomt gled op med dens nederste Kant skrabende mod Trægulvet, hvor den i Tidernes Løb havde slidt et Udsnit af en Cirkel.

En fugtig Kælderlugt lagde sig straks tungt om dem, en Duft af Svampe med giftig Klamhed og vådt Snavs. De mærkede, hvorledes denne flydende, fede Lugt fyldte deres Lunger og aflejrede slammede Striber.

En Køkkenlampe med Messingplade og knækket Glas blafrede uroligt i Vejret som en rød Søjle med en fantastisk, osende Kapital. Væggene så ud som om de i det pludseligt opflammende Lys hældede bagover;

men da Døren møjsommeligt blev lukket i, og Lampeblusset faldt til Ro, dirrede Væggene i Halvmørket og rejste sig atter.

»Gelænderet er itu! Hold jer til Væggen!« knurrede Søløven med små, kommanderende Grynt.

Ibald førte højre Hånd ud til Siden og støttede den nu og da mod den klamme Væg, medens han ravede fremad bag ved Søløven. Hælene blev undertiden hængende mod Kanten af et Brædt, som var vippt noget i Vejret. Halvt snublende, halvt famlende listede han sig frem til Trappen og exploderede hele Tiden i Eder og Skældsord, der var kobledede sammen i en uforståelig, syntaktisk Sammenhæng.

»Ih, hvor du svovler, Ibald!« hviskede Knud bag ved ham.

»Pas på Trinet! Her er det!« gryntede Søløven.

De famlede sig op ad en Trappe med sammensunkne Trin. Undertiden gled de. Undertiden snublede de. Undertiden greb de fat i Gelænderet, som rokkede frem og tilbage og klynkede langtrukket, så at det gav Ekko op gennem hele Bygningen.

»Hvad Fanden er det for et Rabalder!« brølede en Røst højt oppe i Mørket.

»Er det dig, Brormand?« spurgte Søløven.

»Nå, det er dig, dit våde Dyr!«

»Ja, med Venner.«

»Hm!« brummede det oppe under Taget: »Hvad skal jeg med dine Kammesjucker?«

»Det er fine Fyre!«

»Fanden ha' dem!«

De nåede endelig op til øverste Etage, hvor et svagt Skær af den milde Sommernatshimmel og den skyede Måne sitrede ned gennem et skråt Tagvindue i en mælkehvid Stribe, der ramte Brormands Ansigt og bølgede hen over hans stærke, massive Pande og hans lange, fortrukne Mund, som var stivnet i et stramt Grin.

Han spyttede et Par Ord ud af den ene Side af Munden:

»Er I fulde?«

Søløven nikkede og gurglede.

I det mælkede Lys så de Brormand grine trægt, mere af Hån end af Velvilje.

»I lugter pænt!« sagde han.

Ibald trak Hatten skråt ned over Øjnene og svarede lavmælt: »Ægte Varer! Ikke Hjemmebryg!«

»Hvad hedder du, dit lange Ræb i Mørket?«

»Ibald!»

»Fanden til Navn! Hvorfor hedder du ikke Jerusalem?»

»Ser jeg sådan ud?» spurgte Ibald brøstigt.

»Så så! Bare rolig, Dreng!» svarede Brormand og nærmede sig. Han havde ualmindelig brede Skuldre.

»Godt Ord igen!» sagde Ibald spagfærdigt.

»Det var da godt!» snærrede Brormand: »Og hvad hedder den anden Fisk?»

»Knud Wadélius!»

»Hva'-for-noget-ius? Den var værre. Nej du, Søløve! Du må ikke slæbe Adelen herop, for så tæver jeg den bare,« grinede Brormand.

»De er såmænd meget flinke!» brummede Søløven.

»Nå, lad så gå for denne Gang, skønt jeg min Sjæl og Salighed mest havde Lyst til at vippe de to Kålstokke ud over Gelænderet; men jeg er en rolig og fredsommelig Mand, som ikke kan lide unødvendige Skrig og Dødsfald, at I ved det. Mit Navn er Brormand, slet og ret. Et pænt Navn uden adelige Overklassekruseduller. Jeg blev døbt Bror, og det blev jeg døbt i Vand, og senere blev jeg døbt Mand i Sprit, og det bliver Brormand. To plus to er fire. Ikke sandt, Hr. Knudeliuss! Navnet tyder på Broderskab og Mandighed og udtrykker på en Prik, hvad jeg er, hvad jeg vil være, og hvad jeg skal blive. Værs'god, de ærede Herskaber! Trin indenfor i Gemakkerne og lad, som om De er hjemme i de duftende Lokaler.»

Ibald tog fat i en Dør.

»Hov, hov! Ikke pille!» sagde Brormand: »Jeg er altid Venner med mine Naboer. Og derinde boer en Malersnude. Lad ham endelig være. Han har Besøg af en meget fin Dame i Silke.»

Brormand grinede og smaskede med Munden.

»Her er Vejen, de Herrer!» fortsatte han og åbnede en Dør bag sig. Ibald vejrede straks en sødlig Duft, som strømmede ud fra Lejligheden. Et Gasapparat sydede et Sted.

De trådte ind i en Korridor og derpå ind i et Køkken.

På Gulvet brændte et Tællelys, stukket ned i Halsen på en Flaske, og kastede et gult Skær ud i Rummet. Det ligesom gravede en lysende, kugleformet Hule i det blålige Mørke, hvori kun en Messingvandhane glimtede som en Stump Guld i en dunkel Bjergvæg.

Midt i denne lysende Hule stod nogle Metaldunke og flimrede med urolige Brandflader. Den ene Dunk på et Gasapparat, hvor små, blå Flammer fusede og sydede, og den anden Dunk, som stod i Forbindelse med den

første ved Hjælp af en Gummislang, var anbragt på en lav Stol, og ud gennem en spids Tud på denne Dunk dryppede langsomme, vandklare Dråber ned i en Flaske på Gulvet.

I Stilheden tonede disse Dråber i en hemmelighedsfuld Rytme, med samme meningsløse Styrke og grusomme, næsten udhulende Monotoni som Springvandets Plasken i ensomme Marmorgårde.

»Her lugter godt!« bemærkede Knud.

»Værs'god, de Herrer. Sid ned. Her er Kasser!« og Brormand sparkede nogle Trækasser frem i Lyset.

»Plydset er desværre slidt af,« føjede han til.

De anbragte sig hver på sin Kasse og stillede nogle Flasker fra sig.

»Det var godt, den ikke blev smadret, da jeg skvattede nede i den forbandede Gyde,« mumlede Søløven og kært tegnede en fyldt Whiskyflaske, som han tog op af Lommen.

»Hvad!« råbte Brormand og rakte med sin store Næve ud efter den: »Whisky! Er du bleven Kapitalist, Søløve?«

»Nåh ja!« svarede Søløven og trak på Skulderen: »Man har jo arbejdet lidt i den sidste Tid.«

Hans gule Ansigt så sygt og træt ud i den svage Belysning.

»Han har Mavepine!« grinede Knud.

»Hæ!« lo Brormand: »Er det sådan fat, så må du om lidt have nogle af mine Mavedråber.«

Ibald sad med sin stive Hat stemt op mod Hagen og lukkede sit ene Øje på Grund af skarp, filosofisk Tænkning.

Her var hyggeligt omkring det lille Lys på Gulvet. De sad alle fire foroverbøjet på deres Kasser og blev mere og mere hypnotiseret af Brændevinsdråbernes melodiske Dryppen og deres klangfulde Hop nede i Flasken.

De sad som Jætter i en lav Hule. Deres Støvler var klart belyste. Brormand brugte sværtet Sejlgarn som Snøreband. Søløvens Støvler var sprukne og alle Revnerne tydeligt markerede af hvidt Støv.

Og Lyset faldt på otte Knæ, nogle stærkt lappede, kun to med skarpe, elegante Folder. Ibald frydede sig; thi disse Benklæder med Folderne var hans.

Og Lyset faldt på Indersiden af Hænderne, så at de kom til at ligne sorte Kløer med lyserøde Trædepuder.

Alle Skygger hen over Ansigterne var vendt på Hovedet. Ansigterne var ligesom åbenede af Lyset, der kastedes op nedefra, på samme Måde som Rampelyset løfter Skuespillerens Masker op i en højere Sphære.

Underlæben, Næseborene, Øjehulningen under Brynene var skarpt og rødtligt oplyste og gav Ansigterne en ny, underfuld Karakter, og fremmede Skygger af Cigaretter faldt op langs Kinderne og en dyb Skygge op over Næseryggen, som om den var indfalden.

Var de ikke Jætter, som sad med sorte Rygge og sorte Nakker stemte op mod Mørket, som vilde de presse Lyshulens Hvælving tilbage og skaffe sig større Rum? Var de ikke Jætter med fremmede Ansigter?

Og Ibald lagde sin stive Hat sirligt på en Avis, der flød på Gulvet mellem Halm, og han følte efter, om der var Søm i Kassen, han sad på. Nej, der var ingen.

De andre sad tavse og så de klare Dråber funkke og tindre i Lyset, idet de faldt fra Dunkens Tud ned i Flasken. En Betagelse, en Ærefrygt stod afmalet i deres Ansigter og deres stive Stillinger. De fejrede en Kult med knortede Ceremonier og ordløse Bønner. De stivnede i Ekstase.

»Jeg er tør i Halsen,« knurrede Søløven. Han talte med Besvær, og de andre så over på ham med en Overraskelse, som om han havde opført sig mindre sømmeligt.

»Giv Tid!« snærrede Brormand: »Jeg må først have denne Flaskefuld færdig, så kan vi se på Jeres medbragte Varer og mit Lager.«

Søløven faldt atter hen i sin sammenbøjede Stilling. Lyset glimtede i noget hvidt Kalk, som hans Skuldre havde skrabet af Murene nede i Gyden.

»Det går langsomt!« bemærkede Knud med Øjnene intenst hæftede på den dryppende Brændevin.

»Det gør alle gode Ting!« svarede Brormand gnavent: »Går alle gode Piger ikke langsomt hen ad Gaden? Kommer Tjeneren ikke skridtende langsomt med Ølbajere? Alle gode Ting kommer infamt langsomt. Men Vand! Blot man drejer på en Vandhane, kommer det Pøjt øsende ned.«

Knud mærkede sin Underlegenhed og tav.

Alle fire følte en pompøs Stilhed, en religiøs Højtidelighed ved Dråbernes langsomme Fald, der tonede som en ensformig Bøn og hvælvede Mørket omkring dem til en uendelig Domkirke, mystisk dyb i Højden. Vingeslag af usynlige Fugle i hvide, tågede Flokke baskede igennem dem, og deres Sjæle åbnede sig som Munde for at bryde ud i Glædesråb. Fløj en Due hen over dem med Ild flammende om Næbet? Var det Beruselsens Due, Betagelsens Due, hvis Vinger dirrede i Takt med Stilhedens spinkle, sitrende Melodi, hvis hvide, astrallette Legeme svingede i Buer efter Tonerne, der gnistrede fra Ensomhedens, Forladthedens Støvsnugs-Violin?

Da lød der en Latter, som når Sølv falder ned.

De for sammen og stirrede på hinanden.

Det var ikke en Mandsrøst. Det var ikke en religiøs Overspændthed, som udløstes i Guds tordnende Røst, der styrter ned over Menneskene i en sort Skys Skikkelse. Det var en klangfuld Kvindelatter, det var Sølv. En fornem Kvinde lo inde ved Siden af.

Men Brormand sad sejt, ugudelig og urokkelig.

»Hæ!« grinede han: »Det er Overklassepakken!«

»Vidunderlig Latter!« stønnede Søløven højtideligt og lukkede Øjnene. Han hjemsøgte af en blændende Vision, hvor Saligheden flød i hvidt Lys ned over et nøgent Kvindelegeme.

»Hun er dejlig at se på!« hviskede Brormand med kynisk Smasken: »Der lugter af Parfume og Kærlighed midt i al Muggen på Trappen, bare hun er gået op ad den.«

»Hun må være dejlig!« messede Søløven.

»Hvordan Djævlén har han, den Malerklat, fået fat i hende?« spurgte Ibald med mørke, urolige Øjne.

Brormand rystede på Hovedet og sagde: »Ved det ikke. Men de er mærkelige, de Kvinder. Hun derinde er løbet fra fine Tæpper og alt sådan noget for at bo her, og han, Malertampen, ejer min Sjæl ikke andet end en Malerkasse og en Madras, som ligger og svømmer på Gulvet. De er mærkelige, de Tøse, mærkeligere end Giraffer, og det er dog ellers det mærkeligste, jeg har set.«

De grinede sagte for ikke at bryde Øjeblikkets Betydningsfuldhed.

En Dråbe klang i Flasken.

»Nu begynder jeg s'gu at blive tør i Halsen!« hviskede Knud og greb med Hånden om sin knortede Strube: »Jeg har en stor, tør Plet lige fra Tungen og ned til Maven.«

Brormand så med et sagkyndigt Blik på Flasken.

»Nu kan det vel også være nok!« sagde han: »Hov, du dér, Knudelius! Du sidder nærmest! Tag og sluk for Gassen, ellers er jeg bange for, at Brændevinen bliver for tynd.«

Knud drejede om for Hanen.

Brormand satte Flasken for Munden og smagte: »Den er meget ordentlig!« sagde han: »Men jeg ved ikke, hvad det er for noget Skidt, de kommer i Sukkeret. Jeg har kunnet smage det hele den sidste Måned. Det er også en Facon at ødelægge Folks Maver på.«

»Kan en anden en ikke også få sig en lille Hivert?« spurgte Ibald.

Trolddommen var løst. Dråbernes faldende Rytme hørtes ikke længere,

og de talte allesammen med højere Stemmer for at udfylde det tomme Køkken.

Brormand rynkede på Næsen: »Den er for lunken endnu. Og jeg skal først have lavet nogle små Tricks med den, førend den bliver rigtig god. Den smager for meget af Sprit endnu. Jeg har lidt Kommenessens og et Par Småtterier, som skal i; men så er den også sådan, at den kan sende en velvoksen Mand med Fuldskæg og Fedtlædersstøvler op gennem Taget. Men I skal få Lov at smage på Lageret.«

Knud strøg sig gennem sit stride Hår, og Ibald slog sig på Låret af Glæde.

Brormand bøjede sig og tog Lyset, og de så nu et tomt Køkkenbord og et Spisekammer, som oprindelig havde været blåmalet.

Vinduet var beslået med Træstykker og Pap, for at ingen Lysstråler skulde trænge ud og vække Politiets eller nyfigne Naboers Mistanke om hemmelige Bryggerier.

»Her skal I bare se!« sagde han og åbnede Skabet, og Lysskæret tændte grønne Gnister i Ølflasker, hvide, slørede Pletter i Mælkeflasker og gule Funker i Vinflasker; det dansede med Lygtemænd ind mellem en Karré af Flasker, som alle stod tilproppede.

På en særlig Hylde stod en ti Flasker med Glastragter og Kræmmerhuse af Filtrérpapir.

»De Flasker dér er jeg ved at lave Kunster med!« sagde Brormand og pegede på Hylden, medens hans Gæster brummede i stilfærdig Jubel.

»Lad os nu først smage på Jeres ægte Varer, Fabriksvarer,« fortsatte han med en bidsk Hån i Stemmen.

»Det kunde også være på Tide, synes jeg!« udbød Knud.

Brormand stillede Flasken med Lyset på Køkkenbordet.

»Det er det eneste Bord, jeg har at byde Dem på, mine Herrer. Se ikke efter i det andet Gemak. Dér er der kun en Himmelseng af Sækkelærred uden Himmel og uden Seng.«

»Det er godt, Brormand! Men har du Glas?« spurgte Søløven, som var ved at trække Whiskyflasken op.

»Jah! Masser!« Og Brormand diskede op med et Snapseglas uden Fod, en Kop uden Hank, en Underkop og to skårede Ølglas.

»De ser smukke ud, ikke sandt, de Herrer!« udbød han og slog ud med Hånden: »Et Snapseglas uden Fod kan aldrig hvile. Det må immervæk holdes i Hånden og føres op til Munden. Egentlig talt burde et ideelt Snapseglas altid være uden Fod. En Kop uden Hank må ikke have varme Vædske i sig, hverken den vederstyggelige Kaffe eller den modbydelige

The eller den stinkende Romtoddy endsige så den Helvedes Toddy, som hedder varmt Vand, ellers brænder man sig på Fingrene. Kun kølige Drikkevarer! Kogt Spiritus, fy for den lede. Og en Underkop er ligeledes god; den er måske det bedste, Idealet, for den er som en Mund, der gaber så højt, som den orker. Og her er endelig de to skårede Ølglass, hvorpå I kan skære Jeres Læber itu og komme til at smage den lunkne Likør, som kaldes Blod.«

»Hold Kæft, og lad os drikke!« råbte Knud.

»Lad Brormand tale, din Idiot!« gryntede Søløven: »Brormand har Evner som en Minister. Hvorfor Fanden blev du ikke det, du?«

»Nej, jeg skal sige dig,« svarede Brormand og støttede sig til Køkkenbordet, »for det første er jeg en ærlig Mand, som aldrig farer med Løgn, og for det andet kan jeg kun tale i en bestemt Atmosfære, der helst skal indeholde nogle Stænk, noget Fugtighed, noget — Alkohol. På Grund af disse Ulykkestilfælde er jeg blevet en simpel Mand med simple Vaner og enfoldig Tro på Livet.«

»Jeg er tør i Halsen!« brølede Knud.

»Nu holder du Kæft med dine Dyriskheder, Knudélius, ellers kan du bande på, at der vanker et Par på Skrinet,« svarede Brormand truende: »Hylene kan du overlade til Kvinder, Hyæner, Hunde og Papegøjer. Vi Mandfolk derimod skal udmærke os ved en rolig Optræden og ikke brøle op, men være forstandige og stilfærdige og rolige og kloge og beherskede. Her har du noget at patte på, Knudélius. Værsgod!« og Brormand fyldte Knuds Glas, det vil sige: Underkoppen, med Whisky.

»Også her!« råbte Ibald og stak sit Glas frem.

»Og her!« råbte Søløven.

»Nå, nu har vi vist alle fået og er godt bænkedet på Kasserne. Ikke sandt? Lad os så drikke! Skål!«

De satte sig så bekvemt som muligt på Kasserne, som de havde flyttet hen til Køkkenbordet.

Har du ikke bedre Lys?»

»Jo, vent lidt!« og Brormand forsvandt for et Øjeblik senere at komme tilbage med Køkkenlampen, som hang nede på Gangen.

»Det lyste vældigt op!« udbød Søløven: »Man skal kunne se for at have det hyggeligt.«

»Ja, det skal man!« grinede Brormand: »Men hvis det ikke var Værten, der betalte, blev det Løgn. Petroleum er nemlig dyr, skal jeg betro dig, djævelsk dyr. Ja, vi kan ikke engang få den, selv om vi betaler i dyre Domme

for den. Vi kan overhovedet ikke få noget. Forretningerne har ikke noget, og de tør ikke købe noget, ellers bliver de plyndrede.»

Søløven fniste: »Jeg stjal i Nat en Masse Kaffe, en Del Spiritus og nogle Skajser ude hos en Aborre i Nord. Derude har de da Varer endnu.»

»Ja, derude! Men der har de heller ikke Strejke.« indvendte Brormand: »I er i det hele taget lidt vel langsomme i Vendingen både i Nord og Vest. Hvorfor Fanden strejker I ikke også ude hos Jer. Her hos os har vi haft Skæg og Ballade i snart over en Måned; men ikke så meget som en sølle Sympatistrejke har I hjulpet os med. Det havde han også Ret i, den samme gale Munk, i Går.«

»Hvad! Hørte du også ham?« udbrød Knud ivrigt.

»Hvad er det for en Idiot?« spurgte Ibald trent og rynkede på Næsen.

»Han Idiot. Nej, du kan tro Løgn, du dér med det andet adelige Navn,« sagde Brormand henvendt til Ibald: »Han er en Guttermand, der kan tale med 3 Halvpægle Akvavits Kraft. Yh, for Fanden! I skulde have hørt ham svovle Øst og Vest og Syd og Nord ind i en gul Sky af giftige Dampe, skulde I, og høre ham lyse Velsignelse over det strejkende Nord-Vest, over de eneste Folk, der tør og kan og vil.«

»Det er løjerligt, at vi ikke har hørt en Døjt om alle Balladerne herude,« indvendte Knud.

»Bladene må ikke skrive om det. I den Retning er Regeringen s'gu kras. Så ved du vel heller ikke, at Betjentene herude har fået Skydere. De plaffer for et godt Ord gør de, Bondetampene. De kan godt lide at lege med Ild. Og de arresterer alle Talere sporenstregs; men de fik alligevel ikke Tag i Munken. Han forduftede! Hæ!« grinede Brormand.

»Jeg giver Fanden i Strejker og al det Sludder. Giv mig noget mere at drikke!« indskød Knud.

»Skænk selv, din Fyldedunk!«

»Kæft!«

»Hvad siger du? Hvis du nu ikke snart tager og opfører dig ordentligt, så skal du se et Mirakel af Form som et Par Lussinger sende dig ned ad Trappen i sådan en Ruf, at du ikke kan tælle Etagerne.«

»Så, så, Brormand!« gryntede Søløven: »Han mener det ikke så slemt. Han er bare lidt højkæftet, fordi han spiller Billard bedre end nogen anden i Vester.«

»Såh? Gør han det? Gud ved, hvad det egentlig rager mig? Hvis han ikke dyer sig, skal jeg sende ham ad Helvede til, og der kan han spille

Billard på svovlgult Tæppe, hvis han har Lyst; men han skal ikke bruge Mund her i mit Køkken, den Snøbel!»

»Han mener det ikke så slemt!« beroligede Ibald.

»Mener det ikke så slemt? Det manglede også bare. Så havde han forlængst set det lyne med Sole og Stjerner, den klatøjede Flynder!«

»Skål, Brormand, og lad os ikke ævle mere om det!« sagde Søløven og stødte sin hankeløse Kop mod Brormands Ølgas.

Men Brormand rystede på Hovedet. Han sad med Hænderne støttet mod Lårene og knurrede.

»Du skal også altid råbe op, din Torsk!« brummede Søløven til Knud: »Har du andet end Grød i Hjernen? Man skulde ikke tro det.«

Knud drak og mumlede et Par Ord, som ingen kunde høre.

»Synes du ikke, Whiskyen er god?« sagde Søløven og lænede sig kælent ind til den store Brormand, som midt i sin Gnavenhed og sit Surmuleri ikke kunde undgå at lade Søløvens indsmigrende Grynt kildre igennem sig.

Ibald sad med skrævende Ben og nynnede en mudret Melodi, hvori det boblede med små Hik og Ræb.

»Kan du høre den Melodi?« fortsatte Søløven. Hans Hoved sad helt skævt mellem Skuldrene, af kvindagtig Kælenskab: »Kan du huske den? Det var den, som hun sang, hende den lille Pipfugl, La Pimpinella, ude i »Grønne Måne.« Gud, hvor hun sang den godt!«

Brormands hånske Mund blev latterligt truttet af Sentimentalitet og Spiritus.

»Den lille, henrivende Myg!« læspede han, som om han var nær ved at græde, og han pressede en saftig Tåre i Stykker mellem Øjenhårene.

»Ja, hun var fin, første Klasses, blåstemplet!« trøstede Søløven og lagde en helbredende, gul Næve på Brormands brede Skulder.

Brormand så på ham med Øjne, der var blanke af Vemod og flydende Stemning, og han nikkede langsomt.

»Hun var blåstemplet!« sagde han med dyb Sorg i Stemmen.

»Nissen er ved at blive sentimental,« hviskede Ibald til Knud.

Knud smilede som en revnet Gummibold. Psst, sagde det.

»Hun var første Klasses!« sukkede Brormand og så hen til Søløven for at opmuntres af hans medlidende Smil, men mødte en smertelig Grimase, hvori Resterne af Smilet strittede frem.

»Hvad er der i Vejen?«

»Det er den Mavepine igen!« stønnede Søløven, holdt Hånden presset mod Maven og krummede sig sammen.

Brormand rejste sig. »Så må du have nogle af mine Dråber,« sagde han og gik hen til Spisekammeret.

Ibald gav Knud et Puf med Skulderen, og da Brormand kom tilbage med en Flaske hjemmebrygget Akvavit, brød de ud i en sagte Jubel.

Brormand lukkede Øjnene og smilede.

»Ja, den er god!« hviskede han henrykt og hældte op af den.

De smagte og lagde Hovedet tilbage for at vurdere den.

»Den er som Ålborg!« mente Ibald. Han talte forsigtigt.

»Nej, gu' er den ej! Den er som Hobro!« affejede Knud.

»Hvor vil I hen, I to Idioter. Den er som selve Brøndum,« indvendte Søløven med et Smil gennem alle de fortrukne Rynker, som rystede af Mavepine.

Brormand nikkede hen til Søløven.

»Enten er den som Brøndum eller også som Lysholmer. Jeg ved ikke rigtigt hvilken,« føjede Søløven stønnende til.

Brormand nikkede atter hen til ham.

»Netop!« sagde han og gned sig over sin blå, ubarberede Hage.

Nu gav de sig alle til at drikke. Knud slubrede af Underkoppen som en Hund. Søløven sad med begge Hænderne klamrede om den hankeløse Kop, medens Ibald benyttede Snapseglasset uden Fod, som evigt måtte være i Funktion, da det ikke ejede Evnen til at hvile; men han kunde ikke tåle den hjemmebryggede Sprit. Den slog ham pludseligt. Hans Træk, som hele Dagen havde været blanke og faste, flød i et Nu ud i en ujævn, glinsende Masse.

»Netop!« hørte han Brormand gentage i det Fjærne, og han så den kæmpe-mæssige Krop rokke frem og tilbage.

Og nu læspede Søløven: »Ja, ikke sandt!«

Et Puf! Hvad var det? Åh, det var Knud! Og han så hen på denne Bandit, som åbnede sin klæbrige Mund. Sådan var han altid, det syge Dyr, når han drak. Grønligt Slim i Mundvigene!

»Nu læsper Søløven! Så går han snart neden om og hjem, gør han!« hviskede Knud.

Men Ibald så ham gennem et rislende Slør, hvor alle Ting og alle Skikkelser ligesom var fyldte med en Understrøm af Bevægelse og Usikkerhed, som gjorde det højst tvivlsomt, om der eksisterede Fasthed i Verden, og han så Knuds rødlig Hår og skinnende, lave Pande flyde i Tåger. Grønligt Slim i Mundvigene! Pføj for Fanden.

»Ja, nu tror du, jeg er edder-kanon-stink-stank-drukken!« lallede Ibald og hørte et Fnis.

Det var Knud, der lo, idet han overlegent vendte sig om til Søløven for at hviske noget onskabsfuldt Sludder om, at nu var Ibald den; men hæ! Hvad var det, Søløven læspede? »Det skulde du også prøve på i Stedet for at sidde der og hviske og være ædru. Det må gøre ondt at være sådan!« læspede Søløven, og så gloede han på ham med skinnende Øjne.

»Hørt!« brølede det langt ude. Det var nok Brormand.

Men hvad var nu den af? Havde Knud ikke stive Øjne? Tak for Sæben! Pupillerne stak! Tak! Så betød det Slagsmål!

»Hvorfor råber du så højt, dit infame Svin!« snærrede Knud.

Ibald prøvede forgæves på at interessere sig for, hvad der skete.

»Hæ!« lo Brormand.

Og rejste Knud sig ikke op og nærmede sig og vaklede og ravede? Var han splittergal?

»Jeg skal — jeg skal — lære dig!« stammede han.

Brormand grinede.

»Du, Søløve!« sagde han og fniste til Siden: »Han der, den Splejs, vil lære mig noget. Bare han ikke støder sig.«

Men hvad var det, de skændtes om? Hvorfor lagde Søløven sig ind over Køkkenbordet og grinede fjollet?

»Støder mig?« hikkede det. Det var Knuds Røst.

Så lød der et Slag.

»Så bliver Far altså nødt til at tage sig af Jeres Opdragelse, I to Hvalpe,« knurrede det sagte og indædt.

Ibald vrikke tungt med Hovedet.

Hvad var det?

Han syntes, han hørte sit eget Navn. Ibald! Jo, rigtignok.

»Ibald! Hører du, Ibald! Han skælder os ud for Hvalpe. Kan vi lade det sidde på os.«

Det var Knuds Stemme.

Men så lød der et dundrende: »Hold Kæft!«, og et Legeme styrtede bagover.

Ibald for sammen og vilde rejse sig; men Kroppen hang slapt mellem Armene, som han støttede mod Køkkenbordet.

»Kan I komme ud!«

Knud lå nok på Gulvet og krummede sig. Det var også noget Svineri. Hvad lignede det at sparke i Ansigtet, når han lå ned? Fejg Karl, denne Brormand!

Ibald fik endelig rejst sig og sejlede krumknæet hen imod Døren.

»Kom nu, Knud!« lallede han.

»Kan du komme ud!« skreg Brormand og sparkede atter Knud i Ansigtet, så at han hylede.

Men den bandsatte Søløve! Han var alligevel den værste, og det skulde han få betalt! Sad han ikke derhenne ved Køkkenbordet, krummet sammen, med Armene strakte så langt hen mod Køkkenlampen, som han orkede, og sad han ikke der og spruttede og klynkede af Mavepine og fniste af indestængt Glæde i en Atmosfære af dårlige Dunster, Fims og Ondskabsfuldhed!

Ibald ræbede et Hævnræb.

»Kan du komme ud!« skreg Brormand vildere og gav sig ubehersket til at sparke Knud i Siden og i Ansigtet, som hang i røde, blodige og blå, forslåede Trævler: »Ellers skal jeg plante min Hæl i Øjet på dig og dreje den en halv Omgang, din Skvatnavle!«

Nu prøvede Knud vist på at rejse sig.

»Du skulde hellere gå!« stønnede Ibald og ravede langs Gasbordet. Så til Søs, hvad var nu det, der faldt. Hov! Mere endnu. Man måtte da have noget at støtte sig til, og så var det bar løse Ting. Hvorfor flyttede de sig? Så! Dér ramlede Gasapparatet!

»Hvad bilder du dig ind? Skal du vælte mine Ting ned!«

Det flimrede for Ibald, han mærkede et dumpt Stød i Underlivet, så at alle Tarmene var ved at sprænge Mellemgulvet, og så styrtede han baglæns ud af Døren ned i noget Mørke. Det var som om hele Rummet drejede rundt i en sådan knagende Fart, at det sang i Fugerne.

Langsomt kom han til Bevidsthed og opdagede sig selv liggende halvt ude i Korridoren. Kun Benene stak indenfor.

Han så sine Fødder rejse sig som aflange, runde Skygger mod det svage Lys, hvor Skikkelser, Arme, Ben, Fråde, Skældsord og Eder røg omkring.

»Hi hi hi hi!« skummede Søløven i Baggrunden.

Knud var nok på Benene igen. Han hvæsedede og stønnede og gispede, så det lød, som om selve Slagsmålet åndede.

Brormands store Skikkelse stod roligt midt i denne Roterende af Spark og Stød, som var Knuds Angreb. Han stod som en mørk Søjle, omhvirvlet af blæsende Laser; men pludselig knækkede han sammen, faldt ned på Knæene og segnede om til Siden. Et animalsk Brøl sprængte Rummet.

»Hi hi hi!« sydede det.

Og nu sejlede hele Køkkenet. Søløven havde taget Køkkenlampen.

Hi hi hi! Han svingede med den, så den blafrede og oste. En fnisende Gud hvirvlede rundt med en brændende Klode og slyngede den så af al Kraft mod Gulvet. Hi hi hi! Glasstumper og Metalplade klirrede hen over Brædderne, og en Sjat Petroleum flød ud og slog op i en grel Flamme, der i et Nu som ved en Lyssprængning kastede et klart, et katastrofisk klart Skær over den faldne Brormand, over Dunkene, Gasapparatet, Halmen, Kasserne. En mørk Skikkelse skrævede over Ibald. Det var Knud, som var ved at fordufte.

»Hi hi hi! Nu får vi Ildebrand!«

Ibald trak Fødderne til sig og rullede ud på Trappen.

»Lad os skrubbe af!« hviskede Knud.

Men Flammen slukkedes, og alt faldt hen i dybt Mørke.

Der hørtes kun en højlydt Stønnen, en evindeligt fnisende Latter og et Gelænder, der knirkede og knagede, medens Ibald og Knud ravede ned.

En lys Sommernat med lette Skyer og sløret Måne gled hen over Byen.

V

EN lys Sommernat med lette Skyer og sløret Måne gled hen over Byen.

Journalist Myrgård, høj, sorthåret, skulde have skrevet denne Artikel om Lystmordet i Kirkegade, inden Bladet gik i Trykken.

»Er den ikke snart færdig?« havde Redaktionssekretæren, en lille Mand med en lang, knortet Næse, hvæset ude i Gangen.

»Jo, jo! Straks!«

»Jeg må have den inden tyve Minutter!«

»Det kan jeg ikke. Jeg må have mindst en halv Time!«

»Tyve Minutter!«

»En halv Time!«

Og så var Myrgård løbet ind på sit Værelse og havde smældet Døren i efter sig.

Mon der stod noget i Aftenaviserne?

Han greb et af Småbladene og så efter. Nej, ikke Spor! Det drejede sig altsammen om den gale Munk ude i Folkeparken. »Gejstlig Skandale!« stod der med store, fede Typer. »Munken Johannes prædiker i Folkeparken.« »Når Munke fortæller pikante Historier.« »Er han Kommunist?«

Myrgård smed irriteret Avisen på Gulvet. Hvad vedkom denne fjollede Broder Johannes ham? Og han skubbede nogle Papirer, et Fotografi, en lang Papirsax og en Klisterbøtte til Side og gav sig til at skrive. Satan! Nu ringede Telefonen. »Hallo! Det er Dagbladet! ... Hvem taler jeg med? ... Fejrlringning! ... Ja så! ... Undskyldte ... Åh, gå ad Helvede til!« Han kradsede atter løs på sin Artikel. Sproget blev ikke godt, når man skulde skrive så hurtigt. Tyve Minutter! Det var ikke nok! En ny Forstyrrelse! Døren åbnedes. Redaktionssekretæren! »Er den færdig?« ... »Gu' er den ej! Ikke endnu!« ... »Men så kan den ikke komme på!« ... »Gu' kan den så. Vent blot to Minutter, to små Minutter!« ... Døren smækkedes hårdt i. En Blikskærm over en elektrisk Lampe raslede. Også

et skrækkeligt Spektakel her var! Nu denne Musik, som skingrede og dunkede nede fra Caféen, og alle de drukne Stemmer, som hylede op. Nej, det var for galt. I med Vinduet, så det klirrede! Og atter begyndte Myrgård at skrive, så Sveden haglede ned over hans lange, smalle, grønlig Pande. Atter åbnedes Døren. Det var nok Redaktionssekretæren igen. »Artikelen er s'gu ikke færdig!« ... »Wuak! Wuak! Duk, Duk, Duk! Pylle, Pylle!« ... »Nå, er det dig, Stang! Skrub af« ... »Gok! Gok! Gok! Gok! Æ-æ-æ-æh!« ... »Jeg skriver om Rovmordet. Jeg har travlt.«

»Vil du høre mit Vækkeur?«

Og et Vækkeur slog tolv infernalske Slag.

Myrgård fløj rasende op: »Jeg har s'gu ikke Tid! Skrub ud et Øjeblik! Jeg har lovet Nissen at have Artikelen færdig om to Minutter.«

»Jakke, Jakke, Jakke! Øh bøh! Om Rovmordet? Jøh!«

Vækkeuret slog igen.

»Kan du høre, Myre, hvor det slår. Det kan blive ved, det lille Pylleur!«

Stang vraltede helt ind i Værelset. Det sorte Hår hang klistret ned i Panden på ham. Munden rundede sig hele Tiden til Ø-Lyde: Ø-ø-øh! Øl! Næ-nøh! Wuak! Wuak! Wuøk! Pylle! Pylle! Pølle!

Myrgård så forfærdet på ham og snuste til den Spiritusduft, der stod ud fra ham med en sådan Intensitet, at man hvert Øjeblik kunde vente den materialiseret i et lysende, alkoholisk Astrallegeme.

Dér stod Stang.

I den ene Hånd holdt han et djævelsk Big-Ben-Ur, og i den anden holdt han en Gardinstang med et Gardin slæbende efter sig.

»Min Kones Sovekammergardin! Wuak. Wuak!«

Vækkeuret standsede.

»Du må skrubbe ud, dit fulde Dyr. Jeg omkommer jo i den Spiritus-stank.«

»Nej, det siger du ikke, Myre. Skriv du bare! Jeg skal inspirere dig. Jeg er den skinbarlige Muse, Journalismens Muse i en manganfarvet Sky af rød Likør, blå Likør, grøn Likør, gul Likør, brun Likør, ultramarin Likør, kraplak Likør, gylden Likør, Likør. Ikke sandt, det lyder som et helt Digt. Wuak! Wuak! Jeg er Musen, jeg har Bjælder på. Hør på mine Bjælder små.«

Og Vækkeuret kimede igen.

Stang slog Takt med Gardinstangen og messede videre: »Hør! Som tusind Sølvhammer gå — mine Bjælder små — på skrå. — Gud velsigne dig, din Bondeknold! — Du har drukket tyve-tredivefold.«

Og han vaklede hen foran Myrgård og rettede sig med et anstrengt Pust i Vejret: »Må jeg præsentere mig selv. Ja, du kender mig nok i Forvejen; men det gør ikke noget. Mit Navn er Walther Gardin-Stang, et Navn, som kun forstås og vurderes og højagtes af dem, som har Sans for Stænger. Hæ hæ hø!»

»Hold nu Mund, Stang! Ellers smider jeg dig ud.«

»Du! Mig! Ud! Jeg! Dig! Ind!»

Stang lod sig falde ned i en Stol og smed Gardinstangen.

»Pænt Gardin! Nydeligt Mønster! Synes du ikke?»

Myrgård strøg sig forvirret med Hånden over Panden. Nu var der endelig lidt Ro. Vækkeuret tav, og Musikken nede i Caféen var nået til en Pause. Han gav sig atter til at skrive.

»Vil du med ud og tælle små Likører?» spurgte Stang sagte.

»Lad mig have Ro!»

»Ja, du kan sagtens tale om Ro. Du er ikke gift. Du har ikke en langhåret Vampyr lurende hjemme i Hulen, du har ikke. Men jeg — uh ha — nåh skidt — Duk, Duk, Duk, Pylle, Pylle! Men ser du, Konen og jeg har haft en lille Ufredskonference i al Uhyggelighed. Uha! Puh! Og så slog hun noget itu af bar Arrigskab. Sådan! Smask! Ned i Gulvet! Det var en dejlig Kop! »Til den flittige Dreng« udenpå og en Skorstensfejer med Stige nede i Bunden. Åh, han skinnede så dejligt sort med sin høje Hat igennem det brune Sukker, som lå tilbage, når man havde drukket Kaffen. Han var så pylle-pylle-pylle-sød. En Barndomserindring! Men hvad, Kvinder har ikke Sans for Relikvier, når de bliver rasende. De smadrer det hele, gør de. Og så edderskrålte hun! Sådan!»

Og Stang gav sig til at hyle i sagte Toner, afbrudte af enkelte høje Skrig og små Pauser, hvor han snappede efter Vejret og vendte det hvide ud af Øjnene, som om han var ved at besvime.

»Hun er en hel Nattergal. Hun kan kulminere, så hun er ved at sprække. Men hun sprækker desværre ikke.«

Musikken nede i Caféen satte i igen med en rasende Ragtime, og i det samme gav både Vækkeuret og Telefonen sig til at kime.

»Åh, at jeg ikke kan få Ro!» hvædede Myrgård.

»Lad mig klare den!»

Og Stang vraltede hen til Telefonen og holdt Vækkeuret til Tragten.

»Er du gal, Stang!»

Men Stang blinkede langsomt med sine glinsende Øjne. Så tog han Uret bort og råbte: »Hallo! Det er »Klokken tre's« Redaktion. Kan I høre det, I Skvat?»

Han satte atter Uret til Tragten og nikkede velvilligt. »Ja ja. Nu kan I selv høre. Og derpå tog han det væk og skreg: »De har fået galt Nummer. Splittergalt. Hallo! Ja! Det er Rådhusuret, De taler med. Hov! Hvad siger De? Hold Kæft? Siger De det? Ved De, hvem De taler med? Skælder De oven i Købet ud?»

Stang smækkede arrigt Telefonrøret på og vaklede hen til Stolen igen. »Sådan en snottet Amøbe!« mumlede han.

Myrgård skrev nu den sidste Linie og trykkede af med en Blæksuger: »Så, nu blev den trods alt færdig.«

»Det var godt, jeg hjalp dig med Telefonen!« mumlede Stang og hikede.

»Din drukne Aborre! Du er jo gal! Sæt nu, at der bliver klaget. Hvad må Folk tænke om en sådan Redaktion.«

Stang sad med sit røde Hoved lænet tilbage. Det sorte Hår hang ned i Panden. Undertiden virrede han for at ryste det væk fra Øjnene:

»Bøh, siger den grønne Tyr.
Den har kløftet Hale.
Mæh, siger det lille Lam.
Det har glemt at tale.«

Døren åbnedes. Myrgård greb i Hast Papirarkene og gav dem til Redaktionssekretæren, som brummende forsvandt igen uden at se Stang.

»Er du nu færdig? Er du rede? Er du redebon og Kødet skrøbeligt? Er du, Myre?»

»Ja,« svarede Myrgård irriteret.

»Så vilde vi vandre som Fuglen glad.«

»Lad det der ligge!«

»Nej! Hvor kunde du tro det! Hvis jeg ikke havde min Kones Gardinstang at støtte mit vippende Corpus til, så endte det med en Nedstyrtning.«

Myrgård satte en Hat på Hovedet og gik. Stang fulgte langsomt efter med Gardinet slæbende langs Gulvet.

»Juk, Juk! Fanen bliver slæbt gennem Pløret. Er det ikke en dejlig Tricolore i én Farve? Encolore! Min Kones Gardin! Gardinolore! Kono-lore!»

»Hold nu Bøtten i. Hvis den gamle så dig i den Tilstand her på Redaktionen, blev du verftet øjeblikkeligt.«

Men da de endelig uden for meget Larm var sluppet ned på Gaden,

slog Myrgård om. Han støttede sig op ad en Gadelygte, som om han var ved at trimle af Grin. Den tykke Stang gik derimod med dinglende Værdighed afsted.

Han vilde tværs over Gaden; men i samme Nu kom en Bil susende; Lygterne kastede et grelt Lysskær foran sig. Stang lignede et vaklende Skyggebillede, omginstret af glødende Fnug. Han ravede. Bilhornet skratte, og Vognen bremsede, så Støvet stod som en Lue op omkring ham. En svær Mand i Bilen fløj op som en Trolde af en Æske og lænede sig ud over dens Side. »Idiot!« skreg han: »Er De gal! Gal! Forbryderisk! For Satan!«

»Hvad? Er det dig, Bau?« lallede Stang og ravede langs Bilen.

Den mørke Skikkelse bøjede sig længere ned.

»Har, har, har! Det er Stang stankdrukken! Har har! Der kunde du ellers let have fået sådan én på Skrinet, så at Spiritussen var skvulpet over. Har! Er du ude og svinge, gamle Dreng. Det var da dejligt, at jeg kom til at køre dig over.«

»Wuak, Wuak, Wuak! Jeg troede, at det var en af disse modbydelige kananitiske Parasitter. Ih, hvor skulde jeg have skældt dem ud.«

»Vent lidt, Stang. Nu kommer jeg ud til dig. Vi må kunne udmærket sammen i Aften. Men hvad Pokker er det, du render rundt med.«

»Hæ, min Kones Gardinstang og min Kones Vækkeur. Hæ. Du forstår, vi er ikke helt enige!«

Baumann trådte leende ud af Bilen.

»Har, har! Så er det bedst, vi følges. Jeg er heller ikke enig med min Kone!«

»Hvad? Har I også været oppe og skændes?«

»Nej! Har, har! Ikke det!«

»Nåh, men det har vi, min Kone og jeg.«

»Dejligt, dejligt, ypperligt!«

Myrgård var ganske stilfærdigt dukket op ved Siden af Stang, og en anden Skikkelse med en stiv Hat af samme Form som Myrgårds viste sig ligeledes. Myrgård kastede levende Skygge.

»Hæ! Er det dig, Severinsen. Gda'! Ja, vi er ude og snegle alle sammen. Må jeg — hæ — have den Ære — ja, altså — det tykke Svin dér i Bilen er Baumann, og de to er Bladlus, begge to.«

Baumann gav Chaufføren Ordre til at køre.

»Ja, rigtigt!« fortsatte Stang, »lad os blive af med det hæslige Køretøj, og lad os vandre på vore Fødder som de gamle Kæmper. Fremad. Felt-råbet er Wuak, Wuak, Wuak!«

Og han marscherede af Sted i vaklende Tempo med hævet Gardinstang. Vækkeuret anbragte han i sin Urkæde, så at det hele Tiden stødte mod Knæet. Hvor Lommeuret var blevet af, var der ingen der vidste.

Bag efter trampede Baumann under unaturlig høj Latter.

Myrgård og Severinsen var begge pinligt ædru og så forlegent på Folk.

»Vi drejer af her!« råbte Myrgård, og de drejede ned ad en mørk Sidegade med smalle Fortove og mange Kælderhalse med Jerngelændere.

Baumann lo stadig væk højt. Har, har, har. Men han var underligt fraværende. Det var ikke ham selv, som gik her. For fire År siden havde han kunnet holde en Tale med kønne Ord, med runde Ord om Livets meningsløse, blussende Arabesk, om at gå ud i de natlige Gader på snørklede Tilfældigheder og leve Livet i Overensstemmelse med dets krinklede Love, der jo lignede et Kunstsmedearbejde, uberegneligt og hårdt, og dog med en indre, jærnhvas Logik. Har, har, har! For fire År siden havde sådanne små Gadeoptøjer, inspirerede og skabte af Nuet, haft en flimrende Æventyrlighed over sig. Det havde været Bevægelse, Råb, en Gnisten af gult og hvidt, af gyldne Lorgnetter, af Kvindernes lyse, luende Dragter som dansende, men matte Gasluer mod Gadernes natsorte Baggrund. Men nu kunde det ikke betage ham helt. Den spraglede Fortryllelse med Nætternes mørke, bløde Bas kunde ikke nå ind til ham. Han kunde ikke indånde den. Hans Hjerter kunde ikke udvide sig. Det var snøret sammen.

At hun, at hans Kone var forsvundet, forstod han ikke. At han, den berømte Chirurg, nu gik her på tilfældigt Sold, var en Drøm, en ond Drøm, som vilde opløse sig i lyse Stråler, når han vågnede.

»Ai-rr didnt wânt tø ddduu it,« snærrede en Grammofon pludseligt oppe fra en høj Stue, hvor der var Lys. Walther Stang støttede sig til sin Gardinstang og stirrede op på Ruderne, som havde en mørk, uformelig Klat, der var en primitiv Malers kluntede Forsøg på at udforske et Negerhovedes tunge Udtryk.

»Men Gud! Det er jo mit Ungdomsland »Sorte Jack.« Der må vi op og ha' Øl. Pylle, Pylle, kom så her.«

Han halede dog først Vækkeuret, som dingledede tavst mellem Benene, op til sig, klappede det lidt »på Maven«, som han sagde, og trak det atter op. Derpå gav han Slip og lod det dumpe, så det igen hang svævende ud for hans Knæ.

De andre indså nu, at han var mere ædru, end de troede.

Stang gik forrest op ad Trappen, sparkede Døren op ind til Café »Sorte Jack« og trådte barhovedet ind, rød og glinsende, med opknappet Vest,

med kimende Vækkeur og med Gardinstangen under Armen. Gardinet, som efterhånden var blevet trådt i Laser, slæbte hen ad Gulvet og dannede et Spor i Sandet. Efter ham kom Myrgård og Severinsen, som i Lyset viste sig at være i Regnfrakker begge to. De hilste på een Gang. Den ene var lyshåret, den anden var mørkhåret; men det var den lyse, som var Skyggen.

Tilsidst Baumann, som forsigtigt lukkede Døren til og stillede sig op ad den. Hans officielle Læber krængedes pludseligt ud i et åbent, men lydløst Grin som en Flænge, der ikke blødte Blod, men Sjæl. Det var, som om han forstod, da han så hen over Gæsterne, denne Samling halvdøde Masker af Arbejdere, Piger, Sømænd, Piger og Alfonser, der vågnede til et Blink Liv over en doven Sjat Øl. Det var, som om Livet kastede sin inderste, sin sidste Maske og viste ham et stift Grin som af Papmaché, et Bi-ba-bu-Grin.

Alle Gæsterne tav i åben Forundring over de nyankomne. Kun Grammofonen og Vækkeuret larmede.

Stangs store Mave rullede ligefrem. Så gav han et Ryk og stod stille, forbavset over Tavsheden. Alle stirrede på ham.

»Sikken Påfuglehale af Gloøjne,« vrissede han og skred videre.

En stor Kødklump i Skjortærmmer kom sejlenede ned mellem Bordene.

»God Dag, Vært!« råbte Stang til Kødklumpen: »Wuak! Wuak! Jeg kommer for at gøre Studier til en lille, smældende Ode om »Sorte Jack«. Det bliver en Ode i sydamerikansk Stil med Synkoper og splittergale Rytmer.«

»Ge-læder mig!« sagde Kødklumpen blødt. Og derpå gik han — hø, hø! — hen til Stang og slog ham — hø, hø, hø — på Skulderen, knappede i al Ro — hy hy — hans Vest og vilde med samme Ro tage Gardinstangen fra ham, ge-læder mig.

»Nej! Gør det ikke!« klynkede Walther: »Tager De den fra mig, gør De mig til Eunuk, til Munk ligesom ham den gale Karl i Folkeparken.«

En høj Latter fyldte Lokalet.

»Se de tykke Dyr!« skingrede et Pigebarn og smækkede Hovedet bagover for at le ud.

»Tag ikke den Stang. Med den skal jeg slå Vand af Bjærgen!« klynkede Stang.

»Hø hø!« grinede Værten: »Så er det s'gu bedst jæ tar den mæjesamme. Vy ska øgge have Vand, hvor jæ røgerer.«

»Bravo!« brølede en Sømænd.

»Hø hø! Dy løver s'gu da på Vand,« sagde Værten henvendt til Sømanden.

»Ja-a-ah, men ikke af det,« grinede Sømanden og hældte en stor Sjus i sig: »Vel, Mie, ikke af det, men på det.«

Pigen Mie hylede og lo. Hun troede, han var uartig.

Værten tog imidlertid Gardinstangen ganske læmpeligt og værdigt fra Stang og gik så med en Tambourmajors Anstand i Spidsen for Selskabet ind i et indre Værelse, hvor der kun gik et Par Mandfolk i Skjortearmer og spillede Billard.

Baumann strøg sig med Hånden over Øjnene. Han følte sig, som om han gik ad en af Uvirkelighedens tåbeligste Korridorer, hvor det gøglede med spraglede Billeder på Væggene.

Værten skaffede dem et Bord i det indre Værelse, og lidt efter troppede Smørrebrød og Snapse og Øller op.

»Vi skal også have Genéver!« råbte Stang og slog i Bordet.

De beholdt alle Overtøjet på.

Baumann satte sig inderst. Han gned sig over sit glatte, tynde Hår som for at lindre den Stramning, han følte over Issen. Det var, som om hans Tanker var spændt fast. Han turde ikke engang le sit fyldige Har har har i Øjeblikket af Frygt for at sprænge disse Bånd. Hvis alt brast, hvis denne Stramning flængedes, vilde Tankerne løbe i Chaos. Han sad derfor ganske stille og led under, at denne Virkelighed var den trivielleste og tristeeste af alle Illusioner.

Hele Lokalet var sløret i en bølgende Tobaksrøg, som fik kedsommelige Flader af gråt og brunt til at flyde sammen. Billardbordets grønne Fir-kant dukkede op i denne Tåge.

Undertiden kunde et hvidt Skjortearme rasle med sin Manchet eller et Skjortebryst give en knækkende, nystroget Lyd fra sig, når en af Spillerne stødte voldsomt til med Queue'en. Undertiden vippede et Ben med en blank Laksko i Vejret. Et Glas kunde falde ned, men dets Kvasen mod Gulvet blev ligesom kvalt med det samme. Der var ingen splintrende Overraskelse, ingen lystig Klirren. Glasstumperne var ligesom over-smurte med grøn Sæbe, så klangløse raslede de. Og dette var dog et af Glædens få Templer med stedse åbne Døre i en halvdød By. Her herskede dog en uformelig Ypperstepræst, der var hævet over Rationering.

»Nej!« mumlede Stang: »Her er Vat allevegne. Her er ingen Rum. Alt er stoppet sammen. Vat! Vat! Man bliver lille af at sidde her.« Og han ræbede. Et underligt, perverst Grin fik hans Læber til at bulne ud.

»Huh! Nej! Jeg går ind og ringer til Susanne. Så går vi hen til hende, derhenne i Månestræde.«

Og Stang rejste sig med Besvær og ravede ud af en Dør.

»Det er trivielt!« sagde Myrgård.

»Det er ikke videre morsomt!« sagde Severinsen.

»Nej!« sagde Myrgård.

»Nej!« sagde Severinsen.

»Lad os så gøre det kedeligste af alt,« sagde Myrgård.

»Ja, lad os det!« sagde Severinsen.

Og de tog begge to deres stive Hatte af og sad længe og stirrede ind i Hatteforet.

»Der står: Finest quality. Smith and Co. Pall Mall. London,« læste Myrgård.

»Mærkværdigt! Det står der også i min Hat!« sagde Severinsen og stirrede frem for sig.

»Mirakuløst!« sagde Myrgård.

»Mirakuløst!« sagde Severinsen.

Og så satte de begge to deres stive Hatte omhyggeligt på igen.

Den ene var sorthåret.

Den anden var lyshåret.

Den store Baumann gloede mørkt frem. Han forstod ikke denne Kedsommelighedens Ceremoni, hvor Strofe og Modstrofe var blevet fremført med al Traditions Sløvhed og Sikkerhed.

Han forstod den ikke. Drak et Glas til; men blev ikke klogere. Så opgav han det og løste Gåden ved et eneste »Har«.

Han lagde sig tilbage i Stolen og strakte de tynde Ben skrævende ud. Nu skulde man altså ende hos Susanne. Gud ved, hvad det var for en Hejre.

To Baller klang sammen ... »Lyserødt!« ... »Den var fin!« ... »Nu er du ved 64!« ... »Bravo, og du er kun ved 72!« ... »Hypernejst! Højrødt!« ... »Hæ, i Hul!« ... »Ha, ha, ha!« ... Og det rumlede ind under Bordet ... Trararara ... Ai-rr didnt wânt tø duuu-hh it ... Og en lang Række skratende, musikalske Hop med Blikekko inde i Grammofonen.

I det samme smækkedes Døren op, som Stang var gået ind ad, og et Pigebarn kom styrtende ud. Hun havde intet Kjoleliv på. Munden spyttede blåt, som farvede Læberne og dryppede i tunge Dråber ned på hendes nøgne, bleghvide Bryst og på hendes Underliv. Hun spyttede igen.

Bag ved kom Stang og Værten trimlende som to store Bylter. De holdt sig til hinanden af Grin. Billardspillerne så forfærdede på dem.

»Vand!« skreg Pigebarnet, »Vand for Satan! Det tykke Møjsvin!«
 »Hø, hø, hon har drugget Blæk!« brølede Værten med åbent, kødfuldt Grin.

Og Stang spruttede af Latterkrampe.

»Wuak! Wuak! Pylle! Pylle! Hun kaster sin sorte Samvittighed op. Hun bliver s'gu blåternet på Brysterne. Jeg vidste ikke, at hendes Samvittighed satte Blækklatter! Hæ! Brug Dydens Klatpapir, Sophie! Er der nogen af de tilstedeværende, der har et Stykke Klatpapir, en Saliggørelsens Blæksuger, til min Kærligheds utætte Fyldepen. Hæ!«

Pigebarnet for blæklæbet og spyttende hen til Skænken og fik Vand.
 »Hø, hø! Hørr Stong tømte s'gu myt Blækhus i Munden på hønne. Hun lå og halvdøsede på myn Sjasselong, den Mær! Hun troede vyst, det var Lykør, blå Lykør, han kom mæj. Hø, hø, han er majet morsom.«

Myrgård og Severinsen lo højt. Baumann følte en Kvalmefornemmelse som ved en Katastrofe, men ikke destomindre lo han; han lo unaturligt højt: Har, har, har, så at han kunde høre sin Latter som en fremmed Røst larme ude i Rummet. Billardspillerne krummede sig ind over Bordet af Grin. Aa-aa-aah! Min Mave!

Men ude i Forlokalet blev der pludselig Larm.

»Svin! Mishandle min Kærest!«

En Stol ramlede.

En bleg, hjulbenet Fyr i en højrød Vest viste sig i Døren.

Alle blev stille, undtagen Baumann, der stadigvæk lo.

»Hvad griner han af, Blærefedt det derhenne!«

Værten drejede sig om og sejlede som en Pram hen mod Alfonsen.

»Så, så Adolf! Bare rolig! Sophie skal nok få none Skajser forret. Så plajer du jo øgge at kny.«

»Det tror du. Ja, hvis det var på en naturlig, en menneskelig Måde, hun tjente Spirene på, så var jeg med. Straks. Med det vons. Men det her er Fanden Kraftstejlele dyrisk, ja værre end dyrisk. Det er kapitalistisk er det! Hælde Blæk i Sugerer! Nej, det er for galt. Det finder jeg mig ikke i. Jeg skal få ham til at spytte lige så rødt, som hun nu spytter blåt, skal jeg, og det i Løbet af Nul Komma Nul.«

»Du skal — du skal —« Værten huggede i Ordene: »Du skal holde din Kæft! Forstårru! Øllers ka du og Sophie ryge a Hølvede te — og det tusønd Knob y Mynutet.«

Nogle Arbejdere greb ind og holdt på Adolf.

»Hør, Adolf! Vær nu rolig!« ... »Vær nu fornuftig!« ... »Ingen Ballade,

Muldvarp!« . . . »Når det kan more de Dyr, så lad dem det! De skal s'gu nok engang få det betalt, når vi får Magten.«

Værten gik hen til Baumann, som endnu sad og lo, og rystede fedt og bebrejdende på Hovedet.

»Nu må du holde op, ellers bliver de rasende!« hviskede Stang, som stod og så flov ud. Hans Underkæbe hang.

Baumann så på dem med sorte, urolige Øjne og tav et Øjeblik. De hektiske Pletter trådte rødlige frem på Kinderne.

»Ja, vy mo have Ro!«

Baumann lo endnu et enkelt »Har«.

»Vy mo have Ro!«

Stang tog forlegent en Hundredkroneseddel op og lagde den på Bordet; men da Værten rystede på Hovedet, anbragte Baumann to andre ved Siden af.

»Det blev en dyr Likør!« mumlede Myrgård.

»Ja, det blev det,« mumlede Severinsen.

De var begge røde og svedige af Latter.

»Nå, gå nu. Skønd jer!« hviskede Værten.

De rejste sig alle fire og gik gennem Forværelset. De var tavse undtagen Baumann, som spruttede ganske stille. Hele den store Krop dirrede.

En Klynge Gæster stod og baksede med Adolf, som stønnede og prøvede på at rive Armene løs. Henne ved Disken stod Sophie og drak Vand og tørrede ivrigt sine blå Læber i et langt, vådt Viskestykke.

»Svin!«

Hun skreg med en så knivskarp Røst, at det ridsede op i Baumanns Bevidsthed. Han vågnede et kort Nu som af en Drøm, hvor der var blevet mumlet meget, og det sidste Synsbillede, han havde fra »Sorte Jack«, var, at en Skygge, en eller anden Mandsperson, rejste sig og så efter dem.

Så snart de var kommet ned ad Jerntrappen, brød Baumanns Latter op igen og gav Ekko i den tomme, mørke Gade. De to andre blev smittede af den; men den tykke Stang ravede og klynkede. Nu havde han ikke mere nogen Gardinstang at støtte sig til.

»Mnej!« sukkede han: »Det kan man ikke. Hælde Blæk i Sophie! Mnej! Hik! Hun er da også et Menneske. Hik! En vidunderlig, ufattelig Kvindebygning. Man glemmer så let — glemmer, at hun er født Jomfru, når man — Hik! Åh, for Pokker! Den Hikke! — når man ser hende ligge halvnøgen — og drukken på en Divan — åh ja! — og ser den tykke Vært famle med sin fede Hånd — op ad Knæet på hende — og så sidde der og ligne

et Bundt Radiser — gammel, modbydelig Rad! — Og hende skænder man, hælder man Blæk i. — Hik — Uh, hvor er man ussel! Og ens Kone — Ah, den fordømte Hikke! — Det er lige til at blive melankolsk over at tænke på det. — Hun, min Kone. — Jeg har elsket hende og elsker — hende endnu den Dag i Nat. Hun har et Par Øjne som Sole, når hun er gal. — Pragtfuld! Et Strålebundt af Erotik! En Ildsøjle i en kedelig Samtid! Og så bliver hun gal over en lille, bitte, fimrehåret Bagatel. Der kom en Seddel med et — Ali-Alimentationsbidrag, som jeg havde glemt. De andre havde jeg husket!»

Baumanns ustandselige Latter exploderede i et Hyl, og han blev stående stille og slog sig på Lårene; men Stang fortsatte uanfægtet sin hikkende Jeremiade:

»Ja, hun kender dem godt, de andre, men den kendte hun ikke, den Alimentation — men det kan hun jo heller ikke — rimeligt — og billigt — forlange — for den er først efter Ægteskabet.«

Stor Lattersalve. Myrgård og Severinsen hvirvlede rundt i den mørke Gade, de hikkede og spruttede af Latter, de optrådte som moderne, urolige Djævla i Regnfrakker og stiv Hat.

»Man kan da heller ikke få Tid til at fortælle alting — særlig når man ikke vil. Og Tschim! Så blev der Støj i Lokalerne. Hun slog en Kop itu. Pæn Kop! Relikvie, siger jeg. Og jeg måtte jo stramme mig op og vise, at jeg ikke var lutter Petersille. — Jeg lod en anden Kop følge bagefter, og så gik jeg med Vækkeuret, for at hun aldrig mere kan vågne igen, og så tog jeg også Gardinet og Stangen fra Sovekammeret, for at Solen kan skinne lige ind på hendes Lig. Og hun kan få Lov at give den som Skelet i Tricot, knokkelgult Tricot. Men det er også djævelsk — at hun alligevel er den dejligste Kvinde i Verden — et underdejlgt Bryst — åh ja — og at hun har en Hjerne, der ikke er som en blankpoleret Bordplade — men klog — med Vindinger — og intelligente Krusninger — et rent Fund for Folk, som lever af at se på Hjerner. Og en Karakter — nobel — adelig — Race — kom ikke her — og også blid — og myg — undertiden — og fyldig og kvindelig. Ak ja, jeg gik tabt af meget, da jeg gavede mig med hende. Husk det, Myre! Husk det, Severinsen! Husk det, Baumann! Hov, hvor bliver du af.«

Men Baumanns store Skikkelse stod henne under en Lygte og stirrede på noget, han holdt i Hånden.

»Kom nu, De!« råbte Myrgård og nærmede sig.

Baumann blev stående.

»Hvad er det, De står der og gloer på? — Hov! Det er nydeligt!«

Og Myrgård stirrede på et Rubinkors, som glødede dunkelt i Baumanns Hånd.

»Nu kommer jeg!« sagde han og stak hurtigt Korset i Lommen.

De drejede ned ad Månestræde, en af de mange Smågyder, der mundedes ud til den snævre Sct. Michaels Plads. Alle disse Gyder med gule Huse lå ind under Skyggen af Michaelskirkens gigantiske, sorte Kolos, hvis Omrids tegnede sig mod Nathimmelen som et stort Dyr, der lå i hvilende Stilling med Hovedet rejst højt op i Mørket. Et Malmbjæf, et dumpt Klokkeslag gav Ekko mellem de gule Husfacader.

På en første Sal var der Lys bag de nedrullede Gardiner. Dér boede Susanne.

Gadedøren var åben. Den kunde overhovedet ikke lukkes; thi Susanne ødelagde altid Låsen, så snart Værten havde ladet den reparere. Hun elskede de på engang gæstfri og uhyggelige Trappegange, som om Nætterne måber mod én i Sidegaderne, disse åbne Opgange, man ligesom kan føle, idet man går forbi dem.

Baumann for op ad Trappen med store Bump. Han ringede, så at Messingklokken inde i Entréen hikkede hysterisk under hans voldsomme Ryk.

Døren blev straks åbnet af et lasket Fruentimmer, som grinede med grødet: »God Dag! Ih Gud, sikken tyk en. Jeg troede, det var Walther.«

»Ja, det er det også!« stønnede Stang nede i Mørket, medens han langsomt slæbte sig op.

»Nå, er du dér. Du er vel ikke altfor drukken, dit Svin! Det er s'gu lutter pæne Damer, som er her i Aften, så I har at være høflige.«

»Ja vist så, Susse!« svarede Stang.

Herrerne hængte Tøjet i Entréen og blev ført ind i en Dagligstue, hvor der sad fire sminkede Damer i korte, stramtsiddende Kjoler.

Susanne præsenterede alle ved Fornavn. Rigmor, Dagny, Elise, Amalie, Walther, Jørgen, Emanuel, Jens Peter.

Baumann lo støjende ved at høre disse Navne, men hans runde, bløde Kinder lå så underligt døde om hans leende Mund.

Damerne så med opspilede, blanke Stenøjne på ham.

»Nå, Småpiger!« sagde Severinsen med Fornavnet Jens Peter: »I er forhåbentligt i godt Humør i Nat.«

»Det er de altid!« sagde Walther: »Ikke sandt?« Og han smed sig stønnende ned i en af de dybe Stole og inviterede Rigmor, en høj, lys Dame med grønt Silkeliv, til at sidde på Fars Knæ og se på Big-Ben-Vækkeuret.

Herrerne var hurtigt anbragte i Stolene.

Myrgård med Fornavnet Emanuel hostede, som om han var tør i Halsen.

»Ja, nu kommer det!« lød Susannes grødede Stemme. Hun forstod hans Hoste som den dybsindige Fortolker af dyriske Lyde, hun var.

På Bordet stod nogle tømte Kaffekopper og Likørglas og et Fad med nogle Flødeskumskager. Damerne havde åbenbart holdt sig ædru.

»Hør, Mor! Nogle Likører til os!« bad Rigmor.

»Ja, mit Barn!« svarede Susanne med rusten Moderlighed.

Men disse Gloser fra den hjemlige Hygge exploderede i Baumanns Hjerne, og han gav sig til at le højt og unaturligt.

»Lad være at le så meget, du tykke!« hviskede den spinkle, kastanjebrune Elise, som havde lagt sig på Knæ på hans Skød, og pressede sin smalle Hånd mod hans Mund; men han rystede den af sig og stirrede ind i hendes Ansigt med den smalle, grusomme Næse og den smalle, ildrøde Mund, der flammede som en Skramme hen over den ligblege Hud.

»Lille Kisselinke! Har, har! Du er skøn at skue. Hvis jeg ikke var så fed, at jeg kunde være din Bedstefader, kunde jeg godt tænke mig at være venlig overfor en lille Nipsgenstand af din Art. Dikkedikkeklik!«

»Du er ikke fed, lille Jørgen!« hviskede hun og slikkede ham i Øret og kyssede de hektiske Pletter på hans Kinder; men hendes Hvisken overdøvedes af Stangs Begejstringsudbrud, som stønnede gennem Stuen: »Hvor du dog ligner min Kone, lille Rigmor. Du kender hende ikke, lille Snutte. I to burde præsenteres for hinanden. Hun er en Ildstøtte i en grå Tid, ja!«

Og så fulgte en større Fremstilling af Ligheden mellem Rigmor og Fru Stang med mange kyniske Enkeltheder, så at hele Selskabet hvinede af Latter.

Stang lå snart på Knæ for at skue Kvinden i »Flueperspektiv«, snart stod han oppe i Lænestolen for at få et Overblik i »Gråspurveperspektiv«.

Flasker og Glas var nu blevet bragt ind, og der blev drukket ustandseligt. Damerne, som var blevet let påvirkede, sprang alle nøgne omkring, kun iført lange Strømper, og serverede og satte sig på Knæene af Herrerne og smygede sig op til dem.

Det var en Forvirring af nøgne Skuldre, bløde Arme, Bryster, der trykkes ind mod hvide Skjortebryst, buede, brede Hofter. En vild Arabesk af hvide Lemmer slyngede sig ufatteligt ind i hinanden og udløstes og blev til enkeltlevende, urolige Skikkelser.

Baumann, som var overskyldet af kastanjebrunt Hår, hørte gennem denne

Kvindebrænding Big-Ben kime, dette burleske Vækkeur, der skramlede som en Gonggong og en Tamtam på en Gang,

Det var til at få Delirium af!

Han sad tilbagelænet med den spædlemmede Elise snoende sig som en Ranke af spinkle Ben, små faste Bryster og drengeagtige Skuldre, som en Ranke, der sprang ud i et Nipkys af en rød Trutmund, medens Hænderne med Efeublades lidenskabelige Indtrængen famlede sig frem overalt, ned i hans Lommer, åbnede hans Vest, løste hans Slips og groede langsomt ind bag Skjortebrystet ind til hans nøgne Legeme. Hun gennemtrængte ham, hun forskede ham som Efeuen en Mur, og han var halvtbevidstløs, varm, døsigt, han hældede og drev som en Mur i Solskin.

Der tonede en uendelig Melodi af Silkestrømpers Gliden hen over de persiske Tæpper, Kys, Klirren af Flasker, Raslen af Skørter, når Serveringsjomfruen — thi Susanne holdt også en sådan Dame — eller Susanne fuldt påklædte susede rundt, Susannes grødede Stemme og Stangs hårrejsende Sjofelheder af gigantiske, hvælvede Dimensioner, og alle Lydene forenede sig og elektriseredes rytmisk som Tonerne fra et Strygeinstrument under en Virtuos' Hænder.

Der vældede et Fald af Farver, fra Damernes Kjoler, der flød på Gulvet, fra et broncegult Liv, fra blå Bånd, og en rødlig Hat, der flød trægt som en fed Oljefarve. Alt drev som Åkander på de persiske Tæppers brogede Vande, hvor mørkerødt flød langs med sort, alt drev i ustandseligt snoet Bevægelse under de hvide Kvindelegemer, som badede i Glæde, og Herrer i retlinjet mørkt og hvidt, der dog var i gradvis Opløsning, Flipperne åbnede, Slipsene hængende løst, Stang i Benklæder og en Skjorte, der posedes op, så at han flød rundt som en oppustet Svømmevinge.

Og tronende over det hele som en plettet Sol Susannes oppustede Ansigt med de rødblissede Kinder og de spiritusduggede Øjne. Munden, en lille, rød-blå Vrængning under en altfor lang Næse, truttet i vissen Sødlighed.

Var det en dæmonisk Drøm? Baumann så Susannes Ansigt. Det minde ham om en Kvinde, som han engang for længe siden havde elsket, som han, så vidt han huskede, var blevet gift med, og som en Morgen efter en Fest var løbet bort med en lang, kubistisk Maler, og nu dukkede hun op og forfulgte ham ved en uforståelig Lighed med dette Drankerfjæs. Det var, som om en Djævel dirigerede hele dette Orgie, der bølgede uroligt som en Vision, for at lade det kulminere i den elskedes Åsyn, forvrænget og uhyggeligt råt.

Drømte han? Han kyskede Elise på Brysterne, han drak, han var tilsyne-

ladende hele Tiden optaget. Han følte intenst, at Pigebarnet havde slynget sit lange, kastanjebrune Hår om hans Nakke og forsøgte at kvæle ham i det, medens hun i en spændt og nøgen Bue lagde hele Kroppen bagover og stak Hagens hesteskoformede Runding i Vejret. Han følte det som en dyb Vellyst, når hun stirrede på ham med de missende, nervøse Øjne og kildrede hans tykke, dumpe Sjæl med de bløde Øjenvipper.

Og han bøjede sig frem, knugede hendes spinkle Krop til sig og bar hende ind i et privat Værelse. Men det var, som om han gik ved Siden af sig selv.

Da han kort efter trådte ind i Dagligstuen igen, halvt påklædt og med Armen om den nøgne Elises magre Skuldre, var alt i Opløsning.

Stang løb rundt og kladskede Flødeskumskager på de nøgne Kvinder. Hans Seler slæbte efter ham som en satanisk, rød Hale.

Rigmor var skrigende på Flugt rundt om Bordet med et Bordtæppe om sig.

Myrgård sad og sov med åben Mund, og Dagnys hvide Legeme lå hen over ham. Hun halvdøsede eller flettede hans lange, sorte Hår. Så trak hun hans sorte Jakke, som hun brugte som et altfor kort Sengetæppe, op over sig og smilede i Dvalen. En rød Klat fra en Kage hang ved Højalp af lidt Flødeskum som en firkantet, grov Skønhedsplet på hendes Nøgleben.

Severinsen og Amalie var borte.

Susanne vraltede rundt og sang med grov Røst en Vise »Faderen pimped og Moderen drak« og brød undertiden af for at slå ind på nogle Balkanmelodier, som hun havde lært i sin slanke Ungdom af en Zigeuner, der i Elskov havde virket som et berusende Næveslag.

Vækkeuret var sat i Gang og kimede fanatisk.

Da Stang fik Øje på Elise, kom han prustende med en stor Flødeskumskage for at gøre et Attentat på hende; men hun smuttede om bag Baumann, som straks stillede sig i Forsvarsstilling.

»Lad nu være med det der!« skreg Baumann.

»Wuak, Wuak!«

Og Baumann slog uden at beregne sin Arms Kraft Stang under Hagen, så at han trimlede bagover.

Susanne brød af i Sangen og var pludselig ædru.

»Husk, Jørgen! Det er et anstændigt Hus! Ingen Slagsmål her! Jeg vil Faneme ikke have det!« og hun begyndte at bande og skælde.

Rigmor, som havde tindrende Øjne af Drik, var imidlertid krøbet op på Bordet. Hun slog et Tæppe om sig og begyndte:

»Sandelig, sandelig siger jeg Eder. De yderste Dage er kommet. Tusind-årsriget skal opstå. Jøderne skal have deres Straf, som de har ventet på i to tusind År. Deres Blod skal aftvætte Mindet om Korsfæstelsen. Deres Blod! Det semitiske! Det eneste Blod, som ikke råber mod Himmelen, da det overdøves af den Herre Jesu Kristi Angstråb i Gethsemanes Have. Drøb dem, siger jeg! Drøb dem! Hvor I ser de krumme Næser og de røde Læber, som drypper af Sanselighed, hvor I ser den luntende Gang, som er tyst som Kvindernes Skygger — de er selv blevet Kvindernes brunstige Skygger —, hvor I ser den krogede Ryg, som er tynget af deres sammenhobede Gulds Vægt, hvor I ser de gridske Hænder krummet for at tage, at stjæle, at rane, dér skal I gå med Spyd og Stænger. Dér hører Loven op. Dér skal man ikke elske sin Næste. Thi Jøden er ikke din Næste.«

Severinsen og Amalie kom i det samme ind og standsede leende.

Stang, som trimlede på Gulvet efter Baumanns Slag, rejste sig på alle fire og krøb med Selernes røde Hale slæbende efter sig og gryntede: »Bravo! Du er dejlig! Pylle! Pylle! Du er klogere end min Kone! Hæ!«

Og Elise rykkede i Baumanns Arm, så op på ham og fniste; men Baumann stod tyk og urokkelig, og hans Øjne var mørke og uforståelige.

Rigmor slog ud med Armen, så at det brune Bordtæppe kun blev holdt sammen med den venstre Hånd, og så at Brysterne og hele det høje, slanke Legeme anedes hvidt og dæmpet.

Hun lod det ene Ben flamme frem.

»Men nu skal al Verdens Vé forløses,« begyndte hun igen med skingrende Røst. Så lod hun Stemmen rulle nede i Halsen, og derpå skingrede hun igen: »Nu, nu er Tidens Fylde kommen, da Menneskene alle skal blive lyksalige. Drøb Forræderne!«

Baumann brød ud i et højt Brøl for at sprænge denne Drøm med sin Latter, og samtidigt hvinede Dagny: »Ha ha! Det er den tossede Munk! Fuldstændigt! Ham i Folkeparken, der lavede al den Panik. Politiet greb ind. Var du ikke med, Emanuel. Det var vældigt Skæg!«

»Gu' var jeg ej!« brummede Myrgård, som var vågnet ved Larmen og nu lod sin Hånd glide dovent ned langs Dagnys Hofter: »Jeg refererede bare! Hæ!«

Stang stod på alle fire og gav sig til at bjæffe: »Vov, vov, vov!«

Rigmor blev vild over Bifaldet, lod Tæppet glide ned om sig og sprang med et Hvin ned fra Bordet. Glassene væltede omkring hende. En stor Flaske vaklede, men fandt på Grund af sin Tyngde Ligevægten igen.

»Du er dejlig!« stønnede Stang på fire, og Rigmor satte sig i Begejstring

over sit Held som Skuespillerinde til at ride på ham og daskede ham primadonnablidt i Ansigtet.

»Rigmor!« lød Susannes grove Røst: »Nu er du rolig! Sådan en Fandens Larm finder jeg mig ikke i mere. Nu er det bedst, I betaler og går.«

Medens alle klædte sig på og strammede sig op med de sidste Sjatter af Spiritus, kaldte Susanne på Serveringsjomfruen, og de gav sig til at regne op.

»Det er ligemeget,« sagde Stang: »Her er Spir nok!« Og han vaklede hen med et Bundt Sedler, som Baumann havde stukket ham i Hånden.

Kun Elise så Baumanns Manøvre.

Og medens Susanne spyttede på Fingeren og talte Sedlerne op, ravede Gæsterne af Sted, støttet til deres Damer.

Baumann gik forrest.

Da han lige var kommet ud på Gaden, som lå i svagt Morgenlys, og ventede på de andre, der larmede ned ad den mørke Trappe, hørte han en Bevægelse og en hidsig Stemme: »Der er han!«

Han vendte sig om og nåede lige at se en Armbevægelse, en mørk Tåge, og et hårdt Slag ramte ham oven i Hovedet.

Et Ildsprøjt!

Han styrtede om uden Bevidsthed.

En lys Morgen gled ind over Byen.

VI

»IBALD!«

Ibald svarede ikke. Han lå fuldt påklædt oven på Sengen. Kun Støvlerne havde han taget af, og Fødderne med de røde Sokker hvilede oppe på Fodstykket.

»Ibald!« klynkede Moderen. Hun trippede med Kaffekoppen op og ned i Værelset og peb ynkeligt: »Her er Kaffen!«

Ibald drejede Hovedet, som var blygråt med blå Ringe under Øjnene. Hans Hånd gled ubevidst hen over den svedige Pande som for at fjerne de sorte Hårtjavser, der hang klistret fast ned mod Øjenbrynene.

»Sølove! Lad være med at svinge med Lampen!« mumlede han.

»Ibald! Ibald! Ibald!« sukkede Moderen.

Han åbnede langsomt Øjnene, og gennem Tåger lyste der et iagttagende, ondt Glimt.

»Ja, Hex!«

»Hvordan er det dog, du ser ud?«

»Jeg ligner min Far,« svarede han langsomt.

»Har du nu drukket igen?«

»Nej, Hex! Jeg har kun parfumeret mig!«

»Uh, hvor du stinker. Du lugter råddent. Du går i Hundene, hvis du bliver ved på den Måde, kan du da ikke forstå det, lille Ibald, og hvad skal din arme, trætte Moder så gøre, hvad skal hun leve for, hvordan skal hun kunne holde ud at være til, når alle Kjællingerne står i Dørene og fniser. Uh, hvor de griner, de Rakkerpukler. Jeg kan høre dem bag Dørene, når jeg går ned ad Køkkentrappen. Og når jeg taler med en af dem, med Madam Hansen eller Madam Sørensen, så siger de »Gud« og hykler og gnider Hænderne under Forklædet. Og alt det byder du din Moder.«

»Kæft, Hex! Kom med Kaffen,« og Ibald rejste sig langsomt op og satte sig på Sengekanten.

Moderen stirrede på ham, og et Par blanke Tårer piblede frem:

Livets Arabesk.

»Stakkels Dreng! Min stakkels Dreng! Hvad har de gjort ved dig. Jeg ved godt, at det ikke er din Skyld; men hvorfor går du også ud med Knud og Søløven? Hvorfor gør du det? De har jo ikke fået din Opdragelse. De er ikke dannede. De drikker dig bare fuld gør de, de fordrukne Svin!«

Hun tørrede Øjnene og rettede på sit hvide Hår, som i Forvejen sad så stramt, at ikke et Hår krøllede sig.

»Kom nu med Kaffen, Hex!« drævede han og strakte Armene i Vejret for at stramme sin ugidelige Krop op.

»Åh, Ibald! Hvorfor er du sådan i Dag, netop i Dag. I Avisen er der en Plads til dig, en Plads, der er som skabt til dig, som har lært Maskinskrivning.«

»Jeg kan ikke Maskinskrivning!«

»Lærte I da ikke det i den gode Skole, jeg satte dig i.«

Ibald rystede på Hovedet og vrængede Munden, som om han vilde sige: Idiot.

»Nå, har du ikke det; men så kan du lære det i en Fart, for du har et lyst Hovede har du, og du staver godt, og inderst inde er du en god Karakter.«

»Det er meget langt inde, du!«

»Ja, men du er det inderst, inderst inde, og så har jeg opdraget dig i den rette Tro, har lært dig Fadervor og hjulpet dig med Katekismus og Bibelhistorie.«

»Hvad rager det mig?«

»Jo, det gør, for her skal du se Avertissementet: »En troende, ung Mand, som skriver godt på Maskine og helst kan lidt fremmede Sprog, kan få en vellønnet Plads. Solholmsvej 3, femte Sal.«

»He! Jeg kan s'gu ikke fremmede Sprog!«

»Jo, du kan! Du kan lidt Engelsk og lidt Tysk. Det har du lært i Skolen.«

»Hvad ved du om, hvad jeg kan?«

»Jeg ved, at du har fået en god Opdragelse, det ved jeg i hvert Fald.«

»Den Fernis er gået af for længe siden, det kan du springe op og falde ned på. Giv mig den Lap!«

»Nej, du er for fuld til at søge den gode Plads. Du ødelægger alle Chancer, bare de lugter dig. De smider dig ned ad Trapperne, Ibald, og så slår du dig måske.«

»Giv mig Lappen, siger jeg. Troer du, jeg vilde søge den Plads, hvis jeg var ædru; men nu har jeg Tømmermænd og er ligeglad, og det kunde være Skæg at prøve ad.«

»Ibald! Ibald!« stønnede Moderen og gav ham Avisudklippet med en selvopgivende Bevægelse.

»Skrub så af, Hex!«

Hun fjærned sig på en ulykkelig, lydløs Måde, så at Ibald kunde mærke det som en uforklarlig Irritation, der kun kunde fjærnes ved at skære Ansigter.

Så rejste han sig trevent og gik hen til Spejlstumpen i Vindueskarmen. Det var dog skrækkeligt, som han så ud. Jakken snavset, Slipset krøllet, Flippen plettet; men han gad ikke gøre sig ordentligt i Stand i Dag.

Han vaskede sig en Smule; men det var den rene Kattevask, lidt Slikkeri om Øjnene og Mundvigene. Han redte sig flygtigt og følte sig ikke forurologt i sin retliniede Sjæl ved at se, at Skilningen slog et utilbørligt Slag til højre.

»Vil du snart have Frokost?« klynkede Moderen ude fra Køkkenet.

»Nej, gu' vil jeg ej!«

Nu vilde han gå; men hvor Pokker var den stive Hat henne. Han ledte i Sengen, på Bordet, på Stolene, i Skabet, og han skrabede under Møblerne. Nej, der var intet. Gud fri os, den lå jo også ude i Brormands Køkken, sirligt placéret på en ren Avis. Det var da også djævelsk, at man skulde gå Glip af den Hat, så fjong og fin som den var, og gå ud og hente den hos det fortrukne Utske, nej aldrig i Livet. Aldrig skulde han sætte sine Ben i det dumme Nord-Vest.

Den gamle Hat måtte frem. Støvet var den og latterlig som alle Ting, der lige er gået af Mode. Han drejede den i Hånden, han svingede den i Luften, som om han prøvede et Sværd. Nej, den var kedelig. Den var ikke god at hilse med. Den gav ingen Tegning i Tilværelsen; men der var jo ikke andet for, end at tage den på.

I det samme stak Moderen sit Hovede ind ad Døren.

»Ibald! Går du så hen og søger den Plads?«

»Nej, selvfølgelig gør jeg ikke det.«

»Ja, men det synes jeg, du skulde!« klynkede hun og tørrede sørgmodigt sine Hænder af i Forklædet.

»Før syntes du det modsatte, Hex! Og du kan bande på, at jeg hellere går på en Fabrik. Dér tjener man mere og er ikke mellem Dødbidere.«

»På en Fabrik!« skingrede hun forfærdet: »Min Søn på en Fabrik. Du bliver jo møjbeskidd af det. Dine Fingre bliver skåret af i Maskinerne. Du falder ned i et Elevatorhul. Du får en stor, stor Jernklump i Hovedet og dør. Du får Olie på dit Tøj. Og så er de så rå, Fabriksarbejderne. Nej, Ibald, det har du fået for god en Opdragelse til.«

»Åh, du er tosset med din gode Opdragelse. Den har jeg aldrig mærket noget til. Jeg har fået Fejeskuffen i Hovedet har jeg og en våd Karreklud svirpende om Ørerne. Jo Tak, den Opdragelse kender jeg.«

Moderen havde stået og trippet uroligt. Nu drejede hun sig rundt, støttede Hovedet mod Døren og gav sig til at hulke, så at hendes lille, grå Krop dirrede.

»Farvel, Hex! Så er det vist bedst, jeg stikker af.«

»Søger du så den Plads, Ibald. Åh, gør det, lille Ibald. Så gør du din gamle, gamle Mor så glad.«

»Du sagde før, at de vilde smide mig ned ad Trapperne, fordi jeg stank.«

»Det gør de ikke! Det gør de ikke! Jeg troede, du var mere fuld, end du var. Lille, lille Ibald!«

»Nu går jeg!«

»Søger du så den Plads?«

»Ja, måske!«

»Hvornår kommer du hjem, lille Ibald?«

»I Overmorgen! Farvel med sig!«

Nede på Gaden åndede han op. Alt det Flæberi var ikke til at udholde for et Mandfolk. Han trak Vejret lettere, og Luften var tindrende ren. Det havde nok regnet en Smule tidligt på Formiddagen. Enkelte mørke Rande mellem Brostenene kunde tyde på det.

Men nu var det om at komme hen til Elise igen og slå hende. Ikke en Øre havde han, ikke en rød Reje! Alt var gået i Går nede i »Tunellen«. Sophussen havde grinet så smøret, så han havde nok skovlet til sig af Pengene og snydt dem, så Vandet drev af dem.

Nå, dér var Elises møjrøde Hus med de blå Butiksskilte. En, to, tre, op ad Trappen og ringe på.

Den tykke Værtinde åbnede Døren og smilte venligt; men Smilet forsvandt øjeblikkeligt i Kindernes værdige Fedt. Der kunde man se, blot fordi ens Kluns var en Smule snavset og krøllet, og man havde en stiv Hat på af en lidt ældre Dato, var den venlige, sleske Fedtklump straks storsnudet.

»Åh, er det Dem, Hr. Petersen. Frk. Smith har ikke været hjemme hele Natten.«

»Djævelsk også! Men lad mig lige få Lov til at se ind i hendes Hummer. Jeg glemte mit Ur derinde i Går!«

»Det ved jeg ikke rigtigt, om jeg kan give Lov til!«

»Å Sludder og Vråvl!«

»Ja, det må De nok sige; men jeg kan ikke uden videre lade fremmede Folk gå ind i min Logérendes Værelse, det kan jeg da ved Gud ikke.«

»Nej, vel kan De ej, dumme Kælling, når det er fremmede Folk; men jeg er ikke fremmed her. Lad nu være at skabe Dem og lad mig komme ind.«

»Ih Gud bevares, ih Gud bevares. Gå så endelig ind. Værsgod! Værsgod! Men jeg vasker mine Hænder, hvis der bliver noget Vrøvl ud af det, ja det gør jeg.«

»Det kan Hænderne også trænge til!« svarede Ibald, skubbede hendes brede Skikkelse til Side og gik ind i Elises Værelse.

Hun var der ikke.

Den var gnaven! Og i Bordskuffen lå der vel sagtens ikke et Spir. Han halede den ud, og tænkte han det ikke nok: en tom Skuffe; blot en knækket Redekam lå og viste halvbrækkede Tænder som en gammel Mands dumme Grin.

Ibald så sig rundt. Egentlig talt var det sjofelt af hende ikke at være der. Hun burde straffes, tugtes, tæves med en flommende Spegesild lige i Ansigtet burde hun.

Ibald lukkede sit ene Øje.

Det betød, at han tænkte.

Og han slog med sin gamle, stive Hat mod Hagen.

Det betød, at han tænkte dybt.

På Væggene hang der et Mylder af små Billeder i forgyldte Rammer og gnistrede forvirrende og svimlende som Mælkevejen i en dyb Augustnat. Det var nøgne Damer med marcipanbløde Lemmer, og det var Herrer i Galla og høj Hat, og det var flere Billeder af en Kabaretsanger, som var blevet berømt i tre Lande ved at vise Tænder.

Ibald så foragteligt på dem. Nej, de var værdiløse. Det var ikke Ulejligheden værd at fjærne dem.

Henne på Sengen lå Sengeklæderne sammenrodet. Det var ganske vist en Værdi; men uha! at gøre sig til Grin ved at komme slæbende med sådan en Bylt på Gaden midt om Dagen! Så vilde hele hans Renommé gå fløjten. Og han vilde da heller ikke være et helt Dyr overfor hende.

Han snusede lidt i hendes Klædeskab, hvis Dør som ved et Vindstød gav efter for et Brus af spraglede Skørter i rødt og gult og lilla, et Chaos af Farver og en Duft af Kvindelighed, som berusede ham helt. Det var, som om det intimeste ved hende, hendes Atmosfære, hendes Sjæl viftede om ham og blæste ind i ham, og han stod overvældet med Hænderne hængende hjælpeløst ned, han faldt sammen i en uforståelig og idiotisk Ydmyg-

hed overfor dette Pigebarn, hvis pikante Skønhed, hvis Sjæl, som altid boltrede sig, trillede rundt fra sublim Drilagtighed til verdensfjærn Frækhed og Hårdhed, han nu først fik Øje for. Hun var unyttig som en Blomst, men ikke lænket til Jorden af en kedsommelig, grøn Stængel. Hun var Farver, som flød gennem Luften i hensynsløs Frihed. Et underligt Pige-barn! Det var, som om hun var til Stede i en Dronnings Skikkelse, mere værdig, fordi hun troned i Usynligheden, og han, Idiotten, var en ydmyg Slave. — Den tavse Slave bøjer sig og lægger Panden mod det hårde Gulv for ikke at vildføres i hendes bundløse Øjne, for ikke at spejle sig gal efter et Genskær af sit eget usle Selv i hendes Pupil.

Idiot!

Nu var han dum igen, blot fordi han havde Tømmermænd. Øretæver skulde hun have! Bunden i Vejret! Klaps i Enden! Han brød sig ikke en Døjt om hende! Gjorde han vel? Ganske vist var hun, det tynde Skelet, en mærkelig flot Pige, der virkede elektrisk. Hun kunde få det til at snurre i et Mandfolk, når hun var i det Humør; men, for Fanden, hun var i hvert Fald ikke bedre end den høje, lyse Rigmor, der kunde feje ned ad Gaden som en stor Overraskelse i sin knaldgule Kjole. Knud sagde også, at han, Ibald, med det djævelske Kvindetække, han havde, skulde skyde den Pakke og lade Elise sejle sin egen Sø. Men Elise var mere spændende. Hun gik mindre solidt på Jorden. Hun var flyvende Frækhed. Hun var satanisk og uberegnelig. Og hun trængte til håndfast Opdragelse, og det var morsomt. — Rigmor var i Rutine. Hos hende skete alt selvfølgeligt, undtagen når hun havde drukket et Stænk for meget, for så råbte hun op og havde store Fagter og spillede Primadonna. Hun vilde vist have været ved Scenen; men hendes Stemme hang fast i Halsen og slap kun løs i ru Udbrud. Nej, hun var lidt for massiv efter Ibalds Smag.

Hvad var det for nogle sagte Skridt ude i Korridoren? Det var, som om en eller anden stadigt luskede rundt på Sutter. Var det Værtinden, der lurede?

Han satte med en brutal Beslutsomhed den gamle, støvede Hat på Hovedet og lod den dreje sig, som den vilde. Farvel! Her var ikke noget at gøre!

Og han gik langsomt og tankefuldt sin Vej ned ad Trappen og hen til »Tunellen«.

Inde i det grønlig Mørke lå Billardet som en mørk Pøl, hvori Keglerne stak op som gule, afgnavede Knogler. Knud gik stille rundt i blåstribede Skjortæærmer og pirkede ved Kuglerne, som i Halvmørket gav et Skvæt

fra sig, hver Gang de stødte sammen, og en anden Herre med brun Fløjlskasket og Torskemule, som måbede tomt som et Hul, beundrede ham.

Ibald tog sin kedelige Hat af uden Fiksfakserier. Der var ingen Tegning i Tilværelsen i Dag.

En Lugt af Lummerhede og fed Øl drev over hele Lokalet, og de få Gæster så søvnige ud som Fiske i grønt Vand. De bevægede sig trevent og lydløst, og kun et enkelt Ord steg som en klar Boble til Vejrs.

Henne under Hylden lyste Sophussens hvide Trøje og blanke Klisterkrølle.

»God Dag med sig! Slave! Har Knud Syle på sig?« hviskede Ibald.

Sophussen vendte fortvivlet det hvide ud af Øjnene.

»Det var skidt, for jeg er også Thomas.«

Kelneren løftede Øjenbrynene og slog beklagende ud med Hænderne for straks efter at falde tilbage i sin forrige Dvaletilstand.

Knud nærmede sig. En blodrød Skramme spaltede hans lave Pande.

»Davs, gamle Svinger. Giver du noget?«

»Ingen Mønt at opdrive!«

»Hvad er den af? Har Elise ikke haft Bid?«

»Hun er ikke kommet hjem endnu.«

»Hm! Og det finder du dig i, Ibald. Var du ikke oppe i hendes Logi og gøre Udlæg.«

»Hun ejer ikke noget, ikke det bitterste.«

»Åh hvad! Ibald! Du må jo være en mægtig Torsk. De har altid noget, de Mære. Kender du ikke hendes Lejlighed?«

»Jeg gad ikke tage noget, Knud! Hun har jo været en honnet Pige i lang Tid.«

Knud vendte sig foragtligt om og gik hen til Billardbordet igen, hvor hans måbende Beundrer forlegent var begyndt at lege for sig selv, og Ibald satte sig gnavent ned ved et lille Bord og suttede på en Cigaretstump.

Sophussen gled forbi med den største Ligegyldighed som en Fisk svømmer langs med Aquarieglasset.

Dette her var kedeligt. Der var intet Sving i Tingene. Bare nu Katrine kunde komme svansende forbi, så kunde hun da i hvert Fald give Kaffe og lidt Brød for at få Lov til at sidde ved samme Bord som han, og han skulde så min Sandten gerne træde hende lidt lækkert på Foden og elektricere hende. Men hun var nu altid så Pokkers gnovset. Hun troede vist, at Penge var firkantede og ikke kunde rulle.

Åh, hun gav vel heller ikke noget, når det kom til Stykket. I den senere

Tid var hun også steget i Rang. Hun blev holdt af en kedelig, rig Manufakturmand. Og nu kunde hun ikke engang tåle, at man bandede. »Det var så simpelt!« sagde hun, den Høne! Fordi hun havde fået en sådan Stodder til at bide på, behøvede hun da ikke at blive næbet.

»Hov, Sophussen!«

Sophussen kunde ikke høre.

Knud kom tilbage igen med Hænderne i Lommen og satte sig overfor ham.

»Du er smadderumulig!« sagde han: »Brodér mig, om jeg forstår dig. Du har en nydelig Facade, men du får ikke noget ud af den. Din Hjerne må være Pløre. Du skulde have fulgt mit Råd og taget Rigmor. Hende kunde du have taget lige så let som at klø dig i Nakken. Hun er skoldende varm på dig. Det ved jeg, for jeg sagde til hende, at du var uheldbredeligt Idiot og ikke havde Sans for fornuftige, rolige Piger, og at hun ikke skulde tænke på dig; men hun sukkede dybt og fedt. Gud, hvor er hun dejlig! Og hende behøver man ikke at mule hver Dag. Hun er præcis. Lige noget for Far her. Men Far her er ikke noget for hende.«

Ibald råbte: »Hov, Sophussen! To Øl!«

Sophussen så hen imod ham og lige igennem ham, som om han var Luft.

»En Dag giver jeg den Fyr én på Panden!« hvædede Knud og strøg sig beroligende op gennem sit pindeagtige Hår.

»Det er vist bedst at holde Fingrene fra Fadet!« bemærkede Ibald med påtaget Sagtmodighed: »Han, Sophussen, er bomstærk. Selv om han har drukket hele Dagen, så det oser ud af Flaben på ham, slår han en proper Næve, og så er han så knokkelfræk, at en anden en tit og ofte må skamme sig på hans Vegne.«

»Du skulde hellere lade være at være så forsigtig.«

»Jeg forsigtig. Jeg skal vise dig, at jeg kan tumle ham,« og Ibald rejste sig og styrede lige hen mod Sophussen.

»Hør, Sophussen, vi må s'gu have noget at putte i Skrutten. Vi får nok lidt på Kridt, Knud og jeg. Vi har i lange Tider været faste Abonnenter hernede og haft Mønten klingrende på Pladen. Vi har tørlagt en Del hernede. I Går lagde jeg alle mine Syle hernede, at De ved det og husker det. Og jeg troer kun, der har været Skæg i den en — siger og skriver — en eneste Gang. Vi er begge fuldstændigt på Knæene i Dag — det er beklageligt — indrømmet — og straks spiller De storsnudet og er hoskum-snovski — det havde jeg ikke ventet af Dem, Sophussen, som ellers er en fin Mand og vil regnes for at være det.«

Ibald stod og mumlede alt dette sagte mellem Tænderne til Sophussen.
 »Tjah!« svarede Sophussen: »Risikoen bliver jo min, men lad gå for denne Gangs Skyld. I kan få et lille Måltid, Kotelet og Rabarbergrød og en enkelt Øl hver, men ikke mere. Så bliver der lukket af.«

»Den er fin!«

Og Ibald gik hen til Knud igen.

»Nåh, din Dyndtorsk, hvordan skar den.«

»Jo, Sophussen er noget af en fin Mand.«

»Han er en Knokkel er han.«

»Hyss, vi får en Kotelet og lidt Abesnot og en Sjat Øl hver på Kridt.«

»Godfin.«

Og de satte sig atter til at sludre.

»Det er en pæn Forsiring, du har fået der i Panden, Knud,« sagde Ibald og stirrede på Skrammen.

»Åh ja, en lettere Kvæstelse; men han var da også en ren Satan, den Brormand. Jeg skal ikke mere derud i Nord-Vest.«

Og de talte om Strejkerne i Nord-Vest, om at Bladene ikke gav nogen Meddelelser derudefra, om Lynerne, der havde fået Skydere, om Fodbold og Sport og nogle interessante Kombinationer i Billard.

»Jeg er eddersulten!« sagde Ibald og trommede på Bordet.

Sophussen kom svingende med Maden.

»Skriv det på min Regning, Sophussen!« beordrede Ibald.

»Næh, min Herre. Hver sit!«

»De er en rigtig Bonde, er De. Rigtig bondelumsk!« grinede Knud.

Sophussen smilede syrligt.

»Se, sådan et Smil skal vi finde os i fra Sophussens Side, fordi du ikke har opdraget Elise ordentligt, Ibald. Hun burde have haft flere Stryg. Du er ikke bestemt nok overfor hende. Hvad er det nu for noget at blive helt borte uden at sige så meget som et eneste Kvæk til dig, så vi bliver tvunget til at leve på Nåde hos sådan en Svabergast som Sophussen.«

Ibald gned sig sløvt hen over Panden. Åh, den Hovedpine! Den Slaphed i Håndleddene! Og den modbydelige, krybende Fornemmelse af, at Tøjet ikke var blevet børstet rent! Han følte sig ubehageligt tilpas, og så sad Knud dér med sin vigtige, brede Tud og prækede.

»Du er for grøn endnu!« sagde Knud overlegent.

Ibald så træt ud gennem det støvede Vindue, hvor de hvidmalede Bogstaver: »Koncert hver Aften« stod vendt om, så det lignede russiske Tegn. Og bag disse mystiske Hieroglyfer bevægede Gadens Trafik sig, omfyget

af Sol. Et Udhængsskab sendte en Flamme lige i Øjnene, så han sygeligt følte det grønlig Mørke her nede i Kælderbeværtningen trænge sig ind på ham.

Hån måtte flytte Øjnene.

En fremmed Matros med vide Benklæder gik forbi. En lille Polak. En Fyr med en Tallerken under Armen. En Slagtervogn, som flintrede af Sted i blinkende Fart.

Knud prædikede stadigt over Teksten: Opdragelse og »Ørnstæver«.

Sophussen flagrede forbi med Servietten stukket op under Armen. To Arbejdere kom ind og råbte på Øller. De talte højrøstet et Par Sekunder. Så kvalte Mørket også dem.

Men Knud talte og talte med sagte Brutalit. Hans kloge Rynker i Panden sprængtes af den røde Skramme, de blev ligesom kasserede af en rød Streg.

Hæ! Han skulde heller ikke have Lov til at sidde dér og være overlegen, den grimme Karl. Kvindetække havde han ikke. Den sjuskede Petrea, han levede sammen med, var en Plet på ham. At han gad! Hun kunde arbejde på Fabrikken. Det var den eneste Måde, hun kunde tjene Penge på. Rap på Næverne var hun, men altid en So. Tøjet *hang* på hende.

»Det er noget Sludder, Knud, alt det, du siger. Hvis du kan tumle Elise, skulde du prøve på det. Det er danse mig ikke så let, som det ser ud til.«

»Let! Hvem siger det? Men du kan bande på, at en Dag fordufter hun — lige så stille. Du skulde i Tide knalde Rigmor.«

Men Ibald var træt, han gad ikke mere høste Belæring, og da han pludselig kom i Tanker om Avertissementet, som han havde i Vestelommen, skrabede han det op, og smed det sammenkrøllet på Bordet: »Her skal du se noget spøjst, som den gamle derhjemme hittede på for at redde sine rådne Skillinger til Sporvognen.«

Knud glattede det ud, tørrede den grønne Slim bort fra Læberne og læste højt:

»En troende, ung Mand, som skriver på Maskine og helst kan lidt Sprog, kan få en vellønnet Plads. Solholmsvej 3, femte Sal.«

»Hvad giver du mig?«

»Du er en sådan Jubelodder, Ibald, at jeg synes, du skulde gå derhen og få Pladsen og give dig til at arbejde. Du har jo ikke Talent nok til at eksistere på menneskelig Måde.«

Ibald slubrede Resten af Rabarbergroden i sig. Han blev gnaven over at høre Knuds Hån.

»Så, nu stikker jeg af!« sagde han og tørrede sig om Munden med Bagen af Hånden.

»Hvorhen?«

»Solholmsvej!«

»Ja, det gør du vist også bedst i. En troende, ung Mand. Hvorfor ikke? Du ender jo alligevel som et pænt og hæderligt Menneske, der lever i Angst for Klokken. Huha! Når jeg ser den Slags Folk om Morgenen hænge på Sporvognen og være febrilske, for at de ikke skal komme præcis — præcis, kan jeg blive så gal i Skrallen. De sidder der med Mund og Øjne klistret helt sammen, så mange Timer har de sovet i. Og du bliver nok ligesådan. Nå, gå du bare og hils, hvor du kommer! Ha!«

Og Knud rejste sig med en Langsomhed, som skulde udtrykke hans bundløse Foragt, og gik hen til Billardet.

Ibald så efter ham med halvt tillukkede Øjne. Derpå rejste han sig også, skubbende Hatten tilbage i Nakken som et Tegn på, at den forsorne Fatalisme, der har besat Europas Storstadsbefolkning, nu også havde bemægtiget sig ham, og slentrede ud af »Butikken«.

Det var godt at komme ud.

Æsch!

Dér kom Muldvarpen snigende i sin røde Vest. Hvor så han bleg ud i Dag, blegere end i Går! Han lignede Vælling, der var slået op ad en Væg — uden Kanel på. Det var også for galt, at han skulde have Tilladelse til at vise det Æggehvidefjæs i Solskin. Det virkede jo som Uanstændighed på åben Gade.

Ibald skridtede på den anden Side af Gaden forbi Nummer 30 og skævede op til Elises Vindue for at se, om Dåsen skulde være kommet hjem. Der var ikke noget at se, ikke et Lod. Gardinerne hang, som de plejede. I et af de andre Vinduer sad den tykke Værtinde, den Møjharpe. Det frøs ham helt ned ad Ryggen, når han tænkte på den sledske Kælling og på den Husleje, hun forlangte af Elise. På den anden Side var hun med på Noderne. Elise var Tjenestepige i Huset, hed det sig. Meget pænt! Politiet troede vist på det.

Skulde han virkelig gå hen på Solholmsvej. Ja, hvorfor ikke. Det vilde glæde den gamle Tudse derhjemme, når han fortalte, at han havde forsøgt på at få Pladsen og så gav en omstændelig Beretning, om hvorledes der så ud, om hvad han havde sagt, og om hvad den anden havde sagt. Hun kunde let komme til at tro, at nu vilde han være noget. Det vilde være Grin! Så diskede hun vel nok op; hun var jo ude og vaske i Dag, og der var

altså Højvande hjemme. Han vilde stramme sig op og være venlig ved Bordet, for den kom nok til at stå på Øl og Snaps til Maden. Den Bedrift kunde der leves på i nogle Dage, og så var Elise vel sagtens dukket op igen.

Elise! Hun skulde få! Der skulde vanke på Klaptræerne. Han havde nu Ret, den samme Snøbel til Knud. Det var den eneste Måde. Og bagefter vilde han fortælle om sin Tjans hos Rigmor og gøre hende arrig i Masken. Så kunde hun stramme sig op kunde hun. Flere Skaller! Mønt! Mønt! Mønt! Her på Bordet! Blanke Penge! Og ingen Mudren! Ikke disse Forsvindingsnumre her på Teglværket!

Javel, her var altså Solholmsvej! Den var såmænd meget pæn. Først nogle gamle Villaer med Træer og fugtige Græsplæner og derefter høje Huse med smalle Forhaver, store nok til at dyrke Radiser i. Men det var Nummer 77, 75, 73 ...

Ibald gik videre.

Nu blev Husene tarveligere.

Endelig Nummer 3. Sådan så det altså ud! Det var ikke meget kønnere at se til end den Kasse, man selv var anbragt i. Og så skulde man helt op ad de bandsat mange Trin. Man kunde lige så godt gå til Himmels med det samme og blive dér. Mange Trin! Støvede og slidt hule i Midten! Gelænderpindene var løse flere Steder. Hvorledes kunde denne Opgang, der lignede en Nedgang til en Kulkælder, føre til en vellønnet Plads for en ung, troende Mand? Man fik nok udleveret afrevne Salmebogsblade i Stedet for Checks og i Gratiale en salvelsesfuld Oplæsning af det ny Testamente, en skoldende varm Kop The og en sejt Bolle. Jo Tak, han, Ibald, kendte de hellige. De var meget venlige, men sikket Ansigtstudtryk de gik rundt med. De var helt lyse i Ansigtet, som om de ventede, at de en pæne Dag vilde gå i lys Lue af bar Fromhed. Hæ! Det kunde være Sjov at gå op i en sådan Rede og slippe et lille s'gu.

Den var hambar at slæbe sig op ad alle de Trin. Nå! Endelig! Her gik nok mange Folk på Trappen, selv helt her oppe. Her var møjbeskidt, som om den førte op til en Lotterikollektion på sidste Fornylsesdag.

En gammel, skæv Dør med et lille Visitkort, hvorpå der stod prentet: Liebiger.

Ibald blev stående lidt og betænkte sig. Det var en usympatisk Dør.

Han havde størst Lyst til at vende om; men efter nogen Betænkning tog han sig sammen og halede i den gamle, rustne Messingklokke, der skingrede som et udløsende Skældsord mod den åndssvage Dør.

»Kom ind!« råbte en stærk Mandsrøst.

Ibald åbnede Døren og trådte ind i et Værelse, der blændede ham på Grund af den flimrende Blanding af Sollys og tæt, bølgende Tobaksrøg. Han skimtede enkelte utydelige Skikkelser, som bølgede frem og tilbage og diskuterede ivrigt. De svingede Armene som Køller; de havde store Huller i Ansigtet, sådan grinede de og råbte de. Det var et rent Trolde-selskab, Ibald var dumpet ned i.

»Hvad ønsker du, unge Mand?« og en stor Skikkelse med lyst tilbagestrøget Hår og knortet Næse trådte frem af Røgen og rakte ham Hånden. To Øjne af en så lyseblå Farve, at de næsten nærmede sig hvidt og sved som hvidglødende Stål, blev rettet imod ham.

»Hvad hedder du?«

»Hvad Fanden? I hvilken Rendesten har vi to drukket Dus?«

Der blev dødsstille i Værelset. Alles Øjne rettedes mod Ibald. De var ubehageligt stikkende, følte han.

»I Helvedes Rendesten, min Ven! I denne Helvedespøl, hvor vi alle lider, og hvor vi alle er Brødre, dér har vi drukket Dus. Og vi har drukket sammen af Syndens Ølglass, det Bæger, som skulper over med Mord og Hor og idel Bærme. Du har drukket dybt, og jeg har drukket dybt. Jeg blev klar over, hvor bittert det smagte, og hældte Resten ud på Gulvet til Hundene, som gerne slabrer i sig af den Slags Urenlighed; men du, min Ven, drikker endnu. Og du troer, at det smager dig, skønt du hver Morgen føler en indre Lede, som du kalder Tømmermænd. Ikke sandt, Broder?«

Ibald stod stille med Hatten i Hånden.

»Tjah!« sagde han drøvende: »Jeg ved det Satame snart ikke!«

»Du ved det ikke, min Ven, og du påkalder den Onde, for at han skal bekræfte, hvad du siger. Men vid, at han bekræfter aldrig. Den Onde kan fortære mig, om han gør. Han er underfundig, upålidelig, løgnagtig. Mørkets Fyrste har altid Bagtanker. Husk på det og påkald ham kun, når du er ganske sikker på dig selv. Band blot! Sløb hans Navn gennem Sølet! Han har ikke fortjent bedre. Men band ikke, når der er hellig Tavshed og Stråleglans i dit Indre, eller når du er usikker. Band ikke uden at tænke over det; thi så har han størst Magt over dig. Jeg spørger dig, Broder. Hvorfor kommer du? Du ser ud, som om du ikke ved det. Men jeg skal sige dig det. Jeg ventede dig. Netop dig har jeg gået og ventet på. At du skulde komme op af Bærmen og uden at vide hvorfor søge mig. Du er bestemt til at følge mig. Endnu er du ikke klar over dig selv; men du ledes af Magter, som er stærkere end du selv, og som vil dit Bedste. Hvad hedder du?«

»Petersen!«

»Dit Fornavn ønsker jeg at kende. Efternavnet er kun det officielle Panser, du vender mod dine Fjender, som burde være dine Venner, og som burde kalde dig broderligt ved Fornavn. Hvad er dit Fornavn?«

»Ibald!«

»Ibald! Godt! Mit Navn er Johannes. Du kender mig godt. Jeg er den gale Munk, som talte i Folkeparken. Du kalder mig gal, det ved jeg godt; men alting tilgiver jeg dig, fordi du er kommet til mig eller er blevet sendt til mig.«

»Jamen, hvad vil han?« spurgte en af de andre inde fra den soldirrende Tobakståge.

»Tjah!« svarede Ibald: »Der stod jo en Annonce om Maskinskrivning.

Munken Johannes lo kæmpemæssigt. Latteren blev til Stof i det snævre Rum. Kugler rullede rundt.

»Åh, Kristian! Det er på dit Avertissement han kommer. En troende, ung Mand! Og det første, han gør, da han kommer ind, er at bande. Åh, hå, hå! Ja, Ibald! Kristian har ikke Brug for dig til sin Maskinskrivning. Men jeg er her tilfældigvis nu, og det har fra Tidernes Morgen været Meningen, at vi to skulde træffes. Troer du, at Kristian vil have en troende Maskinskriver, der går med fladskygget Hat og er barberet i Nakken. Nej og atter Nej! Han er trods alt for bundet til det jordiske. Må jeg præsentere, det er min Ven Ibald, og det er min Ven Kristian, som udgiver og redigere Hovedstadens kristeligt-revolutionære Organ »Tusindårsriget«. Og dog vilde den kristeligt-revolutionære ikke have antaget dig; thi du går med fladskygget Hat. Han er bygget i lille Stil, forstår du.«

»Så, så!« sagde en Røst inde i den sol-ulmende Røg. »Lad nu være med at stikke til hinanden. I er mødt her for at få et Samarbejde i Gang.«

»Det bliver vanskeligt!« lød Kristians sendrægtige Stemme.«

»Fejlen er din, Kristian! Du præker direkte Aktion i dit Blad og bruger et Sprog, der er dejligt blandet af Bibel og Råheder og dirrer friskt i mine Næsebor som Gødningduften på Bondegårde. Men du selv er langsom. Dit Sprog løber ti År foran dig.«

»Man er da nødt til at benytte Taktik!«

»Taktik. Det er det, der har ødelagt Folkeforsamlingen. Taktikken ligger og gumler på sin egen Halespids. Den ligger stille. I Folkeforsamlingen sker der intet. Det er alt Forfængelighed og Åndsfortærelse. Kroget skal ikke vorde ret, og Brøst kunne ikke tælles. Nej, sandelig siger jeg Eder. Gå ud på Gader og Stræder og taler med Folket, det rå og sunde

Folk, som lever i Synden; men som ikke har taget Skade på sin Sjæl, tal til Per og Povl og Ibald. De har endnu ikke dræbt deres Sjæl; thi den har aldrig været vågen. Den blunder fuld af Helse i Bunden af deres skrøbelige Legemer, Syndens Kar. Men en Dag skal en Ildfunke brænde for deres Øjne og oplyse deres Sjæls Nat, og de skal vorde seende.»

»Broder Johannes! Broder Johannes!« lød en Røst henne fra Krogen: »Hvilken Tro er det, du prædiker der. Er det den sande kristne?»

»Ja!« brølede Broder Johannes: »Jeg har fået en Brand kastet ned i min Sjæls Dyb, og den har døvet og beruset mig, så at jeg taler med fremmed Tunge og taler i fremmede Ord, som jeg ikke *skal* forstå, som jeg ikke selv kan huske, og som jeg ikke tidligere har tænkt. Jeg er kastet ind på en Bane, som jeg ikke selv kender, og som undertiden synes at føre mig vild; men jeg må gå den, urokkeligt gå den. Der er ingen Tid til at se tilbage; thi bag mig mørknes Vejen, og dér er der kun Uføre. Hjælp mig! Hjælp mig! Støt mig, at jeg ikke styrter i Løbet på Vejen frem mod det, som de tidligere Slægter i deres Døs har undladt at nå. Ser I ikke de gamle Mænd med de store, hvide Skæg. Ser I ikke, hvor de sidder langs Vejen på Kilometerstenene. De har alle sat sig til Hvile og støtter deres magre, gamle, blå Hænder og deres udtørrede Hager på Knortekæppe. Se, hvor de stirrer uforstående på mig; alle disse mælkeagtige Gammelmandsøjne ser tvivlende på mig. De har nået Målet, troer de, disse Gubber. De troer, at Målet er noget, man kan sætte sig på. Nej! Jeg siger Eder, Målet er langt forude, og man må stadigt løbe, løbe, løbe, til man styrter næsegrus med Hænderne rakt fremad, fremad i Retning mod Målet, der stadigt står og stråler, som om det var ganske nært. Men man kan ikke sætte sig på det og hvile sig. Det kan man bruge en Kilometersten til, og det er endda et ubehageligt Sæde. Gå bort fra Vejen, hvis du vil hvile.«

Ibalds Tanker gik rundt som et Hjul i Takt med den stive Hat, han drejede mellem Fingrene. Han syntes, at denne Munk var den galeste og den herligste, han nogensinde havde hørt. I et ganske almindeligt Kvistværelse med storblomstret Tapet i blåt og Sølv, med nogle Stole, et Bord og en Reol med Blade hørte han, nej så han en Mand tale sådan, at hans Skikkelse fyldte hele Rummet, og alle andre fortyndedes til Skygger, der ligesom sad på Hug og var upersonlige. Og denne Talerskikkelse skiftede ustandseligt Form. Ansigtstudtrykket bølgede. Han, Broder Johannes, var ikke een Mand, men mange Mænd, som uden Ophør afløste hinanden for at holde Kraften ved Lige. Og Kraften blev så intens, at Væggene med Sølvblomsterne bristede, og en uendelig Vej åbnede sig

ud i Rummet, en sølvhvid Vej med sølvhvide, gamle Mænd med sølvhvide Skæg og blå Hænder, en Allé af sølvhvide Mænd, hvis Dragter skinnede som Metal. Og ad denne Vej så han Broder Johannes løbe som en Flamme i hurtige Spring. Og han løb i en Globe af Lys, af svømmende, uroligt Lys, der undertiden blev mat og undertiden blev stærkt, ja så stærkt, at Globen ligesom blev fast og havde Kraft til at slynge Tilskueren bagover. Men så skete der et Fald inde i den; en Skikkelse blev liggende næsegrus med Hænderne rakt frem mod den, medens den fortsatte sin Fart fremad og blev mindre og mindre, opløstes i Tobaksrøg og i en lav Sol, flimrende hen over nogle Tage lige ind i Øjnene på ham. Han lukkede Øjnene, som var helt ømme af Lyset, og røde Globler dansede på fløjls-mørk Grund, de dansede og hvirvlede og slæbte et Kølvand af rødlig Tåge efter sig.

Han ravede hen mod en Stol og satte sig ned med Hånden for Øjnene.

»Er du syg, Ibald?« spurgte Broder Johannes og gik hen og lagde sin store Hånd på hans Skulder: »Du trænger vist til Mad! Hør Kristian! Du har nok noget spiseligt til min Ven her!«

Ibald vilde protestere. Han kunde endnu smage den infame Rabarbergrød, som han havde fortæret på Kridt nede i »Tunellen« for Gud ved, hvor længe siden.

»Snak om en Ting!« svarede Broder Johannes: »Du spiser her sammen med mig, og så følger du mig hen i Folkeparken, hvor jeg vil tale til — nej, tale med Folket. Jeg kunde næsten fristes til at sige, hvor jeg vil lade mig tale med Folket; thi hvad jeg vil sige, ved jeg ikke, og det hjalp ikke, at jeg vidste det og planlagde det i Forvejen; thi det blev dog anderledes, helt anderledes. Kom så, Ibald!«

De gik alle ind i et andet Værelse og satte sig ved et Bord, som Fru Liebiger havde dækket. Broder Johannes stammede med høj Røst en improviseret Bordbøn, som alle de andre studsede over.

»Ja!« sagde han, da han havde sluttet Bønnen: »I studser alle. Mine Bønner er aldrig ens. Derfor kommer de stammende. Jeg vil finde nye Udtryk hver Gang, Udtryk, der kan gengive den Hede og Intensitet, jeg føler inde i mig, hver Gang jeg sætter mig ved det lysende, dækkede Bord. Ser I da ikke, hvor Dugen lyser, hvor Maden lyser. Osten i sin Glasklokke er gennemvældet af en overjordisk Brand. Rullepølsen gløder af livgivende Styrke som en Kirkerude. Det dejlige Rugbrød ulmer dæmpet. Forstår I? Forstår du, Ibald; Alskaberens Lys er inderst i alle Ting, og den, som har Øjne, han ser dens Lue slå ud fra de simpleste Ting,

og den, som har Øren, han hører, hvor det knitrer. Den, som lever i Gud, lever i et ustandseligt Bål. Derfor vil jeg hellere lalle en uforståelig Bøn som et Barn, når den blot udtrykker min Glæde over alle Tings Ild, end lire den traditionelle Bøn med dødt Hjerte og død Glæde og derved overfor min Gud og Skaber, min Ildfader, røbe, at alle Ting er blevet mig som udbrændte Koks.»

Imedens Broder Johannes talte, spiste han kraftigt, og Prædikenen blev derfor akkompagneret af en latterlig, slubrende Lyd.

Ibald sad overfor ham mellem Kristian Liebig, Redaktør af »Tusindårsriget«, og Sivertsen, Redaktør af Tidsskriftet »Zenith«. Han bemærkede, at de begge to havde skæve Smil under Broder Johannes' Tale.

Samtalen ved Bordet blev efter dette ret livlig. Der var Snaps, som kvikkede op. Ibald så over på Broder Johannes, som drak sig et enkelt Glas. Når han drak, kunde en anden en da også følge sine sande Længsler.

Ibald stak to ud.

Broder Johannes nikkede smilende til ham. Det var kun Læberne, der smilte. Øjnene var hvide af en overjordisk Vildskab, som stadig luede i dem.

Redaktør Sivertsen strøg sig ned ad Nakken.

»Mon Udviklingen i Nord-Vest ikke er ved at blive temmeligt betænkelig?«

Broder Johannes lod en Kniv falde klirrende på sin Talerken.

»Betænkelig?« råbte han.

»Ja, vi er ikke mere Herre over, hvad der sker derude.«

»Nej, Gudskelov! Var vi Herrer over det, blev det Miskmask. Vi fulgte vor onde Natur og rejste en ny Guldkalv. I Nord-Vest hersker alle, i Nord-Vest hersker ingen, i Nord-Vest hersker Guds Vilje, og hans handlende Hånd kaster en Skygge over denne lyksalige Del af Byen; thi den er udvalgt til at være den første, som den sunde Hjemsøgelse, den bundløse Angst rammer. Først i Angsten bliver Menneskene Mennesker i den guddommelige Forstand. Først i Mørket vågner Længselen; thi det yderste Mørke skræmmer Længselen op, så at den flyver frem mod det intenseste Lys.«

Broder Johannes havde rejst sig festligt; men i et hvidt Blink så han alle de andres falmende Smil, og en ligbleg Farve bredte sig over hans Ansigt, som rantes det af en Stråle fra den døde Måne.

Ind gennem Vinduet bag hans Ryg flød Solnedgangsskæret i gyldent Støv.

»Skal du altid holde Festtaler, Broder Johannes?» spurgte Liebiger med skærende Røst.

»Ja, Kristian! Altid! Altid! Thi det er altid Fest! Her står jeg madglad ved et dækket Bord og har lige hvælvet min Tale over Ost og Rullepølse, men jeg glemte den langt større Fest, som skal beredes os. Jeg glemte Nord-Vest, og jeg glemte den Sult, som skal bringe os Glæden, den Jubel-Sult, som skaber Desperationens mirakuløse Bedrifter, som viser os Miraklernes Vej mod Målet. Den Fest bliver visselig den største.«

Han talte indædt, så at Ordene ligesom blev indenfor Tænderne:

»I frygter, I lidettroende! Jeres Blade har dryppet af Blod i et Par År nu; men det har været hvidt Blod, Papirblod. Blækket har beruset Jer, har fået Jer til at skeje ud i Ord, som I ikke har ment. I er hverken kolde eller varme, I er lunkne er I, og jeg spytter Jer ud!«

Liebiger og et Par af hans Fæller rejste sig. De bandede stærkt.

Ibald lyttede. Den Musik havde han ikke før hørt her i dette Værelse. Nå, nu blev de nok sure i Masken, fordi Broder Johannes vendte Vragen. Hvor havde de godt af at få det Lag Klin!

Sivertsen prøvede at mægle; men Broder Johannes havde flyttet Stolen bort fra sig og stod nu midt ude på Gulvet. I hans Øjne rasede den hvide Ild. Han åbnede sin groft skårne Mund og skreg: »Øgleunger! I har forledt Folket! I har skreget på Blod og ment Blæk! Blækbarrikader, Blækrevolution! Hvad betyder Jeres Blæk? Intet! Blod kan råbe mod Himmelen, og Gud deroppe lytter anspændt til Blodets hæse Bønner; men Blæk mægter knap nok at hviske til Menneskene. Kun Blodet lever sit brutale Liv; det har Del i Evigheden og Udødeligheden, medens Blækket vil tørre bort i Verdensundergangens lutrende Brand.

Og Broder Johannes gik med værdige Munkeskridt ud af Værelset. Ibald stod op og fulgte ham.

VII

DRYP! Dryp!

Åh, hvor det smerter! Skrub af, dit modbydelige Kineserfjæs!
Hvorfor skal jeg stå bundet her og finde mig i alle de Lidelser, alle de Smerter, som jeg kun troede føltes og oplevedes i Drømme? Av, hvor det Reb slider i Skinnebenene! Av! Gå væk, din ondskabsfulde, gule Grinebider! Rub af!

Dryp! Dryp!

Gud, hvor det isner igennem mig! En lang Isnål jages ned gennem Rygraden. Av! Av! Å—åh! Hvor er I raffinerede, I gule Satanere! Gå væk, gå væk allesammen! Har I da ingen Medlidenhed? I griner! Eller I gloer nysgerrigt med Jeres Stenkulsøjne!

Dryp! Dryp!

Hvorfor har I bundet mig, så at jeg ikke kan løfte Hænderne og beskytte mig mod denne infame Dryppen. Åh, nu kommer den næste Dråbe! Nu kommer den! Ned på min Isse! Ned på min Isse! Dér var den! Jeg bliver gal af dette her langsomme Sejgpineri! Hvorfor vil I først gøre mig gal, sindssyg, splittertosset? Skræl Huden af mig, pin mig hurtigt og kap så Hovedet af! Jeg bliver gal af disse Dråber, som falder langsomt, satanisk langsomt og satanisk regelmæssigt ned på min skaldede Isse! I har barberet mit Hår væk, I Djævl!

Dryp! Dryp!

Det trækker sig i hele Hjernen. Det er i Bevægelse, det strammer, det danner Broer af ulidelig Smerte.

Dryp! Dryp!

I har barberet alt Håret af min Isse har I, for at Dråberne kan banke direkte på Hjernen. Åh, nu kommer der een til, lige straks! Jeg kan mærke det helt ned i Lænderne.

Dryp! Dryp!

Nøjagtigt på samme Sted hver Gang! Jeg kan føle Trækninger i Kinderne

af Angst. Alle Smerter strammer sig i Buer og Hvælvinger, der krydser hinanden lige dér . . .

Dryp! Dryp!

. . . lige dér, hvor Dråben falder. Gå ad Helvede til; I lede Mongoler, I Bi-ba-bu-dukker! Gå! Er I mit eget Rædselskabinet, som har fået Liv og nu overfalder og piner mig, fordi jeg har leet ad jer!

Dryp! Dryp!

Av! Åh! Og nu bliver det Morgen med gult Lys. Gud hjælpe mig for Morgen! Åh! Inden Aften er jeg et lallende Barn. Å—åh! Hvorfor bliver alle de Mongolerfjæs stående og smiler ad mig.

Nej! Dért imellem dem er et europæisk Pigebarn med kastanje-brunt Hår! Hun stryger med en smal Hånd over Panden og Issen. Tak, tak! Hun skærmer med Hånden mod Dråberne. Tak, tak!

Dér er flere Europæere. En meget lys Skikkelse i lyst, gråt Tøj. Et op-pustet Kvindemenneske. En Herre i mørkt Tøj.

Baumann vågnede.

Morgenlyset, som brød igennem en Regnbyge, faldt ind gennem gule Gardiner. Det dryppede stærkt fra en eller anden utæt Tagrende udenfor.

Åh, hvor det smerter i Hjernen! Han vilde føre Hånden op dertil.

»Ikke røre!« sagde den lyse Mandsskikkelse. Han havde en blød Verdensmandsstemme, som Baumann syntes, han havde hørt før. »Ikke røre Forbindingen.«

Baumann spillede Øjnene helt op. Hvor var han? Værelset havde røde Tapeter med hvide Pilastre. En rød, men slukket Ampel hang over hans Hovede. Der var en sælsom Glød i Værelset. Det var Lyset gennem de gule Gardiner.

Han så til Siden.

»De må endelig ligge rolig!« sagde den lyse Herre.

»Men hvad Satan skal jeg gøre ved ham? Jeg kan s'gu da ikke have ham liggende her!« lød det fra den oppustede Kvinde.

Den lyse Herre vendte sig imod hende: »Lad ham nu ligge til Middag, Susanne. Forstår du? Det er ikke videre rart for dig, hvis Politiet bliver blandet ind i dette her.«

Det tykke Fruentimmer kom med en stinkende Bemærkning, som lugtede af Foragt mod Loven og dens Håndhævere.

»Stor Respekt har du ikke for dem, det ved jeg!« svarede Herren: »Men det bliver nu alligevel ikke behageligt, hvis Politiet skal til at rippe op i den Affære.«

»Jeg er Krafteme ligeglad, Hr. Doktor. Jeg kan s'gu ikke være tjent med at have det blødende Lig svømmende her på mine Senge. Han ødelægger jo mine Lagener, det vil sige hele min Forretning, med de Millioner Potter Blod, som pøser ud af ham!«

»Hold Kæft!« sagde Doktoren. Hans blide Verdensmandsrøst slog et kort Nu over i åben Brutalitet.

»Kan vi ikke skaffe Hjælp fra et Redningskorps,« foreslog Herren i det mørke Tøj.

»Jeg er ikke meget for det. Hvis Patienten har fået en Hjernerystelse, er det ikke godt!«

»Jeg må den Onde brænde mig have Skroget ud af Huset i Dag!« for Kællingen op.

»Hold Kæft, Susanne!«

Pigebarnet med det kastanjebrune Hår lagde sig klynkende ind over Sengetæppet og klappede Baumanns ene Hånd, som lå kort og tyk oven på Tæppet.

Baumann stirrede stadigt uforstående om sig. Han mærkede, at han havde en Forbinding om Hovedet, og han følte nogle Smerter. Åh, hvor den Tagrende dog dryppede!

»Ved De, hvor De er?« spurgte den lyse Doktor. Det var en Selskabsmand, en Albino med hvide Øjenbryn, en af de Typer, som går med et lysende Panzer om sig. Ingen Pletter rustet fast på det.

Baumann rystede på Hovedet; men pludseligt dukkede hele den foregående Nat op. Åh jo, nu vidste han det, og han nikkede.

»Hvor er De så?«

»Det er Susanne!« svarede Baumann svagt og nikkede hen mod det oppustede Fruentimmer.

»Netop!«

»Og De er Læge, og jeg har truffet Dem før!« fortsatte Baumann.

En svag Rødme skød op over Lægens Kinder, eller var det kun et Gen-skær fra de røde Tapeter?

»Vi sender Bud efter Redningskorpset,« gentog Herren i det mørke Tøj. Det var Myrgård.

»Ja, det er vist alligevel det bedste. Patienten har jo Råd til at betale!« svarede Lægen og tørrede sig med et Silkelommetørklæde hen over den svedige Pande: »Tager De med ham, min Herre?«

»Hnæh! Det kan jeg ikke så godt.«

»Men det kan jeg!« hviskede Pigebarnet. Hun lå stadig bøjet ind over

Sengetæppet og nikkede ivrigt, da Lægen med et flydende, ironisk Smil så ned på hende.

»Hvad Fa'n vil du det for, Elise?« spurgte Susanne og lo hæst.

»Hvad rager det dig? Når jeg vil, så vil jeg.«

»Du er s'gu skrupgal, Elise. Hvis du nu går hen og bliver tosset midt under det hele og dajser om, hvad så? Så får Jørgen dér jo Pletter på Kuppen af bare Befippelse.«

Lægen var imidlertid gået hen til en Servante og vaskede Hænder. Han lod, som om han intet hørte.

Elise rejste sig op og sagde hidsigt mod Susanne: »Pas du dig selv. Når jeg vil, så vil jeg, og så dajser jeg ikke. Jeg tager med Jørgen hjem. Vi får Redningskorpset til at flytte ham. Og du er et væmmeligt, fedt Asen, at du ikke kan lade ham ligge her i Ro. Du er s'gu så hårdhjertet som en Sten, er du. Det troede jeg ikke om dig, Susanne.«

Myrgård greb nu ind til Fordel for Elise: »Åh, lad hende bare! Men så må du heller ikke rapse alt for meget derude på hans Villa eller pantsætte det hele, er du med. Ellers skal vi nok . . .«

Elise stirrede på ham og lo højt; men der var noget uvirkeligt og stift over hendes Bevægelser, som om det var en Rolle, hun kunde udenad.

»Hyss!« afbrød Lægen hende fra Servanten: »De må ikke forstyrre den syge. Han skal have Fred.«

Baumann lå med lukkede Øjne og forstod ikke, hvad Ordstriden drejede sig om.

Nu blev det atter mørkere i Værelset. En ny Byge skyllede ned udenfor. Han kunde høre, hvor Vandet drev ned ad Ruden som i en Oste-forretning. Det var store Ruder, og der var Ruder til alle Sider for ham. Og stadigvæk spulede det ned ad Glassene; men det var ikke Vand; det var glødende, rød Bourgogne, som gav hele Rummet et rødgyldent Aquarielys. Skikkelser svømmede lydløse omkring som dybtgrønne Skygger. Kun Omridsene af en enkelt kendte han. Det var Susanne, der flød rundt med sit Ansigt vendt imod ham, dette hæslige, rødblissede Ansigt, Karikaturen af hans Hustru. Og nu vågnede et yngre Ansigt inde i dette laskede Fjæs. Det var, som om et Lys blev tændt i en Lygte. Skæret blev stærkere og stærkere. Bourgognevæggene ligesom sank bort i utydelige Tåger. Kun dette Ansigt, der bar på et yngre inde i sig, stod hele Tiden højt over ham og strålede med sit mærkværdige, indre Lys, der tog til i Styrke. Susannes Ansigt blev gennemglødet, Formerne bølgede ud og ind, men blussede med en ungdommelig Kødfarve. Underligt! Det var jo den Kvinde,

som løb bort med en lang Kubistmaler. Han fattede ikke Forbindelsen mellem hende og Susanne. Det var ingen Karakterlighed, det var kun et eller andet tilfældigt Træk, han kunde ikke blive klog på hvilket, som skabte denne tåbelige Enhed, hvor Kærlighed og Væmmelse strømmede sammen. Og dette den elskedes Ansigt stirrede på ham, stirrede ham bestandigt ind i Øjnene, som om hun vilde iagttage, vilde drille, vilde lokke, vilde vige, vilde — Nej, Pokker forstå et Blik, hun vel aldrig selv havde forstået.

Baumann vågnede ved, at en Bølge af Kulde slog ind over ham. Han åbnede Øjnene og gloede idiotisk på et skråt Loft, som bevægede sig stødvis opad. Han lå på en Bære og blev transporteret ned ad en Trappe.

Åh, nu smertede det igen! Et hvidt Lagen blev trukket over hans Ansigt. Det blev koldere, og han hørte en Mumlen af Stemmer. Der var nok Opløb på Fortovet.

En Bil prustede. Så lød der en Skraben og et Smæk af Træ imod Træ, som når en Skuffe stødes ind. En Kvindestemme sagde: »Ja, jeg skal med!« Små Damesko trippede. En Dør blev knaldet i. Det prustede højere end før, det snurrede, det gav et Ryk, og bagud stænkede nogle Gadedrenge-pift i Vejret.

Bilen kørte.

Lagenet blev atter fjærnet fra Ansigtet, og han så op i Elises blege, markerede Ansigt med de smalle, røde Læber. Han smilede til hende.

»Nå, vil du med?«

»Ja,« svarede hun koket: »Hvorfor ikke?« Og så føjede hun ophidset til: »Tænk dig, han den langbenede Emanuel, vovede at skælde mig ud for en Tyvemær. Han troede, jeg tog med for at få en Tjans til at hugge. Jeg måtte grundigt vende Skraldebøtten over Hovedet på ham. Vilde han måske tage med dig hjem? Nej, sågu om han vilde. Kunde han måske passe dig, den Kraftidiot? Kunde noget som helst Mandfolk gøre det Stykke Arbejde?«

»Kan du gøre det, Elise?«

»Ja selvfølgelig.«

»Har du da lært det? Har du været Sygeplejerske?«

»Nej, Gud Fader fri og bevare mig vel. Sygeplejerske? Nej! Så romantisk har jeg aldrig været. Jeg har været i en Bagerforretning; men det blev jeg hurtigt ked af. Og så har jeg senere levet af mig selv.«

»Er det ikke et fælt Liv — at leve af sig selv?«

»Næh, ikke sådan. Undertiden kan det være mindre behageligt. Hvis

jeg skulde have været venlig overfor denne Stang, fy for Fanden. Ham kan jeg da ikke fordrage. Huh, at røre ved ham! Han er ækel, modbydelig. Han er vældig morsom er han; men alligevel — nej. Rigmor kan godt lide ham. Hun synes, han er en rigtig Guttermand. Hende om det!»

Baumann smilede.

»Det er hans Skyld, jeg ligger her. Har!»

»Ja, det hylede han jo. Åh, hvor lød det rædsomt. Lige til at flække af Grin over, hvis at det ikke havde været så sørgeligt. Han lå på Gulvet og tudbrølede, medens du lå og blødte. Han kastede op bare ved at se Blodet. Han hylede og klynkede hele Kæfteren af sig. Han bad — jeg siger dig — han bad rigtigt til lille Vorherre om, at du ikke måtte dø, at han nok skulde gå hjem til sin Kone og være trofast og dydig og pæn og skikkelig, blot du ikke døde, at det hele var hans Skyld — at — og så sagde han noget græsseligt Sludder — at det var ham, der havde hældt Blæk i Sophie og ikke dig — og Myrgård sagde, at det var rigtigt nok — og Myrgård sagde også, at han — Stang — var et forbandet Svin, som ikke skulde ligge dér og flæbe som en lille, snottet Unge, og han sparkede til ham, og Stang lå tyk og opblødt og vred sig på Gulvet. Gud, hvor så det grinagtigt ud! Åh, du skulde have set ham, Jørgen, og de to andre med stive Hatte. De lignede Bedemænd. De gik rundt med skæve Ansigter og tabte Underkæben af Rædsel over Mordet. Det blev måske en Politiaffære, og de blev måske blandet ind i den. Gud, hvor så de ophængte ud! Myrgård var urolig for dig og blev; men Severinsen luskede af lige så stille og kom ikke igen. Og Stang fik også travlt. Han stak også af. Og hvad var der så i Grunden at være bange for. Susanne skal s'gu nok redde den; men Gud hvor var hun gal, og Gud hvor hun skældte ud. Til sidst sad Stemmen fast i bar Grød nede i Halsen på hende, og hun gispede efter Vejret og blev rød og blå og gul i Ansigtet og kunde ikke sige noget, ikke det bitterste, bare stønne som en forpustet Køter, der løber efter en Sporvogn.«

Bilen standsede. Baumann hørte Nielsines bekymrede Stemme. Den lød hjemlig og virkede på ham som en stor Ro. Så blev Lagenet slået over Hovedet på ham igen, og han hørte Nielsine vise Vej, medens han blev båret af Sted. Det gik op på første Sal, ind i hans Sovekammer.

Her var ganske uforandret. Nielsine havde nok ikke turdet gøre i Orden. Midt på Gulvet lå en Hob af Skuffer og væltede Stole, Uldtrøjer, Pyjamas, Skjorter, Sokker, som en erobret Barrikade, og et rødt Slips silede som en tynd Bæk af Blod ned ad Dyngen.

Elise stirrede nysgerrigt på dette spraglede Chaos, som slog op mod sorte Møbler, hvis massive Ro dog blev brudt af træhvide Gab, fordi Skufferne var halet ud.

Kun en Vase med røde og gule Blomster stod uforstyrret henne i Vindueskarmen som en Festdekoration, der havde overlevet Revolutionen.

Hun trippede straks rundt og satte sig i Besiddelse af hele Værelset. Hun gik hen til Vinduet og så med tilfreds Foragt på den lille, hvide Villa på den anden Side Vejen, som stirrede hun fra et Slot ned på en Rønne.

»Nå, Jørgen! Hvorledes har du det, min Dreng?« sagde hun, idet hun tog sin Jacket af og lyste op i sit Bronzeliv.

Baumann så forbavset på hende. Hun virkede på ham som en Fakkelt, han ganske selvfølgelig fik stukket op mod Næsen.

»Åh jo Tak! Jeg troer ikke, det bliver slemt. Jeg har naturligvis lidt Hovedpine!«

»Det er ikke så sært; sådan en Singadus, som du fik, lille Jørgen.«

»Den kan du være glad ved, min Tøs, for nu skal jeg ligge her og uden at kunne protestere finde mig i, at du gennemsnuser alle mine Ting, og så skal jeg vel takke dig oven i Købet.«

»Du er rigtigt godt onskabsfuld er du; men det kan være det samme, hvad mig angår; jeg er ligeglad.«

»Hvad Pokker vil du her, Elise?«

»Passe dig, selvfølgelig. Du skal ligge stille og ikke tænke, sagde den pæne Læge. Ikke tænke, ellers får du Rabalder i Hjernen, og hvad har det så hjulpet, at jeg har passet dig. Lig nu pænt stille, så skal jeg gå ned og ordne Pigerne i Køkkenet. Vi må s'gu da have Mad.«

Baumann hørte hende smælde med Døren og fare ned ad Trappen som en Kæp i et Stakit.

Hvad var nu det? Skænderi?

Det var Elises og Nielsines Stemmer. Gud ved, hvorfor de nu var røget i Totterne på hinanden?

»De holder s'gu ikke Køkkenet pænt for ham. Og De vil regnes for en anstændig Pige, og så byder De Deres Herre en sådan Møjhule.«

»De har ikke noget og skal have sagt her.«

»Så det troer De. Jeg skal s'gu vise Dem noget andet.«

Baumann følte sig en Smule irriteret. Nu havde han klaret sig udmærket med Nielsine, som han havde arvet hjemmefra. Hun havde været en stivnakket Autoritet til Trods for de mange Invasioner af Tjenestepiger.

Hun havde ved sin Stejlhed og Ordknaphed ligesom gjort Atmosphæren for tynd om de vildere Elementer.

Hvad vedkom Husholdningen denne frække Elise? Vilde hun da øjeblikkeligt opkaste sig selv som Herskerinde?

Nielsines Stemme skræppede med rivende Hast.

Elise skreg op.

En Dør blev knaldet hårdt i.

Men den Ro, der nu gled gennem den sollyse Villa, varede kun et stakket Sekund; thi Elise kom farende op ad Trappen og ind i Værelset. Hun løb på en drengeagtig Måde.

»Hvad er det for en Svinetøs, du har her i Huset? Det er vist bedst, jeg herser lidt med hende. Hun er Kraft stejleme den værste Stinkso, jeg har været ude for længe.«

»Tag den med Ro, Elise, og lad være at lade, som om du var hjemme.«

Elise standsede, rynkede de sværtede Bryn og stirrede på ham. Så gik hun ligeglad sin Vej igen.

Baumann lå døsigt og længtes mod Stilhed; men en Anelse gnavede dybt inde i ham, en Anelse om, at alle støjende Magter var sluppet løs. Hvad hjalp det, at han med Flegma så på Gardinerne, hvor et enkelt, mørkegrønt Plantemotiv slyngede sig sammen med noget mørkegult, og at en Bil suste forbi nede på Vejen for ved sin Snurren at akkompagnere Stilheden, hvad hjalp Trækronernes idylliske Legen med sorgløs Sol og en hvid Solstråles dirrende Pegen på et lysegrønt Blad som en Violinbue rettet mod en Node, når han alligevel skulde hjemses af denne Elise, der som en fejende Vind for ud og ind med Silken raslende og knitrende om sig, fik alle Døre til at smælde og pibe på usmurte Hængsler, så at Villaen knirkede som en affældig Rønne, hvor Gennemtræk og Forfald pusler i alle Kroge, fik de store Sale til at klinge af Refrains, Spektakel, Hvileløshed og Skældsord mod den infame Nielsine. Hun var som tørre Blade, der om Efteråret rasler en Runddans i Hvirvelvinden.

Hele Tiden hørte han Dørene hvine, og han skulde jo igennem dem alle. Det var grønne Døre, hvor Solpletter dansede på de blanke Fyldinger og Rammer, og dem var han nødt til at åbne og gå ind ad sammen med de mange Folk, der stod tæt pressede op ad ham. Han kunde ikke lide disse Folk, og han stønnede uroligt; men de behandlede ham med urokkelig Overlegenhed.

En Kvinde i en hvid Dragt gik forbi, og han så, hvorledes Dørene kastede grønne Reflekser i den hvide, flimrende Silke, og han syntes,

at han kendte de Bryster, de Lænder, de Knæ, som aftegnede sig under Kjolen. Han så op for at stirre hende ind i Ansigtet. Jo, det var hende! Hun skulde nok hilse på dem alle, alle disse Folk, som var hans Fjender, og hun hilste hjerteligt. Hvorfor gjorde hun det? Han blev angst. Han stod og målte Håndtrykkenes Varighed. Var de dvælende og elskovsfulde overfor hans Fjender? Så hun dem betydningsfuldt ind i Øjnene? Han vidste det ikke.

Men endelig kom Turen til ham. Hvorledes vilde de hilse på hinanden? Hvorfor blev hun urolig? Hvorfor havde hun travlt? Hånden blev kun rakt frem på en flygtig Måde, og han måtte se hende ind i Øjnene for måske at fange et Blik, som sagde ham mere end Håndtrykket. Og han studsede; thi han mødte kun Uro og Angst. Alle de mange tynde Furer, der dirrede lodret ned gennem hendes Øjenbryn, hendes kridhvide Hår, hendes indfaldne, farveløse Kinder! Nej, det var ikke hans Hustrus Ansigt! Sådan så hun ikke ud! Nej!

Tjuntjum! Dada!

Hvem var dog det, som spillede på Flygelet?

Baumann drejede sig, og Sollyset styrtede som en rød Tåge gennem hans lukkede Øjenlåg ned i hans vågne Sjæl.

Var det Elise, der hamrede løs dernede? Det var dog en underlig, monoton Bas, hun satte til sine Revymelodier; den buldrede af Sted med en mekanisk Livløshed, som om hun spillede i et Biografteater.

I det samme kom Nielsine ind med et Fad Smørrebrød og stillede det fra sig med en heftig Bevægelse.

»Kald på Frøken Smith!«

Nielsine klemte Læberne fornærmet sammen.

»Vær så venlig at kalde på Frøken Smith!«

»Hvad skal den Dame her i Huset? Jeg troede, jeg tjente hos et agtværdigt Herskab.«

»Ja, det troede jeg engang også. Har, har! Men bland dig nu bare ikke i det, Nielsine.«

Den gamle Tjenestepige så strengt hen for sig, hun stivnede et Øjeblik af Forargelse. Så vendte hun sig om og gik ud af Døren. Hun gik i Ryk, som om hun hvert Sekund måtte løsrive sig fra Forsteningen.

Noget efter stak Elise sit lille, frække Proletarhovede ind af Døren.

»Var det dig, der spillede?«

»Ja, Bassemand! Troer du ikke, jeg kan tæve løs på sådan en Kasse!« svarede hun rapt og sprang med et Sæt ind i Værelset: »Jeg er da ikke

sådan en hel Bærmepige, som er født i en Rendesten og opdraget på et Fortov. Mine Forældre sad godt i det, til de gik fallit og døde. Jeg gik til Spil. Jeg skulde jo være dannet. Jeg lærte også at brodere. Og senere har jeg kendt en, som spillede hende i Biografen Biorama, og vi spillede undertiden sammen.«

»Du er vist gået meget på Biografer.«

»Gud ja! Undertiden hver Dag. Men det er også mægtigt sjovt. Jeg kan godt lide at se, hvordan man tér sig i de finere Kredse. Det er meget belærende. Jeg ved nok, hvordan jeg vil være, hvis jeg blev Frue i et større Hus.«

»Jo Tak! Jeg hørte det for lidt siden.«

»Nej, netop ikke sådan. Man skal have en Stanglorgnet og se igennem, så har Tjenestepigerne mere Respekt for en.«

»Du har åbenbart lært meget.«

»Ork, det er ikke alt. Man lærer nye Tricks med at kysse og vise Ben.«

Baumann smilede: »Men din Stemme er ikke blevet dannet. Det lyder, som om du har en hel Jernhandel nede i Halsen.«

Elise fniste.

»Vi kan da ikke høre Stemmer på Film. Vel? Og så bliver vore Stemmer ødelagt, ved at vi skal gå og nynne om Nætterne på Gaderne. Det er ved Gud ikke sundt om Vinteren. Og på Caféeerne er vi nødt til at skriges op og lægge Stemmen et Par Toner højere, som om vi var rent overstadige af Lykke, ellers lægger Mandfolkene ikke Mærke til os.«

»Ikke det?« spurgte Baumann, som løftede Hovedet og var fagligt interesseret.

»Ikke, når de er fulde. Så skal de kildres med Hvin. Det er, ligesom vi også maler Læberne røde, for at de overhovedet kan se dem gennem al den Sprutdunst, de altid går rundt i, når de er ude. Og hvide Kinder må vi også have. Vi lever jo altid i elektrisk Lys, og dér kan man s'gu ikke gå rundt og ligne en Bondetøs med røde Kinder.«

Baumann lo.

»Det er rigtigt, Tøs! Fulde Folk får kun Øje på Plakater. Har, har, har!«

Men pludselig lukkede han Øjnene og strammede Munden fast i. Han følte atter Smerterne i Hjernen. Nu borede det atter oppe i Issen, og denne gnavende Pine fordelte sig ned over Nakken.

Elise sludrede videre.

»Hold Kæft!« mumlede han.

»Hvad skal jeg så gøre. Det er altid så kedeligt om Middagen. Man får alt for meget Sol i Øjnene, så man bliver helt tosset, og man kan altid mærke, man er bleg, når Solen skinner for stærkt.«

»Så sov da!«

»Ja, det plejer jeg jo. Men kan en Husfrue eller en Sygeplejerske det. Nej, gu' kan de ej.«

Hun bøjede sit lille Proletarhovede ned mod hans, hun spidsede Mund og kyssede ham pludseligt.

»Åh, du er sød!« hviskede hun: »Men du er også en sjov en. Sikken morsom stor Næse, du har. Og du har runde, bløde Kinder. Du er sød er du. Gud, hvor Ibald blev gal i Skralden, hvis han vidste det her.«

»Ibald? Hvem er det?« spurgte Baumann ganske sagte.

»Er du skinsyg?«

»Næh! Det er jeg ikke.«

»Ibald er en af mine Venner.«

»Nåh, sådan en fladbenet Kasketdreng.«

»Ibald er ved Gud meget sød, når han blot ikke har drukket eller er morgengnaven eller troer, at han skal opdrage mig og give mig Tæv, for det troer han undertiden. Han troer, han skal vise, at han er Mandfolk, det er noget, Knud — det er en anden en — Knud bilder ham ind, når de sidder og drikker nede i »Tunellen«. Han har en skidt Indflydelse på Ibald, som ellers er god af sig.«

»Elsker du ham?«

»Elske — åh — det er vel for meget igen. Men jeg elsker dig, du store, tykke Mand. Det kom jeg til i Nat.«

»Det var dog skrækkeligt at komme til sådan noget.«

»Elsker du mig ikke også?«

»Jo s'gu.«

»Vær nu ærlig og sig din Mening. Du elsker mig, ikke sandt? En ganske lille Smule?«

»Ja selvfølgelig, når du blot vil lade mig have Fred.«

»Kys mig!«

»Også det! Husk på, jeg er en syg Mand.«

»Nåh, den Bule! Den går snart væk. Men ikke sandt?« Og hun lagde sit Ansigt tæt op til hans og plirrede med Øjnene: »Du elsker mig en ganske lille Smule og er glad, fordi jeg boer her.«

»Glad? Jeg kan ikke smide dig ud, det er jeg for blødhjernet til.«

»Men du vil heller ikke, vel?«

Baumann åbnede Øjnene halvt og så komisk fortvivlet ud.

»Lad nu være at ligge der og skære Ansigter. Du kommer sådan til at minde om Ibald, når han er i godt Humør.«

»Jeg vil gerne bede mig fritaget for Sammenligninger med Individet, benævnet Ibald, forstår du, Elise. Og tag så og bær det Smørrebrød ned igen. Jeg kan ikke tåle at se Mad.«

Elise rejste sig, tog Fadet og gik.

Men Baumann følte ingen Ro. Alt omkring ham blev levende i den stærke Middagssol, som stod ind ad Vinduet. Støvnuggenes mikroskopiske Danse flimrede gennem Værelset. Slipsene, Slåbrokken, Skjorterne og Uldtrøjerne, der endnu flød på Gulvet, truede med at rejse sig som en Bølge af spraglet Forvirring. Nogle runde Sølvmanchetknapper lynede som Dyreøjne i Mørke. Møblerne stod tankefulde i det skarpe Lys. Og henne i Vindueskarmen udløstes hele Rummets Higen mod Liv i en enkelt, langsomt faldende Bevægelse; en af de røde Blomster, som blussede op mellem de gule i den spinkle Vase, dirrede ved Anelsen af en sagte Rysten og tabte et Kronblad, der rødt og lydløst dalede ned.

Nedad!

Baumann lukkede Øjnene og så, at han også gik nedad, nedad en Trappe, hvis hvidmalede Trin gav Omgivelserne et Skær af Pragt og Ro, som kun findes i de største Palæer. Han gik derpå ind ad en Dør og en Dør til. Han gik ind ad mange Døre. Stadig mange Døre. Og der sad hun atter, den fremmede Kvinde, han havde været gift med. Hendes Ansigt var roligt. Det vrængende Træk om Munden var borte, var ligesom skræmt bort af et sælsomt, blødt Smil, han ikke forstod. Det mørke Hår hang i en let Bue ned over den lave Pande. Hun så ud, som om hun kun var sytten År, skønt han vidste, hun var mere. Han greb sig i, at han havde sat sig på en Stol og nu så opmærksomt på hende, som om det var et nyt Ansigt. Var Virkeligheden så skiftende? Var hun en ny, hver Gang han så hende? Bedrog Sanserne ham stadig? Skiftede Billederne i Majas Slør? Der var ingen Ro, ingen plastisk Fasthed i Tilværelsen, kun Majas bølgende Slør med de indvævede Billeder, der skiftede i en drilagtig Evindelighed.

VIII

S Å! Nu bryder jeg Brødet!«
»Hov, hov! Små Slag!« svarede Ibald, som lå inde på en laset Divan og røg Cigaretter: »Jeg skal da vel først have vasket mine Hænder.«
»Vi spiser!« råbte Broder Johannes inde fra et andet Værelse: »Kom nu, inden jeg begynder på Bønnen.«

Ibald rejste sig, smed den glødende Cigaret på Gulvet og trådte den ud med Skoen, så der blev en sort Klat Aske. Det var som Satan! Kunde man ikke få Tid til at vaske sine Grabber, inden man skulde putte noget i Hovedet.

Han gik ind i det andet Værelse, der var ligeså lavloftet som det, han før havde opholdt sig i. Tapetet var ensfarvet mørkerødt, og der var ingen Billeder på Væggene. Henne på Dørhængslet hang en grå Munkekutte. Møblerne bestod af en uredt Seng, nogle haltende Stole og et stort Bord, som var dækket af en gullig Dug med Blækklatte. Nogle Tallerkener, umage Knive og Gaffer, Pålæg i Papir, Smør i Papir og Rugbrød i Papir, et bulet Vækkeur, et Blækhus og flere Penneskafter var Opdækning.

Ibald satte sig ned ved Bordet, hvor i Forvejen Broder Johannes og fem andre havde anbragt sig.

De foldede Hænderne.

He! Det var noget spøjst noget, man dér var dumpet ned i! Nu havde man i halvandet Døgn været hellig. Det var dog den værste, Hr. Ibald Petersen havde været ude for. Men man måtte vel til det. Og Ibald foldede Labberne andægtigt.

Broder Johannes, der gav den i et Sæt Homespun, som hang altfor rigeligt om ham, bad nølende, undertiden lidt stammende, som det var hans Vane at bede:

»Herre min Gud. Må jeg trykke din Hånd! Du viser dig bestandig som en gav Kammerat. Du skaffer os bestandigt det Mad, vi — vi behøver. Tak. Amen.«

Og derpå så han sig rundt. Han nikkede med Hovedet, som om han holdt Mandtal over de tilstedeværende. Jo, nu var der seks. Det var Halvdelen af de hellige tolv.

Og det var Rasmus Pihl, den fattige Husmandssøn, som han havde truffet på Centralbanegården. »Før har du pløjet Jord, for at ny og ubrugt Muld kunde vendes op; men nu skal du pløje Samfundet!« havde han sagt til ham. Og Pihl havde rettet sine troskyldige, blå Øjne mod ham, havde forstået ham og fulgt ham.

Og det var Søren Haste, den krumme Inkassator, der altid sad med blåfrosne Hænder. Ham havde han truffet i en Butik, hvor han skulde inkassere Penge til sit Firma; ham havde han talt til og varmet hans blåfrosne Sjæl.

Og det var Musse Jensen, den brede Skøge med det ophovnede Ansigt. En Nat havde han truffet hende på et mørkt Hjørne, hvor hun skjulte sig, for at Lygterne ikke for stærkt skulde røbe hendes blæreagtige Skønhed. Han havde talt til hende i hendes Ensomhed. Det havde været som et Råb over en Afgrund.

Og det var Fabriksarbejderen, Farveren Alexander Nilshøj, et magert Ansigt med dybe Gruber, hvori blå Farve havde hobet sig. Han var uhyggeligere end et Skelet, han var et Skelet med Indigoskygger og glødende Øjne. Broder Johannes havde talt til denne tørre, trætte Arbejder, som straks havde fænget og endnu stod i lys Lue.

Og det var den gamle Dranker, Jens Hansen, med de røde, rindende Øjne og den blå Næse, mager, med kødløse Hænder. Hvorledes var han kommet til at høre blandt de udvalgte? Det var næsten uforklarligt. Efter en Tale var han fulgt efter Broder Johannes, havde indlogeret sig hos ham og var blevet dér, ganske simpelt blevet dér.

Og det var Alfonsen, Ibald Petersen, den bedste Hjerne af dem alle, en kynisk Tænk, en Kvindeblænder, måske inderst inde en vantro, der opfattede det hele som Skæg.

Og Broder Johannes støttede Panden mod sin venstre Hånd og tænkte: »Seks er det halve af tolv!« Andet kunde han ikke tænke.

De andre spiste.

Ibald sad og stirrede på alle de utoede Hænder, som gramsede i Pålægget og Smørret. Hæ! Næ, så var han bedre vant. Elise havde altid haft rene Hænder, hun var renlig, som en Gadens Pige bør være.

»Broder Ibald. Ser du på vore Hænder. Spis dog og vær glad ved det Brød, du nyder i Dag. Gør hvert Måltid til en Nåde, til et Mirakel.«

»Trakterer man Mirakler med møjbeskidte Næver, om jeg må spørge?» spurgte Ibald.

De andre så forargede på ham.

»Laban!« hviskede Pihl.

Broder Johannes smilede nådigt til Ibald; men det var sært med det Smil; thi det lå kun over Læberne venligt og lysende. Smilet var kun en ydre Ting for ham. Øjnene var derimod hele Tiden hvide som glødende Jern. De brændte.

Ibald bøjede Hovedet. Han mærkede det Blik langt ned i Rygraden.

Broder Johannes sad og gumlede på en stor Luns Brød med et ujævnt Lag Smør og et Stykke Rullepølse hjemløst svævende på Smørrets Bølgetoppe.

»Du kender ikke Frelseren.« — En Bid af Lunsen i Munden — »Du kender ikke hans Liv.« — Gumlen. — »Engang — ser du — kom de Skriftkloge og Farisæerne — det vil sige Bourgeoisiet —« Atter en Bid Brød — »Og de sagde: Hvi overtræde dine Disciple de Gamles Vedtægter? Thi de toe ikke deres Hænder, idet de æde Brødet.« — Han smaskede — »Og Frelseren skældte dem grundigt ud, som han altid plejede van. Og han gjorde den Fiffighed, at han besvarede Spørgsmål med Spørgsmål — thi naturligvis gad han ikke give dem Forklaring; men til Disciplene sagde han —!« Det sidste Stykke af Lunsen kom ind i Munden. En lang, bleg Trævl af Rullepølsen dinglede ud over Underlæben. — »Han sagde: Ikke det, som indkommer i Munden, gør Mennesket ureent, men det, som udgår af Munden, dette gør Mennesket ureent. — Forstår I ikke endnu, at alt det, som indkommer i Munden, går i Bugen og udføres ad den naturlige Gang. Men det, som udgår af Munden, kommer ud af Hjertet og det gør Mennesket ureent. Thi af Hjertet udkomme onde Tanker, Mord, Hoer, Skjørlevned, Tyverier, falske Vidnesbyrd, Bespottelser. Disse ere de Ting, som gjøre Mennesket ureent; men at æde med utoede Hænder, gjør ikke Mennesket ureent.«

Disciplene lo sagte; men Ibald følte sig trangbrystet. Kunde man da ikke ramme denne Broder Johannes? Slog man kraftigt ud efter ham, langede man ham et ordentligt Kajetræk, fik han Hjælp af denne her Frelser, ham, som de brægede om i Frelsens Hær i Pauserne, inden Messingsuppen blev delt om igen.

Han så over på Broder Johannes, der nu var ved at tilberede en ny Luns. Dér sad han bred og vældig i sit foldede Homespun, et rigtigt Mandfolk med to store, knoklede Næver. De så s'gu ud til at sidde løse på Skafterne.

Så! Nu røg den ene Luffe i Vejret og strøg Sommerhåret tilbage. Og derpå stak han den knortede Gynter frem for at lugte til, hvad der var i en Konservesdåse. Ja, det var rigtigt! Rod bare grundigt rundt mellem Bollerne! Stik Fingrene ned i det! Hele Hovedet! Vask Hår! Vask Fødder! Vask al Ting i den Konserves! Se, hvor Nilshøj, det blå Skilt, gloede interesseret! Han troede vist, det smagte henrivende. Alle sammen gloede de, så Øjnene trillede ud af deres Huler. Prøv bare! Stik alle Jeres Knogler ned i det.

Phøv! Selv om han, Ibald, skulde høre ti hellige Grammofonplader til, så skulde ingen med Djævelens eller Guds Magt tvinge ham til at stikke sin Sugsnabel ned i den Bliksovs.

Så, nu sagde han, det Guds Klokkefår fra Landet, noget helligt. Huh, hvor det oste.

Rasmus Pihl fremførte langsomt en Indvending:

»Broder Johannes. Jeg synes ikke altid, du har Ret. Du er tit en sær en med nogle snurrige Idéer. Jeg troer ikke, dine Bordbønner er rigtige. Der står jo i Matthæus: Men når I bede, skulle I ikke bruge overflødige Ord, som Hedningerne; thi de mene, at de blive bønheorte for deres mange Ord.«

»Rigtig, Broder Rasmus! Jeg kunde fægte mod dig med Skriftsteder!« svarede Johannes med bred Røst og slog Kniven fast i et nyt Stykke Brød: »Du husker Lignelsen: Om nogen af Eder har en Ven og vilde gå til ham om Midnat og sige til ham: Kjære, lån mig tre Brød, efterdi min Ven er kommen til mig fra Rejsen og jeg har Intet at sætte for ham, da siger jeg Eder, dersom han og ikke står op, og giver ham, fordi han er hans Ven, så ståer han dog op for hans Ubluheds Skyld, og giver ham så mange, som han har behov. Og jeg siger Eder: beder så skal Eder gives.«

Og Johannes så med sine lysende hvide Øjne rundt i Kredsen af sine trofaste, og han bøjede sig ned mod Gulvet og tog et nyt Testamente op, som lå dér og flød.

»Se!« sagde han og smækkede Bogen i Bordet: »Her er den! Den skal I læse og lære af, og I skal ikke sidde og summe og messe hen for Jer og ikke forstå et Muk af det hele. Og I må ikke lade Jer blænde af Lyset, som udgår fra den Herre Jesu Kristi Skikkelse; thi han har gjort sig til Menneske for Jeres Skyld, og I skal gå til ham som Menneske til Menneske. Han var visselig ikke, som I ser ham på de tåbelige Skilderier, der hænger alle Vegne. Han havde ikke kvindagtige Træk, for han var en Mand, og han havde ikke langt, blødt, lokket Hår à la Tordenskjold på Tænd-

stikæskerne. Hans Kjortel var snavset, var møjbeskidt af at vade rundt på de støvede Veje i Judæa og Galilæa, hans Sandaler var lasede, hans Negle var ikke rensede. Og dog var der Ild i alle Ting omkring ham. Husk det! Husk det, mine Brødre! Ved Forklarelsen på Bjærget blev hans Klæder hvide som Sne, står der. Altså, de var det ikke, de blev det. Han var ikke en Søn af fransk Vask og Strygning; men han var Guds Søn, som gjorde sig til Menneske i al dets Uhumskhed.»

Disciplene stirrede troldbundne på ham. Kun Pihl blev rød og bøjede sit Hovede undseeligt; men Johannes fortsatte:

»Indser I ikke, at han bliver større, langt større. Lyset, hans Kjortels Lyn, flammede gennem Skidt og Møj. Kontrasten blev mere drastisk, stærkere, lammende. Og husk på, den Herre Jesus Kristus havde påtaget sig den usleste Skikkelse af alles: en Jødes. Hvem tør benægte, at han havde krum Næse og store, røde Læber? Hvem tør benægte, at han havde Negerhår og flade Fødder? Jesus var ikke smuk. Hvis han havde taget et fuldendt Menneskes Skikkelse på sig, var det, som om han havde snydt og set i Kortene. Mange Mennesker blændes af Form. Her var det Ånd, som skulde flamme for dem, derfor påtog han sig en almindelig menneskelig Skikkelse, ja en så menneskelig, at vi kan nærme os ham med den største Fortrolighed uden Angsten og Mistilliden, som vi Mennesker nærer overfor alt det fuldkomne. Nærm jer ham! Han er ingenlunde en aflang, bleg Litterat.«

Og han løftede atter Testamentet og klaskede det ned i Bordet.

»Oh, I læser i denne pragtfulde Bog som nogle Beder. Men I må tilgives; thi I opdrages til at læse den sådan. Læs Bogen påny! Læs den med Glæde og Mod, og I vil se, det er ingen Bedemand, I får Øje på. Det er ikke den sagtmodige Kristus, som Overklassen har pudset på Underklassen for at gøre den frygtsom og underdanig. Læs Bogen! Læs Bogen! Og I vil lære Fest af den. Kristus sad ofte med Toldere og Syndere og spiste og drak. Da kom Johannes' Disciple til ham og sagde: Hvi faste vi og Farisæerne meget, men dine Disciple faste ikke? Og Jesus sagde til dem: Kunne Bryllupsfolkene sørge, så længe Brudgommen er hos dem? Men de Dage skulde komme, når Brudgommen skal borttages fra dem, og da skulle de faste. — Og derpå sagde han disse festlige Ord, der klinger som en foragtelig Fanfare over samtlige Dødbidere og Hængehoveder i den hele Kristenhed; Herren sagde: Hvem skal jeg derfor ligne denne Slægts Mennesker ved? Og hvem ere de lige? De ere små Børn lige, som sidde på Torvet og råbe til hverandre, og sige: Vi fløitede for Eder og

I vilde ikke dandse, vi sang klageligen for Eder, og I vilde ikke græde. Thi Johannes den Døber kom og hverken åd Brød, ei heller drak Vin; og I sige: han har Djævelen. Menneskens Søn er kommen, æder og drikker, og I sige: see, en Frådser og en Viindranker, Tolderes og Synderes Ven! Hvilken Fest! Ikke sandt, mine Brødre? Skål!»

Og Broder Johannes løftede en Bajersflaske. Disciplene greb hver en, og de klinkede ved at støde Flaskehalsene sammen.

»Skål!»

De satte Flaskerne for Munden og sugede i sig.

»Har Kristus virkelig sagt det?» sagde Pihl spagfærdigt.

Ibald gloede ironisk hen på denne Møjbonde.

De andre Disciple derimod sad med Glæden strålende i deres Ansigter. Der var ligesom løst op for dem i deres Tranghed. Søren Haste fik bedre Appetit. Han havde før siddet og stukket til Maden. Drankeren Jens Hansen fniste tåbeligt: Hihihhi. Alle hans udflydte Ansigtstræk kløvedes af et langt Grin.

»Ja, det står der, mine Brødre!» fortsatte Broder Johannes og strøg sig op gennem sit lyse Hår og lukkede Øjnene som i overjordisk Glæde: »I kan lære Fest af denne lille Bog, og I kan lære Fryd.»

Disciplene sad anspændte og foroverbøjede. De havde alle den Skønhed bredt over Ansigtstrækkene, som Folk har, der lytter interesseret.

Men Pihl havde rejst sig og stod henne ved Vinduet, hvor han stirrede gennem det snævsede Gardin ned i den cementbelagte Baggård med Træk-vogne og Pakkasser.

»Så! Nu må vi have Kaffe!» råbte Johannes.

Musse Jensen sejlede bred ud i det lille, primitive Køkken for at varme Kaffen, medens Broder Johannes skar et langt Birkesbrød i Skiver, så at Valmuefrøene smuldrede ud på Dugen.

Ibald sad tilbagelænet i Stolen og tændte sig en ny Cigaret. Hæ! Det var dog en spøjs Måde at fortælle Bibelshistorie på. Det var næsten lige så sjovt med Jesus som med den lille Moses, der blev sat ud og vugge i Sivene.

De andre Disciple var nok også oplivede, selv om de ikke havde forstået et Lod. Gud, sikken Samling Rødder! I det hele taget var det en spy Bule. Nu havde han været her i over et Døgn og havde hørt på al det hellige Sludder og set på disse Nisser. Særlig ham Knoldesparkeren og Møjtramperen Pihl var en dejlig Dreng. Han brægede og messede og svuppede med Tungen og gurglede, når han sagde r, så at det var helt

livsfarligt at høre på det. Nej, måtte han bede om Broder Johannes. Det var en Fyr med Godda' i. Han kunde præke, så det sang om Ørene og blussede for Øjnene. Pokker forstå, at han gad være hellig. Ja, Pokker forstå det hele! Hvorfor blev han, Ibald, hængende her? Alvorligt talt var det jo Pip. Ganske vist var her rigtigt hyggeligt og gemytligt. Det var jo ikke hver Dag, man så en Munkekutte hænge på Dørhængslet eller oplevede Bibelhistorie. Nu kunde det gå for i Dag, men så ikke et Slag mere. Han måtte hjem og undersøge Lokalteterne. Han så op og mødte Broder Johannes' hvide Blik.

»Nå, du lidettroende! Hvilke djævelske Drømme hjemsøgte dig nu, Broder Ibald?»

»Jeg tænkte ikke på noget, ikke et Kvæk.«

»Jo, du gjorde, Broder. Du tænkte på os hellige Idioter, og du tænkte på at gå hjem.«

Ibald spilede Øjnene op.

»Men du bliver, Broder Ibald. Jeg siger dig, du kender ikke din Skæbne i Dag og i Morgen. Nu ledes du den rette Vej, uden at du selv forstår det, og uden du vil det. Mig aner det, at du skal vende min kæreste Discipel.«

Musse Jensen bragte Kaffen ind i skårede Kopper.

Pihl havde igen indtaget sin Plads ved Bordet, men turde ikke rette sit Blik mod Broder Johannes, der sad og smilte imod ham.

Johannes vilde til at tale til ham, men så pludseligt på hans Hænder. De store, røde Bondenæver lå forsatte på Bordet. De fyldte megen Plads op, og det kunde ses, at han nødigt flyttede dem af Angst for at beherske hele Bordpladen. Det var rolig Soliditet. Nej, tænkte Johannes, ham må jeg ikke miste, den stærke Bondedreng. Det er Christoforus, som skal bære mig.

Og Johannes så på de andres Hænder. Dér sad Inkassatoren og gned sine Fingre, som om han inderligt beklagede at måtte forulæmpe andre med sin Tilstedeværelse. Og dér struttete Musses hvide Maddikefingre, de lå lade og fede rundt om Kaffekoppen. Farverens barkede, blå Hænder var mere i Bevægelse, de lagde en Stinkador fra sig, de løftede Kaffekoppen op til Munden, de slog i Bordet, de var i stadig Aktivitet og handlede hurtigt i Modsætning til Jens Hansens magre, rystende Grabber, hvor kun Huden sad tilbage som et løst, rynket Hylster om Knoglerne. Og der var Adelsmandens slanke, hvide Fingre, som kunde tage på en Kop med tyk Rand, som om den var af fineste Porcelæn, tynd som en Æggeskal, Adelsmanden og Alfonsen Ibald Petersen.

Det var dårlige Disciple. Men hvad? Paulus kom først efter Kristi Død, og han var dog den bedste af dem alle, den intelligenteste, Organisator og Leder.

Der blev banket.

Det var Kristian Liebiger og Sivertsen. De grinede skævt som sædvanlig.

»Velkommen Brødre!«

»Tak, Broder Johannes!«

»Musse, giv mine Brødre noget Kaffe!« befalede Broder Johannes, som nu lavede op igen: »Vær så god! I kan tage Plads på de humpende Stole dér, men pas på, I ikke taber Balancen.«

Ibald rejste sig. Han gad ikke sidde ved samme Bord som de Stikkere. Sad de nu ikke dér og gloede foragteligt på den fede Musse Jensen og den opløste Jens Hansen? Og Pihl, den Bondedreng, blev han ikke forlegen, rødmede han ikke og skjulte sine store Hænder under Bordet?

Ibald stillede sig henne ved Vinduet og så sig arrig på hele Scenen. Det var vist nogle værre Labaner, de to Redaktører. Hvad de talte med Broder Johannes om, gad han ikke høre. Det var vel en eller anden Fælde, de vilde lokke ham i.

Og se nu Disciplene, de dumme Hoveder! Gud, hvor de stirrede og måbede som Sirenerne på et Skib!

Sikket Selskab for en Herre at være i.

Nej og fire og firsindstyve Gange Nej!

Det var ikke et Selskab, som var Ibald værdig.

Det var heller ikke Lokaler, som var Ibald værdige. Rod var der alle Vegne. Se nu denne Vindueskarm! Var det ikke til at få Mos på Hjørnen af at se på denne flydende Forvirring. En Rosenkrans med et sort Trækors! En Cyklelygte! To Asplys! Et Reb til at binde om en Munkekutte! En rusten Cyklelås med Nøgle og Kæde! Tre Cykleklemmer! Alt sammen lige en Udrustning for Sct. Peter på Cykle! Og så desuden et Blækhus, et knækket Penneskraft, et Stykke Papir med Begyndelsen til en Prædiken, nogle Avisudklip og en halv Citron, der var ved at blive brun af Tørhed.

Broder Johannes elskede vel sagtens hele denne Bolesjajs. Han vilde vel nok mene, at sådan burde en Vindueskarm se ud, og han vilde vel prædike om Tingenes Ild, og om at en sådan Uorden var Liv; thi her herskede Gud og ikke den smålige Menneskehjerne, der vilde ordne alt i en kedelig Symmetri efter Snore og Streger. Jo, nu kunde man snart Broder Johannes udenad.

Hvad! Nu bankede det igen! Kom der flere?

»Kom ind!«

Døren åbnedes, og et langt, blondt Rær, et rigtigt Skilderhus med smalle Skuldre, lange Arme og et Par umådelige Stænger af Ben skridtede ind.

»God Dag, Broder Oscar!« råbte Broder Johannes og løb ham i Møde; men Skilderhuset rakte en Arm frem, så at han kunde spare sig Halvvejen. Det var nok Oscar Skovsø, Redaktør af »Antisemitten«.

»Vi kommer, kære Johannes,« gispede Skilderhuset, »for at tale med dig. Den Larm, som du kan høre nede på anden Sal, er Kammerat Kahn, der er i Færd med at binde et Snørebånd. Han spærrer Vejen for Bang og Birk.«

Det larmede på Trappen.

»Gud ske Lov. Nu kommer de!« stønnede han, og hans lange Skikkelse sank sammen som ovenpå en stor Anstrengelse.

Tre tarveligt klædte Herrer trådte ind. Den ene fed og bleg. Det var Birk. Den anden med stort, krøllet Hår og en stor, udtryksfuld Mund. Det var Kahn. Og bagerst Bang med et uhyggeligt Grin, der blottede en brunlig Ruin af ormstukne Tænder.

Liebiger og Sivertsen modtog dem med skæve Smil.

Der præsenteredes groft og kammeratligt, og det varede kun et Øjeblik, så summede Stuen som en fuld Ventosal. Tobaksrøgen svømmede i tætte Skylag om de mange Mennesker, der straks var fløjet i hidsig Diskussion med hinanden. Skilderhuset, Oscar Skovsø, vandede sig under en Debat med Kahn, der rystede sin Manke af Raseri. Pihl og Bang snærrede ad Liebiger og Sivertsen. Der diskuteredes om Jøder, om Kristendom, Katholicisme, Protestantisme, confessionsløs Religion, direkte Aktion, Revolution. Inkassatoren løb rundt fra den ene Gruppe til den anden og lyttede og sagde højlydt: »Det mener jeg da med. Det mener jeg da også.« Fabriksarbejderen støttede Antisemitten mod Kahn. Og Jens Hansen sad stille på sin Stol, der flød som et Vragstykke midt ude i Menneskebrændingen, og han fniste: Hi hi hi. Hans lille Delirium hvislede ligesom gennem en smal Sprække: Hi hi hi!

Musse ryddede med fede Armbevægelser Bordet for Pålægspakker, Kopper og Flasker. Derpå løb hun ud i Køkkenet og skramlede med Kaffekanden, som om hun var huslig.

Ibald rettede på sit vinrøde Slips og blev så præsenteret for den fede Kommunist Birk af Broder Johannes. Han bukkede.

»Lad være med det Lakajvæsen,« sagde Birk trevent, »det klæder ikke en klassebevidst Arbejder.«

Ibald mumlede: »Åh, hold Kæft.«

»Ja!« drævede Birk, »hellere et Hold Kæft end et høfligt Buk. Hellere en Hund, der pisser op ad et Plankeværk!«

Og han vendte sig mod Broder Johannes og fortsatte: »Nå, Broder — hør det her Broder kan jeg ikke med — Broder! — der er for meget religiøs Bolledej i det Ord — hør Kammerat Johannes. Vi skal s'gu have fat i dig. Vi har fået brygget lidt Most sammen til de Herrer Borgere. Og vi vil gerne have dig med. Vi vil jo det samme, Kammerat!«

Broder Johannes rettede sine hvide Øjne mod den lille, blegfede Kommunist og sagde langtrukket: »Såh! Det har jeg aldrig vidst. Jeg kæmper for det hinsidige og for det jordiske, I kun for det jordiske. Jeres Retning er kun Madstræv.«

»Sludder og Vrøvl har vi nok af, Kammerat! Slås du for det hinsidige, lige så galt du vil. De Idioter, der bider på den Krog, fortjener ikke bedre. Den Krog har Overklassen s'gu benyttet i en sådan Grad — så — jeg synes — man skulde være lidt forsigtig — med at anvende den Mad-
ding.«

Broder Johannes flammede op: »I er Arbejderklassens Farisæere er I.«

Men Birk afbrød ham stilfærdigt: »Så så! Små Slåg! Ganske små Slåg, Kammerat!« Han talte hele Tiden gennem Næsen: »Jeg er ikke kommet her for at diskutere himmelske Ting med dig, Kammerat. Har du for Resten ikke en Øl? Man bliver tør i Halsen af al den Tobaksrøg og alt det Skrål — de andre laver.«

»Jo, nu skal jeg skaffe én, Broder!«

Og Johannes forsvandt ud i Køkkenet.

Birk blev stående og hostede lidt, så den tykke Mave gængede. Han så sig rundt i Værelset, og Irritation tegnede tynde Rynker på Næsen. Der var for meget Larm.

Endelig kom Musse og Broder Johannes slæbende med de våde Øl-flasker. En Pause indtrådte i Larmen. Skikkelserne væltede rundt i en tyk, blåhvid Tobaksrøg. Et Ansigt grinede igennem. Røgen slog op om Ryggen på en Mand, som sad på en Stol og fniste: Hi hi hi! Den bølgede op mod de røde Vægge og kastedes tilbage. En Storm af Stemmer havde pisket Skyerne, så de var i stadig Uro; men nu strømmede de i rolige Ringe uden om den solide Musse, der stod med Hænderne støttet ind i de laskede Sider og skreg sit hæse: Væsgo!

Der blev trukket Propper op, klinket og drukket.

Broder Johannes kom hen med en Flaske til Birk og een til Ibald, som

i Forvirringen havde reddet sig en Stol og hvilede sig ved at sidde med Benene ridende overskrævs og Armene og Hagen støttet mod Stoleryggen.

Ibald nikkede en stum Tak. Det her kedede ham ved den levende. Der var ikke rigtigt Brand i den. Allesammen virkede de kedeligt, og hvad hjalp det så, at han dér var den berømte Birk og han dér Brandtaleren Kahn. Sådan så de ud! Og den lange Kålstok derhenne, det var Antismitten, som havde været forfulgt af Jøderne, været i Fængsel, tiltalt for Oprør. Ja, det havde de jo alle tre! Derfor så de gustne ud. Og de dumme Fæ var Liebiger og Sivertsen, som Præsterne dundrede imod i Kirkerne. Bang kendte han ikke.

»Hør, Kammerat Johannes!« lød Birks langsomme Stemme: »Vi må se at hjælpe dem ude i Nord-Vest. Det kan ikke blive ved at gå på den Måde. De må strejke i Nord, i Vest, i Syd, i Øst. En lokal Strejke batter ikke.«

Broder Johannes strøg sig hen over Håret.

»Vi må en af Dagene ud i Vest, til Fabrikkerne dér og dundre dem varme. Kahn og jeg har sluttet os til at tage dig med. Vi lejer ganske simpelt en flad Flyttevogn, kører den ind på en Mark lige uden for en af Fabrikkerne, og så baldrer vi løs.«

Ibald spidsede Øren.

»Ja!« sagde Johannes.

»Vi vil gerne have dig med, Kammerat. Du kan lyne og tordne ud af Bibelhistorien, så skal Kahn og jeg nok slynge dem nogle Realitetsbrokker i Hovedet. De kan min Sandten trænge til det, de Brødslover.«

»Vil I have mig til at lave Reklame for jer!«

»Reklame! Her er ikke Tale om Reklame! Arbejder du for Underklassens Frigørelse, eller gør du det ikke?«

»Jeg arbejder for dens åndelige Frigørelse.«

Birk fnyste gennem Næsen og svarede derefter langsomt: »Troer du, Kammerat Johannes, at der kan finde åndelig Frigørelse Sted — uden med den materielle Frigørelse som Grundlag. Eller er du bange? Løber du ud ad en Bagdør, når det gælder? Ha! I er ens, alle I hellige! I er blevet fejge med Tiden. Hvis man smed Jer for vilde Dyr, gik I over til Mormonismen med det samme, hvis det blev forlangt. Nå, men så har vi ikke mere at tale om.«

Han drak Øllet ud og stillede Flasken på Gulvet. Derpå gik han hen til Bang og Kahn og talte sagte med dem.

Broder Johannes rettede sine lysende Øjne mod dem og gik søvngængeragtigt hen til dem.

»Jeg er rede!« sagde han.

»Godt, Kammerat!«

»Bravo! Jeg holder en vældig Brandtale!« råbte Kahn.

»Vi må have to Vogne!« indskød Bang med en saglig og skarp Stemme. Broder Johannes nikkede.

Liebiger og Sivertsen nærmede sig.

»Nu er det afgjort!« sagde Birk til dem. Et triumferende Smil gled hen over hans matte Mund: »Så kommer I vel også!«

»Åh, det ved jeg ikke rigtigt!« svarede Sivertsen.

»Ryg og rejs!« skreg Kahn og slog foragteligt ud med Armen.

Birk smilede sygeligt: »Nej, nej! Kammerat! Tag ham ikke så alvorligt. I skal være velkomne, allesammen.«

Han nikkede alfaderligt.

»Så gik vi!« bemærkede Bang med hvas Stemme.

De tog hurtigt Afsked og forsvandt i Hast, som om de frygtede for, at Broder Johannes skulde bestemme sig om; men der var ingen Fare.

Han stod støttet op mod Bordet og rakte dem mekanisk Hånden, da de sagde Farvel.

Alle Disciplene sad tavse.

Endelig vovede Farveren at åbne Munden.

»Skal vi holde Møde!« spurgte han.

»Ja!« svarede Johannes. Hans Stemme lød trist: »Vi må arbejde sammen med denne Verdens Børn; thi de ere klogere end Lysets Børn mod denne Slægt.«

»At I gider lave Revolution!« grinede Ibald: »At I overhovedet gider noget.«

Han gabede.

»Kære, kære Broder Ibald! Dette er et håbløst Ræsonnement. Så går alt i Stå!«

»Ja, hvad så?«

»Broder Ibald! Vi må handle, vi må. Det er Menneskets Natur. Vi slynger alle vore Ord og alle vore Handlinger ud i Rummet, og ingen markerer, når vi rammer Plet, førend længe efter, måske aldrig. Men holder vi op med at slynge os selv ud i Rummet, fortæres vi indvendigt, ædes vi op af det altfor meget Jegstof. Tænk dig et Bål, som ikke kaster et Ildskær. Det er umuligt, siger du. Men tænk dig det alligevel; thi sådan er et Menneske, som sidder sammenruget over sig selv.«

IX

BAUMANN lagde Telefonen fra sig og rettede på sin Forbinding.
 »Så, Elise! Nu har jeg solgt Klinikken!«
 Elise sad på Gulvtæppet med Benene op under sig. Hendes gule Kjole, der blev mættet af Solnedgangens røde Lys, pulserede som fyldt med uroligt Blod.

Hun nikkede.

Baumann flyttede sig i Stolen. Trods Solens stærke Lysflod udstrålede hans Ansigt hvidt. Hans Kinder havde ligesom indsuget Skæret af Lagener, Sengetæpper, Sygeleje.

»Elise! Nu er jeg færdig med Klinikken. I Dag har jeg ødelagt min europæiske Berømmelse.«

Men Elise var ubekymret. Hun legede med en Stanglorgnet og en Æske Cigaretter med blodrøde Silkemundspidser, der flød på det dybt røde Tæppe.

Alt lå i fyldig Ro, hvilende i rødt. Hun burde havde haft en dyb, mørk Stemme, som havde tonet i Rytme med den dybe Stilhed; men den klirrede som tynde Metalplader.

»Du har da også Råd til det, lille Bamse! Hvorfor skulde du gå og søle i Blod inde på denne modbydelige Klinik?«

Baumann smilede.

»Det er da en ækel Bestilling, Bamse!«

»Er din Bestilling bedre, lille Elise?«

Elise kastede Hovedet bagover og lo skingrende.

»Sådan ler Norma Talmadge ikke, lille Pige!«

»Jeg bryder mig ikke om Norma. Hun er kedelig.«

»Hvem beundrer du da?«

»Lucille Love. Du skulde se hende. Hun optræder i »Jernmanden«, en stor Seriefilm i Biorama. Jeg har set de fire Serier. Den femte går i Aften for sidste Gang. Du skulde gå med ind og se den, Jørgen.«

»Jeg er vist for træt, du.«

»Gu' er du ikke nikke Nej! Og den vil kvikke dig svært op, kan du tro.«
Baumann rystede melankolsk på Hovedet.

»Det skulde du, Jørgen!« fortsatte hun og tændte en ny Cigaret. Hun spidsede Mund og pustede langsomt Røgen ud, som sad hun i Stormogulens hemmeligste Kiosk og svælgede i de gyldne og hede Timer, der skyllede ind over hende.

»Lad os gøre det!« sagde han: »Men jeg tilstår ærligt, jeg vilde hellere se en Chaplinfilm. Det er så vederkvægende at se Folk dumpe på Enden.«

Hun vrængede sin smalle, røde Mund.

»Han har sjove Ben. Man bliver helt kilden af at se på dem; men det er alligevel ikke noget rigtigt.«

»Har, har! Ikke noget rigtigt! Hvad forstår du ved det?«

»Der er ikke Kærlighed, og der er ikke Skurke.«

»Er det det rigtige, lille Elise?«

»Ja, hvad skulde da ellers være det? Det er det store, jeg vil se i Film, det, som en lille Pige som jeg ikke oplever. Og Hovedpersonen er et Mandfolk, et rigtigt Mandfolk. Han har sorte Hår på Brystet, huh! Lodne, sorte Hår! Og nogle Arme! Ih, du milde! Sådan en Mand oplever man aldrig.«

»Det gør du vel ikke, har har! Jeg er bleg og nøgen på Brystet; men Ibald — var han ikke sådan. Havde han ikke Dyrehud?«

Elise rystede på Hovedet, så Håret flagrede omkring hende.

»Lille, lille Idealist!« mumlede Baumann sagte.

Hun hørte det. Hun spilede Øjnene vidt op, og hendes Træk blev hvide og hårde.

»Gør du nu Nar af mig igen?«

»Nej, du!«

»Jo, du gør! Du foragter sådan en lille Pige, som jeg er.«

»Jeg kan ikke lide din Stemme. Den klirrer. Den har ingen uforståelig Dybde, og alt hos en Kvinde bør være uforståelig, ellers elsker en Mand hende ikke. Du larmer i Munden, når du taler; det er det eneste, som sker.«

Elise fløj op.

»Du gør Nar af mig, fordi du ved, at jeg har trukket på Gaderne; men du må ikke, du må ikke, hører du. Jeg vil jo gerne være en pæn Pige.«

Hun løb hen til ham, lagde sig på Knæ for ham og bøjede sit Hoved ned mod hans Skød.

»Rolig! Rolig!«

Og han glattede hendes runde Nakke med sin bløde, umandige Hånd, der ligesom ikke var bred nok til en Kærtegn.

»Jeg er jo din lille Pige!« klynkede hun: »Din lille Pige har bare været så slem, så slem.«

Og hun vuggede Hovedet frem og tilbage og gentog monotont: »Jeg er din lille Pige, Jørgen! Din lille, slemme Pige! Meget slemme Pige! Din lille Pige! Pige! Pige! Pige! Pige!«

Baumann følte et spidst Smil, som spillede mellem Nydelse og Ubarmhertighed, dirrer hen over sine uregerlige Læber, og han sagde med den blideste Grusomhed af Verden: »Gu' er du ikke min Pige. Gu' er du ikke min Pige.«

Han nynnede det som en lille, monoton Sang, hvoraf han kun kendte denne ene Linje.

»Jo, jeg er. Jo, jeg er. Jeg er din lille Pige, din lille, slemme Pige.«

Baumann klappede hende beroligende.

»Er jeg ikke det? Jo. Jo. Sig jo. Jo.«

»Jo, naturligvis.«

»Nej, ikke sådan. Du siger det så ligegyldigt. Er jeg da ikke god nok? Kan du ikke lide mig, fordi jeg har været sådan en?«

»Det har ingen Betydning.«

»Jo, det har. Det har det for alle Mænd. Du lyver bare!« Og hun hævede Hovedet: »Du lyver bare!«

»Nej, jeg gør ikke. Det *har* ingen Betydning.«

»Mænd vil ikke gifte sig med os, fordi vi har levet på den Måde. Vor Sjel er fordærvet, siger de, selv om vor Krop ikke er blevet det.«

»Sjel!« sagde Baumann drillende. Han hørte forbavset den fremmede Klang i sin Stemme: »Har I overhovedet nogen Sjel?«

»Ja!« svarede hun energisk og lagde atter Hovedet ned mod hans Knæ.

»Hvorledes var du som lille Pige, Elise?«

»Jeg var meget sød. Ja, jeg var noget vild og vilde altid have min Vilje, og jeg kunde tude og stampe i Gulvet af Arrigskab.«

»I det hele taget du var overordentlig sød. Har!«

»Ja, jeg var. Det var jeg alligevel trods al den Halløj!«

»Hvornår blev du så sådan, som du nu er, for nu er du ikke sød.«

»Jamen, er jeg da så forfærdelig?«

»Nej, det synes jeg ikke.«

»Nej vel! Nej, jeg er sød. Din egen søde, lille Pige, søde, lille Pige, søde,

lille Pige!« og hun vuggede med Hovedet, så det kastanjebrune Hår gled ud over hans Knæ.

»Hvor kan du så tro, at din Sjæl er fordærvet?«

»Nej, det er den heller ikke. Og dog — jo — alligevel.«

»Er den?«

»Ja, den er. Jo, den er fordærvet.«

»Det kan jeg ikke tro.«

Hun hævede Hovedet og nikkede ivrigt: »Jo, den er!«

»Hvornår blev den det?«

»Da han forførte mig, ham Rudolf, det Bæst.«

»Havde han Dyrehud på Brystet?«

»Nu gør du Nar af mig igen. Nej, han havde ikke Dyrehud; men han havde en Bananvogn. Vi købte alle sammen hos ham, for han havde brune Krøller, og han gik altid med en grøn, falmet Kasket og en sribet Jakke. Han lignede et Geni, når han stod med Hænderne i Lommen. — Vi var alle varme på ham, og der lå altid en hel Forvirring af Appelsinskaller, Bananskaller og Dadelkerner omkring hans Vogn. Der ligger også mange smadrede Hjerter, plejede han at sige. Hans Mund bevægede sig så tykt og dejligt, når han talte.«

Baumann nikkede.

»Han var meget sød var han; men han var også brutal og rå.«

»Det må du tilgive ham, for det er vi alle, når det gælder Penge og Piger.«

»Jeg var kun femten År.«

»Var du sød dengang.«

»Åh, du driller mig, Jørgen.«

»Var du sød Dagen før han forførte dig?«

Hun nikkede ivrigt.

»Og Dagen efter var du fæl?« spurgte Baumann med sit uægte Smil. Det irriterede ham, som om han havde Spindelvæv over Læberne.

»Næh. Det synes jeg ikke. Jeg var den samme.«

»Så blev du fæl, da du tit havde været sammen med ham, ikke sandt?«

»Hvad er det for noget Sludder, du siger, Bamse?« og hun så spørgende op på ham.

»Det er ikke Sludder. Jeg spørger blot om, hvornår du blev bedærvet. Var det, da du fik Elsker Nr. 2? Var det, da du solgte dig første Gang eller anden eller tredie?«

»Hvorfor driller du mig, Jørgen?«

»Jeg driller dig, fordi jeg ikke troer på det med bedærvet Sjæl.« Jeg

ved ikke, lille Elise; undertiden synes jeg, at alt, Tanker og Geringer ikke har Spor med én selv at gøre. Jeg så en Gang i mine yngre Dage en Rovmorder, og jeg husker, jeg havde ventet mig et Ansigt furet af Last; men hvad så jeg, et ganske almindeligt Ansigt. Han lignede os andre. Jeg kunde forstå, at han havde begået et Mord. Og jeg husker, det slog ned i mig, om det Mord ikke var blevet forøvet, uden at det egentlig vedkom hans inderste Jeg. Var Manden ikke den samme før Mordet og efter?»

»Jeg forstår ikke et Lod, Bamse!«

»Jo, ser du! Enten er Mandens Sjæl den samme hele Tiden, ligemeget hvad han begår — eller — ja det er sådan noget underligt Vrøvl, Elise — eller også er han aldrig den samme. Sjælen skifter hele Tiden i ham. Det er noget, jeg undertiden morer mig med, Elise. Så laver jeg sådanne spøjse Ting om Sjæl og Legeme, om Liv og Død; men det har du ikke Forstand på, lille du. Dog nyder du godt af at ligge på Knæ for Buddha og hvile dit Hoved i hans Skød. Bemærk det, lille, magre Synderinde, Buddha er dig ikke uvenlig.«

»Det er noget sært Sludder, Jørgen.«

»Ja, det er. Buddha tænker ikke altid helt klart. Det morer ham ikke at tænke klart. Der må gerne hvile Tusmørke om Tankerne, så smelter de sammen på uanede Måder.«

Elise rejste sig.

»Jeg troede ikke, du var så kedelig. Tykke Mænd plejer at være mere spændende.«

»Gud hvor jeg vidste det. Du forstår ikke en Mand, som leger ørkesløst med Theorier. Du forstår ikke en Gud, som leger i Mørket.«

Elise gik irriteret rundt i Værelset med slingrende Arme; men Baumann sad træt og stille og stirrede på hende. Smilet dansede forlegent over hans slappe Læber; thi han forstod, at han havde talt med en fremmed Stemme, at Prams And, der altid hvilede i en drilagtigt balancerende Ro, havde besat ham. Han var for svag, for oprevet til lattermildt at være sig selv. Hans burleske Latter havde forladt ham.

»Du er utålelig, Bamse, med dine dumme Ord, dine mange Penge, dine fede Kinder og din skrubtossede Villa. Jeg har s'gu aldrig truffet noget så sindssygt. Man bliver gal af at være her. Man fryser Gud straffe mig midt om Sommeren ved at tradske rundt i dine tomme Stuer, og så det modbydelige Hummer, du har dernede, det Pulterkammer med Dukker og rædsomme Billeder. Du har Penge har du; men du ved s'gu

ikke hvad du skal købe for dem. Er det en Villa at holde sig? Det er vist bedst, at jeg griber ind her. Jeg ved, hvorledes det skal være. På en Film, som hed »Eros«, har jeg set, hvorledes der skal være i sådan et stort Hus som dette.«

Hendes Mund var strammet. Et hårdt Blink, som når man drejer en Knivsæg i Sol, glimtede frem i hendes Øjne.

»Lille Pige, lille Pige! Du forstår ikke en Gud, som leger i Mørket.«

»En Mand er en Mand og ikke et Barn, som leger med Dukker.«

Baumann lo kort.

»De Dukker vil jeg have ud!«

Hun trampede i Gulvet.

Men Baumann var for træt. Han lukkede Øjnene og sagde sagte:

»Lad de Dukker være. Lad mig lege med døde, uskadelige Dukker, så skal jeg skaffe dig levende Dukker, jeg skal holde en stor Fest for dig. Alle Gæsterne skal få Lov at danse, at drikke, at elske, at lege, når jeg blot må have mine Bibabuer i Fred.«

Han gned nervøst sine små, tykke Hænder.

Elise stod lænet op ad Dørkarmen og pustede foragteligt Røgskyer ud i Værelset.

X

OLUF Kahn og Broder Johannes kørte på et Par flade Flyttevogne ud til Fabrikskvarteret i Vest.

Oluf Kahn kørte med en gammel, svejrygget, hvid Hest med en lang Manke, der hang indfiltret og glansløst. På Bukken sad han selv og piskede den og hujede den op til at præstere et luntende Mirakel, medens den frådede af Bidselskum og spilede de rødsprængte Øjne vidt op i en hektisk Drøm om, at den galoperede af Sted som en kridhvid Ganger med flagrende Manke, hvori Solen og Lyset spandt. Ved Siden af Kahn sad Birk og frøs af Ironi og Bitterhed, skønt Gaderne fæg med Varme og tørt Støv.

Broder Johannes kørte med en bleggul Hest, der så ud som om den flere Gange havde passeret Grænsen mellem Liv og Død. Den var ikke mere en levende Hest, men et mekanisk Skelet, dårligt overtrukket med gulnet Pergament, der buede slunkent op under Brystkassen og hang i Rynker om Benene. Det var en Dødsens smuk Hest, det var en Krikkes Idé, udført med rystende Hånd, i skidengult. Men i dens Hjerne rumsterede Genfærdet af en tøjlesløs Ærgerrighed. Den knirkede af Sted i et knæk-kende Trav, så at den hvert Øjeblik truede med at sprænge Skindet og falde fra hinanden som et Stillads af møre Knogler.

Bag i Vognen sad Broder Johannes' Disciple og gumpede mod Vognbunden, medens Hjulene raslede hen over Brostenene. Den brede Musse Jensen hoppede op og ned, så at hendes laskede Kinder dirrede, så at hun hvert Øjeblik fik en Bølge af sit eget Kød i Øjnene. Søren Hastes krumme, leddeløse Inkassatorfingre dinglede i en hakkende Rytme. Jens Hansens rindende Drankerøjne og rindende Drankernæse flød, og Tårerne og Fugtigheden trillede stødvis ned over hans Ansigt, til han fandt det belejligt at snøfte hele Væden i sig igen eller tørre den væk med sin Pegefinger. Nilshøj raslede som det blå, uvaskede Skelet, Skæbnen nu engang havde bestemt til hans Funktion her i Tilværelsen. Kun den

stoute Rasmus Pihl og den elegante Ibald Petersen tog »Situasjasken« med Ro.

Broder Johannes vendte sig undertiden om og så med et hvidt, alfaderligt Blik på dette Læs Apostle, han havde med sig. Der sad de sammen-rystede og sammengumpede i al Broderlighed. Bagerst sad den elskeligste af dem alle, denne Gadedreng af en Discipel, den lykkelige Ibald og røg Cigaretter. Hans stive Hat have fået en Bule, hvori der havde samlet sig gult Støv. Der var også gult Støv på Hatteskyggen og på Skuldrene og i Folderne af hans blå Tøj. Han så ud, som om han kom fra et Skovbal.

»Hvordan har du det, Broder Ibald?«

Brilliudmærket! Her er jeg hængt godt op til Tørring. Her kan jeg sprælle med Benene som et Par Underbukser på en Tøjsnor. Det er najst! Så får man s'gunte Forkalkning i Knæerne!« råbte Ibald og svingede med Benene, som dinglede ud over Kanten af Vognen.

»Gud! Hvor jeg elsker dig; men jeg kan ikke li' dig!« skreg han derpå med Hænderne som en Råber for Munden. En ung Pige med korte Skørter vendte sig og kyssede på Fingeren ad ham.

»Halløj! Den er fin! I Aften Kl. 10 på Hjørnet af Kristi Himmelfarts-gade og Fastelavnstov.«

Og han svingede overgivent med Foden, som om han vilde give hende et ømt Spark bagi. Væk med sig! Næste levende Billede! Kom an! Jeg elsker dig; men jeg kan ikke li' dig!

Broder Johannes smilede på sin særegne, ensomme Måde.

»Hæ! Der står en Overidiot og stanger sit Gebids.«

En Betjent stod på et Gadehjørne og skrabede med Pegefingeren filosofisk sine Fortænder. Hvad var det for et Optog? Skulde han gribe ind? Var det ikke den gale Munk i fuld Krigsmaling med Kutte og Rosenkrans og det hele, som styrede den gule Krikke der?

Men Broder Johannes var sunket hen i Betragtning over sin til Døden smukke, bleggule Hest. Den vilde han ride på, når han om kort Tid skulde holde sit Triumftog i en By, hvor Sulen og Pesten og Mordet og Angsten havde holdt sine livsvilde Orgier, og hvor Bourgeoisiet lå Lig, tykke, blødende Lig, stablet i Dynger langs Fortovene.

Han vilde med Jubel høre Krikkens knirkende Skridt under sig. Han vilde komme ridende på Dødens Hest, og den skulde være draperet med røde Skabrakker over sit gule Skind, og den skulde stirre med sine blålige Øjne ind over Forjættelsernes By.

De kørte ud ad en Allé med tynde Træer og skitserede Fortove. Til

højre lå et Fabrikskomplex med røde Bygninger og en cementhvid Skorsten, som pegede op mod den solblå Himmel, hvor en rød Aften begyndte at tone. Græsmarker lå udenom, og den, som forstod Græssets Skygger, vidste, at nu var det snart Fyraften.

De kørte ind på denne Mark.

Henne ved Fabrikkens Udgang stod en Lirekassemand og drejede melankolsk på sin Lire.

»Hent ham herhen!« brølede Oluf Kahn.

Et Øjeblik efter havde de opstillet de to Vogne i Slagorden et Stykke fra hinanden, og Lirekassemanden stod midt imellem dem og drejede sine sørgmodige Sagteverse, der svingede sig rundt i trivial Adstadighed.

Broder Johannes stod på den ene Vogn i sin grå Munkekutte, og nedenfor stod hans lille, trofaste Skare.

På den anden Vogn sad Kahn barhovedet og røg Cigaretter.

Ibald stod henne ved Fabrikkens Udgang med en Stabel trykte Papirer, som han uddelte til Arbejderne og Arbejderskerne, idet de gik ud gennem Gitterlågerne.

»Er det den gale Munk, som vil lave Ballade igen?« spurgte en Arbejder og tog Shagpiben ud af sin brune Mund.

Ibald lukkede det ene Øje i og sagde: »Selvfølgelig! Læs dissehersens små, gyldne Sandheder på Lappen her og gå hen og hør på ham!«

»Jeg gider s'gu ikke høre på det hellige Svin!« svarede en anden, en Blanding af brunt Støv og rødt Skæg.

»Kahn er der også, og han er en Brandtaler. Han har fået alt det Krudt i sig, som Vorherre har snydt dig og dine Kammerater for.«

»Hold Kæft!«

»Det kan du selv, Strejkebryder! Morakker!«

»Vi må hen og høre det!« skingrede tre Fabrikspiger: »Hov, Petrea, Lucille, Gertrud! Der er Spænd og Munke i Gaden! Lad os se at komme derhen!«

Ibald var geschæftig og uddelte Sedler.

»Du er sød!« hviskede en lille, rødtjavset Pige til ham.

»Ja om Natten.«

Hun fniste.

»Men nu skal du passe på, Dengse, for nu kommer den gamle og smider dig væk!«

Og ganske rigtigt! Portneren, en gammel Mand med et stort Skæg, kom hen til ham.

»Her må De ikke stå!«

»Hvem skulde forbyde mig det?« svarede Ibald og pustede en Røgsky lige i Ansigtet på ham.

»De må ikke! Hører De! De ophidser Arbejderne! Jeg ringer efter Politiet, hvis De ikke fjærner Dem.«

»Gud Fader, hvor De kan bruge Kajen, gamle Skægabe!«

»De skal gå!«

»Så, så, så!« brummede en stor Arbejder i gul Støvfrakke: »Han gør ikke nogen Fortræd med de Lapper Papir. Lad ham bare stå!«

»Ja, jeg ringer efter Politiet!« svarede Portneren og luntede ind.

»Kahn holder Tale derhenne på Marken!« brølede Ibald.

»Åh, Kahn! Du, Arthur! Ham må vi da hen og høre. Han er så nuttet og har sådan et pænt, krøllet Hår.«

»Du er nu altid så fjollet efter krøllet Hår, Erna!«

»Broder Johannes holder Tale!« brølede Ibald.

En ganske ung Fyr med et knaldrødt Slips vendte sig om og råbte: »Hov, Kresjan! Hov, Sophus! Der er noget på Færde! Skynd Jer! Den gale Munk taler!«

»Hej, den er fin i Kanten,« råbte en anden.

Ibald lyttede. Lirekassens triste Musik var holdt op, og han hørte en gennemtrængende Stemme.

»Kammera—ater!«

Det var Oluf Kahn, der begyndte at tale henne fra Vognen.

»Kan du høre?« spurgte en sodet Smed!

»Ja, det er een med vældige Lunger. Sikkert Hyl han kan sætte op!« mumlede en Chauffør i Skinddragt.

»Brødre!« klang det.

Broder Johannes' stærke, brutale Stemme brød igennem. Ibald følte en frysende Fornemmelse glide ned over Ryggen ved at høre denne Røst, der ligesom en kold Vind trængte gennem Marv og Ben. Han rystede på Hånden, idet han rakte den sidste Seddel til en Fabrikspige, der kom forbi.

»Broder Johannes holder Tale om Revolution. Den gale Munk fra Folkeparken taler!« råbte han.

Henne på Marken var Arbejderne stimlet sammen om de to flade Flyttevogne.

Man hørte Kahns dundrende Røst. Hans brune Gebis skinnede ud imod Tilhørerne.

»Slaver er I! I er bundne af Familie, af Kone og Børn, som hvert Sekund vræler på Mad. I Koner! I Børn! Stands Jeres Hylen og Jamren, så at Jeres Mænd kan blive frie Mænd og føre Kampen igennem. Sult! Og I skal blive mætte!«

Fra den anden Vogn skar Munkens hvasse Stemme igennem som et Savblad gennem knortet Træ.

»Sandelig siger jeg Eder. Ild er jeg kommen at kaste på Jorden, og hvor vilde jeg, at den var optændt allerede.«

Ibald banede sig Vej gennem Mængden.

»Du, Martin!« hviskede en lille, gul Fabrikspige til en kæmpemæssig, brun Arbejder.

»La' vær' og hæng på min Arm, Tøs!«

»Du, Martin! Sikke Øjne han har! De er helt hvide!«

»Ham kunde du godt lide! Hva', din lille Sild?«

Ibald albuede sig frem midt ind imellem dem.

»Kan han holde sin Albue hos sig selv!« knurrede den brune.

»Idiot!« svarede Ibald.

Begge Talerne skreg. De råbte, så at Stemmerne slog over og rustede i Halsen; Sætningerne rev sig løse og hvinede som Knive mod Slibestene, skrattede som Save i knastet Træ, filede, hamrede, flintrede.

»Kapitalismen pisker Jer med Sultens Svøber, med Arbejdsløshedens Knut. For dem er alle Midler hellige, og for os er de nu også blevet hellige. Nu har vi set til Bunds i hele det rådne Samfund, den stinkende Byld, og har set, at den kun kan fjærnes ved at skæres bort — med Kniv.«

»Og Hævnens Engel skal gå hen og udgyde Guds Vredes Skål på Jorden, og der skal blive en ond og fordærvelig Byld på de Mennesker, som har Dyrets Mærke og savler dets Tungemål og boler med dets Yngel og falder ned og tilbeder dets Billede.«

»Hvad Fanden, Ibald! Er du her? Hvor Pokker har du været de sidste Dage?«

Det var Knud med et rødt Silketørklæde om Halsen.

»Er det dig, Knud? Jeg kunde næsten ikke kende dig igen med det dér Sildesalat, som du har spildt ned ad dig?«

»Er det mit Silketørklæde, du gør Nar af, Ibald? Jeg synes, det er ganske fjong. Sådan en Blodklud om Halsen er noget af det mest rå, jeg kender. Den står også forbandet godt til min Teint.«

»Ja, du ligner en mislykket Forbryder.«

»Hold Kæft! Men hvor har du været hele den lange Tid, Ibald?«

Ibald så foragteligt ned på Knud, som gnikkede Øjnene. Han havde nok ikke været i Seng i Nat! Han kom lidt Spyt på Pegefingern og smurte Øjenlågene ind med det for at holde sig vågen.

»Du er nok ved at pudse dig og slikke dig som en anden Hankat.«

»Hør, Ibald! Ikke så næbet! Du ser Fandens sejt ud i Dag. Hvad be-
stiller du?«

»Jeg laver Revolution. Det er blevet min Branche!« svarede Ibald stor-
snudet.

»Revolution? Hvad er den af? Du er da vel ikke med i Banden.«

»Jo, det kan du springe op og falde ned på, jeg er. Jeg har været til Møde
med Birk og Kahn og Bang og Munken og Antisemitten, du ved nok,
og Liebig og en Masse andre Herrer. Vi er ved at planlægge en hel Bole-
sja's.«

Knuds Øjne blev små og onde ved at høre Ibald omtale Helte, som om
han var deres jævnbyrdige.

»Hvordan har du lært dem at kende, Ibald?«

»Det fødes man til.«

»Hø! Og jeg, som troede, du var ude og snuse efter Elise!«

»Skudt forbi!«

»Jamen, jeg troede det altså, Ibald! Og jeg kunde ellers give dig nogle
gode Tips.«

»Såh?«

»Men nu kan det være det samme.«

»Gu' kan det ej!«

»Ikke det! Når man laver Revolution, har man da ikke Tid til at give
sig af med Pigeboern.«

»Jo, Masser.«

»Så troer jeg også, jeg vil hænge på.«

»Det skulde du gøre, Knud. Det er gebommerligt spændende. Men
hør, giv mig de Tips.«

»Vi vil vaske vore Kjortler hvide i deres Blod!« råbte Broder Johannes,
og det gav et mumlende Stød i Mængden.

»Han er skrap, ham Munken,« bemærkede Knud med et blegt Grin.

»Giv mig nu de Tips!«

»Når du endelig vil have dem, så for mig gerne. Jo, ser du, der kom
en Vogn for at hente hendes Tøj, en flot Vogn med Lakering og det hele.
Og jeg var straks på Tærne og henne og slå en lille Sludder af med Chauff-
føren, medens Hejren var oppe efter sit Kluns, og der fik jeg snuset op,

at hun boer hos en Knokkelsaver Baumann ude på en Villa ved Vandet, og dér går hun rundt i den store Have og vrikker med Måsen, som om hun var en fin Frue.»

»Den har hun lavet godt.«

»Unægteligt.«

»Vee! Vee! Du store Stad, Babylon, du stærke Stad; thi på een Time er din Dom kommen. Og Jordens Købmænd skulle græde og sørge over hende, fordi ingen mere købe hendes Ladning. Ladning af Guld og Sølv og dyrebare Stene og Perler og kosteligt Linklæde og Purpur og Silke og Skarlagen og allehånde vellugtende Træ og allehånde Arbeide af Elfenbeen og allehånde Arbeide af kosteligt Træ og af Kobber og Jern og Marmor, og Kaneelbark og Røgelse og Salve og Virak og Viin og Olie og fiint Meel og Hvede og Øxne og Får og Heste og Vogne og Slaver, ja Menneskesjæle, og Skosvæerte og Sålmaskiner og Tømmer og garvet Skind og Støvler og alskens Fodtøj og stinkende Farver og raffineret Sukker og Strømper og Jærnkedler.«

Arbejderne lo. De jublede og forstod, at Biblen var skrevet for Folk fra i Går, fra i Dag, fra i Morgen. De fattede, at Johannes Åbenbaring var Varslet om den Verdensbrand, som nu efter to tusind klamme Åar endelig skulde stå i lys Lue.

Og i Eftermiddagens røde Sol vendte alle disse Arbejdere, hvis Tusinder af Ansigter strålede blodigt bag Sod og Snavs, deres hvide Blikke mod de omkringliggende Fabrikker, som lå i et kantet Virvar af røde og gule Gavle, lyse Brændestabler, hvide Cementmure, Plankeværker, Gitterlåger og lange Fabriksskorstene, der ragede op som Træer uden Krone, uden Grene, brutale Træer uden Løvet's forsonende Kupler.

Og Arbejderne vilde til at løfte de sværtede Næver og true.

Da lød der en lille Latter, som sprængte Fortryllelsen. De vaklede alle. De lod Hænderne synke.

»Hvad er den af?« grinede Knud.

»Ja, de griner for meget!« svarede Ibald og blærede sig som Menneskekender: »og de er selv bange for Grinet. Det siger Broder Johannes også. Men vi skal nok få dem til at makke ret. Vi har planlagt et helt Felttog. Vi har — — —«

»Hør, Ibald! Du skulde ikke tale så højt. Ham den rødskæggede bag ved dig ser lidt stikkeragtig ud. Det skulde da vel aldrig være Holm, den Laban. Han snuser alle Vegne. I skulde passe på dem, de Opdagere. I kan aldrig være forsigtige nok overfor de bondelumske Lømler.«

Et Mandfolk, som stod ved Siden af dem, skreg pludseligt op: »En Opdager! En Forræder! Hov!«

Et Virvar af Stemmer råbte: »Hvor!... Hvor er han?... Lad os få fat i ham!«

Broder Johannes slog rasende ud med Armen, så at Kutten dinglede omkring hans kraftige, knortede Krop, og han brølede med udkrængede Læber: »Grib dem! I skal ikke tåle dem iblandt Jer! Grib dem! Bind dem!«

»Dér er een af dem!« skrålede Mandfolket.

»Det er Holm!« råbte Knud og Ibald i Munden på hinanden og pegede på den stikkeragtige.

»Slå ham oven i Bøtten!... Giv ham een i Skrinet!... Een på God-da'en!«

Den mistænkelige prøvede på at retirere; men Mandfolket for ind på ham. »Han vil løbe!« Flere Arbejdere vendte sig om. Nogle lo. En Fabrikspige spændte koket Ben for ham, så at han styrtede.

Der opstod Forvirring i Mængden, som stod tæt omkring Flyttevognene. Der kom Bevægelse i de mange Stråhatte og flade Kasketter; nogle Arme løftedes. Så opstod der enkelte Huller i Menneskehoben som i Korn, hvor Ræve og elskende Par har væltet sig. Omkring flere Centrér hvirvlede Hovederne som en Strøm, der i sindssvag Fart drejer sig og snurrer rundt omkring Sten. Et Skældsord sprøjtede i Vejret, og den lille, opløsende Latter rislede stadigt ind under Larmen.

Men Krikken, Broder Johannes' gule Krikke, stod roligt med ludende Hoved og langt nedfaldende Manke. Dens ene Side var rød af Sol, røde, stramme Ribben mod gul, indskrumpet Hud, og dens anden Side var grøn af Skygge, gule, stramme Ribben mod grøn, slunken Hud. Dens blålige Øjne stirrede med en ufattelig Dybde og en Ro fra hinsides Graven ud mod Menneskene, der væltede sig i Chaos og Slagsmål rundt om den, og den drømte om en dejlig, skinnende, gul Hest, som kunde stå stille, skønt den var levende, som kunde være rolig, skønt den var vild. Den opfattede hele Forvirringen med en usigelig Tristhed. Menneskene levede i dens Øjnes blanke Flader som blå Skygger. Kun Krikkens Øren dirrede, som om en eneste lille Nerve krympede sig sammen, når Kvindernes gule Skrig blafrede i Vejret og dansede som Ildtunger hen over Mængdens brune Banden og Mumlen, og når Hattene bølgede rundt om den, blev puffede af og ikke kunde falde til Jorden på Grund af den tætte Menneskestimmel, men boltrede sig hen over Hovederne som Papirsbåde på Vand

Der var mægtige Bølgedale, store Ujævnheder i Mennesketerrainet, og Ordene, Ederne, Råbene brusede i Vejret, men dybest nede skvulpede Latteren, Glæden over at være til Panik, Glæden over, at der var Skæg i Gaden.

Broder Johannes og Oluf Kahn skreg nervøst.

Så forandrede Bevægelsen i Mængden Karakter. Der blev dannet Menneskealléer, så at de to Mænd, der under Forvirringen var blevet slået til Jorden og blevet bundet på Hænder og Fødder med Reb, som man havde grebet ud af Luften eller et andet fantastisk Sted, kunde blive transporteret op til Flyttevognene og som blødende Trofæer i sønderrevne Klæder blive anbragte foran Talerne.

Kahn stillede sig i en Imperatorstilling og anbragte sin Fod på den fangnes Bryst.

Birk sprang ned i Mængden uden at tage Hensyn til de voksnes Maver eller de små Børns rundede, lyse Hoveder. En spinkel Barnestemme vrælede ynkeligt, et lille, blåt Skrig kvaltes fuldstændigt; thi Kahn ulmede allerede i en ny Brandtale af rødt og Røg.

Men Broder Johannes vaklede. Hans hvide Blik så ikke en ussel, bunden Fange, som væltede sig for hans Fødder. Det flakkede ud over Tilhørerne, men vovede ikke at standse ved nogle af disse mange Øjne, som var vilde og drilagtige på een Gang. De var vilde, men lo inderst inde ad sig selv. Og Broder Johannes svimlede overfor denne Upålidelighed. Var det Varieté?

»Mener I, at jeg er kommen at give Fred på Jorden? Nej, siger jeg Eder, men — Tvedragt!«

Han standsede. Denne lille Latter havde han aldrig hørt før, men nu kildrede den hele Tiden hans Øre og fik ham til at tvivle og skælve.

Han stammede:

»Faderen skal være splidagtig — —«

Aldrig var det hændt ham før. Ordene dansede om Læberne på ham, men var ikke til at fange.

Kahns Røst brød igennem. Hvad var det? Der var en ny og farlig Klang i hans Stemme, medens han i Extase pegede mod Øst og Vest: »Der ser I Kapitalismens uniformerede Slaver, omskabte til en Række Numre. Der ser I Pansernes lynende Hjelme, deres dragne Knipler, blinkende Revolvere. Der ser I Overslaverne til Hest. De kommanderer; de vil rydde Marken; de vil forbyde os at tale.

Politihjelme blinkede i Eftermiddagssolen. På flere Sider sås de gnistrende

Kamme. Højt oppe gyngede enkelte til Hest, kommanderende og råbende.

»Gør Plads! Til Side!«

»I Bondetampe!«

En Politiaarm løftedes. Der blev Uro. Kniplerne røg som korte Stænger ud i Hænderne på dem og hævedes og sænkedes.

Mængden stødtes frem og tilbage og begyndte at dreje rundt i en langsomt sammenskruet Masse. Kvinderne skingrede, hylede op om, at de tabte Vejret, at de besvimed. Mændene bandede. Ungerne vrælede nede på Bunden af Panikken, medens de ivrigt arbejdede sig frem i en Skov af Mandfolkeben.

Ibald sprang op på Vognen og halede Broder Johannes, som stod og bevægede Hænderne uroligt og ikke anede, hvad der foregik, ned i Disciplenes Klynge.

»Smid Kутten!« hviskede Ibald hidsigt.

Broder Johannes adlød mekanisk. Han var ligbleg og Øjnene tomme, som om der var noget, han ikke kunde fatte. Disciplene hjalp ham. De flængede den grå Lærredskutte i Stykker, og Nilshøj smed sin Jakke om hans Skuldre.

»Denne Vej!« kommanderede Ibald og greb Broder Johannes i Hånden, som om han var et lille Barn, for at trække ham ud af Trængselen.

»Vi må væk. Kahn og Birk er forduftede. Og Lynerne må s'gu heller ikke nappe dig!«

Broder Johannes svarede stadig intet. Han havde en tåget Fornemmelse af mange Ansigter, løse og ubestemmelige, som om de flød under Vand. Han skimtede en mørk, levende Masse, bevægelig og uforståelig som en Tangskov, der svajede frem og tilbage, og han snusede en blandet Duft af mange Slags Klæder og mange Slags Fabrikker, en sødlig, brændt Lugt.

»Denne Vej! Kom nu!«

Han blev trukket videre gennem Stimmelen. Mange Hænder famlede omkring ham, mange Ben stødte imod hans, Hatte skar ham i Ansigtet, svirpede ham over Kinderne som Grene i en tæt Skov. Og han havde kun et skarpt Indtryk af Sol og Støv og alle de skyggede Hoveder, der rundede sig som en toppet Brolægning langs en solfyggede Horizont.

Endelig glimtede en Lysning af grønt Græs.

Ibald og Johannes så Folk sprede sig med de tågede, hurtige Løbebevægelser, som man ser ved alle Gadeoptøjer. De så dem splittes for

alle Vinde i unaturligt skrå Stillinger som flygtende Skygger mod en Bund af støvet Grønt.

»Denne Vej!«

Nu gik det langs en grå Cementmur. En Dynge Kul ragede op over den som et sort Bjerg.

»Denne Vej!«

De løb langs en Vej, hvor der kun var lagt Randsten for at antyde et Fortov; men hvor ellers Gruset lå ujævnt og rødt.

»Nu slås de derhenne!« råbte Ibald.

Nogle Skrig, en høj Hujen nåede deres Øren.

Enkelte Tågeskikkelser røg forbi dem i det stærkt flimrende Solskin.

»Her ned!«

De drejede rundt om Hjørnet ved en Hæk og løb hen ad et asfalteret Fortov, hvor der stod en Række Lygtepæle uden Lamper og ligesom flagrede med nogle Jernbøjler ud i Luften.

Endelig kom de til nogle røde, fireetages Huse, hvor der var en Endestation for Sporvogne. De sprang op på en, som lige havde sat sig i Gang.

Ibald, som var tindrende klar, stirrede hen på Broder Johannes, der stod i Nilshøjs altfor stramme og altfor korte Jakke, lænet op ad en Messingstang. Han var kridhvid i Ansigtet og havde Skum i Mundvigene.

Ibald studsede. Hvad var den af? Broder Johannes rystede i Knæene.

Nå, her gjaldt det nok om at tænke!

Elise!

Det var da godt, den Finke var stukket af, så måtte hendes Hummer jo stå tomt, og det var lige netop sådan et Hul, Broder Johannes trængte til. Netop! Politiet kendte sikkert hans andre Tilholdssteder og vilde sætte Vagt dér; men i Elises Værelse vilde de ikke finde på at søge ham; og Værtinden, den Møjharpe, skulde han nok tvinge til at holde Bøtte, ellers skulde han gøre Politiet et Par små, private Meddelelser, som vilde skade hendes borgerlige Renommé, den Tudse.

De kørte ned forbi »Tunellen«, stod af dér og gik op i Nummer 30.

Broder Johannes tav hele Tiden. Hans Læber var tæt sammenknebne, som om han holdt Gråden tilbage, det store Mandfolk.

Ibald ringede på.

»Stram dig! Lad vær' og stå dér og lign en Bedemand,« snærrede han og ruskede i Broder Johannes.

Døren blev åbnet på Klem.

»God Dag, Frue!« sagde Ibald og tog sin stive Hat af uden at gøre my-

stiske Tegn med den. Han behøvede i Øjeblikket ikke mere Tegning i Tilværelsen.

»Frk. Smith er ikke hjemme!«

»Det ved jeg godt. Men jeg har en ny Logérende.«

»Jeg skal ikke have flere løse Pigebørn boende her i mine Værelser.«

»Det er et Mandfolk. Må jeg præsentere: Fru Hansen — Hr. Sørensen fra Tingløse.«

Broder Johannes gav hende Hånden på en mekanisk Måde, som om Ibald havde kommandéret: »Sig pænt God Dag til fremmed Dame.«

»Jeg vil tale et Par Ord med Dem, Fru Hansen.«

»Ja, værsgod. Træd indenfor!«

Ibald gik ind, sparkede Døren op til Elises Værelse og skubbende Broder Johannes, der svejede i Ryggen og gik som en Søvnngænger, ind.

»Det var en sær en. Er han tosset?«

»Nej, han er syg, Frue. Og ser De, han lider af en Art Forfølgelsesdille og har for Resten også nogen Grund til det. Det er en Ven af mig, forstår De.«

»Ja, jeg forstår.«

»Han betaler godt. Han forlanger ingen Ting. Men De skal holde Kæft med, at De har ham boende her.«

»Er det Politiet?«

»Nej, Slægtninge! Og det er værre!«

»Jamen jeg vil ved Gud ikke have det gale Spektakel boende her.«

»De skal!«

»Jeg må da gøre med mine Værelser, hvad jeg selv vil. Jeg er da Herre i mit eget Hus.«

»De skal, ellers melder jeg alt, hvad jeg ved om Dem, til Politiet, og det bliver ikke lidt.«

I det samme hørte de en Hulken inde fra Elises Værelse, et Mandfolks lave, men abrupte Gråd.

»Så, til Søs! Nu må jeg ind til ham. Men så siger vi, det er i Orden.«

»Jamen Pengene.«

»Vent lidt!«

Ibald løb ind i Værelset. Dér lå Broder Johannes på Elises Seng og tørrede sine Øjne i et brunt Slør, som han havde fundet, og som duftede pirrende af Nætter og Elskov.

»Har du Penge?«

Broder Johannes famlede i sine Lommer og fandt nogle sammenkrøllede Sedler.

»Vørsågod!« sagde Ibald til Værtinden, som nysgerrigt stak sit fede Hoved frem i Døren. »Pil af, Grønært!«

Og han sparkede Døren voldsomt i.

Broder Johannes lå og mumlede med Ansigtet presset ned i Puderne: »Dette er Gethsemane. Gethsemane. Våg og bed med mig!«

»Ja, jeg bliver her noget!« svarede Ibald og satte sig med en Sygeplejerskes Ro på en Stol.

I lang Tid mælede ingen af dem et Ord. Broder Johannes lå og rystede over hele Kroppen, men følte dog en mærkelig Ro ved sin elskelige Discipels Nærværelse.

Ibald sad og talte Crimson Ramblers på Tapetet.

Et Øjeblik blev deres Tavshed brudt af Larm, Hujen og Piften nede på Gaden.

Ibald løb til Vinduet.

Det var Politiet, som kom rykkende ned gennem Gaden i et pompøst Optog med to flade Flyttevogne, en hvid Krikke, en gul Krikke og to Fanger, Nilshøj i Skjorteærmer, tynd med indigoblå Kinder, og Jens Hansen med rød, frysende Næse.

»De har hugget Nilshøj og Hansen!« lo Ibald.

Men Broder Johannes lå og stønnede: »Jeg er angst, ja ja! Jeg er angst, ja ja!«

Da Optoget var draget forbi, gik Ibald tilbage til sin Plads og fortsatte Optællingen af Crimson Ramblers, indtil han faldt i Dvale og i et hypnotisk Mørke så de karmoisinrøde Pletter danse i Takt til et ulykkeligt stønnende: »Jeg er angst, ja ja! Jeg er angst, ja ja!«

Hen imod Aften blev Johannes roligere. Han rejste sig op i Sengen og satte sig med Hovedet lænet op mod Væggen. Øjnene lyste, men stirrede ikke på noget bestemt. Kinderne var våde og opløste; men alligevel skinnede det ensomme Smil på hans Læber, skinnede som en våd Sten i det skumrende Værelse.

Ibald gav sig til at rode i Lommen. Jo, der lå min Sandten en krum Cigaret. Hvad var det for en? Han tændte en Tændstik for at se.

»Hvad vil det sige, Broder Johannes? På denne hersens Cigaret står der sådan på skråt: R-a-m-s-e-s Ramses. Hvad er det for noget?« spurgte han for dog at sige noget.

»Det er en ægyptisk Konge!« svarede Broder Johannes trist.

»Og så er der et lille, kønt Billede af sådan et Dyr, et underligt Monstrum ligesom en Hankat med Mandehoved.«

»Det er en Sphinx, og det er vistnok en Hunkat!« svarede Broder Johannes, og Smilet blev lysere.

»Og så står der her på langs Bouquet. Hvad betyder det?«

Broder Johannes rettede sig op og talte med en mærkelig glad Stemme: »Det ved jeg ikke, Broder Ibald! Men du gør mig glad. Du giver mig Modet igen. Jeg mærker, hvor du begynder at føle Varme ved Tingenes Ild, den ægte Varme. Ikke Havesyge, Gridskhed eller Vellyst. Men den Varme, som bærer dig til Himmels, min Broder.«

»Nå, det var da godt at høre et af de gode, gamle Kajetræk.«

»Du gør mig glad; thi jeg føler, hvor du flammer op og fornyes. Jeg ser, at alle de gamle Slakker skilles ud, og at en ny Ibald er ved at vise sit Ansigt imellem dine gamle, blaserede Træk. Du giver mig Mod.«

»Det var også på Tide, Broder Johannes. Der er da'nte noget at flæbe for. Det her er jo så spændende, at man bliver helt rød i Kinderne af at tænke på det. Jeg — jeg er vældig tilfreds. Der sker noget. Og jeg dumme Torsk, som ikke troede, at der kunde ske andet end at hugge en ny Pakke eller få en Gibbernakker bag Vesten. Ho, jeg Rødspætte! Nej, det her det er som ens Barndomsdrømme. Lige ud af Nick Carter. Jeg føler mig, som om jeg gik med korte Bukser igen.«

Broder Johannes sad og så på ham, og pludseligt rakte han ham Hånden:

»Må jeg trykke dig i Hånden. Jeg sagde dig det jo, Broder Ibald, at du måske vilde blive min kæreste Discipel. Nu har jeg kun dig. Hvor de andre er, ved kun Gud. Vi må ikke vende os om og se efter dem.«

»Ja, Nilshøj og Hansen er i hvert Fald expederede.«

»Javel, Broder Ibald. Men jeg har dig, og du er den kæreste.«

»Jeg er s'gu den eneste, så det er vel derfor.«

»Lad nu den gamle Ibald dø. Den nye Ibald i de korte Bukser, Gadedrengen, er min kæreste Discipel. Du er blevet sendt mig som en Gave fra Gud for at holde mit Mod oppe. Du er en Gave fra Gud. Theodoros, Theodor, Guds Gave, døber jeg dig.«

»Hvad gør du? Theodor! Det Navn kan jeg ikke lide.«

»Det er det smukkeste Navn, Broder Theodor!«

Ibald klæde sig i Nakken: »Ja, det har jo en Fandens fin Betydning. Lad gå. Altså — Theodor Ibald Petersen. Ha ha.«

XI

N EDE i Stueétagen tonede Musik, det tyvende Århundredes barbariske Musik med Synkoper splintrende ud i Rummet og monoton, kannibalsk Bas.

Elise stod ude på Altanen på Baumanns Villa.

Hun stod med Hænderne støttet mod det dugvåde Jærnrækværk. Undertiden viste hun Tænder, når Musikken var uventet dump. Det var som Mandfolk, syntes hun.

Hun bar en halvlang, lyserød Kjole, der hang i anstændige Folder og svejede ved hendes Legemes mindste Bevægelse. Hun var jo også Værtinde i Aften.

Nedenunder dunkede Musikken under Thorkild Christensens hidsige Hænder og fandt en passioneret Tone for Kannibalisme.

Elise stirrede ud i den månegrønne Nat mod Træernes sorte Kupler, der strakte sig til højre for hende, kun afbrudt af Villaers Facader, som sprang frem i hvide Firkanter og stirrede mod Månen. Mellem Træstammer glimtede nogle Marmorstatuer som hvide Heste.

Men til venstre ude over Vandet svævede Månen i kold Sentimentalitet på en bleg og blå Himmel, og Vandet flimrede med et itubrudt Spejlbillede af den.

En hæs, snorkende Lyd. En sort Bil med to blændende Acetylenlamper, hvis grelle Skær fik hver Ujævnhed i Vejen til at hoppe tydeligt frem og gnistre med Kanter af Lys, skød ud af Mørket. I den flammende Kegle levede et Menneske et kortvarigt, rødtflimrende Liv og flygtede så i Rædsel ind på Fortovet.

Bilen standsede udenfor Villaen.

Jamen, det var jo deres eget Køretøj! Gud ved, hvem det var, Baumann havde ladet hente.

En rolig Skikkelse i en lys Sommerfrakke stod ud og gav Chaufføren Drikkepenge.

»Har, er du endelig der, Pram?» hørte hun Baumanns Stemme brøle inde fra Entrédøren. Den lød gladere, end hun nogensinde før havde hørt den.

»Hvordan er det dog, du ser ud, Bau?»

Baumann stod bred og værdig inde i den lyse Korridor og knejsede med et stort, hvidt Skjortebryst, som var det et helt Skildpaddeskjold; men om Hovedet bar han endnu sin Forbinding som en hvid Pjaltekrone.

Han forsøgte at le højt: »Har, har, har!«; men nu var Glæden forsvundet. Latteren lød underligt påtaget.

»Kom indenfor og hæng Tøjet!« sagde han hjælpeløst.

Pram gik tankefuldt op ad Grusgangen og trykkede Baumann roligt i Hånden, som om han med det vilde sige, at han forstod alting.

»Jeg kan høre, du har Gilde i Aften, Bau!«

Nogle skingrende Akkorder bruste hen over dem.

»Ja!« svarede Baumann.

»Hvem, om jeg må være så fri at spørge?»

»Pøbel! Lutter Pøbel! Det var derfor, jeg ringede efter dig og sendte Bilen derind!«

»Hvorfor har du den Forbinding på?»

»Slagsmål!«

Pram løftede Øjenbrynene og smilede.

»Den bekendte Læge, Dr. Jørgen Baumann i Slagsmål med en af sine Patienter, det vilde være en god Avisoverskrift.«

»Jeg har jo solgt Klinikken.«

Pram tog med største Ro Frakken af og gik hen foran et Spejl for at stramme sin Smokingjakke.

Et lille, tåget Smil svævede over hans Læber, og han fløjtede noget Chopin, ganske stilfærdigt.

I det samme kom Elise lynende i sin lyserøde Kjole ned ad Trappen.

»Her ser du min bedste Ven, Robert Pram!« sagde Baumann og efterlignede den kærlige Bevægelse at lægge Armen om hendes Skulder.

»Det er min Forlovede, Frk. Elise Smith!«

Hun gav et Kast med Lænderne, og hendes Blik blev samtidigt lurende. Hvad var dog det for en smuk og rolig Mand?

Men i Prams violblå Øjne lyste en Flamme som fra en klar Sjæl, der var mere blå end Øjnene.

Han bukkede høfligt og bemærkede, at det glædede ham at gøre hendes Bekendtskab.

Han var mild og uhyggeligt overlegen, og hun forstod ham ikke. Hun vidste ikke engang, om hun kunde lide ham. Hun spilede Øjnene vildt op, så at Iriskrandsen sås helt rund som en svimlende, hvileløs Klode svævende på Baggrund af lysende hvidt, lukkede dem derpå halvt og lod Læberne tegne et spidst og drilagtigt Smil, som hvilede mellem Nej og Ja.

En mærkelig Manøvre, tænkte Pram.

»De er altfor spinkel, Frk. Smith!« sagde han: »Hvordan skal De med de tynde Hænder kunne blive i Stand til at bære Baus store Hjerte.«

»Har, har, har! Små Hænder er ofte overordentligt stærke. Men lad os nu gå ind til de andre!«

»Til Pøbelen?« hviskede Pram og blev stående foran Døren.

»Hvorfor går du ikke ind, Robert?«

»Det er en farlig Ting at gå ind ad en Dør.«

»Hvad? Har, har! Hvorfor det?«

»Man ved aldrig, hvad der er på den anden Side. Det er ligesom at ligge for Døden.«

»Der er Dans, der er Musik på den anden Side. Kan du ikke høre det? Og der er Flasker, som er så kolde, at de bliver helt duggede i denne Varme.«

»Er det en reel Salighed, du har at byde på?«

Baumann greb sig op til Forbindingen. Han var ligbleg, som var det en tung Krone, han bar.

»Nej, det kan jeg ikke love dig!« mumlede han.

»Lad os vove det alligevel!«

Og de trådte ind i en af de store Sale. Den gjorde et øde Indtryk; thi der var ingen Tæpper på Gulvene. Der var ligeledes for meget hvidt og lysegult og for mange Kobberstik. Det var som Is, som et stort, koldt Rum, og Ekkoet af Gæsternes Skridt på de bonede Gulve klang så metalliske og fjærne, som om der var store Afstande.

De kunde se ind i den altfor store Spisestue, hvor Bordet med Flasker stod ensomt midt på Gulvet. De store, gule Vægflader med Spisestuestolenes lange Række virkede som et offentligt Lokale, hvor der endnu ikke var stillet Borde frem, og hvor kun enkelte Gæster opholdt sig, klumpede sammen i Hjemløshed og Kulde i en fjærn Egn af Stuen. Det var som en Café om Formiddagen.

»Alle din Kones små Borde og Tæpper er fjernede?«

»Ja, Gudskelov!«

Livets Arabesk.

»Har Gæsterne ikke spist? Det ser ikke sådan ud?«

»Jo, de har; men Tyendet har fjernet alle Sporene øjeblikkeligt. Det forlangte jeg altid i gamle Dage, og nu er de i Vanen. De løber rundt og er præcise og inderst inde dybt forvirrede. Stakkels Nielsine! Hun sagde forleden, at det var som om de gjorde deres Arbejde til ingen Verdens Nytte!«

Elise trippede nervøst. Hun holdt ikke af Baumanns trætte Stemme.

»Lad være med de Fødder!« vrissede han gnavent: »Husk dine Pligter som Værtinde. Gå ind til dem.«

Elises smalle, karmoisinrøde Mund strammedes sammen, så at hun blev helt hvid om Læberne, og hun forsvandt ind i en anden Sal, hvor Gæsterne gik rundt og talte sammen efter en Dans. De gik fjærnt som på en Film.

»De klarer sig nok uden Vært!« bemærkede Pram smilende.

»Ja, og de foragter Værtinden.«

Nu fossede Tonerne atter, og de så Forvirringen udløses i en regelmæssig Rytme, i Dansens duvende Bølgegang. Et Kvindehoved i Bølgedal, et Mandshoved i Bølgetop skyllede forbi Døren. Et Virvar af Farver og Toner begyndte at slynge sig igennem de store og øde Sale i Dansens og Festernes traditionelle Rytme: spraglet, sort; Kvinde, Mand.

Henne i Døren stod den tykke Stang med Håret i Uorden. Det strittede som en Fuglerede.

»Han har ikke været hjemme hos Konen i flere Dage!« lo Baumann:

»Vi er Lidelsesfæller og Kammerater. Har!«

Stang stod og kærtegnede sit Vækkeur. Han gloede dumt på den blanke Bagside og mumlede små Kæleord: »Kære, gode Big Ben, gamle Dreng, Fars egen private Måne, lille Metaløst!«

»Han er jo fuld!« sagde Pram.

Baumann lo.

Stang vågnede op ved denne Latter og fik Øje på de to enlige Skikkelser.

»Hej, der har vi Værten, vor elskede Vært!« råbte han og nærmede sig. Han var helt rødblisset, og Øjnene skinnede uden nogen ædru Koncentration.

»Den er pinende gal, Bau. Jeg har Spindelvæv for Øjnene!« stønnede han.

»Gå op og skyl Hovedet og Hænderne. Lad det kolde Vand komme ned over Pulsåren, så kan du køre længe endnu.«

»Det var en Idé! Er der også et Spejl et eller andet Sted. Jeg kunde godt lide at lære mig selv at kende. Nu har jeg kun set mig selv indvendigt fra i et Par Dage.«

»Gå ovenpå, Stang!« sagde Baumann sløvt. Han så ganske ligegyldigt frem for sig. Hans store Læber var slappe, og Øjnene så ikke ud til at opfatte, at der var nogen til Stede. Det kunde ses på Ansigtet, at han havde drukket meget i Løbet af de sidste Dage. Han var nok ikke kritisk i Aften. Han fik ikke Kvalme af at tale med Stang. Han fik ikke dårlig Lugt i Næsen af at omgås tvivlsomme Damer.

Stang, som havde stået og padlet med Armene for at holde sin tykke Krop i den ønskelige Ligevægt, fik pludselig Øje på Pram, spilede Øjnene op og rynkede Munden sammen som en Pengepose:

»Hvad er det for en. Dig synes jeg, jeg kender; men jeg kan ikke huske dit Navn. Hvad hedder du? Nå, skidt med det. Vi drikker Dus!«

»Gå nu op og se at blive klarhovedet!«

Stang mumlede noget og vaklede af Sted med Vækkeuret under Armen.

Pram havde under hele Samtalen spejdet ind i Dansesalen og vendte sig nu ironisk mod Baumann:

»Det er et mærkeligt Selskab, du har indbudt!«

»Så, synes du det!«

»Se nu hende der i den gule Kjole, som svirrer omkring Essinger. Hun er slem!«

Inde i Salen strålede Rigmor i en Kjole, gul som et Cigarbånd.

»Og hende der, som er ved at fordreje Hovedet på Løvdahl!«

I stramtsiddende, sort Fløjlsdragt smygede Dagny sig omkring Løvdahl, som af Begærlighed blottede sine store Fortænder.

»Det er min Forlovedes Veninder.«

»Ja, du får ikke mig til at gå ind og præsentere mig for det Selskab. Det skinger for meget. Se, hvor Fru Essinger går rundt med sin Stang-lorgnet. Hun er ikke nådig i Aften. Og dér. Nej, ved du hvad, Bau; det er i hvert Fald Synd for Frk. Iversen og Frk. Langebæk.

Baumann rettede på sin dampende varme Forbinding, som var ved at gøre ham hjerneblød, for det måtte han jo være. Havde han ikke ved Bordet set Frk. Iversen stryge Pandekrøllen lidt bort, som om den generede hende, og se ham beundrende op i Øjnene? Havde hun ikke, da de talte sammen tidligt på Aftenen, forsigtigt og fortroligt lagt Hånden på hans Arm? Havde Frk. Langebæk ikke hele Aftenen lokket ham til at sige små, dumme Vittigheder? Havde hun ikke bestandigt vist de dejlige, blanke

Overtænder, som lyste bag de røde Læber med en animalsk Skarphed, og havde hun ikke set ham dvælende dybt ind i Øjnene som aldrig før?

Nu vidste de, at Fruen var borte; og at Elise var en løsere Forbindelse, forstod de; det viste deres konsequente Ligegyldighed overfor hende tydeligt nok. Sære Skabninger! Var der da altid Økonomi og Beregning med i deres Erotik? Fik de det varme, bløde Blik, fik de disse modne, røde Læber af at vurdere? Var det Løgn, alt, hvad deres Ansigters gennemstrålede Skønhed lovede, især dette vigende Blik, der ligesom førte én langt ind i Riger af Glæde og forjættede endnu herligere Riger, bundløse Herligheder og hvilende Ro?

Har Påfuglen ikke en spraglet Hale, som slår blå, metalliske Hjul fulde af hvirvlende Ildøjne; men har den ikke også et råt Skrig?

»Jeg går ikke ind i det Selskab!« svarede Pram.

»Gå ind i Rædselskabinettet. Jeg skal nok sørge for, at du får Kaffe, Likører og Cigarer. Men jeg må tilstå, at jeg havde ikke ventet dig så snærpet!«

»Det river mig op! Jeg vil have Ro! Der er ikke Tale om Snærpthed!«

Baumann vrikkede sit store Hoved. Underlæben hang foragteligt.

Pludselig buldrede han ind mellem de dansende og lo og råbte op: »Har, har! Jeg synes ikke, der bliver drukket noget. Inde i Spisestuen har jeg rejst et Alter med Flasker i alle Farver. Der er noget for enhver Religion. Har, har! »Lad Thorkild hvile Fingrene, og gå ind og smag på Varerne. I trænger min Sandten til at lægge et Fundament, der kan stå for Vejret. Et godt, solidt Fundament af Whisky, Cognac, Caloric og Likører. I Dr. Baumanns Hus må ingen være ædru.«

De dansende holdt op midt i en Ragtime og stormede gennem Salene, så Ekkoet drønedes uhyggeligt.

Thorkild Christensen rejste sig og strakte Fingrene.

»Det virker befriende!« sukkede han.

Derpå vadede han på sine lange Fødder bag efter de andre. Han havde Fødder som Harlequiner på franske Malerier.

Elise stod alene i Salen; men Baumann så hende ikke.

Han gik hjemløst omkring. Han buldrede og talte og lo, har, har, har; men selv han formåede ikke at fylde Rummet.

Pram gik ganske roligt ind i Rædselskabinettet.

Det var et lille, ottekantet Rum, som lå midt i Villaaen og ingen Vinduer havde. På Væggene hvirvlede en Knokkeldans af dysmorphismiske Malerier, af Folk med spidse Rumper og grønne Bukser, af lilla, grinende Trekkanter

som et Latterkor af tibethanske Afguder. Nogle Bølgestriber, en stor Klat højrodt, en Mulatkvinde og en hvid Mand.

To røde Skibslanterner, der var anbragt i Krogene, gav hele Værelset en tung og dæmpet Belysning, hvori de moderne Maleriers grelle Farver blot virkede som Bevægelse og sære Fagter.

Hvad var dog det, som lå på Bordet? Sprællemænd, Bi-ba-bu-dukker, Træheste med Fløjter i Enden, Niggere med gyngende Spiralarme, en Tøjbjørn med et Ansigt som en blød Klump.

Baumann viste sig i det samme bred og værdig i Døren:

»Her har du Kaffe og alt, hvad Hjertet begærer. Hvordan befinder du dig herinde, Pram?»

»Bedre end i Selskabet dérinde.«

»Har, har. Du er nok ikke angst for mit Kabinet. Nu kender jeg dig igen; men jeg forstår ikke din Snærpethed i Aften.«

»Å, jeg kan ikke holde de dumme Dyr ud. Det er også et slemt Menageri.«

»Ja, ikke sandt, Pram! Vellykket! Det er levende Bi-ba-bu!« lo Baumann; men hans Øjne var fugtige, hans Ansigtsudtryk opblødt.

»Jeg beundrer din Konsequens, Bau. Den har udviklet sig, da hun løb væk. Du burde aldrig have giftet dig.«

Men Baumann vilde ikke svare. Han tog en Bi-ba-bu, som lå på Bordet, og viste Pram den: »Se, denne her. Er det ikke et sjovt Hoved, den har. Det er til at blive tosset af Grin over. Har, harr. Se de dumme, runde Øjne og Munden. Har, harr. Ligesom Pjerrot! Grin lige op til begge Øren. Åh ja, synes du ikke, den er henrivende.«

»Jo, den er ganske køn!«

»Du mener, jeg er gal. Det ved jeg godt. Og jeg er det måske også!«

»Det er Sundhed, Bau. Det er Kraft til at se sin egen Livsanskuelse lige i Ansigtet.«

»Hvis du ikke smilede så satanisk, Pram, vilde jeg tro, du havde Ret og mente, hvad du sagde. Har! Men det er nu også lige meget. Her skal du se nogle af mine Nyerhvervelser. Her et lille Klokkevæsen, som kan sige Bim, det mest bedårende, lille Bim. Det kildrer helt gennem Maven, når man hører det. Men der er en Masse Ting, som ikke er kommet endnu. Jeg har købt nogle Malerier med blå og gult og Lyn og Røg, og jeg ved ikke hvad i Spiraler og Trekanter og halve Damer med eet Øje, der kan blinke underfundigt ned til min Forlovede, når hun går og ærgrer sig over dem. Når jeg har fået dem hjem, må du endelig komme ud og vurdere dem. Jeg har s'gu ikke Forstand på sådan noget, men jeg køber bare

efter Princippet: Skæg, Skæggere, Skæggest. Kom endelig! Jeg har købt Humør for lange Tider. Jeg er ved at opmagasinere Humør herinde til lange, lange Tider. Har, har!»

To Herrer gik forbi.

»Det er slemt med Nord-Vest.«

»Ja du, og hvad mener du om den desperate Munk!«

Baumann rejste sig hurtigt og gik efter Herrerne.

»Hyss!« sagde han bebrejdende: »Lad dog være at tale om det.«

»Ja, det har De Ret i, Hr. Baumann. De må meget undskylde; men det er jo alligevel det, vi alle tænker på.«

»Kan gerne være! Men jeg ønsker det ikke omtalt i mit Hus.«

Det var den gamle, officielle Baumann, der for et Øjeblik vågnede. Pram blev siddende i Rædselskabinettet.

Nu begyndte Gæsterne at myldre rundt og danse igen, og han sad fjærnt fra dem alle og følte denne Bevægelse som en Lettelse. Der var ikke fri for at være noget knugende ved denne Villa, måske på Grund af dens konsequente Idé. Blot Baumann vilde gå ud på Gader og Stræder og indbyde alle, åbne sine Døre på vid Gab og lade dem strømme ind for at skabe Liv og Uro i dette Isslot, som hjemsogetes af den værste af alle Marer, den døde Uro. Mennesker skulde skylle igennem dette Slot; men det skulde ikke være Baumanns Bi-ba-bu-mennesker. Eller også skulde det hvile i uddød Ro med de altfor store Sale og de altfor lyse Farver og med Rædselskabinettet som det inderste i denne kinesiske Æske, en diliristisk Kærne, der alligevel ikke tilfredsstillede én som et Slutresultat af alle de øde Værelser.

Der var noget bundløst ved denne Villa, noget han ikke kunde gribe, ja med Besvær ane. Hvor var Villaens Sjæl? Jovist var der Sjæl. Den talte til ham fra alle Kroge. Han øjnede en Majestæt, en Majestæt omgivet af Kulde, der blændede som Ild, og han øjnede en Nar i sammenlappet, spraglet Dragt, hvor Farverne meningsløst forfulgte hinanden. Men hvor var Synthesen? Han kendte Baumann og troede at vide, at han var uhyggeligt bevidst; men dette Hus viste tydeligt det gådefulde hos denne tykke Rad, som tilsyneladende havde været en ærgerrig Chirurk med stærk officiel Maske og i sin Fritid kun havde svømmet en Smule omkring som Palmeløg med Sans for Mad, Vine og Vittigheder og et evigt buldrende: Har. At dette ikke havde været oprigtigt, havde han opdaget for længe siden; men hvad var det inderste.

Hans Frue var løbet bort fra ham. Naturligvis. Hun havde selvfølgelig

ikke gjort sig klart, hvorfor hun ikke havde kunnet holde ud i dette Hus; men hun havde protesteret med mange små Borde og mange Gobeliner, og da det ikke var lykkedes, var hun løbet.

Nu var der atter Liv i Dansesalen. Damekjoler raslede. Herrer gik rundt og konverserede. Stang bukkede ceremonielt for et Par Damer; han havde glemt sit Vækkeur og efterlignede nu som en friskvasket, ædru Herre alle Høflighedens Abekattemanéerer; han kyssede galant en ham ubekendt Dame på Hånden og sagde, at hans Navn var Hr. Pylle; han gik hen til Rigmor og Dagny og bemærkede, at nu skulde de oppe dem, de skulde ikke vise nogen falsk Blufærdighed og se ud, som om de slog Paraplyer op, Livet var nemlig ikke så indviklet og kønsløst.

Nu hvirvlede der skønne Ord om Koncerter og om Teater, om den guddommelige Reginald, der havde skabt den pathetiske Komik, Negerbarokkens Ekstase på Scenen og ved Hjælp af de expressionistiske Digteres tilsyneladende meningsløse Ordforbindelser og ved firkantede Arm og Benbevægelser fik Publikum til at le i melankolske Kuldegysninger, og om den nye Komponist Tana, der brugte Stenskræveharper i Orkestret.

Men Nord-Vest var Tabu.

Pram følte Luften lummer inde i Rædselskabinettet. Han rejste sig og gik ud gennem Salene.

Baumann for rundt. Hans Forbinding ragede op som en dilettantisk bundet Turban. Han råbte og lo midt mellem Gæsterne. Men Værtinden, Elise, stod næsten isoleret. Om den kraftigt røde Mund lå et determineret Drag, og Øjnene blinkede små og onde.

Ude på Verandaen satte Pram sig i en Kurvestol. Alt var her Sammenstillinger af violet og gult. Døren stod åben ud mod den store, flade Have med den mægtige Græsplæne, der gik lige ned til Vandet. Det mørke, tætte Buskads flankerede på begge Sider Åbningen, der ligesom sejlede i det hvide Månelys. Kun en Komposition, måske af Archipenko, hævede sine mørke, balancerende Masser i det mælkeagtige Lys.

Ude over Vandet stod en bleg, næsten gusten Himmelhvælving. Månen stod stille deroppe med sit hvide Ansigt halvt tildækket af en tynd, lille Sky som af et Haremsslør, og Reflexerne lå opløste i Striber og glimtede i det sagte skvulpende Hav, som lå øde og tomt langt ud i den natlige Horizont.

»Det er et underligt skeptisk Lys, Månelysen.« sagde Baumann, som kom ud på Verandaen: »Det er, som om det gør Nar af alle vore moderne Fantasier.«

Pram vendte sig i Stolen ved at høre Baumanns Stemme. Den lød så håbløst.

»Ja, Pram! Det er mig! Jeg kommer med et Par Whiskyer, så kan vi sidde her i Ro. De andre er optaget af Musik. Thorkild og Løvdahl er ved at sætte sig til Pianoet for at spille noget fint, noget firhændigt, og jeg kan s'gu ikke holde ud at se de Damer sidde med lukkede Øjne og sige Gud.«

Baumann stillede Whiskyerne på Bordet, åbnede Sodavandsflaskerne og hældte det skummende Vand i Glassene.

»Hvad hjælper det?« fortsatte han, idet han satte sig ned i en anden Kurvestol og gav sig til at stirre på Perlerne, som steg op gennem den gule Drik: »Hvad hjælper det, at vi tårner Tingene oven på hinanden. Vore kære Medmennesker forstår os ikke. Vi forstår ikke os selv. Vi tårner dem bare op i den lykkelige Indbildning, at vi stormer det umulige.«

»Åh hvad!« svarede Pram: »Så går Tiden på en lidt fornøjeligere Måde, end den ellers vilde.«

»Men det er jo ørkesløst. I Længden vil dette mægtige Gøgl ikke tilfredsstille os.«

»Nej, det vil det vel ikke.«

»Nej! Absolut Nej! For husk på, der er jo ikke nogen Bund at gå ud fra. Det må blive frit i Luften svævende, alt sammen. Det må blive Flitterstads for Vorherre.«

»Jeg troer egentlig talt, at den gamle deroppe godt kan lide Flitterstads. Vi har mægtigere Midler nu til Dags end tidligere. De gamle lavede Faste-lavnsris og Juletræs-pynt. Vi kan blænde med Elektricitet og Projektorer og stærke Farver, Former, som aldrig er set før.«

»Ja, Pram! Det var altsammen godt nok, hvis du mente en Tøddel af, hvad du sagde.«

»Hvorfor skal jeg sige, hvad jeg mener. Det hjælper hverken dig eller mig. Du er trist i Aften, Baumann!«

»Ja, det ved Gud. Jeg er snydesentimental. Jeg vader som en fremmed rundt i min egen Tilværelse.«

»Det gør vi allesammen!« svarede Pram: »Det er jo det spændende ved det.«

Baumann støttede sin store Hage i sine Hænder og sad foroverbøjet og stirrede.

»Jeg forstår dig vistnok ikke, Pram!«

»Jeg bilder mig heller ikke ind at forstå dig. Det er et frækt Ord: jeg forstår.«

Men Baumann fortsatte: »Eller rettere, jeg forstår dig nok. Har! Men jeg fatter ikke, hvorledes du holder den gående. Ikke fordi jeg har mindste Anelse om, hvordan jeg selv bærer mig ad med at leve videre.«

»Jeg søger Ro, Baumann.«

»Du vil være hævet over Livet.«

»Ja!«

»Det kan du ikke. Jeg har også prøvet det, ved Gud, ganske vist på en Måde, som du ikke vil anerkende. Jeg har prøvet på det, kan du vel tænke dig!«

»Ja, det kan jeg vel!«

»Ja, jeg har! Jeg Idiot! Nå, men der er vel ingen Grund til og ingen Fornøjelse ved at sidde her og melancholere.«

»Nej, det har du Ret i. Jeg keder mig grundigt.«

»Det gør jeg også, Robert. Lad os hellere drikke på Helhedsidiotien. Skål! Nu begynder de at spille derinde.«

Pram bed Spidsen af en ny Cigar og fik tændt.

»Du, Bau! Det er ikke let for os to at tale sammen. Vi graver nedad begge to. Det gik alligevel bedre, da du var gift. Du var ved at blive pæn dengang.«

Baumann fnyste gennem Næseborene: »Ja, det er til at dø af Grin over. Jeg blev tvunget til det for at kunne holde på hende. Har, har! Jeg måtte vælge Borgerligheden, oparbejde et Praksis og tale til min Kone, som om jeg var fast i mine Anskuelser. Jeg byggede et Fundament frit i Luften. Har, har!«

»Du mente vel, hun var det værd!«

»Værd? Det er et dumt Ord det!« svarede Baumann og lo kort: »Men lad gå. For mig var hun det værd. Jeg anerkendte hende som Værdi på Trods af alt.«

Pram smilede. Hver Gang han smilede, satte han ligesom sig selv på en sphinxagtig Afstand fra Livet.

»Og du forstår!« fortsatte Baumann, men blev generet af et nyt Smil og talte forvirret: »Ja, forstår. Det frække Ord! Men hvad skal jeg gøre. Jeg må da for Fanden benytte mig af de Gloser, vi nu engang har i Sproget. Du — forstår — altså — at alt det her Sludder om Menneskenes evige Forandring, ja jeg vil næsten sige Forvandling — og det er jo Pokker ikke Sludder — det var jeg tvunget til at benægte — udadtil. Trofasthed var noget absolut. Kærlighed var noget absolut. Jeg sagde det til hende. Jeg dækkede mig og talte som en gammel Familiefader eller som en dum

Pædagog. Tilværelsen *var*. Naturligvis gik jeg ikke så vidt, at jeg hævdede, der var Mening i den, sådan noget forbandet Sludder. Men jeg talte *ikke* om, at der *ikke* var Mening i den, forstår du. Samfundet byggede jeg på, pilråddent som det er. Jeg byggede på alt det, I kalder Fordomme. Naturligvis vidste jeg godt, at det var relativt, hele Skidten. Men jeg hev Relativiteten ud, lukkede Skodderne i og sagde, den almene Mening har Ret. Atter et tosset Ord! Ret? Atter to tossede Ord! Almene Mening og Ret? Det er bundløst, uhjælpe ligt bundløst. Jeg kæmpede med min Hustru og vidste dog inderst inde, at intet hjalp. Jeg stod og kæmpede med de syge Kadavere og vidste, at alt gik sin naturbestemte Gang, at der ikke var noget at stille op mod Mekanismen. Men jeg stillede noget op. Jeg handlede, som en Arbejder handler. Han siger, jeg vil, og troer, det lykkes ham, fordi han vil. Men skal vi ikke hellere drikke! Jeg er skørhovedet i Aften. Det er den tossede Affære med Konen, kan du forstå. Det er ad Helvede til. Nå, Skål og ad Helvede til med det hele. Har, har, harr.»

»Jamen din Forlovede!« bemærkede Pram og lukkede det ene Øje drilsk i.

»Hold Kæft og Skål!«

Inde fra Villaen dundrede en russisk Musik, i Ibenholt, i Purpur, i Guld. Der skramlede Lyde ind som fra russiske Kirkeklokker, som om Metalstænger slog mod Metalstænger og bedøvede Høresansen. Og en stor Klokke tonede rent bagved som gennem et Gitter af Disharmonier, en stor, blank Klokke, der roligt bevægede sig frem og tilbage og drøede den Ro, man længtes imod. Ind måtte man gennem Disharmoniernes Gitre; der var stadigt Gitre, Jærngitre, der skramlede og raslede; men derinde bag ved dem var den store, melodiske Klokke, hvis rene Klange vilde fylde én, vilde gøre én stor og rund. Man følte det. Den Lyd var som at *stå* på Jorden. Men der var Gitre, flere Gitre at åbne, og de var rustne og skreg i Hængslerne. Man måtte igennem.

Dog hørtes Gitrene hele Tiden. Jærn skramlede mod Jærn. Det var håbløst! Hvad hjalp det, at den store Klokke ringede.

»Nu nyder dit blandede Selskab den højere Musik!«

Baumann gned sig over Panden: »Skal vi gå ned i Haven?«

Pram nikkede, rejste sig og fulgte bagefter ham ned ad Trappen. De gik ad de sølvlysende Gange, som førte ned til Vandet.

»Det er ærgerligt, eller rettere, det er bundkomisk — harr — at jeg atter går her og bakser med sådanne Problemer, som kun Pubertetsalderen giver sig af med. Det er s'gu snart kedeligt at tale om, at Magt er

Ret, og det mest infame er, at hævder man det i fuld Alvor, bliver det ikke betragtet som en kynisk Uforskammethed, men som en kedelig Traver. Alt, hvad der er værd at tale om, er blevet til kedelige Traverser.»

»Det må altså ikke være værd at tale om.«

»Åh nej; men du må undskylde min Sentimentalitet. Jeg er nemlig dybt bedrøvet, for jeg løber Fare for at blive til Grin for mig selv. Al det Sludder, al den Spekuleren, som får dig til at gabe i Smug — jeg ser det godt, Pram — fordi éns Kone er løbet sin Vej, hvad man vel sagtens også selv var i hendes Sted. Det er latterligt. Det er ærgerligt. Og tænke sig — har, har — jeg stjål hende fra hendes første Forlovede. De var ringeforlovede. Og hun var dydig, meget dydig. Har, harr. Det er til at blive lam af Grin over; for nu hænger jeg der.«

»Der er kun at konstatere det, Dato, Klokkeslet og lade det blive historisk øjeblikkeligt.«

»Har, har! Historisk øjeblikkeligt! Det er en nydelig Sammenstilling. Men dine sluddervorne Sammenstillinger er jo desværre altid fornuftige. Selvfølgelig har jeg prøvet på at konstatere. Og det er ikke det, der kreper mig, at hun er løbet bort, skønt — det gør det naturligvis. Men jeg er ved at blive angst, rigtig angst for det næste. Hvad skal jeg nu? Lever jeg pænt borgerlig, vil jeg grine ad mig selv. Det bliver en Farce — ja — det bliver værre end en Farce, for jeg bliver selv Hovedpersonen og har den nederdrægtige Fejl at have svage Øjeblikke, hvor jeg tager mig selv alvorligt.«

Pram smilede.

»Kan du da ikke indse, at når jeg nu går værdigt og borgerligt omkring og så kommer til at tænke på, hvorfor jeg blev det, kommer jeg mod min Vilje til at le. Overnissen har s'gu Humør engang imellem. Som Regel er det ellers nogle slemme Rocamboleticks, han spiller én; men dette her er pragtfuldt. Det er knække mig Spænd! Kan du ikke se den sinds svage Logik i det hele. Hør nu! Har, har, harr! Åh Gud! Har, har! Jeg er Skeptiker og Kyniker; jeg napper en andens Kæreste og gifter mig med hende.«

»Det sidste var da ikke så kynisk!«

»Men vent! Nu kommer det! Pas på! Jeg gifter mig altså med hende, og jeg bliver borgerlig for at kunne bevare hende, for at hun skal tro, at det er syndigt at bryde det, som Overnissen har sammenføjet. Borgerligheden slår ind og er ved at blive chronisk — vel at mærke hos mig; men hun — oh Kvinde! — hun løber s'gu alligevel sin Vej. Har! Og så

skulde jeg vedblive at leve dydigt og borgerligt mod min Overbevisning og uden det tidligere Grundlag, nemlig at bevare Karen. Næh du, den går ikke!»

»Det gør det vel ikke. Du går mest sandsynlig i Rotterne, lille Bau!»

»Du smiler, Pram! Du kan vel heller ikke andet end smile.«

»Eller jeg gider ikke andet!»

»Igen en satanisk Bemærkning. Er du min Ven, eller er du en Djævel, som i uskyldig, blåøjet Skikkelse er blevet sat til at forfølge mig? Indser du da ikke, at det står pinende galt til. Det er jo den gamle Skepticisme, som har revet sig løs og nu er på fri Fod. For nogle År tilbage var det ligegyldigt. Dengang handlede jeg ikke. Jeg hærgede kun teoretisk. Men nu er det min Vane hver Dag at handle, og det bliver jo rent galt, hvis der ikke er noget, som hindrer mig. Indser du ikke det? Nej, det gør du vel ikke. Du smiler bare, smiler, smiler!»

Baumann udstødte de sidste Ord med en overdreven Voldsomhed, vendte sig hidsigt om og gik den modsatte Vej, de hidtil havde gået.

Men Pram blev stående lige udenfor Verandaen og hvislede en Melodi mellem Tænderne. Inde fra Villaen dunkede nogle tunge Toner i en hoppende Klumpklodsdans. Det skramlede og skingrede, som om det skulde være Lystighed. Blæstes der i Bliktragter af et Selskab fordrukne Mandfolk? Var det Livsglæde? Det var Pokker var det. Det var Larm for at fylde et tomt Hul! Og atter braste de skærende Toner af Sted i en rasende Dans. Ha ha! Hører I Braget af Stoleben, der knækkes, og den ritschende Lyd af Gobeliner, der rives itu, stige til en fyldig Livsytring af Glæde og overjordisk Latterlighed?

Pram studsede lidt over denne Scherzo. Den var østerlandsk og disharmonisk som sexuelle Udskejelser i en Kirke. Kæfererede Akkorder ravede af Sted hen over Tangenter, der flintrede sammen i Skænderi, opløstes i drukken Sentimentalitet og sødladen Perversitet for at skingre dumt og meningsløst ud i en lallende Musik. Og denne Toneorgie tumlede ind i en Kathedral af Symphoni, som rejste sig mod den blå Himmel, den blå, oversanselige Ro i monumental Delirium.

Pram rystede på Hovedet, som vilde han af med den barbariske Stemning, der skyllede ind over ham.

Han så ud over Haven, som strakte sig fladt i det grønne Måneskin.

Baumanns store, mørke Skikkelse nærmede sig atter den oplyste Villa, og det gullige Skær fra Lamperne faldt over hans runde, svedige Ansigt med det paradoksale Udtryk, som bløde Kinder og en Næse med et brutalt

Knæk giver. Der var en mørk Plet under hvert af Øjnene. Det var nok de store, røde Pletter, han altid fik, når han var nervøs.

»Gud ved, hvad det er, de spiller derinde? Det lyder så halvasiatisk!« bemærkede han.

»Ved det ikke!«

»Åh, du er vel også ligeglad. Du har blot stået og fået smilet færdig.«

»Næh, det har jeg ikke, for jeg har hele Tiden tænkt på din såkaldte Forlovede, og nu skal jeg lige straks til at le højt.«

»Hende? At du gider tænke på den lille Tøjte, Pram! Hun var med, da jeg fik denne her Tryksesten. Hun blev romantisk ved at se den Bule, har, harr, og så fik hun Sygeplejerskegriller og vilde partout med hjem og passe mig. Nu er hun her! Hun er blevet imponeret af min store Villa, mine mange Penge, og selvfølgelig hænger hun fast som en Burre. Man er ikke ustraffet Pengemand.«

»Hvordan får du Tiden til at gå? Hvad taler du med hende om?«

»Om alt muligt!«

»Også om dine private Forhold?«

»Ja, også dem. Jeg taler med hende, som jeg taler med mine Bi-ba-bu-dukker.«

»Kan hun lide dem og hele dit Rædselskabinet?«

»Nej, Gud fri mig. Hun hader dem.«

»He, Bau! Der må jo altså være et kvindefjendtligt Princip i dine Dukker.«

Baumann gik og svingede med en Croquetkølle, han tilfældigvis havde fundet.

»Jeg ved ikke, hvad Princip der er i mine Dukker. Jeg troede engang, der var noget humoristisk dybsindigt; men nu giver jeg Fanden i al Dybsindighed!« sagde han og svingede med Køllen som for at slå Dybsindigheden for Panden.

De standsede nede ved Vandet, som skvulpede sagte op mellem Stenene. Der hvilede en dyb Ro, som Måneskinnet gjorde uvirkeligt. Det var som en gennemsigtig, tynd Atmosfære, der var dalet ned fra en anden Verden, hvor Roen randt i Overflod.

Ved at stirre på Månen løftede den sig for Øjet frem i rundt Relief og løsrev sig til Slut som en fritsvævende Kugle med Rum bag sig.

En Sky med en gul Brøm drev ned over Månens øverste Linie, og nu virkede den som en flad Skive igen. Himmelhvælvingen flyttedes nærmere og blev fast.

Baumann pegede med Croquetkøllen ud over Vandet og Rummet.

»Det er bundløst, det Månelys. Jeg forstår, hvorfor Rococcoen sværmede for det. De levede jo uden Bund, de Rococomennesker. Det var vel derfor, der var så mange Snørkler i deres Stil. Hvorfor ikke slå Tiden ihjel med at gøre Ligegyldighederne indviklede? En Menuet? Er den ikke at betragte som en Art Drilleri mod den overvættes Følsomhed, som de følte var lige så uforståelig som Rummets Uendelighed? Har, harr!«

»Du morer dig nok med at tale om det, du ikke har Forstand på!«

»Det er det eneste, som morer mig, Pram; men jeg udgiver det heller ikke for mere. Jeg tænker blot på min egen Situation og gider dog ikke mere tale om den.«

»Og derfor taler du om Måneskin og Roccoco!«

»Ja, for Fanden. Det hele ængster mig ved sin Bundløshed. Man skulde kunne gøre det hele til exakt Videnskab. Der vælter de bare et Ottetal, så det ligger ned, og det betyder Uendelighed og fylder ikke mere end Tallet 12. Vand H_2O . Baumann $\alpha\beta^2$: x. Så var der ikke mere Vrøvl om det.«

»Nej, og så kedede vi os ihjel.«

»Åh, du er ikke til at tale med. Jeg gider ikke mere slås med dit bundløse Smil, der inderst inde er koldt ligesom Månens deroppe. Nu går jeg s'gu ind til Mærene derinde.«

»Mære? Er det dine kvindelige Gæster?« spurgte Pram.

»Ja! Både de professionelle og Amatørerne. Jeg turde vædde på, at jeg kunde komme til at ligge hos hvem det skulde være af de tilstedeværende, og det inden Solen står op. Rak!«

»Overdriver du mon ikke, Jørgen?«

Baumann slyngede Croquetkøllen langt ud over den månelyse Græsplæne, som om han i Raseri vilde ramme en eller anden usynlig, kvindelig Guddom.

»Hvorfor driller du mig, Pram? Hvorfor spiller du nu pludselig let-sindig Idealist?«

»Fordi du trænger til det.«

Men Baumann hørte ikke efter. Han var gået. Hans mægtige Skikkelse viste sig allerede udenfor Verandaens oplyste Glasdør som en stor, lidt klodset Silhouet med en kluntet Turban.

Pram fulgte sendrægtigt bagefter.

Inde i Salene blev der sunget og skreget.

Stang dansede. Ansigtet under det sorte, klæbrige Hår var sprængrodt og hvirvlede gennem Tobaksskyerne som en Klode i Brand.

Løvdahls Tænder glimtede. Han var med sit Smil ved at gennemgave den lille Dagny.

Thorkild Christensen spillede.

Pram banede sig Vej. Han havde ikke Lyst til at tale med nogen.

Han gik ind i Rædselskabinettet; thi her kom Gæsterne ikke. De blev forlegne herinde. Det var ligesom at overraske Værten i en ubehagelig Situation.

Han satte sig i en Stol, men følte dog ingen Ro. Alle de moderne Billeder æggede ham op, uden at han så på dem; men han havde en ubevidst Fornemmelse af, at Rummet var højere, end det virkeligt var, og at der udfoldedes et sært Liv i det dæmpede, røde Lys. Der rettedes en vild Sang imod ham midt i Dansemelodiernes Brus.

Slængt på Bordet lå Bi-ba-bu-dukkerne med stilkede Øjne, fladtrykte Næser og grinende, røde Munde, de lå og lallede idiotisk i deres grelle, ternede Kjoler og tænkte på runde Ting, der kan trille. Nu manglede blot, at de pludselig slog de stumpede Arme over Kors og marscherede rundt med Trægevær og tævede hinanden oven i Knolden ved at bukke hele Kroppen, så vilde Djævleriet kulminere i hele sin spraglede, barnagtige Meningsløshed, så vilde Barnets Latter og den voksnes Rædsels-råb slå sammen.

Var det ikke som et Grin? Et af disse umotiverede Grin, som hverken letter én selv eller andre? Var det ikke som med Menuetten i Rococcotiden? Var det ikke et Drilleri mod de dybsindige? Gå bare gennem alle de store Sale i de altfor lyse Farver, gå bare gennem Kulden, søg bare, selv om I bliver svimle i det tomme, bundløse Rum! Søg bare, og I skal finde! Se, her er det, I søgte! Bi-ba-bu!

Pram skænkede sig noget Whisky op.

Nu vilde han drikke det, og så vilde han gå.

»Gud, gider nogen sidde her inde i det frygtelige Hummer!«

Det var Elise, som pludselig stod her inde og svingede med sin halvlange, lyserøde Kjole.

»Skål, skønne Værtinde!«

»Det mener De slet ikke. Troer De ikke, jeg kan høre det på Tonen. Jeg er da ikke født i Går!« svarede hun og trak fornærmet den ene Mundvig lidt ned.

Pram så op på hende.

»Hvad synes De om dette Kabinet, Frøken?«

»Væmmeligt! Afskyeligt! Jeg kan ikke fordrage at se voksne Mandfolk lege med Dukker. Det er s'gu slemt nok, at Tøsedrenge gør det.«

»Baumann leger vist ikke med dem.«

»Gør han ikke. Jo, det kan De bide Dem i Øjet på, han gør. I Morges sad han og syede på en af dem. Kjolen var gået i Stykker, sagde han. Uh, at se et stort Mandfolk med Synål og Fingerbøl, det er lige til at brække sig over. Jeg har aldrig kunnet lide Skræddere. Hos Susanne kom der tit sådan — —«

Elise standsede og bed Læberne sammen. En blufærdig Rødme flammede hen over de hvide, magre Kinder.

»En Skrædder mener De, Frøken!«

Hun så ned på ham; men han havde Øjnene hæftede på en Bi-ba-bu.

»Gud, hvor er De sød. Jeg kan egentlig talt knusende godt lide Dem. De er så stille, og så ligner De én, jeg engang så på en Film, og han var så smuk. De skulde lige have set ham stå ved et Klaver og se ned på sin Elskede, som var gift med en anden, men som alligevel elskede ham og spillede for ham sådan et kønt Stykke: Jeg e-elsker dig, og han havde Tårer i Øjnene, men var alligevel ganske rolig, ligesom De er. De ligner ham, siger jeg Dem. De ligner ham lige på en Prik.«

»Ja desværre, Frøken! Jeg har det Uheld at ligne mange store blandt mine samtidige.«

»Det må da være morsomt. Tænk, hvis der blev taget Fejl af ham, Filmskuespilleren, og Dem.«

»Gud fri mig!« svarede Pram stille forskrækket.

Elise lo, så det skingrede i Kabinettet. Hun trippede på sine smalle Fødder, og den stramme Hårdhed, hun havde følt hele Aftenen ved at møde alle de foragtelige Blikke, både fra de fremmede Damer og fra Rig-mor og Dagny, som da ved Gud ikke havde nogen Ret til at nedstirre hende, blev løst. Han var så køn og så mild, denne sorthårede Herre. Bare han vilde være lidt mindre overlegen.

»Synes De ikke, det er morsomt at ligne ham?« spurgte hun med halvt tillukkede Øjne og en Mund, der var spids af billig Koketteri. Hun følte en kildrende Glæde ved at ligne hende den Elskede, som spillede: »Jeg e-elsker dig« på Filmen.

Pram rystede smilende på Hovedet.

Elise tog en Stol og satte sig lige overfor ham. Hendes Tåspids dansede lystent hen i Nærheden af ham.

»Hvorfor ikke det?«

»Kære Frøken! Jeg får en vammel Smag som af Tomatsauce, når jeg tænker på, hvor køn jeg faktisk er.«

»Hvor er De ækel? Man bør slet ikke vide, at man er køn!«

»Frøken! Kære, lille Frøken! Jeg ved så uendeligt meget, som jeg ikke burde vide.«

»Man skal slet ikke vide, at man er køn, for så bliver man straks grim af at gå rundt og se køn ud!«

»Bravo, lille Dame!«

»Ja, ikke sandt? Det er da ved Gud rigtigt.«

»Det interesserer mig ikke, om det er rigtigt. Jeg er endnu ikke blevet klog på, hvad der er rigtigt. Men det var morsomt sagt.«

Elise blinkede med Øjnene. Det flimrede igennem hende: Gør han Nar, eller er han sådan?

»Der er vist mange Kvinder, der har været varme på Dem!« fortsatte hun.«

»Åh ja!«

»Det siger De ved Gud så bedrøvet. Det er da ikke så kedeligt!«

»Åh nej!« svarede Pram og så smilende over på hende: »Kedeligt er det ikke; men det kan virke irriterende.«

Men Elises Blik var pludselig blevet hårdt. Nogle blå, kolde Blink glimtede under hendes sværtede Øjenhår, medens hun stirrede ud gennem Kabinettets Dør.

Det var Baumann, der kom gående med den lyseblå Frk. Langebæk. Hendes hvide Overtænder glimtede. Hun lænede sig tung og blussende op ad ham, men han førte hende nonchalant hen til en Stol i Kabinettet.

»Åh!« sagde hun og lod sig falde ned i Stolen. Så åbnede hun Øjnene langsomt og så op på ham, som om hun fordrede, at han skulde sige hende en Behagelighed; men hun mødte et uforståeligt Smil, der sad stivnet om hans store Læber.

Han havde set Elise og rettede nu på Forbindingen, som om han betænkte sig.

»Nåh, er du der!« sagde han ligegyldigt.

»Og du også!« tilføjede han, henvendt mod Pram, skønt han havde set ham langt borte.

Pram så op på ham, og et spotsk Smil splintrede imod ham.

Så blev Baumanns Ansigt i et Nu affabelt.

»Ja, jeg har vist Frk. Langebæk hele Villaen. Det er et rigtigt pænt Hus, ikke sandt, Frøken?«

Frk. Langebæk blev blussende rød langt ned over Halsen; men hun nikkede:

»Jo, det er en aldeles bedårende Villa.«

Elise sad foroverbøjet med Hånden knyttet under Hagen og stirrede vildt på hende.

»Særlig Sovekammerets Beliggenhed er god! Synes De ikke?« spurgte Baumann igen. Der var en underfundig Skarphed i Stemmen.

Frk. Langebæk åndede tungt. Brystet hævede sig og sank under det lyseblå, gennemsigtige Liv.

»Jo, det synes jeg!« hviskede hun og så forvirret på ham.

Baumann vendte sig i det samme rundt og gik uden at sige et Ord.

Elise blev siddende i samme stive Stilling.

Den Situation var nydeligt stillet op, tænkte Pram og vurderede den dramatisk. Den havde blot aldrig gået på Scenen.

Han stirrede på Frk. Langebæk, men dæmpede dog sit Blik, for at det ikke skulde vække hende.

Hun krammede Hånden sammen. Nu var Roen borte. Hun følte frem og tilbage langs Lænestolens Arm, som om hun med Fingerspidserne vilde indprente sig Formen og føle Stoffets Blødhed for ubevidst at lade en Erindring om en Realitet nedsænke sig i den Uvirkelighed, hun havde oplevet. Så tog hun et lille Kniplingelommetørklæde op, vred det mellem Fingrene, bed i det og stirrede frem for sig. Flammende Blodbølger jog hen over Kinderne.

Pludselig fløj Elise op og for med en skingrende Latter ud af Kabinettet.

Frk. Langebæk for sammen og så sig forvirret omkring.

»Jamen Gud!« stønnede hun og fik i det samme Øje på Pram.

»Hun har drukket for meget. Det er ikke alle Kvinder, som kan tåle Vin!« bemærkede han.

»Nej, det lader skam til det.«

»Det er vel bedst, et ædru Menneske går ud og holder lidt Øje med hende,« sagde han og gik stiltfærdigt.

Ude på Verandaen var der Ro.

Dér satte han sig.

Det var ved at blive Dag. Morgenen strømmede ind gennem Ruderne og kæmpede en blå Kamp med Cigaretrøgen og det gule Skær fra Lamperne. Der kæmpedes langs svagt lilla Grænser, som drev udflydende og ubestemmelige gennem Rummet med de lyse, kolde Kurvestole, der stod så underligt nøgne og ribbede i den ubarmhjertige Morgen. Alle Ting lugtede af Menneskesved, syrlige Sjatter af Vin og Whisky, gammel,

lummer Parfume og osende Cigaretstumper. Det var som en hærget Verden, indelukket i Glas og adskilt fra en ny Verden, der omskyllede den på alle Sider i grønt og blåt og Sølv, i Morgenens dæmpede, ligesom fnuggede Farver.

Inde fra Salene klang Musikken meningsløst og vildt ud i den klare Stilhed.

Pram følte sig mat under Øjnene, og han stirrede fremmed på sine Hænder, som han opdagede var uvaskede. Nej, det var bedst at komme hjem.

»Siddet du der, Pram.«

Det var Baumann, som kom slentrende. Hans Ansigt var grønligt med blå Poser under Øjnene. Læberne var ophovnede som efter en Nats Jærnbanerejse. Den festlige Maske, det elektriske Lys havde givet ham, havde den skånselsløse Morgen strøget af.

»Kunde du se, jeg havde Ret, Pram? Det er første Gang, jeg oplever det overfor dig; men jeg har luret dig Stregen af. Jo mere kynisk man tænker, desto større Chance har man for at tænke rigtigt.«

»Det kan gerne være; men jeg synes nu nok, du kunde have iscenesat din Triumf på en lidt mindre brutal Måde!«

»Har, harr. Min Idé var mere brutal end Virkeliggørelsen. Jeg havde tænkt mig at gentage Scenen med Frk. Iversen lige til de mindste Detailler. Ja, jeg har vist Frk. Iversen hele Villæen. Det er et rigtigt pænt Hus, ikke sandt, Frøken? Særlig Sovekammerets Beliggenhed er god! Synes De ikke? Og så vende mig om og gå uden at sige et Ord. Har, harr. Troer du ikke, det vilde have overbevist dig.«

»Unægteligt!«

Et mat Smil prøvede at stramme Baumanns slappe Læber.

Pram sad og tegnede i en Vinsjat.

»Jeg har ikke megen Fidus til Lidenskaberne og Affekterne. Det vil sige, jeg prøver på at undgå dem; men leger man med dem, troer jeg, de sparker bagud.«

»Ja, mest sandsynligt!« svarede Baumann og satte sig træt ned. Forbindingen var mindre proper nu i Morgenlyset.

»Jeg troer, jeg går; men jeg gider ikke sige Farvel til Pøbelen derinde — og Mærene. Farvel, du, og Tak for i Nat.«

»Farvel, Pram. Du er vist mindre Djævel, end jeg i min Naivitet har troet.«

»Kan gerne være. Farvel!«

Pram rejste sig og gik roligt sin Vej.

Men inde i Salen dunkede Thorkild Christensen en barbarisk Melodi, som huggede i Rytmerne.

XII

IBALD gik op i det røde Hus, Nummer 30, og ringede på.
Værtinden åbnede: »Ih! God Dag, Hr. Petersen! Er det Dem?»
»Er Deres nye Logérende hjemme?»

Værtinden nikkede.

»Så er Elise, Frk. Smith, altså ikke vendt tilbage?»

Hun rystede på Hovedet.

Hendes små Øjne svømmede af Nysgerrighed og Hemmelighedsfuldhed.
Hele hendes tykke Krop kriblede.

»Hør, Hr. Petersen! Er han gal, den Herre fra Provinsen?»

Ibald svingede med sin stive Hat som et Pendul og så lige så mystisk ud som et Bornholmerur.

»Ja, er han ikke det, Hr. Petersen? De behøver ikke at være bange for, at jeg skal fortælle det til nogen. Jeg taler ikke med de modbydelige Sladderkællinger her i Huset. Gud bevare min Mund. Men er han ikke gal?»

Ibald lukkede Øjnene alvidende og nikkede.

Værtinden fik Udløsning for hele sin kildrende Nysgerrighed ved et Fnis. Hun bevægede Skulderbladene og skuttede sig. Åh, al den Hemmelighedsfuldhed. Hvor var den dejlig! Hun havde kun talt til Madam Petersen henne i Østerstræde om den mystiske Logérende. Alle Kællingerne her i Huset og i Nabohusene vidste intet. Hun gik hver Dag op ad Køkkentrappen forbi dem med tillukkede Miner. Hun turde ikke tale med dem af Frygt for at buse ud med det hele. Hvor var det dejligt at være hemmelighedsfuld! Det var, som gled en våd Finger ned ad hendes nøgne Ryg.

»Ja, sagde jeg det ikke nok.»

»Sagde det?» spurgte Ibald strengt og løftede truende den stive Hat.

»Til mig selv, naturligvis! Jeg har såmænd ikke talt med en Kat om Hr. Sørensen fra Tingløse. Det kunde aldrig falde mig ind. Men jeg tænkte det nok. Han er gal. Han har gået op og ned inde i Værelset, lige siden

han kom, og han har stønnet og sukket og beklaget sig og råbt noget om Kalk. Jeg tænkte det nok. Gud, hvor jeg tænkte det.»

»Lad mig nu komme ind!« udbrød Ibald brutalt og skød hende til Side. Han åbnede Døren og trådte ind i Elises Værelse.

»God Dag, Broder Theodor!« råbte Broder Johannes og trådte hen imod ham.

»Theodor? Åh! Det er knageme sandt! Men det er da også et infamt Navn, man dér har fået at løbe af med. Nåh! Skidt med det! God Dag! Hvordan går den?«

Ibald så op på Broder Johannes' høje Skikkelse.

Han var ligbleg var han. Øjnene flakkede som et Sværd, der ryster.

»Jeg er urolig endnu, Broder Theodor. Herren har endnu ikke sendt sin Nådes hvide Lys, som giver Styrke.«

»Hvad er der at være bange for. Jeg forstår dig s'gu ikke, Johannes, jeg, som troede, du var en vældig Guttermand af Guds Nåde.«

»Jeg var det af Guds Nåde, men Guds Nåde har drejet sine Stråler, som du ser en Solstråle dreje sig i et Værelse ved Solnedgang, og nu ligger jeg i det yderste Mørke, og der er Gråd og Tænders Gnidsel.«

Ibald vrængede Munden foragtligt.

»Er det Lynerne, du er bange for? Er du bange for at komme i Spjælden? Er du bange for at blive plaffet ned? Jeg troede den Onde brøleme, du var hævet over sådan noget Nusseri.«

Broder Johannes bevægede sine store Hænder nervøst. Snart trak de i den altfor snævre Jakke, snart i Vesten, snart gravede de nede i Jakkelommerne, snart nede i Vestelommerne. Endelig blev de beroligede af et Lommetørklæde, som Fingrene kunde spænde fast omkring.

»Du forstår mig ikke, Broder Theodor. Jeg er angst. Ved du, hvad Angst er? Nej, du forstår det ikke. Jeg hørte en lille Latter, en lille, flængende Spottelatter, og jeg så en Hårdhed og Ligegyldighed i alle Ansigter. Øjnene brændte ikke. Og jeg blev angst.«

Broder Johannes sagde det på en sagte, nervøs Måde; men pludselig skreg han: »Rummet er tomt, siger jeg dig. Det er tomt.«

»Hvad er det? Tomt? Det kan jeg ikke se noget til. Der er Småbilleder på Væggene. Derhenne står Elises tomme Klædeskab. Og jeg sidder her på hendes Seng.«

»Theodor! Theodor! Du er vågnet under mine Hænder. Du blev født, da min Skygge faldt over din Vej. Al din Ro, al dit Mod er blevet en Klarhed, som lyser mig i Møde som fra en Sten, der har sit Lys i sig selv. Jeg

takker dig, fordi du er kommet. Du er min eneste Glæde, du er mit Håb, du er Folket. Når jeg ser den Festlighed, som er flammet op i dig og har fortæret al din lumre Blaserthed, når jeg ser dine Næsebor spilet ud, som om du snuste og lugtede til alle Ting og ventede noget nyt over alt, så begynder jeg igen at tro, at jeg tolker Guds Røst ret. Uden I bliver som denne, skulde I ingenlunde indgå i Guds Rige. Således vil jeg præke til alle. Du er nået til Saligheden uden at forstå det, uden at måtte kæmpe for den som vi andre må gennem Angst og gennem Strid. Du forstår ikke Angsten, og du har dog levet ude på Dybderne. Du behøvede ikke Angsten, du behøvede blot, at jeg talte til dig, så havde du den Klarhed, som vi alle, alle vi andre elendige, usle Syndere må kæmpe for.»

»Jeg forstår ikke en Kæft, Broder Johannes.«

»Du er ikke skabt til at forstå, men til at handle. Det er det lykkelige, det geniale ved dig. Men jeg skal leve i Angst, jeg skal vente, vente, åh, du forstår det ikke; men jeg skal gå her og vente på, at jeg skal blive frigjort. Oh, det er Gethsemanes Angst! Hvorlænge skal jeg vandre rundt mellem min Drøms mørke, forvredne Ege, som strækker de smertefortrukne Arme opad, hvorlænge skal jeg pines i denne Krampetrækningernes Have, hvor Mørket snoer sig om Mørket, og Nat bides med Nat.«

Der flammede et Lys i den virkelige Verden. En Tændstik blev strøget, og Ibalds blege, men smukke Ansigt med de kulsorte Bryn blussede op i det rødlige Skær. Han tændte en Cigaret.

»Ibald! Ibald! Theodor! Theodor! Du lykkelige, du udvalgte, som er født hinsides Angst.«

Ibald sad med et hånsk Grin og stirrede på Broder Johannes, der gik uroligt op og ned og undertiden rettede de hvide Øjne lige mod ham i en Brand af Beundring og Kærlighed.

»Du må have en Skrue løs!« svarede Ibald langsomt: »Hvis du troer, jeg er af den Kaliber, må du tro om igen.«

»Du ved det ikke. Du ved intet, Theodor, og det er det benådede ved dig.«

»Næh, ved du hvad! Den hopper jeg ikke på!«

Men Broder Johannes gik stadig frem og tilbage. Det forekom ham, som gik han i en Lyståge, hvor han svagt skimtede en Stengud, som var smuk og lykkelig i al sin Hårdhed, som var den udadvendte Klarhed. Han slog ud med Armene, idet han overdængede dette Stenbillede med Kærlighedserklæringer og Drømme, han strakte ofte Hånden ud; men i denne Lyståge, hvor alle Afstande flød, slog han tit Fingrene mod Stole, Skab eller Væg.

»Når jeg ser dig, Broder Theodor, så svinder Angsten; men i Nat ved jeg, jeg igen skal kæmpe med den og kæmpe med Håbløsheden og det tomme Rum.«

Ibald rejste sig.

»Går du nu, Broder Theodor? Går du nu? Ak, bliv her og våg og bed med mig og for mig.«

»Nu gider jeg ikke mere. Jeg er sulten. Jeg må gå.«

»Jeg har ikke spist i to Dage,« svarede Broder Johannes: »Ens Sjæl bliver gennemsigtig som Glas ved at sulte. Bliv og våg og bed med mig og tyng dig ikke unødvendigt med Mad!«

»Jeg går nu alligevel! Jeg kerer mig ikke om Gennemsigtighed som tomme Glas. Nå, Farvel og god Bedring.«

»Du spotter, Broder Theodor! Du ser med Hån ned på mig fra din Lykkes Højde, og jeg er også ussel, elendig, fejd, angst. Du er hård som Gud, du er ubarmhjertig, du er uforsonlig, og du har Ret. Men vent, vent, giv Tid! Jeg må kæmpe min Angst igennem.«

»Farvel!« sagde Ibald utålmodigt.

»Farvel! Farvel! Jeg forstår din stumme Tale. Jeg forstår den. Jeg skal kæmpe i Ensomhed. Kun på den Måde bliver jeg stærk og hård og ubarmhjertig og uforsonlig og lykkelig og stor som du. Det fordrer — —»
En Dør smækkede hårdt i.

Og Broder Johannes var atter ene i det skumrende Værelse.

Nu begyndte Kampen igen. Nu måtte han atter vandre de lange, uvejsomme Mil fra Vinduet til Døren, fra Sengen til Skabet. Nu måtte han atter berolige sin hvirvlende Sjæl med at tælle alle Elises Småbilleder, der funkede i Skumringen med deres forgyldte Rammer som Stjerner gennem en Sky. Hvor mange Billeder var der af Damer? Hvor mange Billeder var der af Herrer?

Og så begyndte Kampen igen. I Skumringen flød hans Sjæl ud i en drivende Uro, og Tankerne surrede rundt som en Myggesværme, lutter små, spinkle Tanker, der vævede et usynligt Net, hvis Tråde han aldrig kunde finde.

Hvorfor følte han ikke Mod? Var der drevet en stor, sort Sky for hans ellers så dagklare Himmel? Eller var den dagklare Himmel med sin blå, fortrolige Hvælving gledet bort, og stirrede han nu fortabt ud i et farveløst Rum?

Han tændte en Lampe for at forjage sin Uro. Den kastede et blødt, rødme Elskovsskær over hele Værelset, som nu myldrede frem med

sine Vægtapeter, foruroligende fyldte med små, karmoisinrøde Crimson Ramblers, der slyngedes hen over en Forvirring af grønne Klatter på mørkeblå Bund, dryssede ned ad Væggene, bevægede sig og kravlede op igen. De havde ikke et Snefalds segnende Rytme, der svæver i lydløs Hvile og tyst Glæde; men de svirrede rundt uden Mening, de dansede for Øjnene, de var som rødt Støv, blæsende ind i Ansigtet på ham.

Han følte en Træthed, der ligesom ridsede med et skarpt Instrument hen over Tindingerne og ribbede de spændte Blodårer op.

Nej, han holdt det ikke ud.

Nu var Broder Theodor borte. Nu var alt fast forsvundet, og det bundløse Rum måbede over ham og udenfor ham, og det bundløse Rum gabede under ham og indeni ham.

Han stønnede og smed sig på Sengen.

Nu kildrede det Skøgeslør igen. Det lå dér på Hovedpuden og stank af en brunstig Parfume, og han havde ikke fået det fjernet, fik det vel aldrig fjernet; thi det vilde koste ham for meget. Når han engang vendte tilbage til Livet, vilde han arbejde sig ihærdigt frem til at åbne et Vindue og kaste det ud.

Sløret måtte blive liggende dér på Puden. Det var uundgåeligt.

Han lukkede Øjnene. Så vilde Sønnen komme, så skulde han endelig føle dens bløde Hånd glide hen over sin Pande, og han skulde langsomt dale, dale dybt ned i Mørket, sejle på en svævende Ligbåre med hvide, flagrende Liglagener ind i det sorteste sorte, som var Ro.

Men det sorte skød ligesom Himle hen over ham, kugleformede Himle; den ene skød sig ind under den anden, og under mange Lag Mørke skulde han snart hvile. Der var dog stadigt røde Farver i det sorte, røde, vækkende Farver, som ikke vilde opsluges helt. Mørkelagene var for utætte.

Og en enkelt Gnist flammede.

Et gyldent Væv sitrede i Baggrunden, og mod den lyste en Valmue i heftige Farver. Den stod et Øjeblik rolig og duvede på sin røde Stængel; men de røde Blade var levende som Flammer, de bevægede sig, og pludselig krummede de sig i Kanterne ligesom Roser, de rullede sig sammen, så at Støvdragerens sorte Kost ragede højere og højere til Vejrs. En sort Hånd holdt fast i Kosten. En sort Skikkelse, som hørte til Hånden, dukkede frem, og den gav sig straks til at svinge Kosten rundt i sorte Kredse, så at Asken langsomt dryssede ned fra den og dækkede de røde, sammenrullede Blade, der lå dybt nede, så dybt nede, at han kun svagt anede, at disse røde Ruller blev dækkede af Soden og Asken. Og Soden vedblev

at falde i en sort, langsom Regn fra Kosten og fra selve Skikkelsen, som gradvis klarede op. Var det ikke —? Jo, det var Ibald renvasket og smilende i lysende, hvide Klæder. Og se! Kosten flammede med en lang, poleret Stang og med rene Hår, Hår af en gulrød Farve, der bølgede sammen i store, røde Blade og duvede på en rødlig Stængel. Var det ikke en poleret Stang? Nej, det var en rødlig Stængel. Var det ikke en Kost? Nej, det var Valmuen igen, en Valmue, som evigt fornyede sig.

Åh, disse Hallucinationer, som svævede skråt over ham, medens han havde Følelsen af, at han lænede sig bagover og i denne stadig mere og mere hældende Stilling styrtede nedad i et bundløst Rum, medens Valmuesynet gøglede og koglede lige ud for hans lukkede Øjne.

Broder Johannes flængede Synet ved langsomt at tvinge Øjnene op. Men som i en Vision myldrede Tapeternes små Crimson Ramblers ham i Møde, svirrende, urolige, en Sværm af røde Fluer.

Han måtte have Hvile, og brutalt satte han en Finger på en af Tapetblomsterne for at holde hele Skaren i Ro på Væggen; men i Krogene dansede de hele Tiden. Der var ikke andet for end at udryde dem helt, og han tænkte på at slukke Lampen, og han tænkte på at rejse sig op for at gøre det; men da slog det ham, hvor inderligt unyttigt det var. Han blev liggende og lod den røde Uro på Væggene hvirvle, hvorhen den selv vilde, og han lukkede atter Øjnene i Håb om, at Søvnens sorteste Himmel vilde lukke sig sammen om ham.

Mørke!

Men ind i Mørket skød der sig en grå Gade med skjoldede Mure og med Vinduer, som alle gabede tomt ud mod ham. Det var Angstens lange, korridorlignende Gade.

Og han løb ned ad den.

Det gjaldt om at slippe ud af den, inden Politiet nåede ham. De kom løbende bag ved ham, de tunge Bondelømler. Han kunde tydeligt høre Trampet af deres klodsede Støvler dunke mod Brostenene.

Det gik ikke at stille sig op i en Port eller en Dør, for så havde de ham jo. Og det var for farligt at slå en Rude ind og krybe ind i de talløse, ubeboede Stuelejligheder, som det vrimlede med i denne sære Gade. Man vidste aldrig, hvorledes man slap ud igen. Husene så ud til at være udviklede, med Korridorer, der blev brudte i meningsløse Vinkler, med ufattelige Kældergange, med Trapper, som snørklede sig op gennem Etagerne, og med mange Døre, hvorigennem man kunde smutte ud i åbne Elevatorskakter, træde lige ud i det tomme Rum og styrte ned.

Nej, Gaden var uhyggelig.

Alle Skiltene i Vinduerne med: »Et Værelse til Leje,« gloede imbecilt på ham med hvide Firkanter og sorte Bogstaver, der vaklede i Fluesnavs og gulligt Støv.

Han løb.

Blot der nu ikke kom Betjente fra den anden Side og lukkede ham inde. Gaden var jo dejlig smal og egnede sig udmærket til Strategi, Indespærring og Omringning. Han måtte se at komme ud af den, inden det var for sent.

Hvorfor havde han også den fordømte Munkekutte på, som slog ind mellem Benene på ham og forhindrede ham i at tage lange Skridt? Han kunde ikke komme hurtigt nok bort. Betjentene nærmede sig. Han dukkede Hovedet af Frygt for et Revolverskud eller en Knippel! Åh! Hvor han skreg! Han følte Angsten snævre Brystet sammen. Hjælp! Han skreg igen. Den forbistrede Munkekutte klistrede sig om hans Ben. Hjælp! Nu slår de!

Hvad var det? Løb der ikke en Mand lige foran ham? Jo, i samme Fart og med bestandig samme Afstand. Sagtnede Broder Johannes Løbet, løb den anden også langsommere. Satte han Farten op, satte den anden også Farten op. Det var som en levende Skygge, der havde revet sig løs fra Føddernes Rod og var sprunget et Par Alen frem, men endnu var bundet i Fart og Bevægelser.

Nu genærede den Munkekjortel igen! Den bandt om Benene, og han måtte næsten stå stille og sparke for at løsgøre sig, og et Par Alen længere fremme stod Skyggen og sparkede.

Og atter trampede Betjentenes Støvler ned gennem Gaden som Lyden af mange Hestehove, der farer frem. De nærmede sig, og Broder Johannes følte en Svaghed mellem Skulderbladene, en Angst, en Anelse om et dræbende Slag; han dukkede sig; men ha! den dumme Skygge forude dukkede sig også, skønt Betjentene jo ikke var lige i Hælene på ham.

Endelig sprængtes Munkekutten. Et Ritsch! Og i stormende Løb gik det af Sted.

Men Gyden blev snævrere og snævrere. Han følte det som en indre Beklemmelse, som en Sammensnøring af Hjertet, at se, hvorledes Husene, Murfacaderne på begge Sider, nærmede sig hinanden. Nu var to Mænd tilstrækkelige til at afspærre og lukke Vejen.

Han løb, så at han var ved at tabe Vejret, og et Par Alen foran ham løb den levende Skygge, men uden Hat. Hvad var det? Blødte han

ikke og faldt Dråberne ikke som store, røde Klatter ned på de runde Brosten?

Broder Johannes så ned. Jo, der lå en lang Række, et Blodspor. Men hver lille Pøl krummede sig i en rød, let Flage som et Valmueblad. Var det ikke Valmueblade? Jo, det var. De flagrede hen over Brolægningen. Og nu skulde han til at fange disse Valmueblade, han skulde til at samle dem op; thi af dem afhang hele hans Frelse, og han bukkede sig og tog dem op eet for eet og løb og bøjede sig igen for at tage nogle nye op. Hvorfor blødte den dumme Skygge så meget? Han måtte ikke bløde så mange Valmueblade, for så blev der for mange at pille op, og de skulde jo samles allesammen, allesammen, skønt Betjentene var lige bag ved ham og hvert Øjeblik truede med at indhente ham og slå ham til Jorden. De skulde jo samles, alle disse Blade, trods Angst, trods Fare, de skulde samles i Løb. Det var næsten umuligt; men det var den eneste Frelse.

Han løb, han bukkede sig, han tabte et Valmueblad og måtte vende sig igen for at få fat i det, medens Betjentenes Kæde hele Tiden rykkede nærmere. Han så dem ganske vist ikke; men han hørte Skridtene drøne nærmere og nærmere.

Han løb, han bukkede sig, han stønnede og skreg om Hjælp; thi Gyden blev snævrere og snævrere. Himlen foroven blev lukket ude. Der var ingen Vinduer mere. Der var ingen Døre eller Porte mere, men kun gule, ubrudte Mure.

Han bøjede sig og tog endnu et Valmueblad op. Det smuttede ud mellem Fingrene på ham. Han var tvunget til at standse og bøje sig igen.

Nu måtte Betjentene være der. Nu kom de sikkert styrtende ind over ham. Han greb i Blinde efter Bladet, rejste sig og sprang med et vældigt Sæt fremad, men blev standset af en gul Mur, som spærrede ham Vejen. Hvad? En blind Gyde? Var han lokket i en Fælde, så vilde han også sælge sit Liv så dyrt som muligt, og han vendte sig om, med Ryggen mod Muren, for at møde sine Angribere Ansigt til Ansigt.

Al Lyd var døet hen. Han hørte ikke Betjentenes Støvler trampe. Han så ikke deres Hjelme og trukne Knipler. Han så ingen Mennesker, ingen Gyde; men kun en bleggul Mur.

Hvorledes?

Han så sig om til alle Sider og så kun den samme nøgne Mur. Han befandt sig i en Celle med skidengule Vægge. Fanget! Arrestéret! Gyden havde smækket sig sammen som en Fængselcelle om ham. Nu havde de ham!

Dér stod han med en Dynge røde Valmueblade i Hænderne, disse Blomsterblade, som skulde betyde Frelse. De lå så unyttige i al deres Skønhed, så flade som Sommerfuglevinger, så røde som Ild, og kildrede hans Håndflade.

Hvad skulde han med disse lykke-hykleriske Blomsterblade, lykke-løgnagtige som al Skønhed? De var at føle på som Silkepapir, en underlig, fattig Fornemmelse, når Øjet og Sjælen var indstillede på rødt og på Glæde, de var en krøllet Realitet, en sammenkrøllet Erstatning for Drømmen om Verdensforløsning.

Han kastede den røde Dynge fra sig hen mod den gule Cellevæg, men Væggen fangede dem, som var den et gult, tæt Spind, hvor Bladene blev hængende og lignede store, røde Sommerfugle, der baskede med Vingerne for at blive fri. I et Anfald af overdådig Medlidenhed gik han hen og plukkede dem ud, flængede hele det tætte Sind, flængede Væggen, og gik igennem.

Han kom ind i en ny Celle, og dér sad Liebiger med et falmet Smil og stirrede på ham.

Liebiger var iført en violblå Dragt.

»Vil du have et Valmueblad?« spurgte Broder Johannes.

»Nej!«

»Vil du have et Valmueblad; så kan du gå gennem Mure?«

»Nej!«

»Vil du have et Valmueblad; så kan du gå gennem Mure og forløse Alverden?«

»Det er ikke Valmueblade. Det er Blod.«

Men Broder Johannes gik ufortrødent videre. Han gik igennem den næste, gule Mur, der gav efter for ham, som var den et Spind af flyvende Sommer, og han trådte ind i en ny Celle.

Dér sad Birk med sit matte Ansigt, der skinnede af usund Fedme, og nu og da gylpede han et Smil op.

Birk var iført en ildrød Dragt.

»Vil du have et Valmueblad?«

»Nej!«

»Vil du have et Valmueblad; så kan du gå igennem Mure?«

»Nej!«

»Vil du have et Valmueblad; så kan du gå igennem Mure og forløse Alverden?«

»Det er jo kun Valmueblade. Det er ikke Blod.«

Men Broder Johannes gik ufortrødent videre; han gik igennem den næste, gule Mur, som kildrede ham hen over Ansigtet med sine flængede, klæbrige Tråde, og han trådte ind i en tredie Celle.

Dér sad Ibald-Theodor med sit hvide, regelmæssige Ansigt, det blåsorte Hår, den glødende Mund, de ubestemmelige, mørke Øjne.

Theodor var iført en svovlgul Dragt.

»Vil du have et Valmueblad?«

»Nej!«

»Vil du have et Valmueblad; så kan du gå igennem Mure?«

»Nej!«

»Vil du have et Valmueblad; så kan du gå igennem Mure og forløse Alverden?«

»Giv mig hellere et Brækjern!«

Og Broder Johannes følte pludselig en dyb Sorg. Han vidste ikke, om han havde Lyst og Kraft til at gå igennem den næste Mur; men han gjorde det, fordi han syntes, det var ham en Vane.

Og han nåede lige at komme igennem og se den blå Himmel blive rullet sammen som et Ark blåt Papir.

Nu stirrede han atter ud i det bundløse, farveløse Rum, som hverken var lyst eller mørkt, men en Intethed uden Håb, og i stor Sorg kastede han Valmuebladene ud; de lyste et kort Nu som en Sværm røde Sommerfugle og baskede og flimrede i det matte Rum for derpå at sluges af Intetheden.

Bag ved sig hørte han en lille Latter, og det var tre Skikkelser, en violblå, en ildrød og en svovlgul, som lo.

En uendelig Smerte greb ham; thi den svovlgule lo højest. Og intet var så uendeligt sorgfuldt som denne Smerte, intet undtagen den Virkelighed, han i samme Nu vågnede op til.

Lyset i den røde Lampe var gået ud.

En tør, sodet Lugt drev gennem Elises mørke Værelse.

XIII

DET var Dagen efter Gildet hos Baumann.
Nede i den store Spisestue sad Baumann og Stang, som havde overnattet derude, ved Frokostbordet.

Baumann havde kastet Forbindingen.

Stang sad og plirrede mod de vandklare Snapse, der hævdede sig som nysgerrige Barnehoveder op over Tallerkeners Rande.

»Skal vi så se at få lidt flydende Sjæl i os!« sagde han og stak prustende Servietten fast under Hagen.

Baumann nikkede, og de drak.

»Hvor er den lille Frøken Smith, Baumann?«

»Ovenpå.«

»Kommer hun ikke ned og spiser med os?«

»Nej, hun er fornærmet over min Opførsel i Går.«

»Hæ! Har hun allerede udviklet sig i den finere Retning.«

»Ja, desværre.«

»Så vær du glad ved, at du ikke er gift med hende,« belærte Stang og hældte en ny Snaps i sig.

Baumann snærpede Munden sammen.

»Gift! Gift! Jamen hvorledes skal jeg få hende hældt ud. Hun hænger fast som en Burre. Hun har forelsket sig i min Villa og bliver her og forlanger tilmed, at jeg skal være taknemmelig, fordi hun har plejet mig. Jeg aner ikke, hvorledes jeg skal blive af med hende.«

Stang åbnede Munden som et humoristisk Hul.

»Hø! De Kvinder, de Kvinder!«

Og pludselig smækkede han Kæberne alvorligt sammen.

Baumann kom til at le over denne brutale Overgang fra Humor til Alvor i Stangs Ansigt.

»De Kvinder! De Kvinder! Gud, hvor man har Besvær med dem.

Tænk dig nu Furien hjemme hos mig. Ja, man skulde ikke tro det; men hun er splittergal.»

Han drak en ny Snaps.

»Hun er rent bimmelim her oppe i Fidusbeholderen. Nu har jeg i denne svævende Uge lusket hjem siger og skriver tre Gange og har ydmygt ringet på; men har hun lukket op? Nej! Udenfor Døren stod flere Rækker af Mælkeflasker, Ølflasker og Morgenbrød, en hel Stabel Aviser og flere Breve struttede ud af Brevkassen. Hun åbner ikke, ikke for en Kat. Den er rent gal. Og nu kunde jeg godt lide at indlede nogle Fredsforhandlinger med hende i al Venskabelighed.»

Stang sænkede de ophovne Øjenlåg melankolsk.

»Hun vil ikke lukke op. Alle tre Gange mislykkedes. Døren er lukket hele Tiden.»

Baumann lo.

»Ja, du ler; men jeg er dybt bedrøvet!« fortsatte Stang, medens han kraftigt modarbejdede sin Pessimisme ved at tage til sig af Frokosten: »Jeg er dybt bedrøvet! Jeg har ringet — oh — jeg har ringet på den elektriske Klokke. Jeg brugte hele min smigrende Veltalenhed. Jeg ringede hurtigt tre fortrolige Ding-ding-ding. Det hjalp ikke. Jeg ringede dæmpet og ganske blidt en Undskyldning — ding! — som et beskedent Fårebræg. Jeg lagde hele min Mandskrafts Brutalitet i Ringningen — Di-i-i-ing — et helt Minut, så at det må have suset for Trommehinderne på Tudsens derinde. Jeg blev utålmodig og smældede med Klokken: ding! ding! ding! ding! ganske korte og rappe Ding i en lang Række. Nej, intet hjælp, aldeles intet. Jeg brugte mit altbesejrende Vid, hele min rytmiske Sans, hele mit mislykkede Kunstnernaturel og ringede så lysteligt: Ding dingeling ding ding dingeling! Det var som små Kanebjælder, som små, kotte Tilråb, som sekstenårig Kærlighed. Det burde have vakt Ungdomsminder hos hende og blødgjort hende, den Rakkerpukkel. Men Nej! Åh Gud, kære Baumann! Jeg blev så ydmyg og så lille som et etårigt, tykt Barn, og jeg faldt på Knæ og kyssede Håndtaget, hvor hendes Hånd har hvilet, og jeg kyssede Døren på det Sted, hvor hendes Knæ har stødt imod, og Dørtærskelen, hvor hendes lille Fod har trådt, og jeg ringede stille og dæmpet som et Lam med en lille, nuttet Bjælde, sådan et Legetøjs-Uld-Lam med en lille bitte Klokke, og jeg kyssede Håndtaget igen, og jeg ringede igen, ganske blidt med den yderste Spids af min yderste Fingerspids. Åh, det måtte have rørt en Suppeterrin; en hel Tallerkenrække havde hulket af Medynk. Men hun, den Marmorhex, rørte sig ikke.

Og så blev jeg rasende og sparkede til Døren og ruskede i Aviserne i Brevkassen og slog med knyttet Næve på Ringeapparatet: Dy-yng! D-yng! Og så gik jeg. Jeg tog Måtten med og smed den op på en Arbejdsvogn, der kørte forbi. Kusen så intet. Ja, du ler; men du indser ikke, hvor usselt det er at måtte være Virtuøs overfor sit eget Ringeapparat. Det udleverer een helt. Det er Kapitulation. Det er offentlig Skrifte overfor sådan en infam, eenøjet Ringeklokke. Og så det at ligge på Knæ for en Dør, som bliver ved med at være lukket. Ja, du griner. Du kan s'gu sagtens grine; men en Dørs Betydning her i Tilværelsen er da, at den skal åbnes.»

»Nej, det ved Gud. Så behøvede der ingen Døre at være. Man kunde nøjes med et prisbilligt Hul, Stang«, svarede Baumann. »En Dør er til at lukke.«

Stang så gnavent over på ham.

»Dørfilosof!« vrissede han.

»Elektrisk Klokke-Komponist!« svarede Baumann igen: »Den store Opera: Beethoven på Trappegangen eller Hold dig på Måtten med Tekst af Dørfilosoffen Baumann hin fede. I Hovedrollerne . . .«

»Hold nu op, din Flødebolle!«

»Fru Stang har leveret de Tæppebankere, som bruges i Orchesteret.«

Stang sad med truttet, melancholsk Mund. De store Drankerøjne så troskyldige og bedende på ham.

»Lad være med det Lammeblik!« grinede Baumann.

»Ser du da ikke, jeg er bundulykkelig,« klagede Stang.

Baumann lagde sig bagover i Stolen og galede sin Latter op mod Loftet.

Stang rystede bedrøvet på sit tykke Hoved: »Vi drikker en Snaps til. Du kan da ikke grine, sålænge du har den i Munden. Du må love mig, at du ikke synker den, førend jeg har talt ud. Så kan jeg måske få Lov at tale med dig, din Grinebider.«

»Nå, nu skal jeg nok være pæn ved dig, Stang.«

»Hør nu! Du kunde godt hjælpe mig i Stedet for at sidde der og le.«

»Du taler så gravalvorligt, Stang! Det må du ikke. Jeg kan ikke holde det ud. Har, har, har!«

»Jo, du kunde godt hjælpe mig. Du kunde tage ud og tale med Hejren og lægge et godt Ord ind for mig. Hun kan nemlig godt lide dig.«

»Har, har!«

»Du skal ikke være vigtig. Hun holder af alle tykke Mænd. Men kunde du ikke tænke dig at gå ud og fortælle hende, hvilken ejegod Mand jeg

i Grunden er, hvilken genial Journalist, hvilken Åndsfaktor. Jeg troer, det vilde hjælpe.»

Baumann sad og smålo.

»Åh jo! Stang! Det kunde jeg egentlig godt tænke mig at slå Tiden ihjel med. Men skal jeg nu ikke kalde på Kaffen.«

Stang nikkede.

Da de havde drukket Kaffen, tog de Tøjet på og gik ud i Bilen, som skulde køre dem ind til »Dagbladets« Redaktion.

»Det er s'gu pænt af dig!« bemærkede Stang.

Baumann slog afværgende ud med Hånden og gav derpå Chaufføren Besked.

På Vejen ind talte de ikke.

Stang sad med lukkede Øjne.

Baumann bed i en utændt Cigar.

De stod begge ud ved »Dagbladets« Bygning.

»Farvel, Stang! Så ringer jeg til dig på Avisen.«

»Jah!« drævede Stang, »og du går ud og laver Kompromis.«

»Ja, og kompromitterer dig!« råbte Baumann, som allerede var et Stykke henne ad Fortovet.

»Bandit!« skreg Stang og lo.

Baumann drejede Hovedet og så ham stå stor og bred og fægte med Armene til Afsked. En bleg Kontorist hældede sky til Siden af Angst for den larmende, fede Mand. En Kioskdreng stod støttet til sin gule Cykel og flyttede filosofisk sin Cigaret fra højre til venstre Mundvig. Det betød: »Gud, sikken tyk Idiot!« En lille, langtrævlet Hund bjæffede. Det var nu også mærkeligt med Stang. Man kunde ikke træffe ham på befærdede Steder, uden at han vakte Opsigt. Det var som at kaste en Sten i Trafikkens Vand. Der dannede sig Ringe uden om: en bleg Kontorist, en Kioskdreng, en Hund, og Gud hjælpe mig stod der ikke langt ude et måbende Postbud.

Baumann vendte sig og gik ned ad det brede Fortov, idet han smældede Stokken af al Kraft ned mod Fliserne for hvert Skridt, han tog. Hvad skulde han nu sige til hende Fru Stang? Åh, han var ligeglad. Det var altid morsommere at lufte sin Forsoldethed i fri Luft end at trave rundt hjemme i Villæen og glo på Elise, som spillede fornærmet på en billig, filmatisk Facon. At hun da ikke kunde blive klar over, at hun skulde skrubbe af.

Han smældede Stokken i en Flise, som om han vilde slå hende til Jorden.

En Sidegade. En Bil drejede om Hjørnet og susede lige forbi Næsen af ham. Han mærkede Lufttrykket og havde en splintret Vision af spillende Hjul, blankt Glas, sort Lak og et hvidt Hovede inde i det polstrede Halvmørke. Det gik nok ikke at sove sådan.

Solen gnistrede i Støvet hen over Asfalten. En Røg og en hed Duft af Tjære slog imod ham. Nogle Arbejdere i Skjorteærmer lappede Kørebanen. Skikkelserne bølgede uroligt i den varme Damp. Hej, der gik en køn Butiksjomfru med bart Hoved og en lynende Saks, der glimtede op og ned langs den sorte Nederdel og undertiden slog Laxespring fremover, når den stødte mod Knæets bløde Bevægelse. Hov, lige foran i Solen en anden sød Pige; gennemsigtigt Tyll stod som en Tåge om hende, Håret dampede og gnistrede. Så til Søs! Der var han nok lige ved at snuble over et Par Ben! En lam Tigger lå udstrakt på Fortovet og så hjælpeløs ud. En Femogtyveøre blinkede som en Sølvspån gennem den soldisede, blå Luft og forsvandt i Tiggerhattens Mørke; men Sølvspåner vækker ikke Lykken. Inferno blev ikke skræmt bort ved et Lykkeglimt. En Mand med krumme Knæ og Træstykker under Hænderne klaprede sig frem. En Idiot med et spidst, blåt Ansigt lallede og varmede sin klamme Mule i Solen. Han grinede og vrakkede med Hovedet og skubbede sig frem sidelæns. Ah! Et Bundt Violer! En Kone med Violer! Skidt, lad gå! Blev der faldbudt Violer i Helvede, var man vel nødt til at købe dem. Ah! Violer! Blå mod grønne Blade. Violer!

Baumann købte en Buket og var atter lykkelig.

En blank Stok lyste i Luften som en Kobbertråd, som en Solafieder. Og Lygternes runde Glas dansede, som om de var fyldt med klart Vand, hen over Menneskenes sorte Hoveder. Blot Lygtepælene stod døde og fantasiløse i Dagslyset som hæslige, magre Stængler.

Baumann drejede ned ad en rolig Sidevej med Villaer og Træer. Her i Skyggen mærkede han først, hvor han svømmede i uberegneligt Lys og meningsløs Lykke. Han udstrålede hedt Liv og måtte køle sig i Violernes Duft.

Larmen lå som en fjærn Ring uden om dette Kvartér. Der blev råbt og skreget og levet ude i den trafikkérede Periferi; men det lød så uvedkommende.

Dér lå den hvide Villa, hvor Stang boede på første Sal. Blomsterne i Vinduerne deroppe hang matte og foroverbøjede.

Baumann gik ind.

I Stuen hørte han en Tjenestepige synge.

Oppe på første Sal var der ganske stille. Der lå ikke Franskrød, og ingen Aviser stak ud af Brevkassen, som Stang havde fortalt. De var nok blevet taget ind. Måtten manglede.

Baumann ringede på og kunde ikke lade være at smile ved at tænke på Stang, der her havde knælet ned foran Døren som foran et Madonna-billede og havde krøbet rundt og kysset alting i klynkende Andagt, medens han akkompagnerede sig selv på den elektriske Klokke.

Han hørte Skridt i Korridoren. Han studsede. Hvad? Det lød mod Gulvet, som om det var nøgne Fødder, der gik hen over det. Der åbnedes, og Solen trængte ind på Fru Stang, som inde i den mørke Korridor flammede op, høj og lys, i hvid Natkjole med brusende Kniplinger. Håret stod i et Sus omkring hende.

»Men Gud, jeg troede, det var Walther.«

Og hun gemte sig bag Døren, så kun Hovedet stak frem med de lysende, stålgrå Øjne rettede mod Baumann. Solen kært tegnede hendes glatte Pande og røde, fuldmodne Læber.

Baumann stod roligt med Hatten i Hånden. Fru Stang så kun en bred, mørk Skikkelse med en tynd Glorie af lyst, strittende Hår tegne sig mod Trappegangens overvældende Sollys. Hvem var dog denne altfor flydige Skygge, som en spinkel Glorie drilagtigt udpegede til Helgen?

»Åh, er det Dem, Hr. Baumann?«

Og hun lo højt.

»Ja, det er mig, Fru Stang.«

»Hvad vil De? Åh!« og hun lo igen, men højere end før: »De er Udsending. Vil De vente lidt, Hr. Baumann.«

Hun lukkede Døren halvt i og forsvandt.

Baumann stod blændet. Hun havde virket på ham som en Lue, der pludselig slog ud i en lang Tunge og så forsvandt igen. Nu var der kun den halvtåbne Dør med Brevkasselåget og en smal Udsigt til et blankt og blåt Korridortapet med Vejrmøller og Hollændere, en Imitation af Porcelænsvægge med Firkanter.

»Vær så god! Kom indenfor!«

Baumann gik ind og hængte sin Hat, åbnede en Dør ind til Dagligstuen.

»Kom indenfor!«

Her var ingen. Men Fruens Stemme lød inde bag Portieren dér til venstre. Hun kunde da ikke allerede være påklædt? Han trak Portiøren til Side, men veg i det samme tilbage. Det var ind til Sovekammeret.

»Ja, Vær så god!« Og han hørte Fru Stangs Latter. Den var helt overgiven.

Han gik ind i det dæmpede, hvide Lys. Rullegardinet var trukket ned.

En Bølge af Ro slog ind over ham. De lyse Farver i blåt og meget hvidt havde en kølende Virkning på ham. Han blev dristigere og nærmede sig Sengen, hvor han skimtede Fru Stangs Skikkelse som en brusende Tåge af Hvidt og lyst, gult Hår, der slyngede sig ud over en kniplingebesat Hovedpude. Alt nynnede af Hvidt og af Kvindelighed. Hendes Legemes Bølgelinie tegnede sig under Tæppet mod det halvlyse Skær fra Vinduet, der slettede ud og dæmpede, men samtidigt forvandlede alt til en blød Uvirkelighed med udflydende Konturer.

»Hr. Baumann, tag Dem en Stol og sæt Dem her henne ved Sengen.«

Baumann tog en af de hvide Stole med det blå Betræk og stillede den ved Sengekanten. Fruen blev liggende med det tynde Tæppe trukket lige op til Hagen. Hun lo hele Tiden.

Baumann følte sig indifferent. Han satte sig omhyggeligt ned, trak op i Benklæderne og lagde det ene Ben langsomt over det andet.

Fruen fulgte alle hans Bevægelser. I det dæmpede Skær lyste hendes Øjne, undertiden lokkende, undertiden flakkende.

»Hvad ønsker De så, Hr. Baumann?«

»Jeg er Forligsmand!« lo Baumann.

Hun så spørgende på ham.

»Ja, Deres Mand har sendt mig herud for at tale Dem til Fornuft!« Han sagde de sidste Ord nogenlunde alvorligt.

Fruen lå stille. Hendes Bryst hævedes og sank. Tæppet var i en urolig Bølgebevægelse.

»Såh?« sagde hun, »tør han ikke komme selv?«

Hun talte foragteligt.

»Jo, det turde han nok. Men han vil ikke gå forgæves og være til Grin.«

Fruen lo. Hendes Latter var fyldig og klangfuld: »Åh, jeg forstår.« Hun lo igen: »Åh, Hr. Baumann, De skulde have hørt ham skabe sig ude på Gangen forleden Dag. Han ringede, så at det kimedede for mine Øren længe efter, at han var gået. Jeg lå i Sengen og læste Romaner.«

Hun rejste sig op i Sengen, og en Arm kom op over Tæppet. Ærmet var smøget højt op, så at Armens hvide Fylde lyste. Den lyste varmt igennem en let Tåge.

»Men ser De, Hr. Baumann — hendes Stemme var en Blanding af Klynken og Foragt — »Nu har han holdt mig for Nar så længe med alle sine Kærestes og sine uægte Unger, og nu skal han straffes.«

»Ja, han er undertiden lidt vidtløftig, Deres Mand!« svarede Baumann. Hans Smil flød ud i Halvmørket.

»Vidtløftig! Har De, som er hans Ven, den Opfattelse af ham? Han er ikke så vidtløftig. Bare Tøsene kunde lade ham gå, var han så flink og medgørlig som nogen. Men han er så meget Mandfolk, at de altid er ude efter ham, og i den Retning er han for svag er han. Men vidtløftig er han egentlig talt ikke. Hvor kan De sige det? Men undertiden bliver jeg rasende over hans Svaghed. Han har da mig og behøver ikke de andre, selv om de rækker deres Arme ud efter ham alle Vegne. Det er, som om han vragede mig. Jeg kan blive så rasende, så hævngherrig, når jeg tænker på det. Efter Scenen den Dag, hvor jeg fik at vide om det nye Barn, han havde fået med en eller anden gemen Tjenestepige, blev jeg så fnyssende arrig. Og han blev tosset. Han flåede Gardinstangen ned herinde; men jeg har fået sat en anden op og et Rullegardin. Månen skinnede mig lige ind i Ansigtet, når jeg prøvede på at sove. Uh, han var så brutal. Det er han undertiden. Sommetider pryglers han mig.«

Hun bevægede sig. Natkjolen åbnede sig og viste hendes tynde Knipplingschemise, der hang over hendes fyldige Bryst.

»Han pryglers mig,« fortsatte hun: »Han er grusom undertiden. Engang har han stukket mig i Hånden med en Hattenål. Han kan lade mig sulte i et Par Dage, hvis han får den Idé; men selvfølgelig har jeg taget frækt på Kredit, når han har haft det Anfald, jeg har købt Masser af unødvendige Ting og på den Måde vænnet ham af. Sådan er han så tit. Det er ikke til at holde ud. Nej, nej, jeg holder det ikke ud. De kan ikke forstå mig. De sidder og er kold og ligeglad og brutal, som alle Mandfolk er. I holder altid med hinanden gør I og er så rå overfor os arme, elendige Kvinder.«

»Nej, nej, De tager fejl!« sagde Baumann på en formelt beroligende Måde: »Jeg forstår så uendelig godt Deres Ulykke.«

Fruen hulkede. Hun lænede sig åndsfraværende ud over Sengekanten, og Baumann måtte gribe hende, for at hun ikke skulde falde. Han holdt hende i sine Arme. Hun så op på ham med de lysende, stålgrå Øjne, der blinkede i Tårerne som Sølv. Hvor var de smukke? De flammede op og dæmpedes derpå af de lange, mørke Øjenvipper. Hun lukkede dem og bøjede Hovedet ind mod hans Bryst. Den nøgne Arm lå op over hans Skulder.

Baumann så ned på det lyse Hår. Han følte sig så blid og stærk, netop fordi han var indifferent. En dyb Ro fyldte ham ved at holde denne smukke Kvinde i sine Arme. Han lod med Nænsomhed sin Hånd glide over hendes

Skuldre, hvis Blødhed han følte gennem Natdragten, han frigjorde Fingrene varsomt fra det lange Hår, som truede med at sno sig fast om dem. Han var mild som en Mand, der er ganske ligeglad, og hun lå bøjet ind til ham og mumlede: Han kan forstå mig, han kan forstå mig.

Hun hulkede dæmpet. Han kunde mærke, hvor hele hendes Legeme rystede.

»De er så god. Jeg har altid syntes så godt om Dem. De er ikke brutal. Og så er De forstående. Jeg føler, at De forstår mig.«

Hun bøjede Hovedet tilbage og stirrede op på ham.

»Ja!« fortsatte hun og lagde atter Hovedet tæt ind til hans Bryst: »Jeg ser på Deres Øjne, at De forstår, hvor ulykkelig, hvor elendig jeg er.«

Hendes Stemme talte dæmpet imod hans Vest.

»Her har jeg ligget. Her i Sengen. I flere Dage. Jeg tog ikke Mad til mig de første Dage. Ingenting gjorde jeg. Jeg læste bare, faldt i Søvn, vågnede igen, græd og læste og var så elendig. Så kom han endelig og ringede. Han skabede sig derude på Gangen. Han kom et Par Gange. Men De forstår, jeg lukkede ikke op. Jeg var så rasende, og jeg havde Grund til det, synes De ikke. Jeg havde virkelig Grund til det, når han opførte sig sådan. De er god ved mig. Det er pænt af Dem, at De vil gøre det hele godt igen.«

»Har De da slet ikke spist noget i alle de Dage?«

»Jo, senere. Så gik jeg ud. Jeg havde nogle Penge liggende. Og så spiste jeg mig dejligt mæt. Og tog lidt Likør til Kaffen. Og blev omtrent mig selv igen.«

Hun trykkede Baumann nærmere op til sig. Tæppet gled ned om hende; men hun ænsede det ikke.

Han stirrede stadigt ned på hende og følte en aktiv Ro, idet han kyssede hende, hvor Håret og Panden mødtes. Hun lagde Hovedet vildt tilbage, og han kyssede hendes Læber, hendes Hals, hendes Bryst, medens hun kærtegnede hans strittende Hår, hans runde Hoved, og hulkede og var glad.

— —

Hun blev hans, og han følte, at det var det ligegyldigste i Verden.

Da det skumrede, klædte Fru Anna sig på. Det var en rolig, grå Dragt, som sluttede om hende som Metal.

De vilde gå ned på en lille Café og spise og være glade i hinandens Selskab. Hun var urolig, undertiden næsten vild af Glæde og kunde komme farende inde fra et andet Værelse og knuge ham ind til sig, og så bøjede han sig hver Gang roligt og kyssede hende på Øjenlågene.

»Jeg er så glad ved dig, Jørgen. Du er så mild og så rolig.«

»Det er jeg ikke; men i Dag føler jeg mig sådan.«

»Er det, fordi du har spillet din Ven et Puds?« spurgte hun, og et grusomt Smil blinkede over hendes røde, fugtige Læber. Hun lænede sig atter ind til ham og vilde kysses, kysses. Mærkelige, grusomme Læber, som nu under Kyssenes Forvandling blev gode og hengivne igen. Og hun så op på ham og smilede, dog skjulte Smilet ikke Blikkets Gransken. Han følte det, selv om han stirrede en anden Vej. Hvad spurgte de Øjne om? De stirrede på ham fra en anden Verden, som han ikke forstod, en anden Menneskeverden. Søgte de Øjne Hjælp hos ham? Nej, han vilde kysse hende, føle hendes Legeme ind til sig og glemme den uovervindelige Fjernhed. Han var roligst, når hun lukkede Øjnene. Så så han ikke den dybe Afgrund, som skilte dem, som skilte alle Elskende, skilte alle Mennesker. Og han kyssede de lukkede Øjenlåg. De var som barmhjertige Slør.

»Skal vi så gå over på den Café og sidde hyggeligt, Jørgen?«

»Ja, lad os det!«

Han greb Hat og Stok og hjalp hende Overtøjet på; men hun vilde ikke stå stille; hun drejede sig og søgte ind til ham. Han smilede og kyskede hende.

»Falske Ven!« sagde hun med lynende Øjne.

»Åh, han er ikke bedre værd!« svarede Baumann.

Hun rev sig heftigt løs fra ham og rejste sig i hele sin Højde. Den grå Spaseredragt gjorde hende slank og fast, og Ansigtet, det gule Hår, de stålgrå Øjne lyste stejlt og hårdt. Det var som Glimtet af en Dolk.

»Ikke bedre værd!« udbrød hun. Han så, hvorledes hendes Næsebor spændtes: »Og det vover du at sige, du, som er hans Ven. Han har mange dårlige Sider; men han har tusinde gode; han vejer flere op af din Kalliber.«

Baumanns Øjne var mørke af Uro. Han havde Lyst til at slå, men sprængte sin Vrede ved et halvt Smil.

Fru Anna fortsatte: »Ja, nu mener du at have Overtaget, fordi jeg er din Elskerinde. Nu smiler du. Men du har ikke Overtaget. Du skal komme til at bøje dig.«

»Skal vi så gå?«

»Ja, lad os det!« svarede hun. Hun var nær ved at græde.

Baumann mærkede atter sin rolige LigeGYldighed, som Lykken havde skænket ham i Dag, vende tilbage. Han ordnede stilfærdigt hendes Krave, som sad skævt, og sagde: »Vi trænger begge to til noget at spise.«

Da de havde spist nede på Caféen, skiltes de.

Baumann blev stående og så hende gå ned ad en Sidegade. Den grå Kjole lyste op i Lygteskæret og forsvandt og lyste op igen. Så gled en Sporvogn forbi og skjulte hende.

Han stod ganske stille og lod sin Dupsko glide langs en Flises Kant. Den stødte på en Løbeseddel, hvorpå der stod: »Strejkens Ophør. Nord-Vest går i Arbejde i Morgen.«

Hvad vedkom det ham?

Han skulde ind og stikke Stang en dundrende Løgn.

Hvad vedkom det ham?

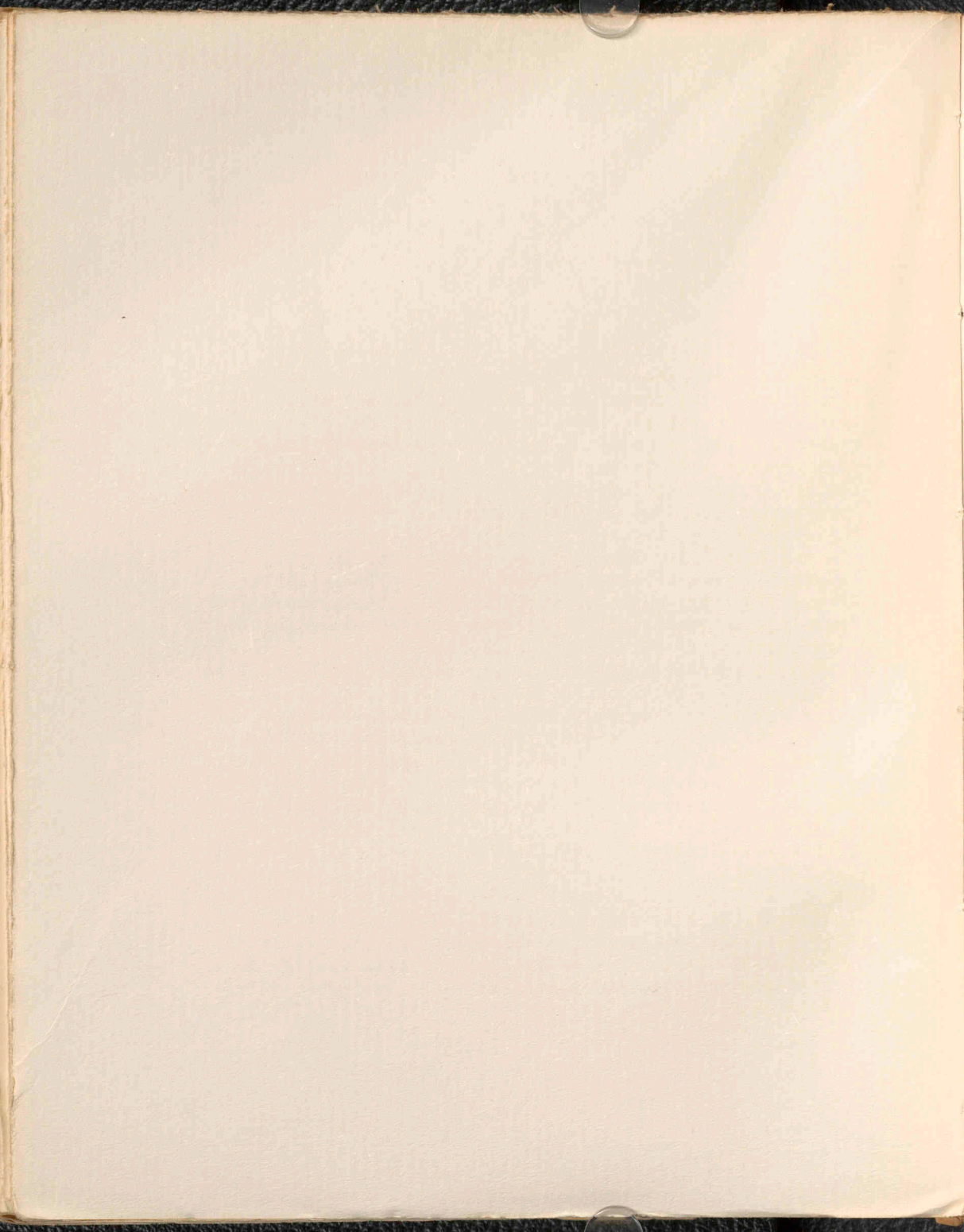
Han gik langsomt ned ad Gaden. Lygterne strålede i lange Rækker og løb langt inde ved Byens Centrum sammen i en gnistrende, perspektivisk Spids. Det var som en lysende Damp derinde; blændende Bobler svævede et Stykke oppe mod Mørket; de var mærkeligt grønne i Mod-sætning til Lygternes gule Lys. Det var Buelamperne inde over Torvet.

Biler med lysende Øjne, Sporvogne med farvede Lanterner, blå, røde og grønne, bevægede sig i et Virvar som Både med kulørte Lamper på Asfaltens blanke Flod.

Baumann gik langsomt i Menneskenes Strøm. Ansigter flammede op i Lygteskæret, Ansigter bag Ansigter, blege Kontormænd, rødblissede Arbejdere, solbrændte Bourgeoiser. Det gyngede forbi ham med stiv Hat, Stråhat, stiv Hat, blød Hat, Stråhat, høj Hat, stiv Hat. Damerne blafrede i hvidt, i blå, i rødt, i gråt, i sort.

Og det slog ham, at han gik i en Gade, i en Gade gennem hele Tilværelsen og mødte Ansigter bag Ansigter, hans Hustru, Elise, Frk. Langebæk, Fru Anna. Var Virkeligheden så skiftende? Var den så meningsløst springende? Vekslede Billederne i Majas Slør? Var der ingen Ro? Var der ikke anden Sammenhæng end den, man selv digtede ind? Var Livet kun Majas bølgende Slør med de indvævede Billeder, der skiftede i en drilagtig Evindelighed?

ANDEN DEL

I

JØRGEN Baumann sad ved sit Vindue og stirrede ud over sin Have og ud over Vandet. Archipenkos Stenmasser tårnede sig i det grå Regnvejr. De skinnede af Væde.

Han tændte sig en ny Pibe og tog derpå en Samling Reproduktioner af Chimærerne på Notre Dame frem.

Elise sad henne ved Kaminen, som blussede og røg. Hendes skarpe Ansigt var lidt træt. Hun sad ikke roligt på Stolen. Hænderne bevægede sig uafsladeligt.

»Du skulde vel ikke have nogle Cigaretter liggende, Jørgen?«

Baumann så hen på hende: »Du keder dig, lille Nutteben.«

»Ja, grufuldt! Jeg forstår s'gu godt, at din Kone spændede sin Vej. Jeg forstår bare ikke, at jeg har kunnet holde det ud en hel Måned her i denne rådne Bule.«

Baumann rejste sig og lo irriterende højt, idet han begyndte at gå op og ned ad Gulvet.

»For Fanden, Tøs! Har du da ikke fået Lov til at indrette dig ovenpå, som du selv vilde? Vrimler det ikke med Skuespillerkort på Væggene? Har du ikke fået Lov til at stikke kulørte Vifter ned bag dine Skilderier? Har du ikke fået Lov til at købe Porcelænshunde og Porcelænslover og små, neapolitanske Fiskere og Fiskerpiger og en stor, rød, nøgen Venus til Kakkelovnen?«

Elise vrissede: »Du driller, gør du. Du ved lige så godt som nogen, at jeg ikke har så sikker Smag som fine Folk, og når jeg har prøvet på det, når jeg har købt virkeligt kønne Tæpper ligesom Fru Essingers, eller den Gang jeg købte den dejlige pompejanske Lampe, så lo du højt og gik rundt og drillede mig og sagde, at jeg efterlignede Fru Essinger, eller også smed du dem ud, alle disse kostbare Ting. Lampen hejsede du op i Flagstangen, og Tæpperne stoppede du ned i en Åløruse.«

Baumann lo stadigt højt, men gik uroligt op og ned.

»Ja, du ler! Dit modbydelige, tykke Svin!«

»Har, har, har!«

»Men hvorfor gjorde du det? Jeg vil have det at vide. Hvorfor?«

Baumann støttede sine små, fede Hænder mod et Mahognibord og så leende på hende.

Men hun fortsatte:

»Hvorfor, Tykke? Hvorfor? Jeg kan slet ikke forstå, at du driller mig? Bryder du dig da slet ikke om mig? Vil du have, jeg skal være helt til Grin for alle dine fornemme Venner og deres fornemme Fruer og alt det fine Rak, som du undertiden slæber hjem? Kan du ikke se, for Satan, at jeg prøver på at blive ligeså fin? Kan du ikke? Jeg vil vise dem, at selv om jeg var — —«

»— — en sød, lille Mær. Ja vel, lille Elisemor. Jeg forstår dig. Har, har. Men du sætter ikke tilstrækkelig Pris på dig selv, du gør ikke. Følg din egen Smag, for Djævelen! Køb en meget dyr og en meget stor Porcelænsløve — men efter din egen Smag. Hvad Pokker skal du plagiere — det betyder: efterligne — Fru Essinger for? Jeg kan slet ikke udholde alle disse fine Fornemmelser. I Begyndelsen stjal du fra mig og brugte Pengene til Silkesløjfer og Konfekt og fulgte dit Væsens dybeste og skønneste Lov. Du var omtrent dig selv. At du samtidigt mukkede over mine andre Damebekendtskaber, skal være dig tilgivet, skønt Fanden forstå, hvad det vedkom dig. Men da du så begyndte at ville spille Frue, fordi jeg en Aften af lutter Godmodighed slæbte dig med til Gildet hos Essingers og præsenterede dig som min Forlovede, og da du så pludselig vilde gå til Koncerter og Othello, så må du undskylde, at jeg grinede. Har, har, har! Det var næsten for dejligt!«

»Dejligt! Nej, du kan tro Nej. Det var modbydeligt. At blive målt af Fru Stang, troer du, det er yndigt, og medens du og Stang skændtes inde i Stuen, og han beskyldte dig for at have forsøgt på at forføre hans Kone, sulede hun mig ind ude i Haven.«

»Har, har. Vel var det dejligt, lille Elise! Kan du ikke se, at det var dejligt, at jeg vilde forføre hende.«

»Du er en rigtig modbydelig fed en.«

»Jamen, lille Elise. Du lo da, dengang jeg fortalte dig den pæne Geschichte. Hvem Pokker kunde ane, at de to, Stang og hans Kone, et Par Dage efter Forsoningen skulde genopleve en ny Kærlighedens Vår og begge to vende sig i moralsk Harme mod mig. Har!«

»Du er ond, er du!«

»Det sagde du også, lille Pige, da jeg forærede dig den røde Venus.«

»Ja, hvor var det uforskammet at forære mig det Monstrum og så le mig lige op i Ansigtet og spørge, om jeg var glad. Gud, hvor blev jeg rasede! Lige ved at ryge i Flint var jeg. Troer du ikke, jeg gennemskuede dig? Hva?«

»Nej og atter Nej! Er der noget, du aldrig har forstået, har, har, har, så er det mig og mine Handler. Hvis du forstod mig, sad du altid inde i Rædselskabinettet. Hvorfor går du aldrig derind? Du kunde godt gøre mig den Tjeneste. Jeg kommer jo så tit ind i dit Musæum deroppe.«

Og han gjorde en Bevægelse med Hovedet opad.

»Ja, for at gøre Nar af mig.«

»Nej, nej, du mildeste Elise. Jeg kommer altid for at støve Venus af. Jeg kan ikke tåle Støv på Kærlighedsgudindens røde Krop, og du ved jo også, at jeg elsker at løbe rundt med en Støvekost. De ligner forvirrede Palmer, der har Fjer i Stedet for Blade. Har, har, har! Nej, du forstår mig ikke.«

»Og du bryder dig ikke en Døjt om mig!«

Baumann nærmede sig Elise med små Dansetrin. De tynde Ben gjorde de fornemmeste og gratiøseste Pas under den tykke Krop. Det var Falstaff med Harlequins Ben. Og han gik frem med kokette, svævende Trin og dikkede Elise under Hagen. Hun slog fornærmet efter ham.

»Jeg elsker dig!« sagde han alt for højt og slog i altfor voldsom Pathos ud med Armen: »Men du skal være dig selv i alt, dig selv i den mindste Detaille og ikke Fru Essinger, Fru Gelbbaum eller nogen som helst anden. Hvad er nu det for noget Sludder, at du er ked af, at jeg ikke bryder mig om dig? Betaler jeg ikke? Er det ikke det vigtigste? Plejer små Piger fra Garden at bekymre sig om det? Nej! I skal bevare Jert Væsen og Jer fine og ganske bestemte Smag, skal I; men det gør I ikke. Så snart I bliver til noget, I Proletarer, kaster I straks alle de gamle Idealer over Bord og bliver kluntede Aftryk af os. Når en Blikkenslager får Råd til at anskaffe sig et Slot, skal det være et Slot med Tagrender på alle Leder og Kanter. Hans Væsens Lov er Tagrender, og Tagrender skal han elske højere end Karyatider og korinthiske Søjler og Loggiaer med støvede Palmer. Men alt det begriber I ikke. I bliver s'gu lige så skumkedelige som alle vi andre.«

Og Baumann strøg sig med et Lommetørklæde hen over sin tykke, svedige Pande.

»Fantasiløsheden breder sig, lille Elise!« fortsatte han: »og den skulde du og andre Proletarer nødtigt smittes af. Jeg har kun truffet ganske enkelte

Mennesker med Fantasi. Stang har det, ham Journalisten, du ved nok. Pram har også lidt af det, men ikke meget. Han samler på Tobaksdåser; men han er ikke fanatisk nok. Han siger, at han gør det for at finde en Retningslinje midt gennem Livets Meningsløshed.»

Baumann standsede pludseligt.

Elise så op på ham gennem smalle Øjne, og så lo hun skingrende:

»Sikke noget Sludder!«

Baumann satte sig atter ved Vinduet for at se på Chimærer.

I det samme kom en Mand kørende forbi Vinduet med en Trillebør. Baumann blev ligesom vækket af den mørke Skygge ude i Gråvejret. Han lagde Reproduktionerne, rejste sig og åbnede Vinduet. En fugtig Tåge slog ind mod hans Ansigt.

»Nå! Hvorledes går det, Charles?« spurgte han venligt ud i Haven.

»Åh jo!« svarede denne og satte Trillebøren fra sig: »La la. Nu har Stammen ikke fået flunset flere Grene af.«

Baumann så smilende ned på Trillebøren, som bugnede af sorte Grene med vådt Løv.

»De er jo glimrende som Gartner, Charles!«

Gartneren trak på Skulderen, tog atter fat i Trillebøren og kørte knirkende videre, men Baumann blev liggende i Vinduet og kiggede efter ham.

»Satans sejt Fyr! Se nu, hvorledes han vælter Trillebøren og står med Hænderne i Lommen, medens han rager Grenene ud med Fødderne. Kom, Elise, kom skal du se. Mage til Dovenskab har jeg aldrig oplevet.«

Elise kom langsomt glidende hen over Gulvet.

»Skynd dig for Pokker!« råbte Baumann irriteret og stampede med sin lille Fod. Hans Skikkelse var som et Bjærg stillet på Hovedet. Stor Krop, tynde Ben, små Fødder. At han holdt Balancen, var det geniale ved ham.

»Skynd dig for Pokker! Se!«

Elise lænede sig ud ved Siden af Baumann, men kun så meget, at hendes ene Øje kom uden for Murkanten. Hun lurede.

»Han er dejlig, ikke sandt, Elisemor?«

Elise trak sig hurtigt tilbage.

Baumann drejede ved denne pludselige Bevægelse Hovedet og så med Forbavselse, at hun havde vidt opspilede Øjne; Iriskransene svævede som blå Kloder i hvidt Rum.

»Hvad er der?« spurgte han.

»Å, ingenting!« svarede hun og kneb Øjnene sammen til mørke, uudgrundelige Streger.

»Jeg kan blot ikke forstå, at du har antaget Ibald!« fortsatte hun.

»Ibald? Hvad for en Ibald? Taler du i Søvn?«

»Ibald? Åh nej, Charles, mener jeg,« svarede hun gnavent og gik tilbage til sin Plads ved den mørke Kamin, hvor en rød Lue slikkede og snørklede sig mod sort.

Baumann så efter hendes smalle Skikkelse i den gule Kjole. Han rystede på Hovedet og gav sig atter til at se ud af Vinduet efter Gartneren.

»Han er ikke færdig endnu. Har, har! Dovenskab og Fornemhed koster Tid.«

»Han vil selvfølgelig ikke have beskidte Grabber!« svarede Elise vredt henne fra Krogen. Hendes Stemme skingrede.

»Har! En Gartnerkarl med snehviden Hånd mod kulsorten Muld. Han er bedre end Chimærerne. Han tænker sikkert ikke på meget andet end Piger og Druk og Lussinger, og så på at holde sig blank — som Pram vilde sige. Ja, så længe hans Skørlevned ikke er slået ud, så længe han ikke er blevet lasket i Kinderne og poset under Øjnene, er han køn. Men det bliver spændende at se ham blive porøs i sin Tankegang, så at hans uhumske Oplevelser siver ud gennem Porerne, at se ham udvikle sig efter sit Væsens skønneste Love og ende som den Bi-ba-bu, som det Billede, Gud har skabt os i.«

»Gud, hvor du sludrer i Dag, lille Bau!«

»Ja, jeg er i Humør, lille Elise, og jeg drømmer også om din bi-ba-buiske Fremtid, når du ender i en mystisk Cigarforretning, hvid og fed bag en mørk Disk i et Paradis af halvnøgne Tobaksdamer, som flammer fra Cigar-kasselågene, og en mistænkelig Whiskylugt fra Bagværelset, en Lugt, som røber din grumsede Elsker, der ingenting bestiller uden at nyde den gule Drik og den skidentgule Udsigt til Gården. Har, har, har!«

»Jørgen! Hold Kæft, Jørgen!« skreg Elise.

Baumann bukkede sin tykke Krop og slog ud med Hånden, som om han var svævende og elegant.

»Jeg elsker dig, Elise; jeg elsker dig alene for dit Dødsens ærlige Hold Kæft. Har, har, har!«

II

HEN imod Aften blev Baumann urolig. Hans store Læber fik det sammenknæbne, officielle Træk, som de altid havde haft, da han ejede Klinik og var gift.

Skumringen i de øde Sale gjorde ham melankolsk. Opløsningen af Farver og faste Linjer var ham inderligt imod; men han gad heller ikke tænde og se sin Ensomhed og Formålsløshed grelt belyst. Nej, han blev ved med at gå op og ned ad det uhyre Gulv. Ekkoet gentog hans Trin, som sad der rundt om i Krogene og under Loftet drilagtige usynlige, der under lydløs Latter efterlignede hans Skridt og ved Gentagelse forøgede Kedsommeligheden.

Der var ganske stille i Huset. Hvor Elise var henne, vidste han ikke, og det bekymrede ham heller ikke. Hun vilde ikke være i Stand til at udfylde Tomheden. Hun var jo også blevet besat af den. Hm!

Og Ekkoet gentog: Hm! og fulgte efter Baumann i hans urolige Spor, frem og tilbage, frem og tilbage.

Nej, det var ikke som i Begyndelsen, da hun ved en Art Selvtægt var flyttet ind i hans Tilværelse. Da kæmpede hun og protesterede instinktivt mod alle disse øde Værelser. Hun fyldte dem med velgørende Larm. Hun for igennem dem med et oprørt Kølvan af Silkeskørter og flammende Silkestrømper efter sig. Og Ekkoet havde travlt. Det kradsede og hvirvlede i Krogene og oppe under Loftet. Det blev helt stakåndet af at skynde sig efter denne Gadepige, som ikke bekymrede sig om Gentagelsen. Hun havde for travlt. Hun lod det boble med utallige Lyde af Surmuleri og godt Humør, løsrevne Revuviser, Slagord, Jargon, Slang og erotiske, selvopfundne Kæleord, fantastiske i deres buttede Afstum-pethed: Dy dy, lille Bau, hvordan har lille Jørres store Mavse det, dy, dy!

Og Ekkoet skreg: Dy, dy! men hun var allerede halvvejs inde i næste Sætning, så Ekkoet kvaltes, som om det fik Vand i Munden.

Men Elise, lille Elise, var nu blevet bange for Ekkoets Latter og Dril-

agtighed. Det mindede hende måske om, når hendes Fader kom fuld hjem, og Gadedrengene stimedede bag efter ham. Og nu havde Salenes lysende Kulde og tomme Uendelighed besat hende. Begyndte hun at længes tilbage til sit lille Hummer, til sin lille Elskovshule, der ved Gud ikke var altfor hyggelig? Det gjorde hun sikkert. Har, har!

Har, har! Ekkoet morede sig også. Det fulgte bagefter Baumann som en lille Dreng, der på Gaden vil holde Tempo med en tilfældig voksen, som er gået forbi ham. Ekkoet gik irriterende i Hælene på ham, frem og tilbage hen over det uhyre Loft og ned i Krogene, hvor det trippede og hoppede rundt i samme kedsommelige Takt hele Tiden. Det gentog s'gu nok også hans Tanker, det forbandede Ekko.

Baumann satte sig på en Stol. Ekkoet satte sig til Ro et eller andet usynligt Sted i de skumrende Sale; men det lurede. Han følte det som Øjne, der stirrede ham i Ryggen.

Han hadede sine tomme Sale; men han betragtede alle Forsøg på at udfylde dem med Møbler som et infamt Hykleri, som et Forræderi mod hans Livsopfattelse. Derfor var han blevet rasende på sin Kones små Gobeliner, små Stole, små Borde, derfor havde han smidt alle Elises Tæpper, Vaser og Taburetter ud af Vinduerne i et Anfald af Raseri. Undertiden lå der hele Ruiner af Møbler og Skår ude i Havegangen, som om Brandvæsenet havde kylet dem ud under en Brand.

Elise måtte indrette sig på første Sal, som hun selv vilde; men hernede skulde Livets Idé lyse gennem Salene med en iskold, arkitektonisk Abstraktion. Deroppe kunde hun fylde ud med sine Vaser og Krukker og sin Bourgeoisismag. Fordømt også, at hun ikke havde bevaret sin Friskhed, den lille Gås. Hvor havde hun været bedårende, da hun ganske stille begyndte at stjæle og pantsætte; men nu havde hun fået Fruenykker, hun talte sågar om at blive gift med ham. Idiot!

Idiot! skreg det henne bag Kakkellovnen. Ot! larmede det hen over Loftet.

Baumann rejste sig igen fra sin Stol og begyndte sin utrættelige Vandring, og de usynlige Trin klang efter ham gennem alle Værelserne.

I Dag var han syg. Elises Vripenhed ærgrede ham. Den mindede ham for meget om hans Kone, som i de sidste Uger af deres Samliv havde siddet derhenne på den samme Stol, Elise nu altid sad på, tæt ved Kaminen. Det var som et Ekko fra hans Ægteskab at se den lille Dulle sidde der og ubevidst parodiere hans Kone. Var det Ekkoets drilagtige Sale, han levede i? Skulde han jages til Døde af Gentagelser?

Han blev stående og stirrede på Stolen. Så tog han den, bar den hen til det åbne Vindue, kastede den ud i Tågen og Skumringen og begyndte atter at gå frem og tilbage ligesom lettet ved at blive af med den Byrde.

Men Uhyggen hvilede stadigt over Salen. I Tusmørket lyste de gule Vægge blege som med en Kraniumsfarve. De mørke Kobberstik var sorte som Huller, Øjenhule, Næsehule, og Flygelet grinede stift og koldt med mange Tænder.

Ude i Køkkenet larmede Tyendet; men denne Støjen understregede og fremhævede blot den døde Ro herinde i Salene. Charles' Stemme dominerede. Chaufførens Røst lød som en hul Brummen, og nu og da sprøjtede Sophies Diskant i Vejret med en fontænisk Latter, som faldt ned i mange små Kluk som Dråber fra et Springvand.

Baumann nærmede sig Køkkenet, stod stille og lyttede.

»Fanden til Hummer, det Rædselskabinet. Hvorfor leger Elefanten med Dukker?» hørte han Charles råbe, og derpå fulgte Sophies Springvandslatter. Chaufføren lo, som sad han dybt under Jorden.

»Skål! Den smager! Fedesen har god Vin! Ah!«

De drak nok hans, — Fedesens — Vin, de Slyngler. Skulde han gå ud og lave Spektakel?

Nej, han gad ikke mere.

Da Elise havde pantsat nogle kostbare Smykker, var den gamle, borgerlige Harne vågnet hos ham, og han havde skældt hende ud; men pludseligt var han kommet til at grine.

Nej, han skulde ikke ud i Køkkenet og give dem en Overhaling. Han risikerede at få et Latteranfald, og så vilde alt blive helt chaotisk.

Desuden var det ham også ganske ligegyldigt, hvor det gled henad. Nielsine, som var den eneste af Tyendet, der havde holdt sammen på hans Pengesager efter det ægteskabelige Sammenbrud, havde han en Dag jaget på Døren, fordi hun havde klaget over Sophies Nattesjov oppe på Værelset, og siden den Tid var Pengene ustandseligt svundet bort mellem Hænderne på ham.

Nu gav Klinikken jo ingenting. Den var blevet solgt. Heldigvis! Skandalerne senere havde han klaret fint, til Trods for at hans sidste Operationer havde været ganske sindssvage; de havde nærmet sig det fantastiske, dysmorfistiske, nærmet sig Bi-ba-bu.

Det var i latterhård Væmmelse ved Livet, at han havde opereret sine arme Ofre. Sært, at han havde klaret Anklagerne og fået sine dumme, videnskabelige Kolleger til at forsvare det berettigede i hans Experimenter.

Der var den berømte J. K. Petersen med Sæbevandsøjnene og Hænderne foldede på sin slunkne Mave.

Har! Ekkoet lo.

Der var den sorthårede Louis Gamée med de sorthårede Arme stikende ud af de flunkende hvide Manchetter.

Har! Ekkoet grinede. Har, har.

Der var den bondske Jacob Lind med Opstoppernæsen og den svage Hage.

Har, har, har! Ekkoet blev helt ustyrligt.

Alle, alle disse Berømtheder havde komplimenteret ham og dybt beklaget, at han havde solgt Klinikken og forladt Videnskaben. De havde i »Medicinsk Tidsskrift« kaldt ham en Banebryder indenfor Chirurgien, medens Småbladene havde larmet og offentligt skældt ham ud for en bloddryppende Bøddel, en pervers Menneskeslagter, en videnskabelig Forbryder, som skabte Karikaturer i Kød og Blod og Tarme.

Ekkoet lukkede sig sammen i en stille Latter.

Op Karen havde jo også protesteret mod hans Kynisme. Han kom atter i Tanker om Sølvtrådene, han havde brugt som Stillads for at holde en ulykkelig Dames Tarme oppe.

Men nej! Det vilde han ikke tænke på. Han måtte fjærne hende ud af sin Hukommelse, ellers vilde det atter begynde at stramme sig i hans Hjerne, så at de dunkede for hans Øren, ellers vilde hans Tanker atter begynde at kredse om, hvorledes han vilde optræde overfor hende, hvis han skulde træffe sammen med hende igen, hvad hun muligvis vilde sige, og hvad han vilde svare, hvorledes han vilde optræde, alle disse ørkesløse, jagende Tanker, som kunde piske hans Sjæl op, så at den skummede.

Nej, nej! Han vilde ikke plages, som han var blevet det i de lange, lyse Nætter, som hverken var Nat eller Dag, men en Dag uden Dagens aktive Brutalitæt og en Nat uden Nattens lukkede Ro. Han vilde ikke ligge og vende sig i Sengen og forgæves vente på Søvn, medens Tankerne rasede i Løb, så at han kom til at svede under dette imaginære Renderi, hvor han lå stille under Tæppet og dampede. Nej, nej! Han hadede disse lyse Nætter, hvor Fuglene skreg og ligesom med ubarmhjærtige Metalnæb prikkede i hans hvileløse Sjæl og halede Trævler ud, ruskede og flænsede.

Men hvad skulde han tage sig til?

Han gik uroligt frem og tilbage i dette Begivenhedsløshedens Helvede,

hvor det tomme, skumrende Rum nagede ham med sine Anelser om udflydende Liv. Der måtte ske noget, der måtte lyne en Katastrofe, som fangede ham helt. Under stærke Begivenheder følte han en udadvendt Klarhed, som svalde; han følte sig som en Sjæleblok. Hvorfor kom de da ikke? Hvorlænge vilde denne Revolution lade vente på sig, denne Revolution, som alle her i Landet ventede, nu da Tyskland var blevet Sovjet? Det vilde være dejligt, hvis Katastroferne styrtede ned over ham, hvis han blev besat af den Bevægelse, som farer gennem alle Mennesker under en stor Omvæltning og gør dem til Enere i et stort Hele, Enere uden andet Liv end Massens, uden anden Moral, uden andre og højere Tanker end Hobens.

Det var den eneste Ro, som nu var at vente. Det var den eneste Måde, han kunde hæve sig op over sit eget modbydelige, kedsommelige Jeg, som det var en Plage at være sammen med i Enrum. Fy for Satan!

Han havde jo ikke mere den guddommelige Ro, som han kendte fra sin Barndom, da han kunde sidde timevis ved samme Vindue og stirre over på en gammel Brandmur, hvor Kalken var skallet af, og hvor der var opstået mærkelige Figurer: to Træer, hvis Kroner voksede sammen til en Hund med et galt, hvidt Øje; en Mand med en stor Næse, der var lige så lang som hele hans forkrøblede Krop; en Hest uden Bagben; en Kvinde med langt Hår; et Slot. Der kunde han sidde med Næsen trykket mod den kolde Rude og se Billederne langsomt bølge og skifte ovre på den æventyrlige Brandmur. Den Ro kom aldrig tilbage.

Baumann gik langsomt ind i Rædselskabinettet. Han var dødsens træt af at være alene. Blot der vilde komme nogen?

Han ringede. I et enkelt Øjeblik brød Larmen fra Køkkenet igennem, idet Døren blev åbnet og lukket. Det var et Vindpust af Latter og Klirren.

Ude i Mørket ravede en Skikkelse. Et stort, skallet Hovede dukkede frem som en matskinnende Kugle i Døråbningen, og en Stemme lallede:

»Hvad befaler Herren?»

»Er det Dem, Chauffør? Hvorfor Djævelen kommer Charles ikke, når jeg ringer?»

»Charles mente — han — jo —«

»Nå, lige meget! De kan jo også bruges til at hente Whisky.«

»Bll-rrr! Ja!«

Og han forsvandt for et Øjeblik senere at tone frem igen med Whisky, Sifon og dansende Glas på en glat Bakke.

»Væ'sgo Herre!« og han klaskede Bakken i Bordet, så det skramlede.

Baumann så op på hans Ansigt, hvor Øjnene svømmede dumme som Spejlæg. Pludselig vågnede lidt Intelligens langt inde, et Glasskår ligesom glimtede i Lys; men så blev alt flydende Hvide igen, og et fjoget Grin drev hen over Læberne.

»Billeder, hæ! Dukker, hæ!«

Baumann stirrede på ham, sad et Sekund stille ligesom på Spring og skreg derpå, så at der gik ligesom en Flænge gennem Atmosfæren:

»Skrub af, Idiot!«

»Ot!« kvækkede Ekkoet ude i Mørket, ude i Salene. Det hoppede i Vejret og skreg: Ot, ot, ot!

III

KLOKKEN halv ti ringede det på Entrédøren.
Det var Thorkild Christensen.

Han luntede på sine lange Fødder igennem Salene og fandt Baumann siddende i tyk Tobaksrøg inde i Rædselskabinettet. Han sad tyk og bleg, og hans Kinders bløde Ovaler klang feminint og sprødt mod Baggrunden af grønne, spidsrumpede Jægere. Og Bi-ba-buerne lo og krøllede deres indvoldstomme Kroppe, og grønlandske Åndefigurer skar Grimacer med Ribbenene og funkledede med Kønsorganerne, der vred sig af Umådelighed og Deformitet. Alle dansede som Syner, som levende Vanskabninger, og Tobaksrøgen havde ligesom indpustet dem en blåt bølgende, nikotinsk Sjæl.

Men Baumann sad i hvilende Monumentalitet med runde Skuldre, rund Mave, små, runde Hænder, der lyste hvide og rosa af Velplejethed. Fedme og organisk Liv skabte disse velgørende Buer midt i den menneskelige Fantasis kantede Orgie.

Et Smil dryppede fra hans store Læber, idet han så Thorkild.

»God Dag!« sagde han og lagde en Bi-ba-bu fra sig, en Bi-ba-bu med krokusgul Kjole og rødt Kors på Maven.

»Sæt dig ned!« føjede han til, men blev selv siddende, næsten ubevægelig i en smilende Gude-Sløvhed, asiatisk med sine sære, snørklede Tanker svævende som Lotus over Vand. En enkelt Bølge satte dem i en sagte, vuggende Bevægelse. Thorkild vakte ham af hans blidt duvende Djævlefantasi.

»Hvad Fanden er det for en Tjenestepige, som lukkede op? Hun segnede vellystigt ind imod mig, og der stod en Em af Spiritus op om hende,« sagde Thorkild og gned den klamme Tåge af sine Hænder.

»Det er Sophie!« svarede Baumann langsomt.

Thorkild lo og fortsatte: »De ruinerer dig, dine Tjenestefolk.«

»De skal have Lov til at udvikle sig. Men du er vel ikke kommet her for at diskutere Tjenestepiger.«

»Nej, Gud fri mig!«

»Du tørster forhåbentligt.«

»Ja, umanerligt. He! Jeg har tørre Pletter langt ned i Halsen.«

Baumann smilede langsomt. Man kunde ligesom se Humoren pible frem.

»Nu skal jeg ringe, Thorkild. Det var godt, du kom. Jeg har i flere Timer været sammen med en kedsommelig Herre, som hedder Jørgen Baumann. Jeg er trist i Aften. Jeg er et Hul.«

»He he! Kære Baumann! Så fylder vi det! Har du ikke set noget til Stang?«

»Nej!« svarede Baumann ligegyldigt og ringede.

Larmen fra Køkkenet slyngedes ud i Salene. En Tenor, en rå og ødsel Stemme sang:

»Anna havde sig en lille
sød Kanariefugl i Bur.

Sikke et Bur!

Fuglen sang, og det blev silde,
længtes mod den fri Natur.

Sikke en Tur!«

Så lukkedes Døren med et Brag, og nogen ravede gennem de mørke Sale. Den matlysende Kugle viste sig atter i Døråbningen og svingede frem og tilbage som en rund, kinesisk Lampe i Blæst.

»Er det Dem igen, Chauffør? Hvorfor Djævelen skal De stadig vise Deres drukne Fjæs for Deres Herskab?«

»Det var Charles, der sagde det!« lallede Stemmen: »Han mente, at jeg var den mest ædru ude i Køkkenet. Ja, det gjorde han. Og derfor mente jeg også, at Herren, som er så god som nogen Herre, burde betjenes — De forstår, Herre — at Herren burde — —«

»Jo Tak! Hent Charles!«

Thorkild lo. Et Grin sprængte hans stramme, magre Træk.

»Ja, det skal jeg, Herre. Men han er — ja ærligt talt —«

»Skrub ud og hent ham. Hvis han kan gå, kan han ikke være mere fuld end De er. Hvad Djævelen går der af Dem. Sådant har De jo aldrig været før. De har været Pålideligheden selv, og nu drikker De, nu bælles De i Dem, så De snart er umulig. Skrub af!«

Chaufføren drejede sig langsomt om og forsvandt. En Stol væltede ude i Mørket.

»Tør du køre med ham ved Rattet?» spurgte Thorkild.

Baumann var lidt rød i Hovedet. Han blev altid umotiveret rasende, når Betjeningen kikkede i Småting.

»Jeg er ligeglad. Kører han een i Smadder, kan det jo være det samme,« svarede han.

Nogle usikre Skridt gav Ekko i Salene. Ibald viste sig. Det blege Ansigt med de stærkt røde Læber flammede, indrammet af det sorte Hår og Mørket som af en stor, kulsort Baggrund. Hans Hjerne var ligesom skåret bort af Natten bag ved ham, og Læberne fik derved en stærkere Kraft, som om Blegheden var revnet og rødt krænget ud.

»Ja, Herre!«

Baumann rejste sig og gik tæt hen til ham.

»Nå, De er da nogenlunde,« sagde han smilende og klappede Ibald på Skulderen: »Det er nok et slemt Bacchanal, I holder derude!«

Ibald smilede, halvt vrængende.

»Hvorfor sender De hele Tiden Chaufføren ind, Charles?» spurgte Baumann venligt.

Thorkild så forbavset og uforstående på Scenen.

»Åh, Herre, han er så stankdrukken og forbandet højbenet, den Edderkop.«

Baumann lo: »Har, har, har! Ja, men det er da ingen Grund til at sende ham ind. Tværtimod!«

»Han vil selv! Han vil Gud straffe mig selv!«

Baumann lukkede Øjnene halvt i.

»Der er vist Rævestreger bag ved!«

Og han klappede atter Ibald på Skulderen og tilføjede: »Det kan nu være det samme.«

Ibald blev stående med et durkdrevent Smil spillende om Læberne.

»Kan De hente Spiritus til os nede i Kælderen, Charles, alle Arter, Portvin, Rom, Madeira, Whisky.«

»Hov!« råbte Thorkild og slog i Vejret med sin flade Hånd: »Den Blanding er vist for slem.«

Men Baumann vendte sig imod ham: »Er du tørstig, eller er du ikke tørstig.«

»Tørstig!«

»Godt! Hent altså det, jeg nævnede, og mange Glas!«

»Til hvor mange skal jeg hente Glas, Herre!«

»Mange Glas til to!« lo Baumann: »og skynd Dem nu!«

Ibald forsvandt.

»Hvad er det for en Bisse, du har fået dér?» spurgte Thorkild og så endnu overrasket ud i Mørket på det Sted, hvor Ibald havde stået.

Baumann anbragte smilende sit store Korpus i Lænestolen og lagde Håndfladerne sammen.

»Han er ikke så gal, denne Charles!« bemærkede han.

»Det er jo en ren Forbryder.«

»Netop, netop! Han er en *ren* Forbryder, en ren, absolut ren Forbryder.«

»Åh, du er jo gal!«

»Ja, selvfølgelig. Jeg er gal. Jeg har en fordærvet Smag, og derfor tog jeg Charles. Han kom en Dag frækt ind ad Døren og søgte Plads, fordi han godt kunde lide min Villa. Han var ikke fri for at komplimentere min Smag. Og jeg sad og så på ham. Jeg blev ganske småt forelsket i ham. Der er jo ikke Spor grumset ved ham. Han er fin og blank. Knaldsort Hår. Knaldrøde Læber. Lidt stive, brutale Træk om Munden, men ikke udflydende endnu. Jeg kom straks til at holde af ham, ligesom af en blank Sten. Der er dejlige Tanker i Hjernen på ham; men ingen unyttige Tanker, ingen abstrakte Tanker, ingen Begreber og andre tomme Firkanter, som vi, Idioter som vi er, har exet vore Tankehjul på. Og ser du så ikke, hvor godt han passer ind i Samlingen af Dukker, Bi-ba-buer, moderne Malerier og Elise og Tjenestefolk. Se nu på Sophie, som lukkede op for dig, var hun ikke dejlig? Altid ser hun ud, som om hun aldrig får Søvn nok. Hende er der Mandfolkemystik ved, Tumlen og Mandfolketramp på hendes Værelse, stadigt skiftende Fotografier på hendes Kommode. Jo, hun er god. I disse Tider, hvor Tjenestepigerne er så elendige, vilde du ikke kunne få en bedre. Og Chaufføren er også ved at blive dejlig. Før var han altfor pålidelig; han var under al Kritik, siger jeg dig; men nu — ah har, har!«

»Du er gal! Det er Folk, man skal holde sig tre Skridt fra Livet, du!« bemærkede Thorkild og strammede sin indfaldne, blålige Mund betænksomt.

Ibald viste sig med Flasker og Glas og stillede dem i Kolonner på Bordet.

»Væ'sgo! Her er hele Vagtparaden!«

»Tak, tak, Charles. Nu skal Elefanten til at lege med Flasker.«

Ibald så forskende hen på Baumann; men denne smilede til ham og fortsatte: »og lege med Dukker. Ja Charles! Forsvind så!«

Ibald gik.

»Så kan Ceremonien begynde!« messede Thorkild og krummede sig sammen i Stolen.

Baumann sad og stirrede den Vej, Ibald var gået. Et fedt Smil, Buddhas blomstrende Smil, der driver af Varme og Viden, der danser over Læberne i Bevidstheden om, at alle Ting væves forvredent og latterligt ind i Tilværelsens Slør, vilde ikke forsvinde fra hans runde Ansigt.

Og han fattede om et Whiskyglas, som var det Gudens symbolske Attribut, skinnende, rundt, gennemsigtigt og tomt.

Men Thorkild hældte utålmodigt i Glassene, mens han fablede op om, at Charles var en skrækkelig Bisse, som man aldrig burde lukke ind i sit Hjem.

Ved Ordet: »Hjem« løftede Baumann Øjenbrynene, som om han ønskede en Forklaring på et uforståeligt Ord, og da Thorkild ikke lod til at forstå denne Mimik, sagde han:

»Sludder, Thorkild!«

»Men du må da indrømme, at hvis du var gift — —«

»Jeg er ikke gift.«

»Nej,« og Thorkild virrede på Hovedet: »men at lade sådanne Bolsjevikker trænge ind på vore Gebeter, er dog uklogt.«

Baumann førte langsomt Glasset med Whisky til sine Læber, drak og satte langsomt Glasset tilbage.

»Theoretisk har jeg ikke noget imod dem,« svarede han: »Kan de styrte os, så gør de det selvfølgelig. Det er meget let at forstå, og Menneskehedens Historie tilgiver dem let, når blot de vinder, for at tabe er den største, den eneste Synd. Jeg troer, det er Synden mod den Helligånd. Har, har!«

»Theori! Åh! Lad os være fri!«

»Nej, gu' skal vi ikke være fri, og havde Kommunisterne noget nyt, var de nye Mennesker, vilde det være en forfriskende Forandring, at de kom til Magten. Men er de nye?«

»Nej, selvfølgelig er de ikke. Hvorfor vil du da finde dig i at lade dig regere af dem, hvorfor vil du finde dig i at have sådan en Laban som denne Charles gående i dit Hus?« spurgte Thorkild og drak.

»Åh, han er morsom. Han har for sin Gage købt Smoking og tigergul Vest. Havde han købt en såkaldt smagfuld hvid eller stålgrå Vest, havde jeg givet ham Afskeden — øjeblikkeligt. Men så længe han går sine egne horrible Veje, skal jeg ikke forhindre ham.«

»Jeg forstår dig ikke, Baumann.«

»Det gør jeg heller ikke. Men jeg elsker Karikatur. Jeg er led ved Smag og Nuancer og forfinet Æstetik. Kan Kommunisterne udrydde

det og som regerende skaffe mig noget nyt, har de min Tilgivelse; men Gud nåde og trøste dem, hvis de efterligner os.»

Og Baumann hældte ny Whisky op.

»Kan blot een af dem overbevise mig om, at han er blevet sindssyg og genial ved at sprænge sig fremad mod noget nyt, bliver jeg Kommunist; men jeg tåler s'gu ingen Tradition hos dem. De skal være ny i det ubegrænsede, de Folk. Møder jeg blot een stålgrå Vest, skal de slås ned. Møder jeg ikke nye Theorier og nye Temperamenter, møder jeg ikke andet end de to-tusind-årige Ideer om Lighed og Broderskab, møder jeg kun naive Fantaster og bevidste Svindlere, internationale Æventyrere og Kristusplagiatorer, men derimod ikke et dundrende Geni, som i sin Galskab vil male Jordkloden rød med grønne Pletter, så keder de mig, og så slår jeg.«

Og Baumann lod sin lille, fede Næve falde hårdt mod Bordpladen, så at alle Glassene dansede.

»Jeg vil overraskes, vil jeg. Jeg vil flænges af Forundring og Latter og ikke af kedelig Moralitet, af kedelig Organisation. Hvad rager de dumme Idéer mig? Hvis der bag ved Fraserne ligger en vanvittig Individualisme, sådan som denne her Charles og som Elise havde i Begyndelsen, før- end hun fik fine Fornemmelser, så er jeg med, så forstår jeg.«

Thorkild gned Hænderne og indvendte:

»Troer du ikke, du bliver rasende, når de sætter dig ud af Villaen?«

»Næh! Egentlig talt ikke; men hvis de begynder at spise med Serviet og konversere elegant, bliver jeg flintrende gal. Vil de noget helt nyt, har de min Tilgivelse.«

Thorkild grinede og sagde: »Jeg gider ikke diskutere mere med dig. Du er en umulig Theoretiker, som morer dig med at tænke, hvad du ikke troer kan ske. Men husk på, at nu er Tyskland Sovjet, og det er kun et Spørgsmål om Tid; om en Måned, måske en Uge har vi den internationale Hær svømmende ind over Landet.«

»Nu vil vi drikke, Thorkild. Vi sidder her ved meget Spiritus, og det er vor Pligt ikke at løbe tør i social Bekymring. Flyd nu! Flyd nu! Drik! Kun gennem Whiskyens gule Lys ser Verden morsom ud. Husk det!«

Og de drak igen. Baumanns Øjne skinnede allerede mistænkeligt. Thorkild sank helt sammen i Stolen.

Bordet flød med Aske og Sjatter. Bi-ba-buen med den krokusgule Kjole lå henslængt i en Ruinhob af Glas, Flasker og Cigarkasser, der lignede Resterne af en fabelagtig Arkitektur, hvor Asken smuldrede som Kalk-

puds og Småsten, og Thorkild grinede med stive Øjne hen mod en mørk Pyt af Portvin.

Og ude i Horisonten kantede de moderne Billeder af Sted i en skærende Hvirveldans, Trekanter dolkede Cirkler, Cirkler savede i et Stråsåde, porcelænsblå Skæl fæg hen over hvidt, og en grøn Jæger var ved at gå af Led. De væltede hele Portaler af Farver ned gennem Tobaksrøgen, rødt knitrede op langs lysere rødt, og gult sivede ned langs blå, og sort stod roligt og centrumsfast som et Drab, der er fuldbyrdet, et Drab af alle Farver.

»Her er ikke hyggeligt!« bemærkede Thorkild dybt nede fra sin Stol.

Baumann så sløvt op og lavede Pendulbevægelser med venstre Hånd.

»Hygge!« vrængede han: »Og et Ur, som dikker.« Hans venstre Hånd svingede parodierende: »Jeg giver Fanden — ja Fanden i Hygge. Hygge er en grim, upersonlig Tradition. — Den tyder også på, at man føler sig hjemme. Har, har. Nej, jeg leder — ha — efter et Udtryk for — har — min Hjemløshed.«

Og Baumann nikkede søvnigt.

»Men du er kedelig, Thorkild. I Aften er du ualmindelig kedelig, og hvis jeg ikke var fuld, vilde du tage en genérende Plads op i min Tilværelse. Skål!«

Thorkild lukkede Øjnene og hikkede: »Ondskabsfuld — er — du. Men kun — he — kun — ja kun — theoretisk — og det genérer ikke en gammel — he — en gammel Praktikus som Thorkild Valdemar Christensen. Forstår du — men du — hæ — forstår ikke, ikke Spor. Du er en — en Barbar — en væmmelig Barber — en Neger — ja!«

Baumanns Ansigt flød i en Tåge af fjerne Smil, som pludselig exploderede i et Gylp.

»Neger!« lallede Thorkild og gled ned af Stolen. Ansigtet hvilede over Bordpladen med dens Ruiner af Flasker og Cigarkasser som en nedgående Sol.

»Neger!« lallede det: »Neger! Neger!«

Og så sank Solen.

Der lød et dumpt Bump mod Gulvet og nede bag Bordets Horizont gurglede det: »Neger — Neger — Neger.«

Baumann rettede sig forbavset og så mod den tomme Stol. »Neger!« hikkede det nede fra Dybet. Han førte som i Blinde et Glas til sine Læber; men Halvdelen af Whiskyen flød skinnende ned over Hagen og dryppede på Skjortebrystet. Så åbnede han Munden og mumlede: »Han siger Neger!«

Det blev det sidste, han konstaterede.

Han sank sammen, han ligesom knækkede i Siden og faldt om på Gulvet.

Bi-ba-buen lå med sin gule Kjole tilsølet af Spiritus og Aske. Det røde Kors på dens Mave lyste som malet med Blod. Var der engang i Fortiden sket en Katastrofe her, siden der var malet et sådan Kors? Var det ikke som et Kors på en Jernbanestations Mure? Herudfor skete den frygtelige Ulykke.

— Lidt efter kom Elise glidende gennem de store Sale. Den gule Kjole flammede som Lys gennem en kridtet Rude.

Hun havde hørt Larmen holde op og vilde nu se efter, om Baumann var gået.

Der var Lys inde i Rædselskabinettet, og en tæt Tobaksdis vældede ud af Døren som Røg fra en Brand. De moderne Billeders stærke Farveflader bølgede i det røglå Skylag. Bordet skinnede af Glas og Flasker og væltet Spiritus som et regnvåd Landskab i Lygtelys, og nedenunder Bordet lå nogle uformelige Bylter skubbet sammen.

Hun trådte ind, og da hun havde vænnet sig til Tobakkens bidende Tåger, skelnede hun et ligblegt Ansigt med sammenfalden Mund. Mørkt, krøllet Hår og blålige, ubarberede Kinder lå som dybe Skygger i hvas Kontrast mod den blege, blanke Pande. Det var Thorkild Christensen. Engang imellem bevægede han Læberne lydløst, som prædikede han inde i en anden Verden. En brun Plet lå hen over hans sorte Ærme og Gulvet og nærmede sig Baumanns runde Hovede, der lå med Næsen trykket sidelæns ned mod Gulvbrædderne. Den hektiske Plet under Øjet var skarpt rød. Han snorkede dybt.

Elise samlede Skørterne sammen omkring sig og stirrede på disse Bylter. Et tungt Åndedrag og den hvirvlende Tobaksrøg var det eneste, som gav Kabinettet Liv. Det var som en tung Rytme gennem livløs Natur.

Hendes Næsebor var vidt åbne. De dirrede ved en mistænkelig Stank af Drukkenskab og Mandfolk. Hun kendte den. Den gik som en Erindringsbølge igennem hende, og en Række Nætter hos Susanne skyllede igennem hende, usammenhængende Orgier, erindrede i Blink, halvpåklædte Mænd, som flød rundt, en nøgen Kvinde med Håret slæbende hen over Gulvet og Benene liggende hen over Halsen på en rødblussende Grosserer, der åndede sin Dumhed ud gennem en åben Mund, en ung Knægt med Neglene gravet ned i en Kvindes Bryst, en endnu vågen Sagfører, som sad på Gulvet med bare Ben og prøvede på at ryge en Cigaret, han havde anbragt mellem Tærne. En Bølge af forvirrede,

drukne Gæster, en Brænding af Drukkenskab og Utérlighed, der slog op om den urokelige, fede Susanne i den græsgrønne Silke.

Elise blev stående. Hun mindedes vemodigt.

Og hun stirrede melankolsk på de to Skikkelser, der lå broderligt faldne på Gulvet, og et bittert Træk dirrede hen over hendes tynde, karminrøde Læber. Et hårdt Blik flimrede i hendes Øjne, dybt inde i Øjnenes smalle Ridse.

Hvor var det trist! Hun var træt af de to Mænd, som hun havde set på en hel Måned, der havde været langt som et År. Hun havde sammen med dem vandret gennem en Ørken af øde Sale. Undertiden havde de kun interesseret sig for hinandens Skygger, så trivielt havde det været at se ind i de kendte Ansigter, hvor intet overraskende kunde ske. Baumanns Har, har, har, hans hektiske Pletter under Øjnene, hans fede, små Hænder havde ikke mere Latterlighedens evigt fornyende Skær over sig. Thorkild Christensens indfaldne Mund og lange Fødder havde gentaget sig hver anden Dag, når han havde været der som Gæst. Det havde været som at høre en fortærpert Revumelodi en hel Måned.

Men nu kunde hun ikke mere. Den Sjoever, som lå dér med sit fede Hovede betænkeligt nær den brune, stinkende Pøl, havde udmarvet hende. Hun var blevet for Pengenes Skyld, og han havde leet ad hende, fordi han udmærket godt vidste, hvorledes det hang sammen, den Djævel. Hun havde prøvet på at blive gift med ham, men havde mødt Latter. Har, har, har! Hun havde hørt op med de små, utro Anfald, hun led af, og han havde slået sig på Lårene af Grin. Har, har! Hun havde prøvet på at blive en stilfuld Elskerinde, havde klædt sig som Fru Essinger, købt Tæpper og Vaser, og han havde luntet rundt om hende og sagt, at hun mindede om en Zebra, der vilde have Løve-manke, og havde leet ganske stille, Har; men da han så havde fået Øjnene op for, at det var ved at lykkes hende at blive Dame, var han pludselig slået om og havde opført sig som en sindssyg af Raseri.

Hun stirrede hadsk på hans tykke, byltede Krop. Dér lå han bevidstløs og afmægtig, den tykke, lede Satan. Nej, hun vilde gå, gå nu og lade Kjole og Penge og alt blive liggende. Hun vilde ud på de smukke, brede For-tove igen og drive langsomt i Lygternes Skær mellem mørke Mandfolk, gå langsomt, lure, kapre.

I det samme hørte hun Skridt bag ved sig. Hun vendte sig. Det var Ibald.

»Hva' Satan! Sådan er det også ude i Køkkenet. Hvad står du her og gloer på, Elise? Det er da ikke noget nyt, det. Hva'?«

»Ibald!«

Ibald lagde en ravende Arm om Halsen på hende.

»Ja, Frue!«

»Frue!« vrissede hun: »Gør du Nar af mig. Jeg vil gå, vil jeg!«

»Gå! Er du tosset? Hvor vil du gå hen?«

»Alle Vegne, bare ikke her i det fordømte Hul.«

Ibald svarede med en Uartighed og lo fnisende. Han vaklede lidt.

»Du ved ikke, Ibald, hvor uudholdeligt det her er,« svarede hun fornærmet.

»Er du forarget, Tøs, fordi han ligger der og driver. Det er da meget pænt af Guttermanden. Lad du ham ligge i sit eget Ælte og gnide Næsen i det. Ude i Køkkenet ser det lige sådan ud, bare værre. Chaufføren har fået Tøjet af Sophie. Det andet Mandfolk, ham Christian, har smadret en Rude. Og jeg har hældt Kaffe i Hovedet på ham.«

»I ødelægger det hele,« skreg Elise arrigt.

»Så, så, rolig! Finke! Det er s'gu da ikke dit, så du kan være ligeglad, hvor meget der går i Skudderudder. Han dér nede på Gulvet er revnende ligeglad, og du behøver altså ikke at blive højbenet og forarget og lave Vrøvl.«

»Ti nu stille, Ibald!«

»Du mener: Hold Kæft! Det er Fandens så fin, du er blevet på den. Jeg troede ikke, du var så elendig.«

»Lad mig gå, Ibald!«

»Sludder, Tøs!«

»Jeg kan ikke holde det ud her. Du har ikke været her en Måned, så du ved ikke, hvad det vil sige.«

»Jeg får s'gu heller ikke den Betaling, du får. Det er min Sandten den fineste Forretning, du har været ansat i.«

»Han har ødelagt mig!«

Ibald gav Slip på hende.

»Ødelagt? Du er da vel ikke blevet syg?«

Elise lukkede Øjnene. Nervøse Rynker dirrede hen over hendes lave Pande og krøllede den: »Nej, ikke det; men jeg kan ikke mere. Jeg får Hovedpine af at være her.

»Det skal jeg nok kurere dig for, min Tøs. Nu er jeg her jo, så nu skal den sagtens skære. Der er meget at file endnu, her. Vi skal have Orden i det. Jeg lejer et Værelse, og så kan du ganske gelinde fjærne, hvad du vil her fra Villaen og gemme det på Værelset. Det er den fineste Tjans, vi har haft nogensinde.«

»Jeg holder det ikke ud. Jeg keder mig,« svarede hun og strøg sig hen over Panden.

»Lad os gå ovenpå til dig og lade de drukne Svin ligge.«

Og Ibald sparkede Thorkild i Ansigtet, så at han drejede sig og mumlede.

De gik ovenpå.

»Satans hyggeligt!« bemærkede Ibald, da de havde tændt, og han så hendes Værelse, de røde Plyschmøbler med Kvaster, Sofaen på snørklede Ben, en Stander med Nips, et Skrivebord med Nips, et Par Skilderier med død, grøn Skov og død, blå Sø.

»Satans hyggeligt, I Kvinder kan lave det. Og du vil løbe fra alle disse hersens Herligheder og ikke have dem med. Du er jo splittergal, Tøs! Splittertosset! Hele Bolesjajsen skal med, det kan du bide dig i Øjet på. Alt! Vi kan jo få det så hyggeligt et Sted inde i Byen. Du kan konkurrere Susanne sønder og sammen om et Par År. Hold bare ud. Jeg kunde klunse dig af Arrigskab over, at du kunde nænne at løbe din Vej. Lad ham, den tykke dernede, være Idiot lige så meget og lige så højt, han vil. Han forstår jo alligevel ikke at verfe dig ud. Og jeg vil også lade mig gro fast her i Villaen, indtil vi har fået pumpet den for Indhold.«

Ibald talte sig op i Ekstase. Han satte sig i en af Lænestolene og svingede den røde Kvast rundt i en Cirkel.

»Vi må. Vi skal. Du er dummere, end det er tilladt i Loven, hvis du lader det her gå fra dig. Ser du ikke, lille Møjfinke, at det er en Tjans, som Knud og Søløven — de Edderidioter — vil misunde os. Og Fedesen dernede er jo fjollet nok til ikke at anmelde os.

»Jørre er lunefuld. Den ene Dag ler han, den anden Dag slår han, og der er s'gu aldrig Grund til nogen af Delene,« klynkede Elise.

»Lad den Idiot gøre, hvad han vil. Vi fjærner det hele i al Stilhed, så at han ikke opdager noget, før Villaen er tom. Vi hugger selvfølgelig ikke alt Møjet. Lad ham beholde Skilderierne og Dukkerne og Spillekassen! Hvad skal vi med det Biks? Du flytter blot det her bort, som du har fået forærendes, og så flytter vi en Smule til og nogle Penge og sådan lidt forskelligt. Er du med? Sådan skæres den! Hvorfor Pokker har du ikke selv kunnet hitte på det? Har du da ingen Fantasi? Har du da intet Initiativ, som a' det hedder?«

Ibald stampede hårdt i Gulvet og fortsatte:

»Og hvis du keder dig, skal jeg nok muntre dig op. Jeg er blevet en Herre, det er morsomt at omgås, siden vi sås sidst. Jeg har oplevet noget. Medens

du har gået og boret dig ind her som en anden Maddike, har jeg høstet rige Erfaringer. Jeg var en Dreng for en Måned siden. Men nu ved jeg, hvad Vej Vinden blæser, min Snut. Den blæser den rigtige Vej, skal jeg betro dig.«

»Men nu vil jeg i Seng!« føjede han til og smed Jakken.

»Her!« spurgte Elise overrasket.

»Du har da ikke glemt gamle Venner, vel? Nå, nej! Selvfølgelig har du ikke?«

IV

IBALD stod ved et af Vinduerne på første Sal i Baumanns Villa. Han stirrede ud over Vejen.

Ovre på den anden Side lå det hvide Hus med Skodderne gemt som et lukket Slot mellem de mørkegrønne Træer. To Popler jog deres tætte Kegler op mod Himlen og midt imellem dem stod en hvidstammet Birk med sin flagrende Krone, som var hvert Blad en grøn Sommerfugl. Men Ibald opfattede kun grønt som grønt og havde ingen Interesse af, at der stod Birk og Poppel. Det var Træer, ganske simpelt. Derimod vakte en stortærnet Kasket ovre på Fortovet hans Opmærksomhed. Den Kasket havde han truffet før, og Manden under dette flade Hovedtøj — var det ikke Søløven? Jo, så min Sandten! Hvad vilde denne Slubbert her? Hvorfor stod han derovre og spejdede? I Går havde han også stået der, ganske stille, og Ibald havde prøvet på at ægge Chaufføren op til at gå over og dreje ham et Par på Siden af Hovedet; men denne havde ligget så slatten som en Vante og ikke gidet røre sig.

Hvad vilde Søløven? Han begav sig ikke halvanden Mils Vej uden for Byen, undtagen der var Skajser at hole. Det var et dårligt Varsel at se den stortærnede Kasket under Træerne derovre. Så! Nu tog han Kasketten af og glattede Håret som et blankt Stykke Voksdug ned i Panden.

Elise kom gående hen ad Korridoren bag Ibald.

»Du, Elise! Der skal du se en gammel Kending!«

Elise stak sit lille, runde Hoved hen ved Siden af Ibalds for at se, men trak det øjeblikkeligt tilbage.

»Det er jo Søløven. Hvad skal han herude?« udbrød hun og spillede Øjnene op.

»Ved det ikke, men sikkert ikke noget godt.«

»Nej! Godt fra den Idiots Side, nej!«

Ibald knyttede Hænderne, som han støttede mod Vindueskarmen.

»Bare man kunde gå over og udrydde ham, den Mugplet. Jeg må se at få Chaufføren til det. Han vilde ikke i Går.«

»Var Søløven her også i Går?«

»Ja, han var!«

»Uh, jeg kommer helt til at fryse ved at se ham,« udbrød Elise og løftede sine spinkle Skuldre.

Ibald blev stående og stirrede stift ud over Vejen som en Kat på en Gråspurv. Han var krummet sammen i lurende Spænding.

»Jeg må have Fingre i ham, den Filipens, og klemme alt det onde ud af ham, så at der kun er Kasketten tilbage.«

»Jamen, hvad vil han? Hvad vil han?« gentog Elise skingert.

»Vidste jeg det bare. Men han kan ville så meget, det lumske Dyr. Han er uberegnelig og løgnagtig og fejsk som en Slave. Så, nu ser han herop! Han har Gud straffe mig set mig! Hvad? Råber han? Ja!«

Udenfor lød det med tyk Stemme: »Davs med dig, Ibald!«

»Lad være at svare, Ibald!«

»Ja, selvfølgelig! Troer du, jeg gider tale med sådan en Lappedykker. Men det er vel bedst at gå væk fra Vinduet af.«

Og Ibald trådte et Par Skridt tilbage.

»Nåh, Elise!« fortsatte han og lagde Hånden på hendes nøgne Skulder. Hun var i skulderfrit Liv: »Skal vi spille mere Tid på den Overflødighed?«

»Jeg er så uhyggelig til Mode, Ibald!«

»Det er jeg s'gu også!«

»Bare han ikke ødelægger det hele for os!«

»Han ødelægger? Aldrig! Ikke hvor jeg er.«

I samme Nu hørtes Eder nede på Trappen. Baumann kom farende op. De tynde Ben havde travlt. De dirrede under Farten. Den ene Hånd holdt han frem, som om han vilde gribe nogen.

»Hvor er det? Hvor er det?« skreg han: »Infame Tyvemær! Hvor har du gjort af det? Vil du straks ud med det! Ud med det, siger jeg. Jeg kan finde mig i meget, i alt for meget, men ikke i dette. Det er dog for galt. De enkelte Ting, jeg holder af, har du at holde dine gridske Fingre fra, din modbydelige Tøjte.«

Og han løb lige hen til Elise, lagde Hænderne på hendes Skuldre og ruskede hende.

Hun stirrede på ham med fornærmet fremskudt Overlæbe og halvlukkede, uudgrundelige Øjne; men Baumann ruskede hende, så at det kastanjebrune Hår dingledede om hendes Ansigt.

»Hvor er det?« skreg han: »Hvor har du gemt det? Kom med det, øjeblikkeligt!«

»Med hvad?« spurgte hun med et stift Smil: »Jeg ved ikke, hvad du mener. Jeg aner det s'gu ikke. Her kommer du og overfuser mig med de modbydeligste Skældsord og beskylder mig for at have stjålet noget. Hvad for noget, om jeg må spørge?«

Og hun åbnede Øjnene lidt og så frækt på Baumann; men denne var ude af sig selv af Raseri. Øjnene var onde og ubevægelige, og de hektiske Pletter af en farlig Rødme, som bredte sig; aldrig havde de været så voldsomme. Og stadig ruskede han hende. Og stadig råbte han op.

»Hvor er det, din Tyvemær? Har du solgt det?«

»Nu tier du stille med dine Skældsord, medens Tjeneren er til Stede!«

Baumann så hen på Ibald, som langsomt var retireret ned gennem Gangen. Ansigtet var lukket som hos een, der lytter.

»Nå, ham, Charles, din gode Ven. Det er vel ham, der har solgt det for dig. I er et nydeligt Komplot. Men det skal blive Løgn, skal det. Nu skal det være færdigt. Jeg må have Politiet til at rippe op i den Sag. Alt skal for Dagen.«

Det ringede.

Baumann for nervøst sammen.

»Hvem kan det være? Løb ned og luk op, Charles! Skynd Dem!«

»Gu gør jeg ej!« svarede Ibald sendrægtigt.

»Hvad gør De ikke?« råbte Baumann og løb hen ad Gangen efter Ibald; men denne sprang hurtigt ud ad en Dør og smækkede den i efter sig. Baumann nåede lige at få fat i Dørhåndtaget, da han hørte Nøglen blive drejet om.

Han vred i Dørhåndtaget, sparkede til Døren i Raseri og vendte sig om for atter at skælde Elise ud; men han hørte igen en Nøgles Smæk. Hun havde lukket sig inde på sit Værelse. Det var dog for galt!

Baumann blev forvirret stående udenfor Elises Dør. Han hørte kun Ringningen gentage sig nedenunder. Ellers var alt stille. Men det var, som om der blev leet lydløst og spottende bag alle disse lukkede Døre. Det var, som om hver Dør havde et Udtryk af Hån og Hemmelighedsfuldhed. En Fangevogter i en Fængselsgang kunde ikke have det uhyggeligere, end han havde det i sin egen Villa. En Ensomhed, hvor det myldrede i Stilheden. En aflukket Verden, som ikke kunde sprænges. Bag ved den Dør dér stod måske Charles og lyttede og holdt sig for Munden, for at ikke et højt Grin skulde sive ud i et Fnis. Bag ved denne Dør her stod

Elise. Måske havde hun i al Magelighed flyttet en Stol hen til Døren for bedre at kunne lytte til, hvad han foretog sig.

Nedenunder hørte han Sophies rappe Skridt. Entrédøren blev åbnet, og en Stemme udenfor sagde: »Kunde jeg ikke komme til at snakke lidt med min Kammerat Ibal Petersen.«

»Her boer ingen Ibal Petersen. Det må være forkert. Kan De ikke lade være med at sætte Foden imellem, når jeg skal lukke Døren?«

»Men jeg må tale med ham. Det er meget vigtigt.«

»Her er ingen Ibal Petersen her! Har jeg ikke sagt Dem det?«

»Jeg så ham jo!«

Baumann for ned ad Trappen.

»Smid ham ud, den Tiggerpjalt. Vi har Tiggere og Banditter nok indenfor. Kan De flytte den Fod i en Fart, ellers skal jeg — — —« råbte han. Sophie fik Døren smækket i og sat Kæden for.

»Sikke en fræk en!« sagde hun og pustede foragtligt.

Der lød nye Trin ude på Stentrappen, og det ringede igen.

»Skal jeg lukke op, Herre!« hviskede hun.

Baumann åbnede selv. Udenfor stod Pram i en elegant, brun Frakke og svippede med en tynd Stok. Ved Siden af ham sås Duckers lurvede Skikkelse; en Frakke af ubestemmelig Farve, der changérede af æventyrlig Fattigdom fra røde Purpuranelser til grønne Havblink i Sol, hang om ham. Bag ved dem lyste Søløvens Kasket. Han stod der endnu.

»Kan De rubbe Dem!« råbte Baumann og trådte hen til Søløven: »Frække Karl! Gå, siger jeg, og det som et Lyn. Forsvind!«

Søløvens Ansigt revnede langsomt i et durkdrevent Smil.

»Ja, Herre, jeg skal jo til at gå. Jeg er blot ved at tage mig sammen til det. Giv Tid!«

Og langsomt gik han ned ad Stentrappen.

Pram rettede sine dybtblå Øjne mod Baumann.

»Han var fræk!« bemærkede han.

»En Sjoer!« busede Baumann ud og støttede sin Hånd mod det kolde Jærgelænder, medens han ventede på, at Søløven skulde forsvinde.

»De Tiggere bliver snart uudholdelige,« fortsatte Pram: »De har beslåglagt alle Opgangene til Musæerne og de offentlige Bygninger. De vrimler foran Teatrene og i Parkerne og venter alle sammen på, at den internationale Kommunisthær skal rykke ind over Grænsen. Ja, hvem ved? Vi har den måske allerede i Morgen. Der er jo ingen, der aner noget om, hvad der sker nede ved Grænsen.«

»Jeg er s'gu ligeglad!« svarede Baumann.

»Det er jeg heldigvis også,« sagde Pram og svingede sin tynde Stok: »Men hvad er der i Vejen med dig, Bau? Jeg har ikke hørt din blide, fyldige Latter endnu. Den plejer du da ellers at være ret ødsel med.«

Baumann kløede sig nervøst i Håret.

»Åh, jeg ved ikke.«

»Er det Tiggeren, så kan du trøste dig, for nu står han op i Sporvognen derhenne og kører vel sagtens ind ad Byen til.«

»Nej, det er ikke ham, der er Skyld i det; men kom nu ind og få noget Mad.«

»Dér ser De, Ducker. Om der så var Hungersnød i Alverden, vilde der være Mad herude. Det vidste jeg. Inde i Byen står Folk i Kø hele Natten og får ikke Mad alligevel; men Bau skal nok sørge for at have Kælderens fuld. Du har vel en hel Svinebestand herude?«

»Nej, Pram. Og mine Tjenestefolk er upålidelige.«

Pram smilede: »Jeg troede ikke, du tog noget Hensyn i den Retning.«

Baumann svarede ikke, men lod dem træde ind i Entréen og åbnede Døren til Spisestuen.

»Kom indenfor!«

»Du er rigtig godt gnaven i Dag, Bau!«

»Det har du nu sagt to Gange i Løbet af to Minutter,« svarede Baumann irriteret.

Pram gik ind.

»Dejligt!« sagde han og så sig omkring i den svimlende store Sal: »Dejligt, ikke sandt, Ducker. Hyggeligere end i din Skriftestol?«

»Så så!« mumlede Ducker. Lydene ligesom dryppede fra hans tunge Underlæbe og sorte, filtrede Skæg.

»Nu må I se at finde Jer til Rette, medens jeg finder noget nogenlunde pålideligt Tyende. Tag Plads, Hr. Ducker. Værsgod! Pram finder nok den bedste Stol til sig selv.«

Pram gik ganske roligt hen og anbragte sig i en stor, magelig Lænestol. Han elskede som alle Ironikere det magelige. Han elskede at synke ned i dybe Stole.

Baumann gik ud.

»Her er koldt!« sagde Ducker.

»Koldt! Hvad mener du, Ducker? Her er godt.«

»Nej, Pram! Her er koldt for Sjælen. Her er bundløst.«

Pram tændte sig en Cigaret og svarede: »Kære Ducker, det vilde hjælpe

på dine Ords Klarhed, hvis du ikke havde så meget Spyt i Munden, og jeg forstår for Resten heller ikke dine Ord. Jeg ser ikke bedre, end at det bundløse må være det attråværdige for en religiøs Natur.

»Det bundløse kan føre til Helved.«

»Ja, unægtelig. Man kan falde hele Vejen!« bemærkede Pram og stødte en Røgsky ud i Luften: »Men i det bundløse er op ned og ned op, så man kunde jo også tilfældigvis falde ned i Himlen.«

»Du spotter, Pram! Du vil til Slut komme til at hænge i Rummet, når du har undergravet alt, hvad du står på.«

»Umuligt! Jeg vil falde ned i Himlen.«

Ducker rystede advarende på Hovedet: »Jeg vil ikke tale med dig.«

Pram smilede og nikkede, men svarede ikke, og Ducker blev nu siddende i Tavshed på en Stol, som svømmede midt ude på Gulvet. Han så ud, som om han frøs.

En Larmen! Baumann kom farende ind med lange Skridt. »Rak!« råbte han: »Rak!«

»Hvad er der nu i Vejen?« spurgte Pram stilfærdigt.

»Det er noget Rak. Charles har låset sig inde. Chaufføren lå på sit Hummer og stank af Fuldskab. Han var ikke til at vække. Bæ, bæ, bæ, sagde han, da jeg rørte ved ham. Og så vendte han sig om på den anden Side og lallede videre. Sophie havde Besøg af et Mandfolk; men hende fik jeg skældt ud, så vi får nok noget Mad. Jeg holder det ikke ud med den Pøbel indenfor mine Døre.«

Og Baumann gik med store Armbevægelser op og ned ad Gulvet. Ekkoet hoppede efter ham oppe under Loftet.

Pram lo sagte.

»Ja, du kan sagtens le, Robert. Du holder så lidt Tyende som vel muligt. Du fører ikke stor Husholdning. Du skal ikke have en stor Mekanisme til at glide.«

»Du har nok mistet dit gamle Humør, Bau. Jeg troede, at du gav Fanden i det hele, at disse umulige Tjenestefolk hørte til din Bi-ba-bu-samling.«

»Bi-ba-buerne går for vidt. Når Bi-ba-bu hersker, er det mig for meget af det gode. De har stjålet mit Rubinkors, det, min Kone engang har ejet, det eneste jeg bryder mig om. Skal den Møjfinke, fordi hun er min Elskerinde, have Lov til at besudle det Kors. Troer de to, hun og hendes Galan, denne lede Charles, at jeg er et dumt Fæ, som de kan spille alle mulige Puds, så troer de fejl. Jeg vil have Politiet til at undersøge denne Affære. De skal rammes, selv om det bliver Skandale for mig også.«

»Lad hellere det ligge!« afbrød Pram.

»Jamen jeg er rasende.«

»Det kan jeg høre.«

Baumann blev ved med at gå frem og tilbage. Hans fede Overkrop og de slanke Ben dannede en komisk Kontrast. Benene gik så hurtigt og ivrigt, som var det en slank Mand, der bevægede sig. En tyk Grosserer med sin forsultne Kontorists Ben.

Men Pram lo stadig sagte, ganske sagte, som om hans Latter ikke kunde få Luft.

»Hold op med denne Latter, Pram!« bad Ducker, der hele Tiden havde stirret forbavset på denne Scene:

Pram nikkede smilende.

»Hvornår får vi den Mad?« bemærkede han.

»Snart!« svarede Baumann, som endnu ikke var faldet til Ro. De hørte Tallerkener rasle ude i Køkkenet.

»Godt! Troer du, Thorkild kommer i Aften?«

»Ved ikke!«

»Skal jeg ringe til ham, at han skal komme og tage Instrumenter med. Så er han da i hvert Fald til at omgås.«

»Ja, gør det, Pram. Jeg kan godt trænge til noget Musik. Toner kan udfylde Rummet.«

Baumann følte sig allerede beroliget. Aftenen skulde glide hen i Toner og dyssende Fantasier. Hele Tilværelsens fremmede Vrægebillede vilde blive roligt i Trækkene.

Han begyndte at gå langsommere og stak Hænderne i Lommen.

»Har, har! Det bliver godt!«

»Endelig din blide Latter. Det var da rart. Nu går jeg altså ind og ringer.«

Og Pram rejste sig og gik ind til Telefonen.

Ducker var helt borte i Betragtninger. Han sad med sine flade Lår vidt fra hinanden og lod Hænderne hænge ned mellem Benene, som om de var ved at glide fra ham.

»Hvad tænker De på, Hr. Ducker?« spurgte Baumann med påtaget Forbindtlighed.

»På Deres Hus.«

»Hvilket Hus?«

»Jeg tænker på Villaen her, på Salene, på Billederne.«

»Det var såmænd også noget at tænke på. Har, har, ha!«

Ducker rettede sine mørke Øjne, der glødede dybt inde, mod Baumann, som havde en venlig, men overlegen Maske på.

»I dette Hus boer ingen ydmyge Mennesker.«

»Har har ha! Har har ha!« Baumann lo: »Nej, det ved Gud der ikke gør.«

»Og det gør mig bedrøvet,« svarede Ducker og krummede sig endnu mere sammen. Han så ned mod Gulvet for at skjule sine Øjne.

»Havde De ventet at træffe ydmyge Mennesker her, Hr. Ducker?«

»Nej, det havde jeg ikke. Men jeg havde ikke ventet, at Hovmodet skulde skinne mig i Møde fra Væggene, fra Loftet, fra Gulvet, fra Møblerne. Jeg kan ikke lide denne Sal.«

»Og De har dog ikke set mit Kabinet, min Stolthed! Kom, skal De se. Det vil sikkert mere Dem!«

Han førte Ducker ind i Rædselskabinettet og tændte.

Ducker stirrede på de moderne Malerier og på Bi-ba-buerne og Djævelene, som boltrede sig i en svag Tåge af Spindelvæv, der begyndte at spænde sig fra Kant til Kant og afrunde Hjørnerne i bløde Buer.

»Nej, det morer mig ikke, Hr. Baumann!« svarede han og vendte om.

Baumann lo højt og slog ham på Skulderen: »Ikke sandt! Det er dog højst kuriøst.«

»Thorkild kommer senere og tager Instrumenterne med,« råbte Pram inde fra een af Salene. Ekkoet hikkede med Prams melodiske Røst.

»Så skal vi have en god Aften!« mumlede Baumann: »De drikker Vin ikke sandt, Hr. Ducker?«

»Undertiden.«

»Gud ske Lov, så er der da noget ved Dem. Hører du, Pram, ham Duckeren kan godt drikke Vin; men han kan ikke lide min Villa.«

»Det tro Fanden,« lød Prams Stemme: »Men nu kommer Maden. Det var dejligt, min Pige.«

De hørte raske Trin og Raslen med Service; de skyndte sig ind.

Der blev serveret Suppe og kold Steg med Grønærter og Gulerødder. Rødvinen var god og dejligt tempereret. Baumann lod flere Gange sine lyse, fede Hænder glide ned over Flasken og nikkede hver Gang, som om han påny vilde overbevise sig om, at Vinen var, som den skulde være.

Duckers magre, brune Hænder bevægede sig undseeligt. Han så meget på hver Ret og tog sparsomt til sig af Suppen og ingen Vin.

»Hvad?« brølede Baumann, idet han stoppede en Snip af Servietten ned under Flippen: »Jeg synes, De stikker til Maden. Synes De ikke om den? Synes De heller ikke om Vinen?«

»Jo, altfor godt!« mumlede Ducker mellem Skægget.

»Det var en mærkelig Måde at optræde på overfor altfor god Mad og altfor god Vin.«

Ducker så ned på sin Tallerken.

Men Baumann skænkede i hans Glas, så at Vinen truede med at skylle over alle Bredder.

»Drik nu!« opmuntrede Pram: »Skål!«

Ducker førte forsigtigt Vinen til Læberne, der blussede som røde Frugter bag det sorte Skæg.

»God Vin, ikke sandt, Ducker? Og Skål igen!«

»Nej, Pram, nej! Hvor skikkelig du end er, som Djævel betragtet, skal du dog ikke lokke mig til at blive fuld. Nej, nej!«

Og Ducker gjorde en afværgende, kejtet Bevægelse, fik i det samme Øje på sine flossede Manchetter og gav dem et hemmelighedsfuldt Puf tilbage i Ærmerne. Han sad stadig, som om han frøs.

»Ducker fryser. Han kan ikke vænne sig til dine gule Livsanskuelsesvægge, Bau,« lo Pram.

»Nej, det kan han jo ikke. Har, har, ha!«

Ducker så alvorligt over på Baumann, som troned med Servietten under sin fede Hage.

»Nej!« sagde han: »Jeg fryser altid, når jeg mærker Lovløshed.«

»Love!« Baumann lændede sig tilbage mod Stoleryggen og strakte Benene frem: »Lovene er faldet ned i det Hul, som kaldes Tilværelsen, og er ikke blevet fundet senere.«

»Jo, sandelig er de det. Af Profeterne, af den Herre Jesus Kristus og af Kirkefædrene er de fundne.«

»Tak skal De have. Af Baumann År 200 før Kristus, af Baumann, som blev født År 0, og af Baumann År 300 efter Kristi Fødsel, eller rettere 300 År efter Baumanns Fødsel.« Og Baumann slog i Bordet med stor Fornøjelse: »De var Baumænd alle til Hobe. Og jeg skulde anerkende de gale Idéer, som en anden Baumann har fået, og kalder det for Love. Har, nej, det er for grinagtigt, Hr. Ducker. Skål, den må jeg skylle ned.«

Ducker nippede til sit Glas.

»De nipper, Hr. Ducker. En Nipdranker kan ikke overbevise mig, så får jeg nemlig Indtryk af Forsigtighed, og de forsigtige har altid Uret.«

Pram smilede opmuntrende til Baumann, som blev ægget op, og som derfor fortsatte:

»Nej, thi de forsigtige følger de Love, som de dristige i deres gud-beåndede Frækhed har givet Verden. Dette er hele Hemmeligheden.«

Duckers Smil forsvandt, og Øjnene glødede nu fanatisk under Brynene som Ild i en Busk.

Pram stillede Glasset fra sig og bemærkede langsomt: »Bau overbeviser mig hver Gang, jeg er sammen med ham, om alle Tings Umulighed og håbløse Forvirring.«

Duckers Smil sprang frem igen under Skægget, og han snøvlende: »Pram, du er faktisk død.«

»Ja, det hævder du jo stadig, skønt jeg altid søger og altid er interesseret.«

»Djævelen er også interesseret!« mumlede Ducker alvorligt: »Men du er død, og når du siger, at du søger, lyver du. For at søge må man have et fast Punkt at gå ud fra og et fast Mål at søge, ellers bliver det Flakken. Uden faste Punkter bliver den evige Bevægelse Ubevægelighed, ja Død.«

»Nej, nej!« sagde Pram sagtnodigt: »Der er en Art Bevægelse ud fra det, vi ved gennem vore Sanser, skønt jeg gerne troer, at også det er Løgn.«

»Altså intet fast Punkt. Altså Ubevægelighed.«

»Svært så rap og dygtig du er i Logikken. Jeg vil ikke kalde det Ubevægelighed, men snarere en Arabesk, unyttig og skøn.«

»Hvorfor skøn? Hvad er Skønhed?« råbte Ducker. Det var første Gang, han talte højt. Der var en sejrrig, snøvlede Jubel i hans Stemme.

Men Pram smilede og sagde stilfærdigt:

»Skønheden vil jeg ikke dræbe ved at definere og begrænse. Den er den bitreste Sorg, den er Råhed, den er den vildeste Glæde, den er Religiositet, den er raffineret Uskyld; men den er først og fremmest en evig Revolution, og den er Roen midt i Revolutionen.«

Baumann nikkede: »Jeg forstår blot ikke Roen.«

»Det er også det ufattelige, det guddommelige i Skønheden. Jeg selv forstår kun Roen, men frygter Revolutionen. Derfor er jeg ikke Kunstner, men kun en Nyder.«

Baumann så melankolsk frem for sig.

»Og jeg forstår kun Revolutionen, derfor er jeg gal. Hvordan i Alverden kan man føle Ro og Glæde ved denne — ved denne Arabesk med al dens unyttige Bevægelse. Det er jo dog fortvivlende, rasende idiotisk, sønderknusende.«

»De er trods alt et sandt religiøst Temperament!« mumlede Ducker vendt mod Baumann.

»Her festes nok!« skingrede en Kvindestemme, og de drejede sig alle tre.

Det var Elise.

I Halvskumringen, der satte alle skarpe Linjer i Salen i en svagt levende Bevægelse, lyste hun dæmpet op i havgrøn Silke. Hun gled lydløst hen til Bordet, så på Opdækningen gennem sammenknebne Øjne og støttede sine slanke Fingre med de plebejiske Negle, der lignede løst påklistede Skæl, mod Bordet.

Pram havde rejst sig op og bukkede, og langsomt og forlegent fik Ducker også skubbet sin Stol tilbage. Han sank sammen i Skuldrene og så ned på Dugen.

»Det var morsomt, at De kom, Frøken!« bemærkede Pram og stirrede på hende. Der var et Glimt i de dybtblå Øjne som af velvillig Foragt.

»Mener De nu også det, Hr. Pram?« svarede Elise med en Stemme, der klirrede imod Prams rolige Tone. Det var, som tabte man en Blikkedel i en Domkirke.

Ducker frøs.

Men Pram sagde spøgende: »Mistroisk, Frøken! Altid mistroisk. En Kvinde er som et Strygeinstrument i et Orkester. Savnes hun, truer Musikken med at blive barbarisk. Men nu kom De heldigvis — i havgrøn Silke. Jeg aner Dem midt i den grønne Knitren, jeg aner en Glæde. Og så det Rubinkors på Deres Hals — ak jo — — —«

»Hvad Satan!« Og Baumann væltede Stolen, idet han fløj op: »Hvor Djævelen har du det fra. Så har du alligevel stjålet det, din Mær. Kom her med det og det øjeblikkeligt!«

Han løb hen og rev i det, så at Kæden, som bar det, sprængtes.

Ducker blev urolig og skamfuld. Han så hen imod Vinduerne, som om han ønskede, han sad ude i Haven. Så stirrede han på Pram; men denne havde strakt Hagen frem i stor Interesse.

»Jeg har s'gu fået det af dig, Jørre!« skreg hun.

»Fået det! Aldrig i Livet! Du fået det! Nej, min Sjæl og Salighed, om du har. Troer du, det Kors, som jeg i sin Tid har givet min Kone, skal besudles af at hænge på din Hals, oversavlet som den er af alle ligegyldige Mandfolks Kys.«

»For en Uge siden gav du — —«

»Hold Kæft med dine tåbelige Løgne, og se til, at du kan rubbe dig. Jeg vil ikke have dig indenfor mine Døre. Du troer, at du kan byde mig alting. Du troer, jeg er dum. Selvfølgelig troer du det. Når jeg ikke er som andre, som Chaufføren, som Charles, dit store, elskede Ideal, som du

kurrer med om Nætterne — — Troer du, jeg vil dele Kvinde med en sådan Sjoever.»

»Nej, hellere med en tosset Malersnude, som — —«

Men hun fik ikke fuldført; thi Baumanns knyttede Næve ramte hende lige i Ansigtet.

»Bau!« råbte Pram.

Baumann slog igen og sparkede hende; men Pram var i et Nu omme på den anden Side af Bordet og greb i Baumann, som ved at føle det faste, rolige Greb, pludselig blev stille, ja næsten ynkelig og sagte hviskede et Ja.

Elise holdt Hånden op imod sin Næse, som blødte; men hun skreg ikke, hun hulkede ikke. Legemet rystede en enkelt Gang som i Krampe. Men hun var helt tavs.

Baumann lod sig lede hen til sin Stol; Pram blev stående roligt ved Siden af ham. Den massive Ligevægt, den kolde, faste Hånd, som holdt om hans Håndled, Bevidstheden om, at hvis han så op, vilde han møde et Par alvorlige Øjne, der langsomt var ved at knibe sig sammen og blive drilagtige, alt gjorde Baumann fortvivlet. Den Ro, den Ro, den djævelske Ro. Og han følte kun Prams Nærværelse. At Ducker endelig havde fulgt sin Lyst og var gået hen for at se ud gennem et af Vinduerne, havde han ikke hørt. At Elise var gået, opdagede han ikke, førend Pram udbrød: »Gud, hvor hun hader dig!«

Da faldt Baumann sammen, strakte Armene ud over Bordet og lagde Ansigtet lige ned mod Bordpladen. Skuldrene bevægede sig. Han stønnede.

»Uden at smælde med Døren, uden alle billige Effekter gik hun. Gud, hvor hun hader dig« gentog Pram, som var rystet over denne Gadepiges Lydløshed. Det havde virket så utilfredsstillende på ham.

Ducker kom luntende tilbage og stillede sig ved Bordet. Han gned sine magre, brune Hænder og smilede med Øjenbrynene satanisk skrå, en omvendt Djævel, som må søge Tiflugt til sit gamle skadefro Smil, da han ikke ejer et Udtryk, der bedre kan være Tegn på Velvilje og Sympathi.

»Hun gik!« sagde han.

»Ja, det må du nok sige!« lo Pram.

»Gud ske Lov.«

Baumann hævdede Hovedet igen, og skønt Underlæben dirrede, måtte han smile ad Ducker, som stod og skuttet sig i sin slidte Diplomatfrakke og følte sig befriet.

»Ducker elsker ikke Kvinder!« bemærkede Pram.

»Det skulde også Satan gøre!« udbrød Baumann.

»Jeg elsker dem ikke, og jeg slår dem ikke,« sagde Ducker og satte sig ned.

Baumann vrængede Ansigt, som om der hang et Spindelvæv kildrende hen over det. Men Ducker fortsatte, skønt han i Grunden godt så, at Baumann vilde føle Ubehag ved Bemærkningen: »Men er det i Grunden ikke eet og det samme: at elske og slå!«

»Hellige Satan!« råbte Baumann.

»Du er min Sandten ikke diskret,« sagde Pram midt i et indvendigt, tyst Latterudbrud.

»Det var Gud Herren heller ikke, da han lod det regne med Ild og Svovl over Sodoma og Gomorrha. Diskretion! Er det ikke en moderne Dyd, en Frygt for at støde til hinandens Bylder, en Dyd i en Tid, der er rig på Bylder.«

Og Duckers forgrenede Smil bredte sig over hans sortsmudskede Ansigt. Men Baumann rejste sig og begyndte at gå frem og tilbage.

Pram stod og legede med en Kniv, og da Ducker så over på ham, truede han med at kaste den efter ham.

En enkelt Gang stampede den tykke Baumann i Gulvet. Så gik han hen og stirrede på Rubinkorset, som lå på Dugen, pillede ved det og puttede det tavst ned i Jakkelommen.

Det ringede.

»Endelig,« udbrød Pram, »det er også på Tide.«

Thorkild Christensen trådte smilende ind. Han havde to store Kasser under Armen.

»Her er jeg!« råbte han, og da han så Borddækningen, skinnede han over hele Ansigtet: »Lad mig få noget med. Mad er godt nu om Stunder. Jeg har spist Havregrød i et Par Dage, så jeg er snart ved at blive trivielt i Maven.«

Og han stillede Kasserne fra sig, præsenterede sig for Ducker, som han ikke kunde huske, og efter at have nikket flygtigt God Dag til Baumann og Pram satte han sig til at spise.

»Den er blevet noget kold!« mumlede han, idet han øste Suppen i sig: »Lad være at stå lodret, når jeg sidder ned. Det svækker Fordøjelsen. Nå, hvorledes har du det, Baumann? Nåh, ved det gamle gale; men det er jo fortræffeligt. Haha! Og Frøken Smith? Ligeglad! Er du ligeglad, Baumann? Det var da godt. Så kan du måske finde på at hælde den Hejre på Porten. Ah! Koldt Kød og Grønærter. Dejligt!«

De andre havde sat sig til Bords og spiste lidt for Selskabs Skyld.

»Men hør! Var det ikke en Idé at tænde? Jeg kan ikke se at finde Munden!« fortsatte han.

Men Pram mente, at Skumring var godt; thi så kunde Masken hvile i sine naturlige Folder, uden at ubehagelige Medmennesker gennemskuede een.

»Hold nu op med det kedelige Vrøvl!« afbrød Thorkild: »Jeg er sulten som en Kanarieflugt i Menneskestørrelse. Jeg kunde spise min egen Vægt i Grønarter, troer jeg; men jeg kan ikke holde fordømt Sludder ud.«

»Hvorlænge har du Tid til at være her?« spurgte Baumann.

»Hele Natten. Med Ducker ved Flygelet og Pram ved Celloen kan jeg kvinkelére på min Violin i Timevis. Gud, hvor er det rart at træffe Mennesker. Inde i Byen er de helt bimse, for der går nogle fjollede Rygter om, at Kommunisterne er rykket ind over Grænsen.«

»Har, har! Går der nu Rygter igen. At Folk ikke snart bliver trætte af at tro på dem.«

Pram havde taget en Cello ud af den ene Kasse og sad nu og prøvede den. Det var godt at sidde med den i Hånden, at bevæge Buen i korte, energiske Strøg og stramme Strengene. Han savede en dyb Tone. Han gentog den. Var Instrumentet godt nok stemt? Jo, det var. Og så begyndte han. Først var det en dyb, sammenhængende Melodi, en Romance; pludselig hævede han Tonen, lod et Stykke af Motivet hvine højt oppe nær ved Skalatoppens istindrende Spids og lod den så igen falde brat og dybt for at repetere de vigtigste Strøg af Romancen.

Baumann lagde Kniv og Gaffel fra sig ved at høre de dybe Toner. Han stønnede og fandt Ro.

Men nu blev Pram lunefuld. Tonerne væltede imellem hinanden, som søgte de tilbage til det oprindelige, faste Motiv; undertiden klagede de over ikke at kunne finde det, og undertiden, når Motivet endelig begyndte at rulle sig op, spotsk at forkaste det, at blive lunefulde og paradoxale.

»Drillepind!« lo Thorkild: »Nu skal jeg straks være der og lære dig at behandle en Cello som et Menneske.«

Prams hvide Tænder skinnede i Mørket og lynede en Antydning af et animalsk Smil. Han lod Buen synke og sagde langsomt:

»Jeg behandler den virkelig, som jeg vilde behandle et Menneske. Det er den jo også. Den er en trediveårig, erotisk Frue. Fedladen. Ikke sandt? Med yppig Hage. Og så den Dybde og Fylde i Stemmen. Denne Synthese i alt, hvad hun siger.«

Dog Ducker protesterede mumlende henne fra Bordet:

»Det er rigtigt nok. En Cello er et verdsligt Instrument; men en Violin, må jeg bede om den. Violinen er englelig. Den lyder abstrakt.«

Pram rev et Par lange, dybe Toner ud i Rummet som Svar.

Men Baumann havde rejst sig og drejet på en Kontakt, så at et mat Lys strømmede ud over Salen. Ansigterne så opløste ud, og alle Bevægelser blev instinktmæssigt lydløse.

Baumann ringede, og Sophie kom flagrende ind. Hun flængede det Lydløshedens Slør, som havde bredt sig over Salen. Pram kneb nervøst Øjnene sammen.

»Bring Nodestativerne, Sophie!«

Og hun kom lidt efter tilbage med to Stativer, som hun slæbte under Armen. Hun skramlede og rummesterede.

»Skrub af!« snærrede Baumann sagte og nærmede sig lydløst som en Trusel i voldsomme Dimensioner.

Hun forsvandt.

»Gud ske Lov!« hviskede Ducker og rystede på Hovedet: »De Kvinder, de Kvinder!«

Derpå ordnede han stilfærdigt Stolene. Han så spørgende på Pram og rykkede Stolen lidt frem, kiggede derefter hen på Thorkild og flyttede den så en Smule tilbage. Han var nervøs, men lydløs. Og tilsidst anbragte han den i sin Febrilskhed et Sted, hvor begge de to andre var enige om, den ikke skulde stå. De smilede og lod den blive.

Selv satte han sig ved Flygelet, og Thorkild fik prøvet sin Violin og stillede sig parat med de lange Fødder drejet udad.

Han så hen på de to andre og nikkede.

Og nu var hans Ansigt forandret. Det var som lukket. Øjnene var kun halvt åbnede. Det konventionelle Smil om Læberne tædede, og Munden blev følsom i sin sovende Ro. Et ufatteligt, genialt Barneansigt, som forstod uden at vide, og som var roligt og glat, medens Duckers Ansigt henne ved Flygelet sitrede i tusinde anstrengte Rynker.

Og Baumann havde anbragt sig i en tyk, uformelig Bylt på Gulvet henne i en Krog og stirrede på Prams smukke, intelligente Ansigt, der glimtede af Kunstnydelse, og stirrede på Duckers mærkelige Hovede, som bøjede og rejste sig for at tilrive sig Fuldkommenheden og Mesterskabet; men stadigt vendte hans Blik tilbage til den bundbanale Thorkild Christensen, som man på Opfordring kunde få til at spille Ragtime hele Nætter igennem, som kun kunde diskutere Vin, Piger og Politik, men

som spillede den højeste Musik med en genial Selvfølgelighed, med en Drengs nye Ansigt.

Og Melodien sang lunefuldt og bundløst, at jeg, som er jeg — ja, jeg, som er gal — at jeg spejder og spejder — ind i et Krat — for at øjne, åh ja — jeg er tindrende ligeglad nu — for det perler ha ha — men jeg øjner et Ansigt — jovist jeg er blå, jeg er gul, jeg er grøn — men jeg øjner et Ansigt — et Fjæs, i hvis Træk — jeg kan kende mig selv.

Og Baumann glemte alt undtagen et Rubinkors, som lå nede i Jakkelommen ved Siden af en Tobakspung.

Han tog det op og sad med det i Hånden.

NÆSTE Morgen.

Baumann trådte hurtigt ind i sin Spisestue, men standsede pludseligt.

Ved Bordet sad en Skikkelse med det ene Ben slået op over det andet. En stor, udfoldet Avis skjulte bag sin hvide Firkant Hovedet og Brystpartiet.

Baumann blev stående.

På Bordet stod Resterne af en Frokost, to tømte Bajerflasker og en halvtømt Akvavit.

»Hvad Pokker betyder det, Mand?«

Skikkelsen foldede roligt Avisen sammen og lagde den på Bordet.

Det var Ibald.

»Charles! Hvor tør De understå Dem i denne Frækhed. Det er dog for galt.«

Ibalds Blik var mørkt og uberegneligt. Han var hvid om Øjnene, så at de blev fremhævede ved Kontrasten og lynede endnu sortere og ondskabssfuldere. Hans Mund var hoven og tillukket. Han sagde intet.

Men da skød Blodet i højrøde Flammer op over Baumanns Hals og fede Kinder, som om Raseriet åbnede sig i en Blomsterkrone. De små, tykke Hænder krympede sig nervøst, og han for ind på Ibald, ruskede ham i Skulderen, råbte op, skreg:

»Det er s'gu for galt. Hvor tør De vove at spille Herre her i mit Hus og spise Frokost herinde, som om De ejede det hele, De, frække Sjover? Vil De se til at komme ud og det i en Fart.«

»Hold Grabberne væk!«

Baumann tog Hænderne til sig som på Kommando og stod stille.

»Jeg henter Politiet!« hvædede han mellem Tænderne.

Et trægt Smil gled hen over Ibalds Ansigt. Han tog langsomt Avisen op fra Bordet og pegede på Overskriften.

Baumann fulgte hypnotiseret Ibalds Fingre. Det var Langsomheden, Roen i denne store, hvide Hånd, som tryllebandt ham.

Med store, fede Typer stod der lige under Avisens mørke Hoved: Kommunistiske Troppekonzentrationer ved Grænsen.

»Kan De læse?»

Baumann stirrede på Avisen. Han havde ikke fulgt særligt interesseret med i Udlandets politiske Forhold i over en Måned, fordi Livets ydre Begivenheder var blevet ham ligegyldige som en Film.

»Kan De forstå det?»

Og Ibald rejste sig værdigt op og gik helt hen til Baumann.

»Kan De forstå det, fede Svin? Og kan De forstå, at De ikke har mere her og skal have sagt? Og kan De forstå, at De ikke mere skal sparke værgeløse Kvinder, som De gjorde i Går Aftes, modbydelige Pengesvin? Og kan De forstå, at nu er Elise under min Beskyttelse, og at jeg slår på Skallen hvis De ikke rubber Dem — som et Lyn? Og kan De forstå, at Villaen her står under min og Proletariatets Beskyttelse, og at Elise også gør det, hende, som De har mishandlet og fordærvet, ligesom I har fordærvet alle vore Kvinder, alle Underklassens Kvinder med Jeres rådne Penge? Og kan De forstå, at nu skal De humme Dem, ellers skal jeg slå Dem til Plukfisk!«

Baumann hørte Ordene uden at forstå dem. Han anede blot Spisesalen som et uhyggeligt, stort Rum, hvor de lyse Vægge stadigt veg tilbage, hvor der var bundløst langt til Vinduer og Døre, og han følte sig svimmel, han følte sig angst.

Men midt i Rummet stod en mørk, fast Skikkelse, ligbleg under det blåsorte Hår, med en brutal, rød Mund, der slyngede Ord ud imod ham, uforståelige, skæbnessvangre Ord.

Baumann vaklede og mumlede, at han vilde hente Politiet.

»Ha, ha! Politiet har s'gu andet at gøre, Hr. Fedesen, end at passe på Deres sølle Villa. Forstår De ikke det, Idiot? Forstår De ikke, at nu gælder det, om De kan tæve mig, eller jeg kan tæve Dem, og det kan De bande på, jeg kan. Skrub af, Fjols! Hej, Christian og Chauffør, smid den fremmede Herre dér på Porten.«

I det samme trådte Chaufføren og en høj, blond Fyr grinende ind.

Baumann drejede sig rundt og vilde til at befale Chaufføren at fjerne Ibald. Han håbede på sin gamle Myndighed, rettede sig op og strammede Læberne officielt sammen; men han studsede over Christian. Det var jo den blonde Karl, han havde truffet oppe hos Sophie i Går Aftes. Hvor turde han vove at blande sig i denne Affære?

Et Puf!

Han vilde slå fra sig, sparke, slå med Armene. Men Ibald havde grebet ham om det ene Håndled og drejet Armen så kraftigt op mod Skulderbladene, at han med krum Ryg dansede en smertelig Trippevals ud gennem Dørene, som Chaufføren og denne fremmede Christian høfligt åbnede. Han dansede gennem sine egne lyse, store Sale, og Ekkoet dansede under Loftet og henne i Krogene. Alle Ekkoets små Djævle trippede med krummet Ryg en smertelig-lystig Vals for at spotte ham og lide med ham.

Hans tynde Ben spjættede under den tykke Overkrop, og Tjenerne lo højt. Han dansede i en Spidsrod af Latter, ud gennem Entréen, ud gennem Døren, ned ad Trappen, op ad Grusgangen og ud af Lågen. Aldrig havde han danset før. Aldrig havde han danset sådan, som da han med Vold blev kastet ud af sit eget Hus.

Han hørte Jærnlågen blive smældet i bag sig. Han hørte en grell Kvinde-latter fra et åbenstående Vindue på første Sal, og han hørte en Mand-folkestemme foragteligt snærre: »Dos!«

Så et Brag.

En Nøgle blev drejet om.

Men Baumann var sig endnu ikke bevidst, hvad der var hændt. Hans Arm og hans Ryg smertede. Han gned sig hen over Munden og tørrede Fråden af.

Og pludselig løb han. Han vidste ikke hvorfor; men han løb indad Byen til og opfattede i en ilende Tåge, at mange Biler kørte forbi ham i det altfor stærke Lys. En Støvskey drev fra Vejen ind over det Fortov, hvorpå han løb, og Træerne med de efterårsmatte Blade hang med Kronerne tunge af Støv. Hækkene var helt grå.

Men han forstod intet.

Flyttevogne, store, gule Vogne rumlede langsomt af Sted; flade Vogne med Møbler, som var dårligt stablede, og som efterlod et Køl vand af Gardinstænger, Fuglebure, en sprængt Dyne, hvor Fjerene flagrede ud, rokkede frem; Biler med hele Tårne af Kufferter oven på Taget; Træk-vogne med svejende Læs, der knagede og knækkede, fordi de skøreste Ting i Forvirringen var blevet lagt underst; hele Familier på Cykle. Han forstod ikke denne moderne, kaotiske Folkevandring, som gik samme Vej, bort fra Byen.

Han løb.

Støvet kriblede i Håret. Han måtte gøre Grimacer, for at Ansigtstræk-kene ikke skulde blive begravet, og han snuste og snøftede under den

kildrende, grå Sky, som med en svagt sødlig Duft af Snavs og Hestepærer drev ind over ham.

Hvad var det dog for en Hexedans? Var han gal? Så han Syner?

Folk skreg, råbte, skældte hinanden ud, var febrilske og blege af Nervøsitet. De bar de latterligste Dragter, Ridedragt og høj Hat, Kjole og hvidt og Sixpence, sorte Støvler til hvide Nederdele, Boa til Kimono. En disharmonisk Forvirring, en Skønhed, skabt af Inkongruenser.

Baumann løb igennem denne hvirvlende Drøm. Det dæmrede svagt i ham, at han måtte til Politiet, at han måtte klage. Der måtte dog i denne sindssvage, drømmepiskede By være nogle normale Mennesker, som forstod, at det var for galt, at en Mand blev smidt ud af sin egen Villa.

Nu begyndte de høje Huse.

Der var Vogne foran hver Gadedør. Der var en By af Vogne. Og Folk løb frem og tilbage, svedende, slæbende. De smed deres dyrebareste Ejen-dele på Fortovet og lod andre stable dem. Glasstumper knitrede. Knust Porcelæn skreg under Støvlesålerne.

Et Brøl, et Råb af Begejstring slog op over Forvirringen. En taktfast Drønen og Klirren lød ude på Gaden. Brostenene klang. Og Baumann så, hvorledes alle standsede i Arbejdet og viftede med brogede Lomme-tørklæder og spraglede Sjaler, med Hatte og Stokke.

Det var Soldaterne, Tropperne, som med fuld Oppakning og Geværerne i Hænderne rykkede indad, indad mod den gale By. Hvad var der i Vejen? Var der nu Oprør derinde? Var det Nabostatens røde Troppe-koncentrationer ved Grænsen, som havde slået alle med Panik?

»Hurra! Hurra! Hurra!«

Baumann stod og svingede med Armene.

»Hurra!«

Hvorfor svingede han med Armene? Var der nogen Grund til at råbe Hurra?

»Hurra!«

Nej, han vilde ikke! Og så løb han videre indad Byen til i Takt med Soldaterne. Han syntes, han halsede af Sted, men kom alligevel ikke hurtigere frem end Tropperne.

Dér var Politistationen. En rød Bygning med en hvid, bred Trappe. Åh, det var sandt! Han måtte jo tale med Politiet. De måtte vel forstå, at det var for galt at smide en velmeriteret Mand ud af hans egen, hans i aller højeste Potens egen Villa.

En Afdeling Betjente rykkede ud af en Sideport.

Han stormede hen til dem.

»Jeg er — — —« råbte han.

»Passér Gaden!«

»Jamen — —«

Han fik et Stød for Brystet og hørte samtidigt to barbenede Unger skratle.

»Se den tykke dér. Han vil slå med Politiet. Hep! Hep!«

»Han har Dukker i Lommen. Se bare!«

Baumann vaklede tilbage. Han hørte Latteren og Råbene, gloede ned ad sig og mødte et Bi-ba-bu-grin. En Dukke med skotsktærnet Kjole ragede ud af hans Lomme, hang som en syg Mand ud over en Ræling, men med Hovedet vendt opad i et saligt, imbecilt Grin.

Han gik forvirret ind på Fortovet.

»Jamen, jeg er smidt ud af min Villa, jeg er smidt ud af min Villa!«

Det frådede i ham af Uforståelighed. Han troede, at han blev mareredet i en latterlig Drøm, hvor alle Realiteter havde fået et komisk, fragmentarisk Præg over sig, og hvor Ting, som ikke havde Spor med hinanden at gøre, dansede sammen til et disharmonisk Møde og opførte en improviseret, tilfældig Kankan.

»Jamen jeg er smidt ud af min Villa, af min Villa, min egen Villa, som jeg selv har ladet bygge. Min Tjener Charles har smidt mig ud!« skreg han.

En Betjent trådte ud af Døren og stillede sig på Trappen.

Baumann stormede op til ham og trak ham i de gule Knapper for ligesom at hale noget Forståelse ud af ham.

»Min kære Mand, min gode Mand, vidunderlige Betjent! De må kunne forstå mig. Jeg er blevet smidt ud af min Villa af mine Tjenestefolk.«

»Hvad rager det mig?«

»Jamen, det er dog for galt!«

»Ja, gu' er det for galt. Men det hele er for galt. Det er Revolution, Mand. Om tre Dage har vi de fremmede her, Kommunisterne! Forstår De?«

»Jamen — — —«

»Det er Revolution. Skynd Dem bort herfra. Kom ud af Byen, inden det er for sent.«

Og Baumann blev pludselig klar. Han så, at Betjenten havde blondt Skæg, at Politistationens Mure var røde, og han så tydeligt den store Karavane af flygtende.

Dér kom et højt Læs duvende. Kusken og hans Familie klamrede sig til dette bevægelige Tårn af Møbler, den spraglede Opbygning af røde og grønne Plydsmøbler, af Mahogni og lyst Egetræ, og øverst oppe knejsede et Fuglebur med åben Dør. Kanariefuglen, gul med sorte, uregelmæssige Klatter, som om den var blevet overstænket med Mudder, svævede i flakkende Krese uden om dette vaklende Babel.

Dér kom en gammel Dame humpende med en Hund, der med et blødt, hængende Ansigt gloede dorsk på Fortovsfliserne og trægt lod sig slæbe af Sted i Bånd med den hæsblæsende Hast af en Fjerdingvej i Timen. De to gamle Dyr flygtede i Rædsel fra den infernalske By.

Baumann strøg sig hen over Panden.

Revolution!

Han forstod alting klart. Hans Tanke havde i eet Nu gjort Springet fra det indre, individuelle Kaos til det ydre, som var behersket af en endnu mere idiotisk Gud.

Han forstod.

»De må meget undskylde min forvirrede Optræden!« sagde han formelt og roligt til Betjenten: »Men man er jo ikke rigtigt sig selv i disse Tider. De forstår, ikke sandt? De forstår?«

Betjenten nikkede.

Og Baumann fortsatte sin Gang.

Han var rolig trods al Desperation. Han anede, at han måtte gøre Revolutionen med, at Kaos var Udtrykket for hans indre Verden, at Kaos måske vilde betyde en Udløsning, en Befrielse for ham.

Og han gik ind mod den urolige By.

VI

DET er sjovt!« bemærkede Elise.

Hun sad sammen med Ibald ved Vinduerne og stirrede ud på de flygtende.

Bilerne rasede frem under Hysten og Tuden. De skrattede i Bremserne og hvinede Blæst i Fælgene og Egerne; thi hvert Øjeblik måtte de brat standse for ikke at køre en enlig Slider med en Trækvogn over Ende. Charabancer rumlede af Sted; men det var ikke skovglade Sangere med hvide Huer, som sad på Rad i dem. Det var triste Mænd og Koner med mange Unger, der stak de beskidte Hoveder frem og snart opfattede Verden med lattermild Glæde og snart betragtede Tilværelsen gennem tudbrølende Pessimisme. En tynd Fyr asede med en Trækvogn fyldt af Bøger. Det var en bleg Student, som reddede sin Formue af samlede Værker.

»Se, den Idiot med Bøgerne. Ham har jeg set så tit om Nætterne. Han gik altid med åbenstående Frakke og Hatten i Nakken og så ingen Verdens Ting. Han er nok Digter eller Professor eller noget andet himmelråbende. Troer du ikke, Ibald?»

»Han er Idiot, min Pige!« svarede Ibald søvnigt. En Duft af Spiritus pustede hen imod hende, blot han åbnede Munden.

»Hvor er det dejligt at have en Villa! Så kan man sidde ganske roligt og se på Folk.«

Ibald gad ikke svare på Ubetydeligheder.

»Ih, se! Der kører han, den væmmelige Stang og hans storsnuded Frue. Ja, de skal nok redde sig.«

»Ros!« brummede Ibald.

»Troer du ikke også, at Fedesen løber bort fra Byen?»

»Ved det ikke.«

»Du er modbydeligt fuld, er du. Man kan ikke tale med dig, efter at du har tullet alt det Sprut i dig. Men det var da rart, at du fik smidt den fede ud. Ha, ha!«

»Det var s'gu ikke alene rart. Det var nødvendigt.«

»Ja, det var det, for han var egentlig talt afskyelig.«

»Han var Kapitalist, Tøs. Jeg synes, du er mindre heldig med dine Udtryk i Dag.«

»Jamen han var da ved Gud også modbydelig og rædsom og afskyelig.«

»Kan gerne være, men han var først og fremmest Kapitalist, og det er utilgiveligt.«

En foragtelig Krusning sprang hen over Elises smalle, røde Læber.

»Det behøver du da ikke at vrænge Mund ad, Tøs. Når jeg siger, han var Kapitalist, så var han Kapitalist og dermed Basta.«

»Du har drukket for meget i Dag.«

»Gu' har jeg ej. Jeg har blot skyllet nogle Snapse ned med nogle andre Snapse, og det er man da nødt til, ellers bliver de hængende i Halsen.«

Ibald pustede. Han følte selv, at hans Tanker var gennemsyrede af Alkohol og var blevet bløde og udflydende. Det var nok bedst at puste nogle Ringe af Cigarrøg og holde filosofisk Kæft.

»Uh, hvor Vinduerne er beskidte af alt det Møj, som ryger ind fra Vejen. Man kan snart ikke glo ud af dem,« sagde Elise træt.

Ibald pustede en blå, dansende Ring ud imod hende og svarede ikke.

»Bare man kunde få nogen til at pudse dem!« sukkede hun.

»Hæ! Puds dem selv, Tøs!«

»Du vil da vel ikke have, at jeg skal give den som almindelig Tjenestetøs.«

»Næh!«

»Jamen hvad så? Kan du ikke få Sophie til det?«

Ibald lo højt og svarede:

»Sophie er da ikke født i Går, hvis du troer det. Hun rører ikke en Finger. Hun var også skrupfjøllet, hvis hun gjorde det.«

Elise rejste sig. Hun var stram af Vrede.

»Så pudser jeg s'gu Vinduet selv; men I andre får ikke Lov til at se ud af det. Det kan I bande på. I kan pudse Jeres Vinduer selv eller lade dem gro til af Skidt, ganske som I vil; men I får ikke Lov til så meget som at skele ud af mit Vindue.«

Ibald kiggede hen på hende med Øjne, hvori Drilagtigheden skinnede gennem Spiritustårer.

»Jeg er ligeglad, ganske ligeglad. Bliver min Rude her altfor møjbeskidt, slår jeg den bare ud, så kan jeg da se mindst lige så meget som du kan — gennem din pudsede Rude. Og jeg er en Herre, forstår du. Jeg giver alle

de andre Lov til at se gennem mit Hul i Ruden. Hvad Fanden! Deres Gloen kan da ikke slide på Hullet. Og så kan du sidde alene og kede dig ved dit eget blanke Vindue. Hæ!»

Hans Overkrop vaklede i Takt til Ordene, og den understregede den sidste, foragtelige Lyd ved et Stød forover, så at han var nær ved at falde ud af Stolen.

»Dit drukne Svin!« skingrede Elise.

Ibald rejste sig langsomt. Han famlede sig frem med Hænderne langs Stolearmen, greb krampagtigt fast og stemte sin vaklende Krop i Vejret, medens det sang igennem hans Hoved af Anstrengelse.

Elise lo.

»Hold Kæft!« brummede han, og Hovedet dinglede af Vrede.

»Nu går jeg!« frådede han.

Og han førte Hånden mod Væggen for at finde Støtte og gled og trimlede langs med den for ad en nogenlunde sikker Vej at slippe ud af Værelset. Han stødte mod Kobberstikkene, så at de blev væltet ud af deres lige Stilling og kom til at hænge som Småbilleder i en Kahyt under stærk Søgang.

Elise lagde sig bagover i Stolen og lo skrigende. Hendes Træk blev hårde, ligesom stenagtige i deres Bleghed, når hun lo, og Latteren klang uden Dyb. Det var som Larm på en flad Blikbakke.

»Hold Kæft!« mumlede Ibald. Han turde ikke råbe til af Frygt for, at Anstrengelsen skulde bringe ham ud af den hårdt tilkæmpede Ligevægt.

»Hold Kæft!« hviskede han, idet han snublede langs med Væggen og gned sin fedtede Skulder mod det sarte, lyse Tapet. Endelig nåede han på sin farefulde Vandring i et gyngende Terrain en Dør, lod Hænderne føle sig frem over Fyldingerne, indtil de havnede ved Håndtaget, hvor de klamrede sig fast.

»Jeg gider ikke — tale med dig, din Mæfikke!« skreg han. Håndtaget gav ham Styrke og Mod. Men i det samme gav Døren efter, og han braste ud af Værelset og tumlede om på Gulvet i det næste Værelse.

Han hørte en grell Latter bag sig, men var så forstumlet i en Verden, der rullede under ham, at han ikke ænsede det. Han lagde Hovedet ned mod det glatte, bonede Gulv, lod det hvile dér, indtil en Tanke ligesom fik Ro til at udvikle sig til Beslutning.

»Man må kravle!« hviskede han og lagde sig atter for at gumle på denne Dybsindighed. Han virrede med sit tunge Hovede som et Dyr med et altfor vægtigt Gevir.

»Man må kravle!«

Og langsomt krøb han hen over Gulvet på alle fire, krøb gennem den store, lyse Spisestue, hvor det vrimlede med ubehagelige, kantede Stole, som stimlede sammen om ham. Han stangede dem, han puffede dem, så de klirrede igennem Salen eller væltede under et øredøvende, skramlende Ekko. Han måtte fremad, fremad, om det så var igennem en Skov af Stole, med firkantede Stammer. Han smækkede Panden imod dem — Tjuh! — han slog ud efter dem — Tjing! — de dansede og hvirvlede, de galoperede med Træhove hen over Gulvet.

Endelig en Dør ind til et Værelse, hvor behageligt Mørke foldede sig ud i Tæpper på Gulvet og bløde Stole. Han slog Hovedet mod Døren, så at den åbnedes helt, og krøb ind i det skumrende Værelse, hvor Tæppet kildede og ahede hans Fingre, som var kolde af det bonede Gulv. Dejligt! Her vilde han hvile i Skyggen, hvile sit mødige Legeme og give Fanden i Elise med hendes ondsksfulde Latter og give Fanden i bonede Gulve, svingagtige Døre og drilske Stoleben.

Av! Hvad Fanden var det, der gnavede ham i Nakken. Han greb fat i det. Det var langt og blødt og endte i en hård, rund Klump. Hvad var det? Fy for den lede! Det var en af Fedesens Dukker. Hvad Pokker legede han med Dukker for, den tykke? Var det en eller anden pervers Form for Kønsdrift? Eller var det blot Dille? Ad Helvede til med den Dukke! Hør, hvor den klang og rutschede hen over Gulvet ude i Spisestuen, den Bi-ba-bu-dukke!

Det var sandt. Alle de Dukker herinde skulde ud! Det var ikke sømmeligt at holde et helt Værelse til sine Dukker, når man vidste, at mange ikke havde Tag over Hovedet, men måtte overnatte på en Rist inde ved Schäfers Restaurant, derhenne hvor Centralvarmeanlægget var. De skulde ud af Lemmen, alle disse grinende Dukker. Ud!

Han vilde rave efter flere Dukker; men de lå højt, ja altfor uendelig højt oppe på et Bord eller hang på Væggen, og hans Ryg var så ledeløs, hans Rygrad som blød Brusk, at han aldrig vilde være i Stand til at nå dem. Han sank sammen.

Der var jo også godt hernede på det bløde Tæppe, og Bi-ba-buerne kunde grine og gale lige så fjollet, de vilde. De gjorde det lydløst. Hel-digvis! De led af indvendigt Grin, og det var værst for dem selv.

Ibald mumlede hen for sig. Han gryntede ned i Tæppet og lukkede Øjnene.

— — Han vågnede ved, at Lysfunker dryppede ned i hans mørke,

sovende Sjæl. Han åbnede Øjnene og så en grøn Skikkelse med et hvidt Tællelys stå bøjet over ham. Om Tanden luede et lille, rødt Blus, som kastede et antydende Skær hen over Skikkelsens Ansigt med de skarpe Træk og den ildrøde Mund og de brune Furer under Øjnene. Det var Elise.

»Tænd det elektriske, Tøs!«

»Det vil ikke. De strejker derinde.«

»Svin! Hvad ligner det at strejke, når vi skal bruge Lys.«

»Ha ha, lille Ibald! Du er ved at blive et helt Overklasseløg. De laver selvfølgelig Revolution ligesom vi andre.«

Ibald rejste sig langsomt op.

»Har du sovet godt?«

»Hold Bøtte!«

»Det kan du selv gøre!«

Ibald var gnaven. Han strøg Håret til Rette og gloede rundt.

»Skal vi ikke tage og smide alt det Stads ud?« spurgte han og pegede på alle de moderne Malerier, hvis brutale Farver larmede svagt i Mørket. Mændene med de grønne Bukser vrikkede sagtmødt med de spidse Rumper, lilla Trekanter svømmede ud og gule Cirkler drejede rundt i en imaginær Bevægelse som Hjul i stærkt Lys.

Elise skuttede med Skuldrene, som om hun frøs, og sagde hviskende: »Her er uhyggeligt!«

»Ja, gu' er her så! Og se alle de Dukker her og små Messingklokker og lodne Aber med Spiralarme og svingende Haler, hvad skal vi med dem? Lad os få dem af Vejen! Det er ikke noget at have liggende i voksne Menneskers Hus.«

Han tog et helt Bundt Dukker og slyngede dem ud i Spisesalen.

»Hov hov! Hvad er den af?«

Og Chaufføren stak sit store, skaldede Hovede frem i Døråbningen.

»Smid alt det her ud, Chauffør!« kommanderede Ibald.

»Det kan du jo selv gøre, hvis at det morer dig, din Slambert!« svarede Chaufføren og stak Hænderne i Lommen: »Bilder du dig ind, at du skal sidde på den høje Hest og hundse os andre, hva'?«

Han spyttede foragteligt på Gulvet.

»Spytter du i min Villa?« råbte Ibald.

»Din Villa? Du ejer ikke så meget af denne Villa, som du kan bære på din Lillefingers Negls yderste Spids med Sørgerand, er du klar på den. Din Villa?«

»Mukker du, dit pillede Æg!«

Og Ibald langede en Lussing ud, så at Chaufføren vaklede. Ude i Spisesalen stak Ekkodjævlene hinanden små, lystige Dask.

Men Chaufføren sprang i et Sæt ind på Ibald, hvis Skikkelse han skimtede i Tællelysets rødlige Skær. Han væltede sig ind på ham med hele sin Krops Vægt og slog Ibald i Ansigtet, og denne mærkede, hvorledes han styrtede bagover med en kvælende Masse liggende på Brystet. Han faldt igennem et Rum, hvor der flammede lange Striber af tindrende grønt og svovlgult og gasblåt, og hvor enkelte flakkende Gnister exploderede i syvtaakkede Stjerner. Han tumlede ned mellem Borde og Stole, som tegnede sig med skarpe, sorte Kanter mod et rødligt Skær, der udstrålede fra et hvidt Lys.

»Idiot!«

»Din Villa? Jeg skal give dig Villa, ja jeg skal give dig et helt Villakvarter, din fladbenede Abe.«

Nogle Legetøjsgenstande dryppede ned fra Væggene.

Elise samlede Skørterne om sig, som om Slagsmålet kunde overstænke hende, og hun bøjede sig ind under Bordet og holdt Lyset frem, for at de med større Sikkerhed kunde uddele de blodige Tude og blå Øjne, som var nødvendige.

Det rødlige Skær faldt på Chaufførens Skindtrøje og hans skallede Nakke. Han lå øverst og bevægede den ene Arm i korte Stød.

»Jeg skal plante dig een i Masken. Jeg skal tvære det hele ud, så at du hverken kan finde Næse eller Mund!« stønnede han.

Nu kom Ibalds Hånd glidende frem.

Elise flyttede sig ivrigt med Lyset. Skæret faldt grelt på denne Hånd, og hun stirrede hypnotiseret på den; thi den spændte om Chaufførens Håndled i et rasende, hvidt Tag.

»Din Villa?«

»Ja, min Villa!« hvædede Ibald og vred Armen om på ham.

»Av! Giv Slip!«

Men Ibald krummede sig ud under ham og væltede ham til Siden, så at hele Bordet kom til at stå skråt og lænsedes for sin Samling Dukker og Tøjbjørne. En Skramlen, og Bordet styrtede.

Elise veg et Skridt tilbage, idet Bordpladen gled til Side og ligesom et Låg åbnede for Slagsmålet. Så rykkede hun atter frem med Lyset højt hævet som var hun en Slagsmålets Gudinde klædt i Naturens frodige Grønt. Hun stirrede betaget på de væltende Skikkelser uden at ænse, at Stearinen flød ned på hendes Fingre og brændte.

Og nede i Mørket, som det røde Lysskær fik til at ulme, tumlede de to sorte Skikkelser.

Ibald hvædede og spruttede. Armene var i en uafslædig Bevægelse. Der lød små Stød mod blødt Kød og mod Knogler, og Chaufføren stønnede.

»Har du fået nok?« snærrede Ibald.

Chaufføren harkede og spyttede.

Elise drejede sig atter, og Lyset faldt nu nysgerrigt hen over hans Ansigt, som var helt mørkt af Blod. Ud gennem Næseborene, der spændte sig runde og hvide som to Tunnelåbninger, flød to dunkle Strømme og løb sammen i en Pøl oven over Læben.

»Har du fået nok, din Larve? Ellers skal jeg træde dig oven i Ansigtet.«

Og Ibald sendte sin Næve for sidste Gang afgørende ind i Ansigtet på ham, så at han sank sammen og blev slap.

»Forstår du, at det er min Villa, og at jeg gør, hvad jeg vil, og at du ikke skal spytte på Gulvet i min Villa, Spyttegøg!«

Chaufføren klynkede og gned med Næverne i Ansigtet, så at Blodet tværedes ud over Pande og Øjenlåg.

Ibald rejste sig pustende.

Og Elise kom smilende hen til ham. Hendes Gang var glidende og elektrisk i al sin Lydløshed.

Hun holdt Lyset op mod hans Ansigt, som var hovnet op under det ene Øje; hun så kælent på ham, strøg ham under Hagen og hviskede:

»Min kære Dreng!«

VII

BAUMANN flakkede rundt.

Han vilde tale med Pram.

Hovedgaden lå i en blændende Efterårssol, der stod så lavt, at Strålerne trængte ind under Øjenlågene på de enkelte Fodgængere og fyldte deres Sjæle med exploderende Lys, og fra alle Sider gnistrede det som fra Millioner af Glasskår; thi hver Solstribes splintredes i Sværme af sølvblå Stjerner i de opplantede Bajonetter. Det klirrede og larmede af Våben. Trækolber smækkedes mod Asfalt, Sabler raslede i lange Slirer, blanke Revolvere skrabede mod Messingknapper, Kommandoråb krydsede fra Fortov til Fortov.

Gaden var besat med Militær.

Baumann skyndte sig langs Fortovet. Han gik tæt op ad de mørke Husfacader, som om han led af en Frygt for det svimlende, asfaltbrede Rum, hvor Sol og Stål svirrede rundt i en stjernedansende Forvirring. Han holdt sig så tæt op ad det eneste sikre, den mørke Række af Huse, der som en sort Bjærgkæde skubbende sin mørke Mur ud mod det flimrende Kaos.

Endelig smuttede han ned ad en Sidegade og standsede ved en Kaserne, hvor Børn larmede på den mørke Trappegang.

Han så forbavset op på Husnummeret. Jo, det var rigtigt nok! Og han stirrede atter på Huset med Rulleforretning og en skummel Snask af et Ismejeri i Kælderen, med en Indgang, hvis Mure var dekoreret med drastiske Inskriptioner og Privatoplysninger. Der sad Børn på Trappen og byttede Cigaretbilleder. Inde i Gangen stod to tiårs Knægte og fik sig en Smøjert, medens de dovent og fornemt lænede sig op ad Væggen. Et Par Pigebørn sad på Afsatsen ved første Sal og skreg en Vise om Kvinders Læfærdighed i al Almindelighed og Agathes i Særdeleshed. Der groede Børn frem alle Vegne på denne frugtbare Trappegang, de vimlede ud af Dørene, de sprang frem i Vinduerne, de genærede Baumann med et Spejl, som fangede Solen og sendte den som en lille, rund, dan-

sende Plet lige i Ansigtet på ham, så at han ikke kunde se, men bandende og skældende snublede over et Par Lømler, der sad stive af Spænding over Lord Listers sidste bloddryppende Uhyrlighed.

Her var ingen Angst, her var ingen Uro over Revolutionen, men løssluppen Frihed, der blomstrede ud i Skolestrejke og Frækhed og fantastiske Skældsord, som rankede sig op om Baumanns korpulente Krop og kulminerede i Grin over, at en fornem Mand gik uden Hat.

På fjerde Sal skimtede han inde i Halvmørket et Kort, hvorpå der med fede, gothiske Bogstaver stod trykt: Robert Pram.

Han bankede på.

»Kom ind!« lød Prams melodiske Stemme.

Baumann åbnede og trådte ind i et stort Værelse. En sælsom Ro slog ham i Møde, og han standsede forundret. Det var, som om han gennem en Urskov, hvor Lianerne slyngede sig i en indsnævrende Uorden, kom til en Lysning.

Værelset tonede dybt og roligt i en Farvesammenstilling af brunt og grønt. Henne ved Vinduet hang tunge, brune Gardiner, som indrammede Genbohusets kedelige, grå Facade med de mange Vinduer, hvor Gardinerne hang banalt ophæftede og Urtepotterne struttede i spraglet Silkepapir. Selve Værelset var draperet med mørkegrønt, som gav Indtrykket af Tyngde og afspærret Ro. Et stort Bord fyldt med en Stabel af Tobaksdåser; et Par dybe Stole med brunt Læder; en Reol med Bøger i gamle, brune Skindbind, hvor forgyldte Titler og Forsiringer flammede som de Figurer, en glødende Tændstik kan tegne i Mørket; en Divan og på den ene Væg et stort Maleri af en ung Mand i en forgyldt Ramme, på hvis ene Hjørne Solen kastede en Firkant af bølgende og sitrende, røde Vinfarver; og midt i hele den rolige Fylde, der ulmede i tunge Farver, Pram selv i en gul Jakke, dybt filosoferende, med en blå Tobaksrøg svævende om Hovedet som en Sky om en Bjærgtop.

»Er det dig, Bau? Jeg troede du var flygtet sammen med alle de andre pæne Folk,« sagde Pram og rejste sig stilfærdigt.

Baumann blev stående henne ved Døren. Han havde aldrig besøgt Pram før af Frygt for de proletariske Omgivelser, han havde valgt; men nu forstod han Prams sataniske Raffinement, forstod, at havde han, Baumann, bygget sig en Villa ud fra sin Livsanskuelse, så havde Pram på en billigere Måde fundet Udtryk for sin dybe, bevidste Ro ved at udstyre et Værelse med sine Yndlingsfarver og lade det hvile som en Lyksalighedens Ø midt i det frådende Proletarkvarter, hvor det skummede med Unger, Lirekasser, Slagsmål, Gilder og Trappesladder.

»God Dag, Pram!« udbrød han, og nu var hele Roen, som dette Værelse havde løftet ham op i, forsvundet igen. Han var atter den Baumann, som var blevet tvunget til at danse ud af sin Villa, som havde løbet mod Byen, mod Forvirringen for at finde Udløsning for sit bundløst forvirrede Jeg.

»Jeg trænger til at tale med dig, Pram!« fortsatte han og trykkede ham i Hånden uden at vide, hvad han gjorde: »Jeg trænger til at tale med dig i Dag, for jeg er ganske kulret.«

»Det er ikke noget nyt, kære Bamse!«

»Det er blevet værre, du, meget værre. Jeg er blevet smidt ud af min Villa. Mine Tjenere har pryglet mig ud af min egen Villa, og Politiet vil ikke hjælpe mig. Jeg aner ikke, hvad jeg skal gøre.«

»Det lyder højst interessant; men sæt dig nu ned, Bau, og lad Roen falde på dig,« svarede Pram: »Jeg må have en omstændelig Beretning. Vil du ikke først have dig en Snadde god Tobak. Som du ser, har jeg købt ind, så at jeg kan holde hele Folkevandringen ud, hvis det bliver nødvendigt.«

Og han viste med en blød Håndbevægelse hen mod Bordet med Stablen af Tobaksdåser og Tobakspakker.

Baumann gik uroligt op og ned uden at værdige Lageret et Blik.

»De Banditter, de Slynkler! At de vover at behandle mig på den Måde, de Svin.«

»Så, så, så, Bau! Sæt dig nu ned og tænd dig en Pibe. Tobak er nødvendigt, ellers kan du ikke hæve dig op over Tilværelsen med dens små, tindrende ligegyldige Revolutioner. Sæt dig nu ned og lad som om det hele er i Orden. Hvad Betydning har det, at Verden er kommet i Skred. Det har den været før, og nu er det tilfældigvis os, der skal opleve det. Det er ubehageligt. Javel! Men inderst inde har det ingen særlig Betydning.«

Baumann lod sin svære Krop synke ned i en af de dybe Stole.

»Lad mig så i Guds Navn få en af dine Piber!« stønnede han.

Prams blå Øjne hvilede på ham et Øjeblik; de var fulde af Ro. Det var, som om en Himmel af en forunderlig dyb, blå Farve hvælvede sig over ham; han følte sig hvilende i et stort og stille Landskab, og kun en eneste fugtig Ting blinkede langt borte. Var det en våd Sten? Var det et ironisk Smil?

Og Pram rejste sig roligt.

»Ønsker du en lang eller en kort Pibe, med lige Spids eller med krum Spids. Forresten — jeg ved det. Du skal have en kort Pibe med krum Spids. Den vil klæde dig bedst, Bamse.«

Han rodede mellem nogle Piber og fandt den, han søgte.

»Hvad Tobak ønsker du?»

»Åh, det er revnende ligeegyldigt.«

»Nej, det er ikke, Bau. Det er netop det, det ikke er. Det har en — katastrofisk Betydning. Vælg nu selv.«

Baumann så ud over det store Lager af Tobak, som lå opdynget på Bordet. Der var Old English i runde, violette Dåser og i røde Æsker, som var buede, så at de sluttede tæt ind til det runde, menneskelige Legeme, når de hvilede i Lommen. Der var lyseblå Dåser af Capstan-Tobak med et lystigt Gangspil som Fabriksmærke. Der var firkantede Dåser med Paisley, hvor en stor, rød Firkant flammede som en skingrende Plakat på dybt grøn, ja næsten sort Baggrund. Der var lyse Dåser med Garrick, hvor en Skuespiller lærmede i hel Skikkelse, og gule Dåser med Pioner Brand, hvor en Nybygger i Skjortearmer nød en Pibe efter at have fældet en kolossal Træstamme. Og der var Natural Leaf i en Indpakning af Sølv og Grønt, og hollandske Tobakker med Negere og Ankere og brede Søfolk. Og der var Three Nuns, og der var Old Chateau.

Pram tog Dåserne frem og kørte dem og anbefalede dem med inderlig Salighed. Den Tobak dér sauced for meget, men brændte ikke på Tungen; den Tobak hér var for udrøj; og denne Tobak endelig røg han kun for Duftens Skyld. Han talte sig varm og begejstret.

»Du må lære Saglighed, tykke Mand, ellers løber du over Gevind. Saglighed er den eneste hygiejniske Foranstaltning mod psykologisk Forvirring. Ja, du undskylder nok, at jeg prædiker; men for det første synes jeg, at jeg gør det på en skøn og melodisk Måde, for det andet er det mit Evangelium: den eneste Sandhed, og for det tredje trænger du til en Kur. Jeg er endnu ikke rigtig klar over, hvilke Fjollerier du har viklet dig ind i; men at du vikled dig ind i nogle, har jeg længe anet, og jeg glæder mig til en rolig, objektiv Fremstilling af dem. Men vælg dig nu først en Tobak og vælg den med største Omhu, og lad os så få en hyggelig Sludder om Livets Meningsløshed og Bundløshed, Menneskenes guddommelige Uansvarlighed og alle Tings Umulighed.«

Baumann valgte sløvt en Tobak.

»Hvorfor tog du Paisley?»

»Åh, hold Mund!«

Pram lændede sig tilbage i Stolen og løftede Knæet, som hans bløde og smidige Hænder var foldet om. Baumann så fortryllet på disse Hænder, der var som skabte til at kærtegne Bøger og Musikinstrumenter, Piber og Kvinder.

»Hvorfor vil du ikke tage sagligt på Tingene, lille Bau? Det vilde virke så godt i al Sjælemudderet.«

»Åh, Robert. Hvad hjælper det? Saglighed vil altid — altid være en Slags Overfladiskhed.«

Pram nikkede og sugede heftigt på sin Pibe.

»Ja, men det er bevidst Overfladiskhed, min Engel. Lad os tage Tilværelsen som Søfolk. Har de måske ikke Sjæl. Jo, gu' har de så; men den får ikke Lov til at genére dem, den bruges til at regne ud, hvordan Skibe er indrettet, hvorledes Penge skal bruges og Piger elskes. Giv mig nu en reel Fremstilling af, hvorfor dine Tjenestefolk smed dig ud?«

Baumann smed Piben fra sig og vilde rejse sig.

»Nej! Bliv endelig siddende. Jeg kan ikke tåle, at du går frem og tilbage. Nu skal jeg skaffe noget at drikke. Man bliver tør i Halsen af al den Sludren og al den Tobak. Så kan vi senere spise noget. Det trænger man til, selv om der i Øjeblikket finder en uvedkommende Revolution Sted i den By, man ved et Tilfælde bor i.«

Pram stillede et Par Glas op og skænkede en knaldgrøn Likør.

»Smag på den. Den er der Revolution i!« bemærkede han stille og gik ud for at give sin Værtinde en Ordre angående Maden.

Baumann sad underlig fortabt i den dybe Lænestol og så sig omkring. Solen var omtrent forsvundet. Likøren lyste som en blinkende Dråbe presset ud af det grønlig Mørke, der omgav ham. Det løftede sig fra alle Kroge og slettede alle skarpe Kanter ud. Det bølgede langs Væggene og lagde sig som en Tåge under Loftet. Hele Værelsets Firkant blev utydelig, og for Baumanns Fantasi blev alt ligesom afrundet; alt omskabtes til en mørkegrøn Hvælving, et tungt Løvhang, som svulmede af Nat og sort Fylde og lukkede sig tættere og tættere om ham som en Skov, der bliver mørkere og mørkere og mere og mere ufremkommelig. Maleriets gullige Ansigtsoval lyste svagt som et Hul i det tætte Løv, hvorigennem man skimter en månebleg Himmel. Kun Vinduet var en skarpt optrukket, firkantet Åbning.

Nede fra Gaden lød en svag Klirren af Våben, Marscheren og Kommandoråb. Byen var i Uro, i Oprør; men Byen lå fjærnt, fjærnt.

Pram trådte ind igen.

»Fortæl mig så om, hvorledes det er gået til, at du blev hældt ud!« sagde han og lo. Han stillede sig mageligt henne ved Vinduet. Hans tætte Skikkelse tegnede sig som en Silhouet. Pibens Glød kastede et dæmpet, rødligt Skær op over hans Ansigt.

Baumann vilde rejse sig op, men blev tvunget til at sidde ned, blev tvunget til Ro, og gradvis følte han den velgørende Ligevægt, som en dødsens syg Mand har, når han sagligt diskuterer sine Smerter med en Læge.

Han berettede hele sin Oplevelse, en teknisk Beskrivelse af Ibalds Tag, en Beretning om, hvor latterligt det måtte have virket på de andre, som åbnede Døren for ham, og en psykologisk Analyse af, hvad han selv havde følt.

Prams Latter hikkede henne fra Vinduet.

Selv Baumann begyndte at le.

»Har du lavet flere af den Slags Dumheder?« spurgte Pram.

»Åh ja. Har, har! Jeg har ikke bestilt meget andet; men de er allesammen så fragmentariske. Har! Det er alle sammen Oplevelser, der ikke er blevet til noget helt, noget rundt, som nu f. Eks. Historien med Fru Stang.«

»Fru Stang? Det lyder spændende! Det må jeg endelig også høre!« udbrød Pram, som nu gik frem og tilbage. Hans Pibe glødede og slyngede et flammende Skær op under Bugen på de blå Tobaksskyer.

Og Baumann lo på en sær og uægte Måde.

»Det er en kort og liflig Geschichte!« sagde han: »Jo, ser du, jeg skulde forsone Stang med Konen og tog derud og blev lukket ind og havnede i Sengen hos hende. Har, har! Og på den Måde blev Ægtefolkene forsonede. Nu hader de mig begge to. En Uge efter denne lille, ligegyldige Begivenhed var jeg sammen med dem hos Essingers, og det blev Skandale, åbenlys Skandale. Han skældte mig ud, fordi jeg havde forsøgt at forføre hans Kone, og hun var fornærmet. Har, har, har!«

Pram bøjede hele Kroppen sammen og lo lydløst, men uhyre længe.

»Du er gal, Bau!« stønnede han: »Det er den Slags fragmentariske Dumheder, som gør hele dit Liv til en Farce.«

Han lo atter.

»Ja, men jeg må foretage mig noget. Jeg må have det tomme Rum fyldt med noget, med Erotik, med Revolution, med Begivenheder, der filmer forbi mig og får mig til at glemme for et Nu, med Explosioner, hvis Flammer blander mig og opsuger alt det overflødige Sjæl, jeg skulper over af, ellers bliver jeg gal af Svimmelhed. Jeg har ingen Bund mere, og jeg har ikke din fordømte Ro. Jeg har aldrig begrebet, hvorledes du rolig og veltilfreds har kunnet konstatere, at alt var relativt, og så har kunnet lægge dig til at sove Middagssøvn.«

»Er det ikke det, jeg siger, Bau? Du må have en Kur. Da du ikke vil lære Saglighed, må du have en Sag at tro på, og mig kan det være ligegyldigt hvilken. Du kan f. Eks. godt blive Katholik. Jeg kan skaffe dig en god Skriftefader, Pater Eusebius. Han er ikke flygtet og ham kan du træffe på Bonifacius-Kollegiet, hvornår du vil. Eller du kan f. Eks. blive Kommunist, da det nu er på Mode. Jeg kender ganske vist ingen af dem; men Bang skal være en habil Theoretiker, lige noget for dig. Han boer i Søren Kannes Gang Nr. 3. Eller du kan blive Mormon. Du kan jo blive alt!»

Baumann lo hjerteligt.

Men Pram stod stille, tog Piben ud af Munden og hviskede et eneste, spidst Ord, som indeholdt den intenseste Foragt:

»Pubertetsidiot!«

VIII

BAUMANN flakkede.

Den mellemeuropæiske Kommunsthær var rykket ind over Grænsen.

Hver Dag drev Rygterne ind over Byen. De gled som mørke, evigt foranderlige Skyer hen over Himlen, som var tom og blå i sin septembergrelle Klarhed. Man anede dem mod denne uforanderlige Hvælving, som man gisner sig til hele Måneskiven, når den hviler mørk i Nyets tynde Sølvskål. Man anede, hvor skiftende de var, hvor upålidelige og hvor jættagtige. De var Giganter, fordi de ikke var Kendsgerninger. De groede med Roden i Drømme og Angst og overskyggede al Verden trods den tilsyneladende skyfri, stramme Himmel.

Ingen vidste noget. Alle vidste noget.

I Bladcentralerne hang Meddelelser, der var flere Dage gamle. De var gulnede i Efterårssolen; de krummede sig sammen i den indianske Sommers feberagtige Varme, og Støvet lagde sig som matte Skygger på Oversiden af Papirets Buler og Folder. Det var, som om Papiret vred sig ved at skulle gentage den gamle Traver, at Kommunisterne koncentrerede Tropper ved Grænsen.

Ingen vidste noget.

Bladene udkom ikke. Redaktørerne sad i ophøjet, nervøs Majestæt langt nord på; og Journalisterne havde glemt, at det var deres Pligt at være til Stede, hvor Lynet slog ned, så at de kunde få Svovlstænk i deres Næse og deres Referater; de var forduftede; og de kommunistiske Bladkontorer var besat med Militær.

Alle vidste noget.

Alle vidste, at inden to Dage rykkede den forenede Proletarhær ind i Byen.

Derfor vrimlede det nede ved Banegården. Der var lange Køer af Folk ved Billethullerne. De ventede timevis. De stivnede på Bænkene, på Kuf-

ferterne, op ad Væggene. De røg og inddelte på den Måde Tiden i Cigaret-røgningens-Enheder. Revolutionen har god Tid.

Ved Udgangen var der sort med Folk, og når der endelig åbnedes, stormede de på og pressede sig ud igennem Døren, så mange som muligt på een Gang. Der var Panik som ved en Teaterbrand. De flåede og rev i hinanden, Klæderne og Kufferterne filtredes ind i hinanden, Benene sparkede, Albuerne stemtes ind i Maven på Naboerne.

Og når de endelig slap ud gennem Dørene, stormede de Kupéerne, kæmpede drabeligt om Pladserne, slog hinanden i Hovedet, Ansigtet, hvorsomhelst, skreg op, hylede, frådede og maledes rundt i en Forvirring, hvor der var rigeligt Plads til at besvime, men ikke til at skvatte om. Flere blev uden Bevidsthed båret af Mængden, uden at berøre Jorden med Fødderne; de kom op i Vognene og sank uden et Kny. Man trådte i Mennesker.

Togene blev smadrende fyldte. Folk knuste Ruderne i Kupéerne og krøb ind eller blev hængende halvt udenfor, halvt indenfor. De stormede op ad Trapperne, lå på Tagene, stod på Bufferne. Langs de tyndslidte Trinbrædder, der gyngede og fjedrede som Pap, stod de, klamrende sig til Håndtagene eller til hinanden og strittende med Pakker og Bylter.

Og Waggonerne larmede af Folk, som stod ret op og ned. Henne ved Væggene fik unge Fløse Tiden til at gå med at tegne frydefuldt uartige Tegninger. To skændtes og beskyldte hinanden gensidigt for Tyveri; men kunde ikke komme til at slå løs på Grund af den tætte Sammenstuvning. De måtte nøjes med at smække Skaller, og det gjorde de til Gen-gæld også så eftertrykkeligt, at det flintrede og knagede gennem Hjerneerne på dem. En lille Unge, der så ud til at være halet op af et mudret Gadekær og havde Andemad i Stedet for Hår, ladede roligt sit Vand ned ad Benene på en nogenlunde velklædt Herre, som til Tak for den overraskende Klamhed, han følte om Læggene og Anklerne, sparkede ham og trådte ham over de nøgne Tæer. Ungen skreg op og vrælede. En tyk Kælling, åbenbart hende, som i sin Tid havde halet ham op af Kæret, brugte Mund. Herren skældte også ud og understregede nu og da Ordene ved at puffe hende med Albuen ind i Brysterne, så at det svuppede. Hun svarede med at stå ret op og ned og besvime. Sjælen segnede; men Kødet blev stående.

Ude på Perronen diskuterede Lokomotivføreren, Fyrbøderen og Stationsforstanderen hidsigt. De var alle tre nervøse. Igår var nemlig en Lokomotivfører blevet skudt af Kommunisterne, og Jærnbanelinjen havde været brudt op.

De måtte endelig køre langsomt og være på Post.

Fyrbøderen gik nølende op i Lokomotivet. Han stillede sig helt inde ved Maskinen og gav sig til at undersøge, om hans Revolver var ladet.

Lokomotivføreren kom bagefter, nikkede betydningsfuldt og sagde kort: »Det bliver måske nødvendigt.«

Så satte de Maskinen i Gang.

Det var det sidste Tog, som forlod Byen.

Stationsforstanderen gik igennem Ventesalene, som flød med forkullede Cigaretstumper, dette Kølvand efter et Folk under en Revolution, denne Gødning, som de lader falde fra sig, medens de venter, venter, venter.

Han kaldte på Personalet, og de gik derpå hen og låsede Banegårdens Døre, som om det var Midnat. De tog Pengekassen, anbragte den på en Draisine og forlod Byen i langsom, rullende Takt.

Enkelte dumpe Stød, der trykkede ligesom med store, flade Hænder, varslede, at der stod en Kamp en Dagsmarsch borte.

Men midt inde i Byen gik Folk rundt i ledig Uro. Det var Folk, som enten ikke havde Penge eller ikke havde Forbindelse nord på. De holdt sig ikke inde; thi Solen blændede i Ruderne, i Lygterne, i Kirkernes Kors, i Messinghåndtag, i Vinduesskiltens gyldne Bogstaver, i Barberbækken, Nøgler, Glarmesterskilte, forgyldte Ruller Skrå og dansede hen over det matte Løv i Alléerne. De holdt sig ikke inde, men gik ind på deres Kontorer og skrev et enkelt Brev, som de syntes var nødvendigt, som de frankerede og dog ikke sendte af Sted; de gik ind på deres Værksteder, satte en Drejebænk i Gang og drejede en lang Spån, tynd og unyttig som en Papirstrimmel, af et Stoleben eller forgyldte en Gardinring; de gik op på Bibliothekerne og undersøgte en gammel Bibeltekst og bestilte Bøger i brunt Skind fra det syttende og attende Århundrede; men de bladede ørkesløst i dem og forstod, at Bøger er stumme, når Livet er Kaos. De legede Hverdag midt under Revolutionen, hvor alle Dage er Søndage, Fester, Jubeldage, Angstdage; dog kunde intet fængsle dem, intet tryllebinde dem. De standsede undertiden og lyttede anspændte; de spejdede op mod den tomme, blå Himmel og gik ned ad Gaderne igen, bort fra Kontorer, Værksteder, Bibliotheker.

De vigtigste Færdselsårer, Torvene, Pladserne, Boulevarderne var urolige af Mennesker, som i Solen flimrede sorte og blå mod den lyse Asfalt og ikke turde stimle sammen af Frygt for Militær og Politi. De talte ivrigt sammen, to og to. De skelede til de store, hvide Opslag, der funkede med røde, befalende Bogstaver: Forbud mod Forsamlinger, For-

bud mod at bære Våben på sig, Forbud mod offentlige Taler, Forbud, Forbud, og hans Majestæt Kongens Farvel til Byens Borgere, hans Løfte om at vende stærk og retfærdig tilbage, hans Formaninger og hans Navnetræk.

Ingen bestilte noget. Alle vandrede. Alle slentrede med Hænderne i Lommen og ventede på, at Begivenhederne skulde tage fast Form, skulde springe ud i grelle Farver; men rundt omkring i Byen, ved offentlige Bygninger, traf de kun rolige Soldater, som stod opstillede med ladte Geværer, rolige, urokkelige som blå Støtter, eller en lille Afdeling Betjente med lynende Hjelme, rykkende taktfast ned gennem Gaden i en mørk og brysk Kolonne, eller en Motorordonans svirpende hen ad Boulevarden under en Række advarende Explosioner.

De store Restauranter var lukkede. Gennem Spejlglasruderne kunde man spejde ind i Lokalerne, hvor Stolene stod stablede op oven på Bordene og strittede med de firkantede Ben midt i Dagslyset, som faldt gråt og sygeligt ind gennem de støvede Ruder. Gulvenes brune Linoleum var overplettet med Aske, afbrændte Tændstikker og Aviser. Alt lå dødt. Kun en Piccolo, en melancholsk og overflødig Knægt, levede sit Spøgelsesliv derinde. Han ledte efter noget ufatteligt inde under Bordene i det mystiske clair obscure.

Caféerne, de små Fortovscaféer, derimod klirrede af Travlhed. Opvarterne kom sejlende med Tusinder af Glas frådende Øl, der forsvandt ned i Halsen som Vand på tør Jord. Revolutionen sugede Øl.

Og Folket slentrede uroligt videre. Det ventede stadig en Udladning. Det var døvet af Rygter om Kommunithærens Fremskridt, om Grusomheder, om den nationale Hærs Upålidelighed, om Kompagnier, der for fuld Musik var gået over til den røde Garde, om femte Regiments fuldstændige Decimering. Det var vildt og sygt af Usikkerhed og travede frem og tilbage på de lange Fortove eller ude på Kørebanen, som var tom for Biler, Sporvogne og Køretøjer. Asfalten lå hvid og rolig i den flammende Sol; Træernes let falmede Løv strålede tørt og mat som løse Pastelfarver; Husenes Facader lyste med tomme Vinduer, og op over Tagene, som bølgede i Varmen, spændtes en Septemberhimmel i begivenhedsløst Blåt.

Undertiden kunde en dump Lyd støde gennem Luften, Ekkoet af Ekkoet efter en Explosion, og Folk kunde stå stille og atter stirre mod Himlen; thi lød det ikke, som om Lyden deroppe slog mod en fast Hvælving. De stod stille i Solen og frøs ved at høre de dumpe Drøn, men ventede trods

alt på den næste Explosion dér langt ude, ventede på, at en Begivenhed skulde snævre det ufatteligt store, solflimrende Rum sammen om dem, skulde give alle de krydsende Bevægelser og Impulser een fælles Retning, så at de ikke mere vaklede i Benene og følte nervøs Usikkerhed i Knæene og Anklerne, men var opsugede af Handling, var eet med Handling, var udadvendte i Angst og Jubel, var Mennesker.

Midt på Torvet stod den store, tykke Baumann med en lys Sixpence, som gjorde hans Kinder endnu rundere og Næsen endnu voldsommere i sit brutale Knæk, fordi Kasketskyggen skar Pandens høje, forsonende Klarhed væk.

Han stod støttet til en Stok og stirrede interesseret på en Kiosk, som festede med en Række Reklamer. Han læste dem omhyggeligt igennem og lærte vise Ting, om hvor man køber Knive fra Solingen og hårde Tandbørster; men det var en kort Visdom, som i et Nu fusede op og så forsvandt igen.

Og han lukkede Øjnene af Træthed og Nervøsitet og segnede bagover i et lysende Mørke, som var gennembrændt af Sol, og han syntes, at han så Kiosken med det spidse Tag og de dekorative Udskæringer og de farvede Reklamer dirre ud i den tynde Luft og svæve hen over en Plads, en hvid Tåge, der lå under ham som en Sky, og han syntes, at de røde Husfacader segnede bagover og derved løftede hele Torvet i Vejret, stemte det op, som en Løftestang hæver en flad Sten.

Han måtte åbne Øjnene igen og berolige sig ved Synet af en Lygtepæl, hvis fantastiske Glashovede var spundet ind i Lysstråler, glimtende Explosioner og vandklare, rolige Flader, en Drøm af Gennemsigtighed og klar Hårdhed og lynende Intelligens; men hvis Krop var fast og tynd, kompakt i al sin Magerhed, og virkede som en Ro af denne Verden, fordi den var en Jernstang.

Men bag Efeuens læderagtige Blade i en Fortovscafé, som med sine Hække i aflange Kasser og sine Laurbærtræer i runde Tønder dannede en grøn Enklave på det hvide Torv med de røde Huse, sad Ibald Petersen.

Han sad med en Øl foran sig og følte sig frisk. Nu måtte der vel snart ske noget midt i alt det tomme Solskin. Nu måtte Panikken snart være der. Var han ikke gået ind til Byen for det sammes Skyld? Hvorfor Djævelen skulde man gå Glip af hele Balladen, fordi man havde exproprieret en Villa i Udkanten? Han måtte være inde i Byen og mærke de velsignede Brosten gløde gennem Fodsålerne og Asfalten give efter som tynd Is. Han havde

flere Steder stemt Hælen ned i den grå Masse og drejet rundt, så at små, sorte Cirkler var blevet plojet op, små Muldvarpeskud i Storstaden.

Og han førte besindigt som en Mand, der ved, hvad han ejer, Ølglasset op til sine Læber.

Da lød der en Hujen hen over den brede Boulevard, som mundedes ud i det hvide Torv. Det larmede; men ingen hørte det. Alle var hensunken i Uro og Spænding og Begivenhedsløshed og vågnede pludselig; men de hørte ikke Råbet, som vækkede dem. De så blot en Række røde Faner, der blafrede ud fra lange, skrå Stænger. En mørk Mængde gik nedenunder.

Baumann drejede sig og stirrede.

Det var nogle sælsomme Faner, syntes han. De slog ikke langeligt og blødt i Luften; men de smækkedes ud i korte Rektangler, de smældede pludseligt i skarpt skårne, brutale Firkanter, hvor Solen og Revolutionen brændte sammen. De var ikke majestætiske og bløde i deres bølgende Bevægelser, som Nationernes lange Faner er; der var ingen indsmigrende Mildhed i deres Vajen; de var knappe og klare.

Og Baumann mærkede Mængden rykke forbi sig. Det var, ligesom han stod hævet over den grå Masse. De røde Faner løftede ham. Farven sang i ham med dybe, purpurrøde Flader, hvor gyldne Strømninger gled hen over Folderne.

Og han fulgte efter.

Var han ikke Tilskuer? Jo, det var han vel; thi han gik inde på Fortovet; men hans Blik var hæftet på disse revolutionære Bannere, og han følte en Varme glide hen over Ansigt og Bryst og en Kulde risle ned over Ryggen; thi det var jo Faner, det var militær Begejstring og revolutionær Extase.

Han gik inde på Fortovet i Takt med Kommunisterne. Han fulgte de lyse, borgerlige Fliser, der gik som en skinnende, hvid Vej langs den grå Masse.

Der var få Tilskuere. Enten sluttede det slentrende Folk sig nemlig til Demonstrationen, eller også blev de fjendtligt stående; men Baumann fulgte efter; thi Fanerne slog ham med en forfærdende Glæde.

Han følte, at Tempoet besatte ham, at Mængden som en Magnet trak ham ud fra Fortovet, ud i Rendestenen og ud på Kørebanen. Gik han nu i Flok med de andre, eller gik han ved Siden af?

Han anede det ikke.

Hoveder myldrede omkring ham.

En grinende Dreng, som manglede sine Fortænder og ufrivilligt blot-

tede en rød, uforskammet Tunge, der lå på Lur bag en uskadelig Gammelmandsgumme af rynket Kød; en gammel Mand med Skægstubbe, som strittede i hvidt og sort hen over en foldet Kind; en Fyrbøder med et Hår, hvori Blæsten altid rasede, selv om det var vindstille nede ved Panden; en ung Laban med blegt Ansigt under blåsort Hår og mørke, ubestemmelige Øjne; hvem var det? En bredskuldret Murer med et bredt Grin; en Dreng; en Dreng; et Tøjbundet af Proletarkvinder.

Men ved de offentlige Bygninger stod Soldaterne stive med Bajonetterne flammende i Solen som stålkolde Fakler. De lavpandede Ansigter var ubevægelige som Masker.

En mumlende Triumf bredte sig i den store Skare. Soldaterne turde jo ikke angribe! Der var Ro uden om Processionen. Hele Byen var stivnet i døde Huse med glanende Vinduer uden nysgerrige Tilskuere. Alt var i Sten og Jærn og Glas, hvælvet uden om tomme Rum og tomme Værelser. Kun denne Skare var levende Vilje.

Foran Råd og Domhuset stod der atter blå Soldater.

Hovedgaden snævrede sig ind, og nu fyldte Kommunisterne både Kørebane og Fortove. De skyllede langs med Husene, hvor de store Butiksvinduer måbede med tomme Glasmontrer, Hylder og Opsatser. Ruderne strålede i Solen som spændte Skumflader, og så brast de klingrende, idet Støvlesnuderne og Sten gik igennem dem. En Klingren og Knasen akkompagnerede Jublen, som tog til, medens Kommunisterne i Skridt rykkede fremad. Vinduerne blev smadrede under Marschen. Man opholdt sig ikke ved de enkelte klirrende Begivenheder, men opfattede dem som Toner, der blev slået an på et uhyre Glasflygel, som en Marschmelodi af en egen Skønhed og en sælsom, disharmonisk Henrykkelse.

Og i Butiksvinduerne dansede nøgne Mannequiner, berøvet deres Silke, i en ranglet Menuet; de vrikkede med de invalide Kroppe, afslørede utugtigt deres kunstige Ben, nikkede med de skønne Hoveder med de skinnende Glasøjne og maledes Smil og løftede Hænderne med Lillefingeren dekorativt krummet. De opførte for de levende en traditionel Dans med fuldendt død Høflighed og samtidigt med en Ublufærdighed, der røbede deres savsmuldsfrodige Skød.

Skårene og Splinterne fra de store Ruder, som i Fortiden havde skærmet dem mod den ydre Verdens Vold uden dog at skjule dem og berøve dem Hobens Beundring, knitrede i en syngende Haglbyge om deres blegrøde Øren; Støvet trængte ind til dem, Revolutionen susede om de ringlede Lokker; men de kunde kun acceptere Begivenhederne med det samme

glacérede Smil som Bourgeoisiet og fortsatte deres knirkende Menuet midt i Glasmontrenes og Messingstængernes tomme Verden.

I Baumann klang denne Lyd af smadrede Ruder som en frydefuld Musik; der styrtede glimtende Glasstumper og Glaslyde igennem ham, og de klirrede al Angst, al Bundløshed bort. Han vidste, at dette var den eneste Verden, han nu kunde leve i; thi den døvede. Og gennem en Forvirring af Menneskehoveder, af løftede Stoleben, gamle Muskedonnere, moderne Skydere lyste de røde Faner. De slog ned i hans Bevidsthed, netop fordi de var røde, netop fordi rødt var den vildeste af alle Farver.

Og nu begyndte Stemmerne at hæve sig til en Sang. »Internationale« begyndte at tone fra brystne Stemmer, og snart skulde Sangen, Begejstringen løfte ham op på en stor Bølge her i den trange Gade; men Sangen splittedes, kun få kunde Ordene, Melodien flakkede ynkeligt frem og tilbage, gjorde nogle fortvivlede Bask for at hæve sig og glide gennem Luften på mægtigt Vingefang og styrtede hovedkulds forover ned i en Varietemelodi, som gav Takt.

Baumann vaklede. Han stavrede i Takt med den stavrende Begivenhed og følte en skærende Lyst til at le sit gamle, desperate Har har; men han kunde ikke frigøre sig, han kunde ikke løsrive sig fra de røde Faner, som drog en Blodstriben igennem hans øde Sjel.

Åh hvad? Varietemelodier var også gode! Kommunisterne blev revet med af Takten og stormede ud på en Plads forbi Kolonner af Betjente og Soldater. De truede ad dem og svingede Stolebenene; men Tropperne stod urokkelige, de stod som rolige Sten midt i en rivende Strøm.

Og Kommunisterne gik sejrssikre videre, tværs over Torvet, ned ad en lys, palægrå Gade med store, tavlede Vinduer og brede Porte og ind på Slotspladsen, et firkantet Torv indrammet af lave Palæer.

Og da de følte den højtidelige Stilhed, som altid ligger i en lys Tåge om Slotte, gik de af gammel Vane roligt. De tog Opstilling og stirrede op mod den Balkon, hvor Kongen i Fredstider plejede at vise sig.

Men Roen varede kun et Nu. Så klatrede nogle Førere op i Lygtepælene og dundrede løs mod Kongen, opfordrede Folket til at besætte Slottet og derfra gennemføre Revolutionen.

Kommunisterne gav sig til at råbe og synge. En Sten sang igennem en af Ruderne, og denne sprøde Klingren var som et Signal. En Byge af Sten føg mod Vinduerne, som splintrede og exploderede, og Mængden jubede og råbte i Takt: »Leve Revolutionen, Revolutionen, Revolutionen!« Men Råbet var for langt. Det havde ikke et Krigshyls korte, knappe Form.

Da begyndte et nyt Vræl, hidsigt og brutalt: »Sovjet! Sovjet! Sovjet!« Folk trampede en Krigsrytme på Pladsen, de bevægede Armene, ja hele Kroppen i Takt til den nye, abrupte Sang: »Sovjet! Sovjet! Sovjet!«

Nogle hule Drøn dundrede over Pladsen. Det var Mængden, der søgte at sprænge Portene. Hvor var Skildvagterne? Man så dem ikke! Var Slottet da helt forladt? Nej! Der stak en Løjtnant Hovedet ud af et af Vinduerne, han stirrede foragteligt ud over det bølgende Hav af Hatte og Kasketter, hvor de røde Faner stak op og svingede frem og tilbage som Skibsmaster i Storm. Der var Bevægelse i hele Massen, skønt den blev stående på samme Sted og trykkede de forreste frem mod Murene. Løjtnanten vendte Hovedet om og sagde åbenbart et Par Ord til nogen bag ved; så vendte han sig atter mod Pladsen, mod den råbende Hob og den majestætiske, sølvgrønne Rytterstatue, som rejste sig med rolige, buede Linjer op over Menneskevrillen.

Ved andre Vinduer kom Soldater til Syne. De rakte sig ud og betragtede dem, som dundrede løs på Portene, så at det drønedes op ad Slottets Trapper.

Den første Løjtnant bevægede sig. Solen flammede ud i en kort, blank Stribe fra hans Hånd. Striben dirrede og blev rolig, og en blå Røgsky puffede ud af den og steg langsomt op mod Tagrenden. Så lød der et Smæld. Et Skrig! En af dem, der tordnede hidsigt mod Porten, sank ledeløst sammen.

Et Råb brød ud fra Mængden. Pludselig fløj alle skjulte Våben frem, og en Hagl af Bly slog mod Murene, gennemplaffede Ruderne og ramte en af Soldaterne, som lænede sig ud. Hans Tag i Vinduessprossen løsnedes, og hans Hoved slog ind mod Væggen; man så hans blå Ryg blive længere og længere; Liget havde Overbalance og blev ligesom trukket ganske langsomt ud af Vinduet; nu spjættede Benene ud over Karmen, og den blå Bylt dalede ned under øredøvende Hurraråb.

»Soldater!« skreg en Røst gennem Larmen.

»Soldater! Soldater!« lød det fra flere.

Og en ny Lyd, en Knitren lød fra alle Sider. Pladsen var nok blevet afspærret. Alle Gaderne, som førte op til Palæerne, var besat med Militær, med Maskingeværer, som tikkede.

I samme Øjeblik styrtede en Port sammen under Slagene, og nogle stormede ind.

Baumann følte Lufttrykket af et Brædt, som susede til Jorden ved Siden af ham; men han løb ind i den halvmørke Gang. Enkelte Skikkelser be-

vægede sig i Dunkelheden foran ham. Bag ved hundrede andre Skridt, forøgede i Larm ved Ekkoet fra den runde Porthvælving.

Ude på Torvet blev der skudt og råbt op. Det var en Hvirvel, en Malstrøm af Mennesker, som stønnede og hujede og prøvede på at løbe; men der var ingen Veje frem; de løb mod Rygge, mod Maver, mod Arme. De var i vildt Løb, alle Muskler var indstillede på Kraft og dirrede som under en rasende Spurt, Sveden hagtede ned ad Panderne, Åndedrættet peb af Overanstrengelse; men ingen kom ud af Stedet. Angsten skruede sig nedad i en pløjende Spiral, rodede alle Levninger af Menneskelighed op og sprængte dem; den skruede vanvittigt; men den kunde ikke nå dybere ned i Sjælenes Bundløshed — og pludselig skete et Spring, en katastrofisk Omvæltning, som om Hovedet blev smækket nedad, og Fod-sålerne lynede mod den solgrelle Himmel, en sjælelig Kolbøtte, og Mængden skubbede desperat på, vilde kæmpe, vilde dræbe, vilde mase og jævne med Jorden.

Men Baumann løb inde under den lange Porthvælving. Han så en Ryg forsvinde op ad Trapperne og fulgte denne Ryg. Det gik op ad en bred, hvid Trappe med rød Løber, som dæmpede Trampene til en civiliseret Lydløshed, en kultiveret Listen på Filtsko, den dybe Stilhed, som Forbrydere, Kinesere, adelige og Filosoffer elsker.

Han hørte løbende Trin svippe af Sted foran ham, og han følte en levende Elasticitet i sine Ben ved at erfare, hvor lydløse hans egne Skridt var. Han sprang af Sted som en behændig Gymnastiker med en Krops Massivitet og en Skygges flyvende Lethed.

Videre! Videre! Hen ad en Korridor. Ryggen bevægede sig foran ham. Det var en ung Mand i et blå Jakkesæt. En stiv Hat tegnede en sort Kuppel over ham. Hvem var det? Baumann syntes, han skulde kende den Måde at trykke Albuerne ind i Siden.

Skikkelsen sparkede en høj, hvidlakeret Fløjdør op, og de jog begge lydløst ind gennem et Værelse med bløde Tæpper og snørklede Roccocomøbler. En Stol væltede uden at ramle, den sank om på Siden med et uhyggeligt, blødt Tryk, uden at Stilheden sprang i Vejret. Der lød et sagte Puff! Eller var det den djævelske Larmen og Skyden ude fra Pladsen, som overdøvede al Støj?

De kom ud i en lang Gang, hvor der stod to smalle Sofaer, betrukket med rødt, og en Buste.

Manden i det blå Jakkesæt løb hen til et Vindue, åbnede det og svingede sig ud. Baumann så hans Hovede forsvinde, Hattens sorte Runding glide

ned bag Vindueskarmen, og endelig de hvide, brede Hænder, som klamrede sig til Vinduet, giv Slip. Der lød et blødt Dump. Manden var sprunget ned på Jord.

Baumann bøjede sig ud og så, at han kun befandt sig på første Sal. Springet var ikke livsfarligt. Og udenfor lå en Have med omhyggeligt klippede Hække, Træer, hvis Kroner var sirlige Kugler eller kantede Terninger, Buske som Dådyr, der lå ned, eller som en Påfugl med det spidse Hoved vippende på en tynd Hals.

Han klavrede med Besvær op i Vindueskarmen, sad en Stund og sundede sig med det ene Ben udenfor og det andet indenfor og prøvede endelig forsigtigt at læmpe hele sit tykke Korpus igennem, medens han med tykke, små Hænder hagede sig krampagtigt fast til de firkantede Sprosser, som skar røde Striber i hans uprøvede, bløde Kød. Han hørte nogle Skridt langs Gangen; Våben klirrede. Det var en Soldat. Og i sin Befippelse gav han for tidligt Slip og faldt skævt ned.

»Torsk!« hvædede en Stemme ved Siden af ham, og han følte to stærke Hænder hanke op i sig.

»Kom denne Vej!«

Det var Manden i det blå Jakkesæt. Det var hans gode Engel med stump-rumpet Jakke, stiv Hat og støvede Sløjfesco. Men Gud! Det var jo Charles.

»Charles!« gispede Baumann og vilde til at løbe efter ham, men mærkede i samme Øjeblik, at det smertede ved Anklen.

»Hov! Stands! Eller jeg skyder!« råbte en Stemme oppe fra Vinduet.

Baumann for sammen og gav sig til at humpe ned ad en lys Grusgang, skønt en Stribe af Smerte strammede op gennem Benet.

Et Knald! Og en Kugle snertede gennem Bladene. Et Knald til! Et Knald til! De løse Blade flænsedes og flagrede i grønne Stumper ned om ham, medens han haltede af Sted og stønnede og prustede. Langt inde i Haven så han Charles' mørke Skikkelse.

Baumann løb uden at se sig for. Grenene slog ham i Ansigtet, han mærkede ved hvert Slag en grøn, lysende Skylle igennem sig, en glasgrøn Explosion, og skimtede som en svag, flammende Stribe den Sti, han skulde følge, og langt borte en mørk Skikkelse, en mørk Engel, som svigtede ham.

Skuddene plaffede. En Kugle pløjede en lys, splintrende Skramme i Barken på et Træ lige ved Siden af ham. Det peb inde i Løvet. Blyet raslede mellem Kvistene, som om Småfugle smuttede ud og ind.

Han løb gennem en Dør i et Plankeværk og kom ud i en stenlagt Gård.

Åh, hvor det smertede! Det var pinefuldt at træde på de hårde Sten. Han klynkede, klagede. Han humpede, haltede.

»Hov, du dér!«

Han så op. Dér hang Charles oppe på et andet Plankeværk.

»Kom herhen, dit tykke Dyr, så skal jeg hjælpe dig over.«

»Tak, Charles! Åh, mit Ben!«

»Hvad Djævelen! Er det Fedesen? Jeg kunde s'gu ikke kende dig igen med det Låg, du har på.«

Kasketskyggen havde skjult Baumanns Ansigt.

»Tak skal De have, Charles!«

Og Ibald strakte sin Næve ned til ham. Hans Ansigt lyste af en drengagtig Ædelmodighed. Øjnene var vågne.

»Kom nu her, din tykke Idiot! Hiv o høj! Tag selv fat med Næverne, din Klods. Pyh ha!«

Baumann sprællede ubehændigt med sine tynde Ben. Han satte Knæene mod, han stødte fra med Hænderne og gjorde sig et Par Lispund tungere; men Ibald trak til, han halede og asede, indtil Baumanns tykke Mave hang over Plankeværket. Og langsomt manøvrerede han sig videre ned på den anden Side, hvor han var ved at synke sammen på Grund af Smerter i Benet.

»Nu skal vi blot ud af den Port, tykke Svin!« skreg Ibald.

De slap ud på en rolig Gade.

»Farvel med sig!« lo Ibald og slog ham et venskabeligt Dask i Enden, så at Baumann følte sig lille og ydmyget: »Den var hamber; men den gik. Skal jeg hilse Elise, hva'? Din Støder!«

Baumann vendte sig om og fortrak Ansigtet af Smerte.

»Har de ramt dig, Fedesen? Er du skudt i Benet?«

Baumann vrængede Munden.

»Jeg faldt forkert, Flab; men De skal lade være med at sige du til Deres Herre, og De skal lade være med at slå mig i Enden.«

Men pludseligt lo han, og han vendte sig om og lo. Åh, hvor det Ben gjorde ondt, men har, har, ha!

Og Ibald tegnede med Pegefingeren en stilfærdig Cirkel på sin Pande, Symbolet for en drejende Deliriumshjerne, medens han stirrede efter Doktor Baumanns tykke Skikkelse med de tynde, humpende Ben og den flade Kasket.

BAUMANN flakkede.

Hvorfor han den Aften gik hen og opsøgte Niels Bang i Søren Kannes Gang, vidste han ikke, og han fik aldrig Tid til at blive klar over det.

Han skuttede sig i Kulden. Trods Solskin om Dagen var det alligevel koldt. Og det var mørkt. Et ensomt Lys gloede langt ude, og et Stykke rød Facade med et Skilt sprang frem, mat belyst.

Han humpede ned ad en mørk Sidegade og stirrede ind gennem Butiksruderne. Store, øde Rum uden Varer gabede bagved. I en Slagterbutik var der Lys. Slagteren stod og trommede med en Kniv på den blanke Disk, så at det gav Ekko i det tomme, hvide Lokale. Der var ikke en Trævl af rødt Kød at øjne.

En Række smadrede Ruder. Men der var ikke blevet slået Brædder for; thi ingen gad bestille noget. En hel Butiksdør var splintret og lå ind i et sort Lokale, hvor der skimtedes et Virvar af Papir og oprevne Kasser. Varerne var åbenbart blevet flænget ud af Indpakningen.

Han sparkede til en Nøgle, som klirrende sang hen over Fortovet. Det var den eneste Lyd i hele den mørke Gade med de mat lysende Vinduer, hvor Tællelys blafrede. Et lille, hidsigt Lys fra en Karbidlampe slog en grel Gnist gennem et nedrullet Gardin.

Baumann humpede videre. Han drejede ind i en Labyrint af Gyder, han ilede gennem Gange mellem høje Huse og var ved at snuble over Ujævnheder i Mørket. Han stønnede af Smerter i Benet, men vilde fremad. Murens Fremspring slog imod ham, Brostenene hoppede under ham, et Nedløbsrør hagede sig fast i hans Ærme. Tusinde kantede Væsener stillede sig i Vejen for ham, greb efter hans Fødder, hans Arme, truede med at slå ham i Ansigtet; dog humpede han med fremadstrakte, følende Hænder af Sted så hurtigt, han kunde. Gangen mundedes ud i en smal Gyde, så smal, at den også måtte kaldes en Gang, og her fandt han ved

at stryge Tændstikker Nummer tre, hvor en åben Gadedør viste ham det sorte Indre af en Trappegang.

Han famlede sig frem til et Gelænder og gik langsomt op i Mørket. Han ligesom bar hele sin Vægt i sine Arme, han knugede sig til det knagende Gelænder, han halede sig op ad den stejle Trappe og nåede omsider en beroligende Afsats. Her strøg han atter en Tændstik og fandt i det lave, rødlige Skær en Dør med et utydeligt, hvidt C.

Han bankede på.

»Kom ind!« lød en skarp Røst.

Han åbnede Døren og trådte ind i et Værelse, der var svagt oplyst af et Tællelys, som kastede et uroligt Skær hen over en Mand og en opslået Bog.

Af Mandens Ansigt så Baumann den Kind, der var vendt mod Lyset. Den tegnede sig mager og indfalden. Nogle Skægstubbe havde ligesom spiddet små Gnister.

»Hvem er du?« spurgte Røsten.

»De er Niels Bang, ikke sandt?«

»Hvem er du, spørger jeg?« gentog Stemmen med en skærende Klang.

»Mit Navn er Baumann.«

»Journalist?«

»Nej!«

»Gud ved, hvad Djævelen du så vil. Skrub af!«

Og Ansigtet vendte sig mod Lyset og Bogen igen. En kort, stumpet Næse og et Hår, der buskede sig i Forvirring over en rynket Pande, trådte frem.

»Jeg ønsker at tale med Dem.«

»Nå!«

»Jeg siger, at jeg ønsker at tale med Dem.«

»Jeg hører det.«

Baumann tog en Træstol, som han fik Øje på i Halvmørket, og satte sig på den med en demonstrativ Støjen. Men Bang var uforstyrret. Han greb et Blyant på Bordet og satte omhyggeligt et Mærke i Bogen.

Baumann hævdede Røsten: »Jeg ønsker at tale med Dem om Kommunismen.«

»Rager mig ikke!« svarede Bang kort og vendte et Blad i Bogen.

»Men det rager s'gu mig,« råbte Baumann.

Bang drejede Hovedet: »Svært så højroset du er. Er det et Interview, du er sulten efter, så kan du skrive, at Programpunkt Nr. 10 er Drukning af alle blegrøde Journalister. Er du tilfreds? Så skrub af! Farvel!«

»Jeg er ikke Journalist. Hvor tit skal jeg sige det?«

Bang rystede fortvivlet på Hovedet.

»Hvad vil du da, Idiot?«

»Tiltales høfligt!« svarede Baumann.

»Gå i Salonerne, min Herre. Der dyrkes den Luxus. Vi har ikke Tid at spille. Gå ad Helvede til! Hvorfor skal man altid gøre sig rasende og tale mange Ord og blive stakåndet.«

Og han vendte atter Hovedet og gav sig til at læse.

»Jeg er interesseret i Kommunismen.«

Bang lod, som om han læste, men svarede dog:

»Interesseret! Hæ!«

»Jeg mener, I har Ret i nogle Punkter.«

»Alle, min Herre!«

»Det er det, jeg ønsker at overbevises om,« svarede Baumann. Han gned sig over Panden, for Situationen forekom ham så uvirkelig. Hvem var Baumann?

Bang rejste sig pludselig. Lysskæret faldt ned over en slunken Vest og en Messingkæde af firkantede, flade Led. Han rakte ud efter en Bog i en lille Reol, der hang på Væggen, og gav Baumann den.

»Læs Paragraf 1!«

Baumann flyttede sin Stol nærmere Bordet og hældede Bogen, så at Bogstaverne blev klart belyst.

Der stod: »Der Revolutionär ist ein geweihter Mann. Er hat weder persönliche Interessen, noch Geschäfte, Gefühle, Anhänglichkeiten, Eigentum, ja nicht einmal einen Namen. Alles in ihm wird absorbiert durch einen ausschliesslichen Gedanken, eine einzige Leidenschaft: die Revolution.«

»Ja!« sagde Baumann og løftede Hovedet.

Bang sad og så på ham. Et Par lysende Pletter strålede ud fra det mørke Ansigt.

»Læs det igen!«

Baumann lod sig kommandere og læste det igen, medens Bang interesseret stirrede på hans bløde Kinder og hans brutale Næse.

»Lær det udenad!«

»Jeg kan det!« svarede Baumann irriteret.

»Lad mig høre!«

Baumann foldede Hænderne og jappede det frem som en Skoledreng med den samme lille Sang, der klinger gennem Skolestuer.

»Forkert!« svarede Bang.

»Det var ordret; men jeg vil ikke sidde her og være til Grin!«

»Netop! Du kan ikke for en Sags Skyld blive Skoledreng igen. Du kan måske blive en dårlig Fører, men aldrig en god Menig, og det er det, vi trænger til. Førere har vi nok af, både gode og dårlige.«

Baumann lo hånligt.

Bang tog en Cigaret op af en Blikdåse og tændte den. En lille næsvis Glød i Mørket.

»Du er interesseret, interesseret!« begyndte han vrængende: »Interesseret som alle bleggrøde. Du er Dilettant som alle bleggrøde. Du er Opportunist som alle bleggrøde. I er lutter Førere, Intelligenser, lutter Ærgerrigheder og Litterater.«

I det samme bankede det.

»Kom ind!« rabte Bang og rejste sig.

En høj Skikkelse med et stort, mørkebrunt Halstørklæde op til Næsen trådte ind. Et Par hvide Øjne flammede ud under Hatteskyggen.

»Hvem er du?« spurgte Bang.

»Den, der ventes!« lød en Røst nede bag Tørklædet.

Bang blev stående, støttet til en Stol. Kun hans Hånd, der var mager, men stærk i sit Greb, hans Ærme og hans Hage trådte rødligt frem. Resten af hans Skikkelse gled ud i Mørket.

»Der ventes s'gu så mange!« svarede han.

»Mange ventes; men kun få kommer!«

»Der kommer for mange. Her sidder for Exempel en tyk liberal, som ikke er ventet.«

Skikkelsen så på Baumann og trådte tilbage mod Døren, hvor Mørket lå tættest.

»Ha, er det en af disse nysgerrige? Over dem skal Straffen blive hård. De vil snuse ved Himmeriges Porte; men de vil ikke gå ind, fordi de også vil snuse ved Helvedes Porte. De vil snuse ved Helvedes Porte; men de vil ikke gå ind, fordi de også vil snuse ved Himmeriges Porte. De vil evigt flakke frem og tilbage gennem Rummet, og deres Sjæl, som sidder i Næsen, vil udvide deres Næsebor, så at de sprænges, og de vil lide de halve Kvaler og nyde de halve Glæder og evigt længes mod det hele, det absolutte, længes mod Helvedes hele Kvaler og længes mod Himmeriges hele Glæder. Lad de nysgerrige gå!«

Baumann hævdede Hovedet ved denne stærke Røst. Han spilede Næsebor. Men han turde ikke vende sig om.

»Som du hører, må du gå!« sagde Bang ondskabsfuldt.

Baumann gik uden at sige Farvel.

Han gik i Mørket uden at se hen på den høje Skikkelse. Han fornåm ham kun som et Træ i Natten, som et Træ, han gik forbi uden at se.

»Jeg kender din Røst,« sagde Bang, da Døren havde lukket sig efter Baumann.

»Man skal kende mig på Røsten,« svarede Skikkelsen.

»Jeg kender dine Øjne.«

»Man skal kende mig på Øjnene.«

»Men Navnet har jeg glemt.«

»Navne skal glemmes.«

»Jeg er forlæst,« svarede Bang undskyldende.

»Læsning sløver Øjet. Forlæst Øje ser kun Udsigterne svømme i Tåger. Hvorfor læser du? Jeg vilde hellere drømme end læse. Begge Dele er ørkesløse. Men ved Læsning forvilder man sig ind i fremmede, uvedkommende Drømme. Kun een Bog er fornøden, og det er Bogen om Kristus.«

Bang lod Hånden glide gennem Håret.

»Ah!« udbrød han: »Munken, den gale, Taleren, Broder Johannes.«

»Ja, rigtigt Broder! Nu er jeg kommet for at tale og berede Vejen. Jeg er færdig med at sidde i Skjul som en Tyv, der frygter Dagen og Dagens Lys, og nu kommer jeg som et Lyn, der lyner i den ene Kant af Himlen og lyser til den anden Kant.«

»Sludder og Vrøvl har vi nok af!« snærrede Bang: »Men jeg skal ud på en Villa, hvor vi holder Råd, og du kan jo tage med, Broder Johannes.«

»En Villa?«

»Hæ ja! En af Partiet har exproprieret en Villa på egen Hånd. Rigtigt fikst, ikke sandt? Og han tænkte vist på at beholde Villaen for sig selv; men vi lod Bæstet udspionere gennem et Individ, som i visse Kredse går under Navnet »Søløven.«

Bang blottede sine ormstukne Tænder til en sort Grin.

»Skal vi så gå!« fortsatte han og tog en Kasket på.

»Ja!« svarede Broder Johannes, som om det var en dyb Beslutning, han tog.

De gik ned ad Trappen og famlede sig frem gennem Gyden.

Fra de mørke Husvægge rev en stor, sort Klump sig løs og fulgte efter. Det var Baumann.

Han fulgte røde Faner, fordi de var røde. Han gik til Niels Bang, fordi dette Navn engang — han huskede ikke hvornår — havde brændt sig fast i Hjernen. Han fulgte den høje, stærke Skikkelse med Halstørklædet, fordi han udstrålede Styrke.

Baumann flakkede.

X

BRODER Johannes og Bang ringede på, Tre korte og et langt.
Ibald lukkede op.

»God Dag, gamle Dreng. Hvad er det for en lang Rækel, du har med dér?» spurgte han Bang.

»Hvad? Er det dig, Broder Theodor?» sagde Broder Johannes og trådte frem i Lyset, der stod i en Flom ud fra Entréen.

»Hvad Fanden!«

Ibald gik et Skridt tilbage.

»Vil du ikke mere kendes ved mig, Broder? Har du fornægtet mig, har du forladt mig i Gethsemane af Frygt for Mørket, som strømmede ud fra mig og fra Havens Træer. Skintede du ikke det lille, hvide Lys langt, langt inde, det lille Lys, der skinnede ganske stille, trods Stormen, som rasede om mig og slog min Sjæl i Laser.«

Ibald følte lidt Forlegenhed. Denne Røst løb ham altid koldt ned ad Ryggen. Men han tog sig sammen:

»Nå, du kan nok svinge Tomahawken igen. Kom indenfor! Vi sidder i al Hyggelighed og lægger Planer og pimper. Vi trænger til et Par klare Pærer.«

Inde fra Salene hørtes en forvirret Larmen og Brudstykker af en Sang:

»Og så var der en Dreng på Rundetåren,
som at skvat ned igennem en Lem,
og han faldt på sin Mås, og så kvad han:
»Ak, mit Hjem! Ak, mit elskede Hjem.«

Der blev skrålet i Kor og dunket med Hælene i Gulvet, så at Dørene dirrede.

»De er nok midt i Rådslagningen!« bemærkede Bang og viste sine sorte Tænder.

Broder Johannes' Øjne flammede op som et Vindue, der åbnes i Solskin. Han gik høj og værdig ind i Korridoren, medens Ibald veg tilbage.

»Hvad går der af dig, Ibald?« snærrede Bang og trak Øjenbrynene sammen: »Du ser ud, som om du er bange.«

»Bange? Gu' er jeg ikke nikke nej.«

Og Ibald smækkede Døren op. Salen var så stor, at der kun lå en svag Dis af Tobaksrøg, som drev i en flad, blå Sky over Bordet, belyst af store Kandelaber med blafrende Lys, der fik alle de rødlige Ansigter til at dirre under Reflexernes urolige Dans.

»Og så var der en Dreng på Rundetå-ren,« brølede Kahn og rystede Manken.

På Bordet stod tætte Kolonner af Flasker som en By med tusinde Tårne, og Lyset glimtede rødt, gult og grønt i de gennemsigtige Flaskehalses Spir.

Birks blege, sygelige Ansigt svævede oppe over denne alkoholiske Stad som en misundelig Måne. Hans Smil sprængtes nu og da af et syrligt Ræb; hans Lystighed dansede spinkelt hen over Læberne, som var vrængede af Mavepine.

Han rettede sit grønne Blik over mod Broder Johannes og mumlede: »Idiot!«

Ved dette ene Ord skete der en Forandring. Alle Ansigterne rettedes mod de nyankomne. Rækken af Ansigter på den ene Side af Bordet flammede som en Rad af lysende Kloder i Skæret fra Kandelaberne, og Ansigterne på den anden Side som en Rad af mørke Kloder.

Broder Johannes mærkede på Tavsheden, at Atmosfæren var fjendtlig, og han sagde derfor blot et lavmælt: »God Aften.«

»God Aften, Dreng!« skar Bangs Stemme.

Og hele den døde Ro, som et Nu havde hvilet over den mørke og den lyse Række af Hoveder, opløstes. Alle bevægede sig. Nogle rejste sig. Der blev skrabet med Stole. Der blev klirret med Glas.

»Vel mødt, Bang! — — — Er du endelig dér? — — — Vi har savnet dig! . . . Kom herhen!«

Bang så sig om og fik Øje på Liebig og Sivertsen og flere andre Kammerater. Der var også Kvinder; men han kendte kun få af dem.

»Kom her hen!« råbte Kahn.

Bang blev anbragt mellem ham og en svær Mand, som sad med et stille, hånligt Grin og stak til sig.

»Nåh, du hedder altså Bang. Jeg hedder Brormand og er Folkekom-

missær for Brændevinsbrændingen, eneste virkelige Brændevinseksperter i Partiet.»

Bang sendte ham et så ondt Blik, som kun en Theoretiker kan.

Han nikkede derpå til sine Bekendte, til Birk, til en Kvinde i sort, som sad ved Siden af ham — det var Agitatoren Sophie Mikkelsen med det lyse Hår, de indfaldne Kinder og den gamle, rynkede Hals, men med et Par grå Øjne, der tindrede af Religiositet og Fanatisme, og en Mund, som truttede naivt. Han nikkede til Liebig og til Fru Liebig med det stramme Hår, der gnistrede af Regelmæssighed. Han nikkede til Sivertsen. Men der var mange andre, og dem kendte han ikke. Der var en Pige med kastanjebrunt Hår og en Mund, der flængede det hvide Ansigt som en rød Skramme; der var en høj, svær Pige med et Hår som en Høstak; der var et Mandfolk med en bred Næse og et rødt, strittende Hår; der var et andet Mandfolk med sort Hår, som lå ned mod den gullige Pande som et Stykke skarpt afskåret Voksdug — men det var jo Søløven! Og der var en Pige med sort Hår, nej, det var en Dame med en temmelig lang Næse og en Mund som en rød Vrængning; hun lo meget af Ibald, der bøjede sig ind til hende og sagde fabelagtige Uhyrligheder; der var en lang Mand med lyst Hår og bløde, smukke Træk; han sad som en forvokset Dreng, der ikke ved, hvor han skal gøre af sin Krop.

Bang stirrede på Damen med den sølvklare Latter. Hun hørte ikke hjemme i dette Selskab. Hun lo, som kun Overklassen kan le, en smuk, harmonisk Latter.

»Giv mig noget at drikke!« kommanderede han arrigt.

»Fin Pakke, hva?« brummede Brormand: »Det er noget andet end vore egne Eddertudser; men Ibald er s'gu ved at hugge hende fra det lange Skvat af en Maler. Kender du ikke ham? Han hører med til Partiet og maler Mennesker med sekskantede Hoveder og hedder Josephsen.«

»Giv mig noget at drikke!« gentog Bang, og Kahn greb en Flaske til ham, hældte op, så at Bourgognen flød over, drev ned ad Glassets Sider og flød ud over Dugen som en rød Skygge, der voksede og voksede.

Bang drak ud i eet Drag.

»Nå, hvad har I så bestemt, Drenge?«

»Ingenting!« vrissede Birk: »Der blev skudt for mange ved Optøjerne i Dag, og i Morgen rykker vore fremmede Kammerater sikkert ind i Byen. Det skulde ikke undre mig, om de forbandede Imperialister i Nat ligeså stille rykkede ud.«

»Jamen, hvorfor Fanden skal de have Lov at slippe uskadte væk!« råbte Kahn og dundrede i Bordet: »Vi har da vor egen Garde.«

»Unyttigt! Vi har mistet Folk nok i Dag, og vore Våben er slette. Vore internationale Kammerater gør hele Arbejdet for os, og vi må spare på de få Folk, vi har. Vi er s'gu ikke mange, ikke mange pålidelige.«

»Lad os hellere drikke!« kvækkede Søløven: »Om et Par Dage får vi også Afholdsforbud. Det er en bandsat Idé, at de også vil udrydde al den gode Druk.«

»Gu' vil vi ej!« råbte nogle.

»Jo, det sker — uvægerligt!« råbte Broder Johannes: »Alle disse flydende, brændende Væsker er Djævelens Påfund. Han har blandet Hav og Ild! Vandet med Ildens Kraft vilde han skulde dræbe Menneskenes Dyrkelse af Gud; thi i Vin vil Menneskenes Børn tro, at de løfter sig op til Højderne, i Vin vil de føle sig som Alverdens Herrer, som Skabere, som Guder, i Vin vil de løsrive sig og ganske simpelt benægte Guds Existens, og alle Kloderne, som han har skabt, vil de tro hvirvler ud af Hænderne på ham.«

Men Brormand slog Næven i Bordet, så at alle Flaskerne og Glassene klirrede, og istemte med høj, brutal Røst:

»Hvad min Moder måtte døje,
det er over al Beskrivel-se
hun ku' næsten ikke se med det ene Øje.
Ak oh ve, ak oh ve, ak oh ve.
Og så var der en Dreng på Rundetår-en,
som at skvat ned igennem en Lem,
og han faldt på sin Mås, og så kvad han:
Ak, mit Hjem! Ak, mit elskede Hjem!«

Alle de andre drøned med i en lattermild Takt; de stødte Hælene i Gulvet, de slog Næverne i Bordet, de dunkede med Flaskerne, de kvaste Glassene, og Kvinderne skingrede med.

Ibald skreg op: »Hvad Djæveln? Er du nu blevet Afholdsprædikant og Bedemamd?«

Og igennem Larmen klang den sølvklare Latter; den jublede i en Hån, der blev potenseret ved Latterens klingende Skønhed; den var en Sølv-klokke, der tonede med en himmelsk Skønhed, men tonede Foragt.

Og Ibald bøjede sig helt hen til hende og kyssede hende på Halsen.

Han hørte kun denne ene Kvindes Latter, som ringede Broder Johannes' Røst ud. Hans Kuldegysninger forsvandt. De brændende, hvide Blikke, som denne gale Munk sved ind i ham, blev blændet af Halsens, denne yppige Kvindehals' Hvidhed, og han kyssede hende igen.

Josephsen, der sad på den anden Side af hende, sad sløvt foroverbøjet. Alle andre sang og lo.

Men Broder Johannes stod et Stykke fra Bordet, derude, hvor Lyset kæmpede med Mørket, og han selv var en Kamp mellem Lyset og Mørket; thi hans Klæder, hans Skikkelse faldt sammen med den sorte Baggrund, medens Lyset faldt på hans ligblege Ansigt med det hvide Blik og på hans store, knortede Hænder, som greb mod Lys.

Og hans Sjæl var en Kamp mellem Lyset og Mørket. Han følte Sammenstødet som en Sprængning inden i sig; han følte det yderste Mørke stemme sig op mod det intenseste Lys, og han vidste, at han blev gal, ligegyldigt hvilken af de to Magter der sejrede, at han blev slynget ud i Vanvid, i Lysfråden eller Mørkerasen.

Han veg tilbage. Han så på denne Gruppe, samlet om Bordet med de blafrende Lys og de mange Flasker. Han så i et Nu Situationen i et overnaturligt, skarpt Skær med Mørkeflader mod Lysflader. Han skelnede hvert Træk, hver eneste lille Rynke, som dirrede i deres Ansigter og talte om Magtsyge og Begær, om Sanselighed og Drukkenskab og Latter, ja Latter, og han følte det som et fjernt Billede, der talte til ham med en fremmed og fjendtlig Ånd.

Han drejede sig langsomt og gik ud.

»Idiot!« brølede Kahn, og derpå istemte de Sangen påny, som om den kunde mane Ånder bort.

Frk. Sophie Mikkelsen truttete med sin naive Mund og så sig betuttet omkring. Hun vilde gribe ind. Hun vilde tale; men Birk lagde sin klamme, fede Hånd på hendes Arm og holdt hende nede i Stolen.

»Lad os drikke!« brølede Mandfolket med det røde Hår.

»Skål, Knud!« råbte Ibald: »Og Skål, Søløve! Lad os drikke i Dag!«

Døren blev sagte lukket bag dem.

»Den Idiot! Det hellige Skrog! Endelig gik han! Hvor kunde du også falde på at slæbe ham med, Bang?« vrissede Birk.

»Jeg troede ikke, han var komplet gal.«

»Du troede ikke. Du troede ikke. Du har da selv tidligere sagt, at han var utilregnelig.«

Bang smilede. Hans Læber blottede de ormstukne Tænder, så at det i Halvmørket så ud, som om hans Gab var sort.

»Skål!« sagde han: »Lad os glemme ham!«

»Hans Kristendom er falsk. Den er improviseret,« bemærkede Liebiger til Sivertsen; men Sivertsen svarede ikke. Han klappede Elise på Hånden og hviskede: »Sød, lille Pige!« Hans skæve Smil øvede sig galant i at være lige.

Fru Liebiger strammede Munden.

»Mere Vin! Mere Vin!« brølede Kahn: »Vi må drikke en mægtig Skål for Revolutionen, en Skål, som flyder over alle Bredder. Hvor er Vinkælderen? Havde Kapitalisten ikke et større Lager?«

»Mere Vin! Mere Vin!« brølede Knud.

Brormand rejste sig og ravede stille ud i Mørket.

»Nu henter han det!« udbrød Ibald og rettede sig i Sædet: »Kom med og bær noget op!« føjede han til, henvendt til Damen med den sølvklare Latter.

»Karen, du bliver her!« sagde Josephsen svagt. Han tørrede Sveden af sin Pande.

Men hun følte Ibalds Hånd trykket fast i sin. Hun følte det som en Befaling, hun følte sig omringet af hele hans Personlighed med de mørke, brutale Øjne i det lysende, blege Ansigt. Og hun huskede sin Mands korte, tykke Hånd, som var blød, og hun huskede Josephsens store Hånd, som kunde ryste af Nervøsitet, og hun følte Ibalds Hånd, hun så, hvor smuk den var, hvor rolig den var.

Hun rejste sig og fulgtes med Ibald.

Josephsen smilede og trak på Skuldrene. Han sad ledeløst på Stolen. Kahn havde rejst sig.

Han slog Håret tilbage og strakte Hånden ud:

»Jeg vil holde en Tale, den sidste Tale under den gamle Samfundsordning. I Nat svirer vi og sviner vi på det gamle Samfunds Manér. Endnu i Nat bedriver vi det samme ørkesløse Solderi, vi labrer i os, vi tyller i os, vi vrøvler og laver Idioti. Endnu i Nat holder vi det gamle Samfunds Traditioner vedlige og fejrer dets Ligbegængelse, som vi har fejret dets Fødselsdage, med Druk, med Piger, med Lediggang, med Svindel, med Ødelæggelseslyst. Men fra i Morgen skal vi arbejde!«

»Bravo! Bravo!«

»Det er noget Sludder!« brummede Søløven.

Brormand viste sig med Flasker.

»Hurrah!«

Kahn støttede sig til Bordet.

»Det var Ret!« fortsatte han: »Vi vil have Lov til at bælle i os, for i Morgen skal vi arbejde.«

»Såh, skal vi det!« bemærkede Brormand: »I Morgen skal jeg sove Donnert ud; men det kan vi godt kalde Arbejde — for mig gerne.«

»Fra i Morgen skal vi arbejde, for at vore Børn ikke skal blive de ynkkelige Svin, vi er.«

»Hørt!« råbte Birk og Io.

De nye Flasker blev trukket op, og der blev drukket igen.

Kahn svingede Glasset i Hånden og skreg: »Skal vi tømme dette Bæger af infamt, guddommeligt Bærme på den nye Samfundsordning, på Lykken, på Harmonien, som vi kæmper for.«

De rejste sig alle, løftede Glassene og råbte: »Hurrah!«

Søløven var ligbleg.

Sophie Mikkelsen i den sorte Kjole råbte begejstret.

Og Kahn talte videre, han fablede om den kommunistiske Stat, om Proletariatets Diktatur, om Terror; men alle de logiske Fremstillinger, alle de Slagord og Vendinger, som han var blevet trænet til at benytte under talrige Diskussioner, væltede ud af Munden på ham i et Kaos, som gnistrede af Vrøvl, Brutalitets, Intelligens og Drukkenskab. Han svingede hele Kroppen ind mod Bordet, så at en Sang af Glas dirrede gennem alle Flaskerne, og råbte: »Kapitalisterne er ubegavede. Det er den værste Anke, som kan rettes mod dem. Deres genialeste Indsats i det tyvende Århundredes Åndsliv er Varefordyrelse indadtil og Kolonikrigen udadtil. Deres Horizont er begrænset af Nabostaternes Protektorater. Deres Program er at fylde hele Centralasien med hylende Fløjtekedler, som skal fordrive og erstatte de hujende, tibetanske Lamaer. Idioter, kulturløse Idioter er Kapitalisterne. Deres Industri er sindssyg. De vil have Jernfabrikker liggende i Agerland, og Kornmarker nede i Kulminerne.«

De andre råbte op, lænede sig bagover og vippede på Stolene, lænede sig ind over Bordet og rystede af Latter; men Kahn råbte:

»Hvorfor Pokker vil de ikke også have Havneanlæg på Montblanc?«

Og han drejede sig i det samme til Siden og sank ned i Stolen. Han var helt gul i Ansigtet, hans Mund fortrak sig, og han kastede op.

»Kan du holde Fingrene hos dig selv?« råbte Brormand over til Knud, som sad med Armene om Livet på den svære, lyshårede Pige.

Kahn kastede stadig op, og Bang rykkede sig forsigtigt bort.

»Kan du holde Fingrene hos dig selv, din røde Flamingo!« brølede Brormand og rejste sig: »Vil du have Kanel eller Pandemad, hva? Din røde Nellike!«

Knud skævede over mod ham og flyttede forsigtigt Armen, medens Brormand nærmede sig med elastiske Skridt. Det var, som om Gangen hviskede under hans brede Krop.

Knud flyttede Stolen ud under sig og stod pludseligt på Benene. I et Sæt sprang han ind på Brormand og jog Knæet op i Skridtet på ham, så at han udstødte et dumpt Brøl.

Frk. Mikkelsen rejste sig forfærdet og stirrede på de to Skikkelser, som væltede bagover og forsvandt bag Bordet. Hun så Kahn lalle hende i sin Stol og svinge med slatten Hånd:

»Vi er Svin!« mumlede han: »Men vi vil Ha-ha-ha-harmoni; men vi er Svin.«

Sivertsen gik rundt med Elise i sine Arme, og hun sprællede med de lange Ben. Hans blege Ansigt med de kristeligt stramme Træk var gennemglødet af en robust Sanselighed, og han åbnede de tynde Læber til et Renæssancebrøl, der døde i et tørt Skrat.

Kun Josephsen sad ganske stille; men han forfærdede Frk. Mikkelsen mest; thi hans Øjne var glacéagtige og stive. Han sad med en blank Kniv, han måtte langs dens Ægg og gav sig derpå langsomt og eksperimenterende til at save med den hen over sin Hånd. Blodet piblede frem i den tynde Flænge.

»Vi vil Ha-ha-ha-harmoni!« lallede Kahn.

Og Frk. Mikkelsen rystede. Hun klemte Armene ind i Siden, som om hun frøs. Hun vilde sige noget, men vendte sig pludseligt om og gik.

Birk rejste sig pustende og fulgte efter.

Han så hende forsvinde ud gennem Glasverandaen, ud i den mørke Have.

Han måtte tale med hende, ellers blev hun hysterisk.

Han gik ned ad Trappen og stod stille.

Var hun gået?

Han lyttede.

Og da hørte han en svag Hulken inde mellem de mørke Træstammer, og han så en sort Skikkelse med lyst Hår, en Nonneskikkelse, bevæge sig tungt ned ad en af Gangene.

Inde fra Villaen lød et Brag, som splintrede ud i den stille Nat, ud mellem de rolige, runde Træer, ud over den rolige, flade Plæne, som blev forlænget ind i det bundløse, af Havet, der lå som en svagt lysende Flade.

Kompositionen af Archipenko rejste sig i sorte Blokke med en hazarderet Balance.

Et nyt Brag, en Klirren af Glasskår, sprængte Natten; det var nok hele Bordet, som væltede derinde.

Skikkelsen mellem Træerne stod stille, og han gik hen til hende.

»Er det dig, Birk?» spurgte hun med grådkvalt Stemme.

»Ja ja!» drævede han.

»Det er råt!» udbrød hun heftigt og hakkede i Mørket med den flade Hånd: »Er det os, er det sådanne Folk, som skal regere. Jeg holder det ikke ud. Jeg troede, at det var renere Mennesker.«

Og hun hakkede stadigt med Hånden.

»Det er råt, modbydeligt og råt!»

Stemmen dirrede, og hun førte Hånden op til Ansigtet.

»Hvad skal det blive til? Hvad skal det blive til?» hulkede hun.

Men den tykke Birk gik stille hen til hende og klappede hende på Skulderen. Han pustede og ræbede og sagde langsomt, næsten trevent:

»Så, så, så, lille Mikkelsen. Det bliver i hvert Fald ikke værre, end det var under Kapitalismen. Vi duer ikke, lille Mikkelsen, ingen af os duer. Vi er Svin, som Kahn sagde så smukt. Vi er Svin; men vore Børn, vore Børn — jeg skulde næsten tro, at de kunde blive lykkelige.«

Han hikkede.

XI

UNDERFOR på Vejen ventede Baumann.

Han sad op ad Hækken på den modsatte Side; han krøb ind mellem Løvet, som hang i mørke, uregelmæssige Plader ned for hans Øjne, og han stirrede over på sin gamle Villa. Den lyste som en kolossal, hvid Tærning i Natten, den lyste ganske svagt; thi ingen Lygter var tændte på Vejen. Et utydeligt Skær trængte ud fra et af Vinduerne, og han hørte Larmen, Råben, Syngen og Klirren inde fra de store Sale. Lydene klang hule og stærke som under Hvælvinger.

Det var hele hans Væsens Idé, som var blevet plebejiseret. Man råbte råt i hans store, kølige Rum med de lyse Tapeter, der tonede i Uendelighed, Bundløshed og Kulde. Ravede de inde i hans Rædselskabinet? Var der Pløre og Cigaretsstumper på hans bonede Gulve, der havde været rene og blanke som Isflader, Stormen fejer hen over?

Oh ja! Det var der vel! Det var, som om den Livsopfattelse, han havde stofliggjort i de store Sale, objektiveret i Farverne, i gult, i perlegråt, og i kølige Kobberstik, var blevet overrendt af Rædselskabinettets Bi-ba-buer og Tøjbjørne. De havde taget levende Skikkelse: Charles, Elise, Chaufføren, Sophie og deres Venner. Al Verdens Menneskedukker med det gemene Livs Pløre under Fodsålerne, med rå Latter, med forvrængede Ord, var gået igennem Salene.

Nu var Bang og den høje Mand derinde; men Larmen var ikke blevet mindre. Følte de Banditter inde i Villaen da ikke den elektriske Atmosfære, der stod ud fra den høje Skikkelse, som lod ane en monumental Kraft i Mørket? Var de da følelsesløse som Bi-ba-buer?

Han krøb længere ind i Hækken. Han lod Løvet og al den Nat, som var drevet sammen i Hækken, styrte ned over sig; thi han hørte en dæmpet Lyd af mange Fødder, en taktfast Forsigtighed.

Han spejdede ud og så, det var Soldater, der marscherede forbi, mørke, tyste Skikkelser, en tavs Masse, som skød sig hen ad Vejen i Takt, i Takt.

En svag rytmisk Bevægelse gik igennem den. Og inde på Fortovet gik enlige Officerer i samme Tempo. De forlod nok Byen.

Baumann dannede sig et Kighul i Hækken og så på de dunkle Masser, som rykkede forbi; de gik uden at mæle et Ord, uden at trampe, uden at klirre med Våben, på deres fejge Spøgelsesmarsch ud af Byen.

Var alt opgivet?

Den mørke Masse blev ved at liste frem, men der var ingen Nuancer, ingen Lygter kastede dansende Stråler fra Ansigt til Ansigt; Massen drev sagte som en Tordensky hen ad Vejen, uformelig og truende.

En Officer inde på Fortovet lukkede et Nu med sin dunkle Krop for Kighullet. Der høstes en svag Dirren af Stål, af et Våben, som skrabede mod Tøj. Og så var der åbent igen.

Inde fra Villaen lød en monoton Sang, som blev sunget i Takt til dumpe Stød og Latterhyl.

»De må være gale inde i den Villa!« hørte han en Stemme hviske til en anden.

»At de ikke flygter!« svarede en anden.

»Dem om det; men det kommer dem dyrt at stå,« bemærkede den første. Og Stemmernes Mumlen tabte sig.

Nu var der Ro.

Baumann flyttede sig ned ad den lille, knoldede Skråning, som lå inde under Hækken. Han ømmede sig. Han børstede Jorden af sine Hænder og strakte Benene. Av, hvor det smertede nede i Anklen!

Ovre i Villaen larmedes der.

Han stirrede derover, men følte ingen Sorg ved at vide, at andre nu ejede hans Villa. Det var underligt, så hurtigt den var død i ham. Han mærkede nu, at Villaen havde været livløs som en abstrakt Idé, hvor Konsekvensen dræber alt tilfældigt, alle de Småtterier, der gror op og skaber Liv.

Han så på den Baumann, der tidligere havde gået derinde, som på en fremmed Person, der havde våndet sig under for meget Sjæl og for meget Bundløshed. Han havde været Læge, og den daglige Sprætten Mennesker op havde splintret hans harmoniske Syn på Tilværelsen. Han havde opereret den ene Karikatur efter den anden. Han var blevet præsenteret for alle Slags Misfostre og Vanskabninger. Det hele var Bi-ba-bu, et stupidt Hoved, som vrængede et langt Grin af sig.

Men nu, ja nu havde han Ro. Han var ikke noget Jeg mere. Han var blot et Optagerapparat for Begivenheder, han var et Sansebundt, som dir-

rede. Livet filmede forbi ham som et Landskab udenfor et Kupévindue, det vedkom ham ikke. Han fulgte nysgerrigt efter det, der var interessant. Han blev opsuget af det; men han byggede ikke i det indre. Mangelen på Konsequens i Tilværelsen var der. Han konstaterede den. Han blev revet med af den, når den var skingrende og grel. Men den pinte ham ikke mere.

Tilværelsen var en spraglet Flade, hvor Farverne sprang.

Åh nej, åh nej, den Ro havde han ikke. Det var blot noget, han bildte sig ind. Han ønskede at være sådan. Det vilde give Klarhed og Bevægelighed.

Åh nej, om et Øjeblik vilde hele hans Væsen mudres op igen, og han vilde stønne igen, le igen, men ikke smile.

Han slap ikke uden om. Når Begivenhederne standsede, vilde han stå overfor Tomheden igen og svimle.

Han rodede i sine Lommer for at få tændt sig en Pibe Tobak. Hvad var det? Åh, det fordømte Rubinkors! Han tog det op og så det tegne sig mørkt mod hans lyse Hånd. Om Farven var mat eller dybt levende, kunde han ikke se; men han vidste godt, at disse Sten var løgnagtige, at de døde i Farven, når de lå i hans Hånd.

Hvorfor havde de altid levet op, når Karen havde haft dem i Hånden? Ja hvorfor?

Og hvorfor elskede alle Børn hende? Og hvorfor elskede alle Dyr hende? Og hvorfor groede alle Blomster frodigere under hendes Hænder end under hans?

Han slyngede i Raseri Rubinkorset fra sig ud på den mørke Vej. Han samlede ikke på Relikvier; han vilde gå med tomme Hænder gennem Verden og intet modtage og intet give.

En Dør smækkede ovre i Villaen.

En høj Mandsskikkelse kom ud og gik langsomt ind ad Byen til.

Baumann spejdede frem. Det var sikkert den samme, som var kommet ind til Bang. Det var sikkert ham, som han af en eller anden sælsom Grund vilde tale med. Hvorfor? Det vidste han ikke. Hvorfor? Var det Stemmen? Hvorfor? Var det det hvide Lys i Øjnene? Hvorfor? Var det, fordi han havde følt en Udstømning af Styrke, da han gik forbi ham?

Baumann krøb ud af Hækken og fulgte efter på den anden Side af Vejen.

Skikkelsen gik hurtigt til. Han tog lange Skridt og svingede med Armene som en Arbejder.

Baumann holdt Trit.

Pludselig stod Skikkelsen stille og lænede sig skråt forover, som om han lyttede.

Baumann standsede også.

Hvad var det?

En dump Lyd klang forude mellem høje Huse, en taktfast og stille Lyd. Det var flere Soldater.

Han øjnede en mørk, bred Skygge.

Skikkelsen på den anden Side Vejen løb fremad med en lydløs Gyngen. Han løb på Tærne, eller hele Kroppen duvede elastisk for at dæmpe Knaset af Grus under Fødderne.

Baumann satte ligeledes Fart på; men han følte straks Smerten i Benet. Han haltede og hørte Småstenene skingre under Sålerne. Det måtte kunne høres langt bort.

Nu var Skikkelsen forsvundet. Den var smuttet ned ad en Sidevej, hvor Mørket lå hobet mellem Træer.

Og Baumann listede haltende over, gik ned ad samme Vej og skjulte sig bag en Træstamme. Hvorfor? Hvad frygtede han? Han vidste det ikke; men den andens Frygt havde smittet ham. Han var åben for alle Indflydelser, han var modstandsløs.

Hovedvejen drønedes dumpt under Støvler. Nu rykkede Soldaterne forbi. Det var atter en Afdeling, som forlod Byen. Vilde alle Sikrings-tropper, al Ordenspoliti nu forlade Hovedstaden, så blev der hedt derinde i Nat, så slap alle Horder løs, og det vilde blive et rent Helvede derinde.

Mørke Tropper rykkede forbi ude på Vejen.

Der var mange. Det var åbenbart en større Afdeling end den første.

Baumann lurede bag Træstammen. Han følte sig urolig; thi bag ved et af de andre Træer stod denne stærke Skikkelse og havde måske Øje på ham. Han drejede Hovedet og så ned ad Vejen, men øjnede intet i det dybe Mørke. Hvor var han blevet af? Var han borte? Nej, det var han ikke, nej, nej; thi Baumann følte stadigt et Blik brænde mod sig; men hvorfor det kom, kunde han ikke sige.

Nu var der ikke flere Tropper, og han vilde til at liste sig op på Hovedvejen igen.

Da følte han en Hånd på sin Skulder.

»Hvem er du, Broder?»

Baumann for sammen og vendte sig hurtigt om. Jo, ganske rigtigt! Det var den høje Skikkelse.

»Hvem er du, Broder?« gentog han.

»En nysgerrig!« svarede Baumann.

»Det er en uheldig Tid for nysgerrige. Store Ting sker, og de nysgerrige vil knuses under dem. Det var dig, som talte med Bang?«

»Ja.«

»Hvorfor forlader du ikke Byen?«

»Jeg har ingenting udenfor Byen at gjøre.«

»Har du noget at gøre inde i Byen?«

»Ja, tilfredsstille min Nysgerrighed.«

»Det er uværdigt! Hvorfor lege skindød?«

Baumann trådte et Skridt tilbage; thi Stemmen var hidsig, til Trods for at den talte ganske sagte. Der var en hviskende Indædthed over den.

»Jeg er skindød,« svarede Baumann.

»Og du vil dø den tilfældige Død, som er en nysgerrig vel fortjent.«

»Jeg ved ikke, hvad de nysgerrige fortjener.«

Den høje Skikkelse gik tæt hen til ham og sagde: »Tilfældige Broder, skal du ind til Byen, kan vi følges ad. Det er en vild Nat, og to Mænd er stærkere end een.«

»Jeg skal ind til Byen.«

»Så følges vi ad!« svarede Skikkelsen og begyndte at gå.

Baumann gik med.

»Hvem besøgte De og Bang i Villaen?« spurgte han.

»Har du fulgt efter os?«

»Ja!«

»Hvorfor har du gjort det, Broder?«

»Åh, jeg ved det såmænd ikke.«

»Så er det vel ligeså ligegyldigt, som du selv er; men derfor kan jeg jo godt svare på dine unyttige Spørgsmål. Jeg besøgte min kæreste Discipel, og han er døbt Ibald i Vand og Theodor i Ild. Han har taget Villaen fra en ligegyldig Bourgeois.«

Baumann standsede.

»Mener De Charles?«

»Jeg forstår dig ikke, Broder; men lad os skynde os ind til Byen.«

De gik hurtigere.

Inde over den mørke By blafrede et rødt Ildskær.

»Hvorledes ser han ud, denne Theodor døbt i Ild?« spurgte Baumann.

Skikkelsen gjorde i Mørket en Bevægelse med Armen. Han dækkede med Hånden over Øjnene. Han ravede fremad som i Blinde.

»Jeg elsker ham!« sagde han langsomt: »Han er den kæreste af alle mine Disciple. Han er smuk. Han er modbydelig smuk. Hans Øjne er skinnende og hårde, som om de har bevaret Genskæret fra mange elskende Kvinders Blikke og Spejlingerne fra mange Glas Vin; men de brænder ikke, de Øjne. De skinner som våde Sten. Og Læberne er røde, er tunge som Frugter, er våde som af Dugg, er krummede, som om sødt begynder at smage bittert. Og Hænderne er smukke og hvide af Dovenskab, som er al Skønheds Fader; men de er rolige og selvfølgelige i deres Bevægelser som en Herskers, og de er brede som et Vingefang og dog elegante; de svæver hvide og udstrakte, før de slår ned og griber. Hvide Rovfugle, siger jeg dig, ukendte Broder. Han er smuk.«

»Det er Charles. Det er ham og ingen anden!« udbrød Baumann.

»Broder i Mørket! Jeg kender ikke din Charles. Måske er det den samme som min Theodor, som hans Moders Ibald. Måske er han en ny for hver, der træffer ham, og derfor giver hvert Menneske ham et nyt Navn. Måske er han det, som jeg frygter mest. En Hulhed, jeg har fyldt med mig selv. Jeg elsker ham.«

Og de gik videre ind mod Byen, som udstrålede en Vifte af brandrødt. Broder Johannes ravede med Hånden for Øjnene for at se klarere. Han gøglede en Afgud med stiv Hat og barberet Nakke frem for sit indre Syn og bekymrede sig ikke om de tomme, mørke Gader eller Ildskæret langt inde.

Baumann støttede ham, lagde sin Arm om Livet på ham og ledte ham frem. Det var unyttigt at tale til denne gale Extatiker, som hele Tiden fablede.

»Jeg elsker ham! Jeg elsker ham!« mumlede han: »Men nu har han Guld mellem Hænder. Og blot Berøringen af Guldet er smittefarlig og fordærvelig. Det bringer gyldne Baciller, som udhuler Hjertet og flimrer i Hjernen. Sandelig, jeg troer, at Penge er til Fordærv, selv når de bruges i det godes Tjeneste. Theodor med det klare, rå Blik, dette Blik, hvor jeg så min egen Sjæls Ild spejle sig som Fakler i mørke Vande, dette Blik lyser nu i Genskæret af rødt; men det er ikke rød Ild, det er ikke Sjæl og Ånd og livgivende Lue; men det er den døde, røde Glans fra fladt Metal, fra Guld, fra Guld, som er Ild overvundet af Bjergets og Mørkets isnende Kulde. Jeg hader Guldet.«

»Her boer jeg!« udbrød Baumann pludseligt og standsede udenfor et rødt Hus. Det var hans Vinterlejlighed.

Broder Johannes fjærnede Hænderne fra Øjnene og så op på Huset.

»Broder i Mørket! Du er en fornem Mand.«

Baumann lo.

»Det er vel derfor, du har haft Råd til at udvikle din Nysgerrighed; men jeg siger dig, Nysgerrighed er Rodløshed.«

»Går De med op og taler med mig?«

»Ja, ja! I Nat er jeg sørgmodig og søger ligegyldige Steder.«

Broder Johannes stirrede ned mod Fortovsfliserne.

Baumann åbnede Gadedøren, og de gik op ad en bred, mørk Trappe. De famlede sig igennem de store Stuer i Baumanns Lejlighed og ud i en Korridor.

»Jeg boer i det mindste Værelse, i Tjenerværelset,« hviskede Baumann:

»Jeg føler mig svimmel i de store Stuer. Jeg tør ikke gå i dem.«

Broder Johannes gik tavs bag efter ham.

Inde i et smalt Værelse tændte Baumann et Lys, og et Rum åbnede sig ud af Mørket med et Tapet i falmet grønt og mat rødt og blå, med matrøde Frugter og falmetgrønne Blade og en mørkeblå Baggrund, som var altfor tung.

På den ene Væg hang et aflangt Billede af en liggende nøgen Kvinde set fra Ryggen og på den modsatte en Pendant af den samme nøgne Kvinde set forfra.

Broder Johannes blev stående og stirrede på de to Billeder. Over hans stærke Læber svævede et ensomt Smil, et Smil i Modsætning til Øjnenes hvide Alvor og Ansigtets fanatiske Bleghed som en Sommerfugl dansende over Ild.

Baumann satte sig på Sengekanten og lo.

»Min Chauffør er en meget kvindekær Mand. Har, har, har!«

Og han lagde sig om på Siden og skubbede en Bi-ba-budukke, som flød på Dynen, til Side. Den kom til at ligge med Armene ud over Sengekanten som en død Mester Jakel. Den havde skotsktærnedede Arme.

»Hvad er det?« råbte Broder Johannes og veg tilbage.

»Har, har! Det er min Yndlingsbi-ba-bu!«

Broder Johannes bevægede fortvivlet de stærke Hænder, som om han kæmpede med en usynlig.

»Skal jeg også møde Latteren her. Broder i det dybe, dybe Mørke! Det er Latteren, som får dig til at holde af denne Dukke, og det er forkert af dig. Jeg, som er troende, holder ikke af den. En Kunstner, som elsker, det smukke, foragter den. En sund, voksen Mand keder sig ved den. Og Børn, ja Børn er bange for den. Drengene i den sunde Alder fra ti til tolv

År vil spille Fodbold med den. Nej, Broder! Jeg taber for dig. For den er Tomhed, den Dukke. Den er Livstræthed. Den er Uærlighed. Denne nye Form for Livslede er værre, langt værre end Spleen. Nu ler I ad den Livslede, som I alligevel har.»

Baumann lo.

»Ja, du ler; men jeg siger dig, at nu er det værre. Hvorfor disse djævelske Figurer? Hvorfor? De er syndige som disse nye, barbariske Melodier fra Afrika og Dansene fra Sydamerikas Knejer. Der er ingen Lykke i de Rytmer. Og hvorfor har Folk en Tøjbjørn siddende foran på en Bil? Troer I på, at den bringer Held?»

»Det ved jeg s'gu ikke!« svarede Baumann irriteret.

»Jo, jo! Det er det, I gør, I lidettroende. Hvis I mistede Tøjbjørnen, vilde I køre ud med bange Anelser. Jo, sandelig troer I; men I vil ikke være det bekendt for Gud og Mennesker, og derfor vælger I en så latterlig Figur.«

Baumann stirrede hånligt på denne rasende Skikkelse, som var hvid og mager i Ansigtet, og som for at give sin Tale Eftertryk trådte et Par Skridt tilbage:

»Ja, det er den moderne, vilde Melancholi, Latterens Melancholi. I troer, og I troer alligevel ikke. I ler ad, at I troer. Og I ler, fordi I inderst inde tvivler på Jeres Tro. Der er ingen Lykke i den moderne Humor. I ser på »Knold og Tot«, og I går til Revuer for at le og skjule Jeres Pessimisme overfor al Kunst, overfor alt absolut. Ve Jer, ve Jer, I moderne Mennesker, I, som ikke tør tage noget alvorligt. De gamle Pessimister var langt større end I. De tog da i hvert Fald deres Livslede alvorlig; men I jager af Sted for at glemme, I — — —«

»A-a-ah!« gabede Baumann og grinede søvnigt.

»Altid Latteren, altid Latteren!« dundrede Broder Johannes: »Hvad hjælper det at tale til Jer? Hvad hjælper det at komme med Valmueblade til Jer? Altid ler I. Nej, nej! Jeg vil intet bringe Jer, intet.«

Og han for ud af Døren, som han knaldede i bag sig.

Nej, han vilde ikke tale til Folket mere. Alle var de Grinebidere.

Og Broder Johannes forlod Byen.

I den sydlige Forstad hørte han »Internationale« skratte gennem Messinghorn. Tropper rykkede op ad Gaden, tætte, brune Troppemasser med flade, russiske Kasketter. Røde Faner vajede over dem i store Flader.

Det var Kommunisthæren.

Unge Mænd med Geværet kastet over Skulderen rykkede frem i en

stram Marsch, i et imperialistisk Tempo. De gik som prøjsiske Soldater; men Uniformerne skinnede ikke. De sad løseligt på Kroppen, som om det var civile Klæder.

Ved Siden red en mørk Mand til Hest. Han var iført en stramt siddende Uniform med røde Bånd på Skulderen og lod Hesten danse på skinnende Ben under sig.

Men Broder Johannes syntes, han så et hånligt Grin over alle Ansigterne. Hvad vilde det have hjulpet at være kommet til dem med Valmueblade i Hænderne?

XII

IMPERIALISTISKE Tropper gik i Land i Byrum. Vesteuropa sendte Soldater og Krigsskibe, og Landet blev Krigsskueplads for Kampen mellem Kommunisme og Imperialisme.

Tropperne rykkede hurtigt frem mod Hovedstaden.

Men inde i Hovedstaden arbejdedes der.

Fra Remiserne kørtes alle de gule Sporvogne ud. Ruderne var knuste; men Materialet var godt til Barrikader. De blev væltet tværs over Gaden. Arbejdsvogne, Lastbiler, Cementrør og en stor Dampkedel, rød af Rust, blev skubbet ind imellem hinanden. Asfalten og Brolægningen blev brækket op og stablet oven på.

Alt kunde bruges.

Kommunisterne klavrede rundt, så at det gungrede af Jern og Sten under dem. Undertiden fyrede de hensynsløst ned ad Gaden. En gammel Dame var blevet ramt. Hun lå tyk i den grelle Efterårssol med en rød Parasol over sig. Og en Dreng var styrtet med sin Cykel. Der stod »Expres« på Cyklen. Nu lå den stille.

En Møbelforretning blev stormet. Møblerne lossedes ud gennem de store, knuste Ruder. Der var Borde og Stole, Buffeter, Sofaer. Og Folk stod med Økser og huggede Benene af for at danne dem til og transportere dem videre til Barrikaden.

Et Hurraråb skingrede.

To Mand kom slæbende med et sortlakeret Flygel. Det skulde oven i Bunken! Selvfølgelig! Hør, hvor Tangenterne klirrede! En mægtig, musikalsk Susen klang gennem Instrumentet, medens Folkene slæbte det hen over Cementrørene og lod det dumpe tilfældigt ned imellem en Sporvogn og en Luxusbil.

Man var ligeglad.

Imperialisttropperne var for stærke, vidste alle. Skydningen var ganske

nær, og i Løbet af Aftenen vilde de rykke ind i Byen; men de skulde få en varm Modtagelse.

Cyklerne i en anden Forretning blev kylet ud og svingede rundt med de skinnende Hjul, hvor Stålet var spændt i tynde, elastiske Tråde. De susede og flammede som flade Sole. Ovenpå Barrikaden med dem!

Kaffemøller med Messingtragte, Diske og Skabe blev smidt ud på Gaden. Røde Dåser med Grønærter trillede mellem de opbrudte Brosten; store Kasser gik fra hinanden, og Flasker blev halet frem. Nogle gæve Svende gav sig straks til at drikke, men blev jaget til Arbejdet igen af røde Officerer, som gik rundt med Revolverne spændte.

En Knasen af Bolsjer under Fødderne!

Modbydeligt at vade rundt i alt det Sukkerstads!

En dejlig Duft af Kaffe og Svesker!

Tropperne bandede. Her var jo Varer nok, Varer til at bespise en hel Befolkning, og alligevel havde de måttet gå og sulte i de sidste Dage, fordi de Småhandlende havde sat Priserne op og skrabt så meget Mønt i Skuffen som muligt, inden de var forduftet ud af Byen.

Ibald dangderede den med bart Hoved og flunkende Revolver i Hænderne. Det var en Dæksmand at være Officer og tvinge det udskrevne Bourgeoisi til at slæbe Barrikadematerialet sammen.

»Hej, du lange Fløs dér! Kan du tage Benene på Nakken og rubbe dig, din Bavian!«

En lang, bleg Mand med tynde Hænder kom slæbende med en stor Kasse på Skulderen.

Ibald sparkede efter ham.

»Hov, Brilleslange! Professor! Tag fat i den dér Disk og se til at få den slæbt hen!«

Han kildrede en ældre, bebrillet Herre på Næsen med Revolveren.

»Den er ubehageligt kold, den Ispind; men den kan brænde din rådne, fordømte Sjel ud af din elendige Krop, før du får Tid til at se gennem Brillerne.«

— »Hov, Fedesen! Ha ha ha! Der har vi Fedesen! Det her er s'gu noget andet end at ligge og slange sig på Divanen og klippe Kuponer, hva'? Det har du godt af. Det er Motion og Gymnastik for din tykke Krop, og du skal se, din Fordøjelse bliver glimrende efter denne Stroppetur. Du kan få Lov til at sulte ihjel med langt større Appetit. Hæ!«

Baumann svedte under Vægten af et Cementrør. Han haltede.

»Humper du endnu? Du laver den vist. Vil du se til at humme dig!

Lad det nu gå lidt villigt! Svæv hen med det Rør og svæv tilbage igen; men det skal gå tjæpt — som et Søm, at du forstår.»

Og Ibald svingede Revolveren i Solen og bandede og skældte. Han følte sig almægtig som en Sergent og fik gravet alle Underofficersklassens geniale Skældsord op for at sule disse Arbejdstropper af forfinede Løjsere ind i dem.

Et Råb!

»Sie kommen!« brølede nogle fremmede Kommuniste med flade Kasketter og sprang op over Barrikaden. Flere flade Kasketter viste sig, og brune Skikkelser klavrede over.

Pling! sagde det i et åbentstående Vindue, så at Glassplinter regnede ned.

Pling! Pling! Pling!

Kalk blev skrællet af Husfacaderne langs Gaden, Tagsten rykkede og smuldrede rødt Støv ned over de arbejdende.

Pling! Pling! Pling!

»Til Barrikaderne!« råbte en høj Stemme.

Ibald løb hurtigt derhen. Han så i et Glimt en Mand med et skævt Smil løbe på Barrikaden, helt oppe, uden Dækning. Han måtte jo være gal! Men hvordan var det også, han løb? Han vilde løbe skævt; han drejede sig og viste sit Ansigt, den ene Halvdel overskyttet af Blod, en vanvittig Harlekin. Det var jo Sivertsen!

Så skreg han op og knækkede sammen. Dér lå han. Færdig!

En Udlænding dukkede op på Barrikaden, strakte Armene i Vejret og faldt forover. Det havde nok været en Træffer.

Nu var den lige oppe over Byen!

Et Nu! Og Slagsmålet var i fuld Gang!

Skuddene haglede ned gennem Gaden. Ruderne klirrede og sprang. Blyet smældede mod Nedløbsrør, så at de klang hult. Hele Stykker Tagrende rev sig løs under Haglen og dumpede ned. Lygterne var i et Øjeblik som nøgne Stængler uden Blomster. Glassplinter sprøjtede til alle Sider og blinkede i Solen, som var det Vand.

Et Glarmesterskilt med en kunstfærdig kulørt Madonna stænkede rødt, stænkede blå, stænkede gyldent og hang i Løbet af et Sekund med forvredent Bly som et sønderrevet Spindelvæv, der svingede frem og tilbage.

Ibald kastede sig på Barrikaden med et Stolesæde under Maven. Kanten af en Lastbil dækkede ham. Han havde kun en lille Åbning at spejde ud

igennem. Nu skulde der blot ikke komme en lille, væver Kugle og prikke Øjet ud på ham.

Han så Gaden foran sig. Et langt Stykke Asfalt, hvidt, men med store, brune Bylter. Det var faldne Kommuniste. Undertiden bevægede en Arm sig, undertiden krummede et Ben sig, eller en hel Bylt gjorde en Drejning. En rød Fane flød midt ude på Kørebanen.

Men hvor var de imperialistiske Tropper?

De lå langt borte. Der var en Forhøjning, en lav Barrikade af Sandsække et Stykke borte, og en tæt Røgsky med enkelte springende Ildglimt steg langsomt op fra den.

Oppe over Hovederne raslede Kuglerne mod Facaderne, der blev ligesom overkradset af hvasse Kløer. Det var ikke tilrådeligt at stikke Fidusbeholderen op her, for så blev der nok Hul med Gennemtræk. Det måtte jo komme til at pibe gennem Hjernen som Vinden gennem et Nøglehul, ikke sandt?

Ibald vendte sig om og bad en Sidekammerat om hans Gevær.

»Verstehe es nicht.«

»Hold Kæft!«

Ibald rakte sig med hele Kroppen hen mod Sidekammeraten, som vilde forsvare sit Våben og stak en Hånd i Vejret for at slå Ibald oven i Hovedet; men Armen sank pludselig ned, og Hånden blev rød af Blod, der langsomt silede ned over den.

Ibald tog Geværet.

Det var dejligt at ligge med en sådan lang Skyder, selv om Sidekammeraten på sit Mellemeuropæisk hvædede: »Idio-ot!«

Ibald lagde Geværet til Rette, kiggede omhyggeligt ud gennem sin lille, private Åbning, sigtede mod noget, som bevægede sig, og fyrede.

Hæ, nu var der noget, som ikke bevægede sig!

Han gav sig atter til at lure; thi det her var Spænd, mere Spænd end at eje en Villa og skændes med Elise. Der var gået Overklasse i Krukken, og så havde hun mukket, fordi han havde ladet sin nye, dejlige Pakke, Karen, rykke ind i sine Gemakker. Gud ved, hvad Karen var for en Hejre. Hun havde nok rakkert rundt med denne lange Malersnude en Tid; men hvad hun tidligere havde været, var ikke til at blive klog på. Det var nu også tindrende ligegyldigt; thi hvad var al Verdens Piger mod et ladt Gevær. At avle Unger var sjovt. Indrømmet! Men det var en dagligdags eller daglignats Fornøjelse, som han havde været ude for før. Men at udrydde voksne Unger, at gøre levende dødt ved Hjælp af en Skyder, det havde han ikke prøvet på før.

Leve det frie Mord!

Han spejdede igen; men ingen rørte sig ude ved Sandsækkene. Der var ikke en levende Sjæl at se. Røgen steg tættere og tættere derude, og Ildglimtene dansede.

En ny, hakkende Lyd blandede sig ind i den stadige Knitren. Var det et Maskingevær? Pokkers også! Det var infame Våben, som spyttede Sjælene ud på et helt Dusin Mennesker ad Gangen! Fy for den lede!

Hvorfor var der ikke Maskingeværer på denne Side? Hvor var hele Kommunisthæren henne? En Del var rykket ud af Byen igen, vidste han, og havde taget Stilling på et bedre Terrain. Den virkelige Kamp blev afgjort udenfor, og de lå kun her for at forhindre, at Imperialisterne rykkede ind i Byen og kom i Ryggen på Hovedhæren.

Det var en modbydelig Post, og han syntes, at de var for få. Hele Afdelingen af Internationale, som havde ligget foran Byen, var jo blevet oprevet. Det var kun Resterne, der var kommet tilbage og havde råbt op om, at sie kommen, sie kommen.

Hele Eftermiddagen måtte Ibald ligge her.

En Gang imellem førte han forsigtigt Øjet hen til Kighullet; men ingen Soldater viste sig derude. De brune Lig lå i de samme Stillinger. Den røde Fane flød som en firkantet Blodpøl.

Det var ikke godt for Knæene at ligge på et Cementrør. Han vendte og drejede Hovedet. Han snuste, som om en Tjans kunde dufte.

Ah, dér lå et Tæppe i den væltede Luxusbil derhenne.

At ingen havde opdaget det, forstod han ikke; men de havde vel ikke Sans for det behagelige, de andre, de regnede det vel for heltemodigt at ligge på Knæ, så de blev ømme.

Ibald mavede sig frem til Bilen og fik Tæppet halet ud. Det skulde blive dejligt at kunne ligge og slange sig på en magelig Barrikade, og så engang imellem adspredde sig med et lille, gemytligt Skud ned ad Gaden.

Bare man nu turde rejse sig op og lægge Tæppet rigtigt grundigt til Rette og glatte Folderne ud; men det gik ikke. Det vilde være ærgerligt at dø, ligesom man skulde til at have det mageligt.

Han lagde sig ned med Hånden under Nakken og kiggede op på Himlen, der som en blå Kørebane spændte sig mellem Husenes Tage, hvis Skifer og Teglsten dirrede under Projektilernes Regn. Stadigt sprøjtede Smågrus i Vejret og styrtede ned i Hovedet på dem. Det var værre end at ligge under et Træ, hvor Fuglehømhømerne dryppede ned. Det var den værste Skovtur, han endnu havde været på.

Himlen var pæn og rolig. Den var dybt blå, som en Septemberhimmel kan være ved Tusmørke. Farven trængte ligesom et Stykke ind i een. Det var s'gu en pæn Himmel.

Men hvorledes mon det gik med de imperialistiske Soldater bag Sandsækkene forude? Man måtte nok trille sig rundt og holde Øje med de Strønerter, ellers lå man vel sagtens og drømte i al Fredsommelighed, medens de stormede los.

De rørte sig ikke derude. Der var kun en mørk, rolig Dynge og enkelte Funker.

Vilde de da ikke snart angribe?

Man lå jo og kedede sig stille ihjel midt oppe i en Revolution.

Se nu til Maskinsmeden, som lå inde i Sporgvognen med en lang Sabel ved Siden af sig! Svingede han den ikke engang imellem af Kampiver, så at et langt Blink gled gennem Mørket inde i Vognen.

Og bagved på Gaden var der Ro.

Der stod en Klump henne ved et Hjørne. Det var nok Arbejdstropperne. De måtte ikke flytte sig. Ha ha! Der stod Skildvagter med ladte Geværer i Nærheden af dem. Det var rigtigt! Man skulde da ikke have noget af at få disse Overklassedyr til at angribe een bagfra.

Nu var det vist bedst at flytte sig for at få lidt Rørelse i Kroppen. Dum-da-dum! sagde det. Hvad Djævelen var det?

Han følte i Tusmørket noget koldt og glat under Fingrene.

Da-da-dum! sagde det.

Åh, det var det dumme Flygel. Nu skulde Elise blot være her og spille en rask, lille Twostep til Vederkvælgelse for Heltene.

Han trykkede på en Tangent. Det var e! Han klimprede: cde, og han prøvede en Octav længere ned: fff. Gud ved, hvor gis og mis og fis var?

Så forsøgte han sig med en lille Trille og en jublende Oktav. Det lød s'gu ret pænt af Friluftsmusik at være. Beethoven på Barrikaden!

Skulde han ikke prøve på at finde »Internationale« og opildne Tropperne til Kamp. Han slog an!

Da duh! sagde det.

Nej, fy for Pokker! Det var den modbydelige Socialistmarsch. Næh, Elise kunde have tumlet sådan en sortlakeret Træharpe. Det var ikke Mandfolkegerning. Det kunde Klimperisterne på Caféerne om! Det var nu deres Fag! Men en klassebevidst Arbejder burde skyde med Gevær.

Han kravlede med stor Foragt for Kunst og Kultur hen over hele Flygelet. Kolben slæbte hen over Tangenterne, c. d. e. f. g. a. h. c, hele Symphonien!

Hvad var det?

Skydningen holdt pludselig op.

Han så frem for sig og opdagede Bevægelse i den sorte Dynge forude.

»Hov! Halloj! De stormer! Pas på, Kammerater!«

Ibald råbte og hørte Skud begynde at plafre. Han vilde selv til at gribe om sit Gevær, han vilde skyde, han vilde sælge sit Liv så dyrt som muligt; men det vippede under ham. Så til Helved! Nu gik hele Kassen! Hele Flygelet! Og man styrtede ned i noget Mørke!

Hvor Søren var man? Han kunde ikke røre sig! Og mørkt var det rundt om ham! Hov, der ramlede noget mere, Stole og Kasser. Hvor lå han? Han følte sig frem. En glat Flade! Det var noget blankpoleret Stads! Det var s'gu nok Flygelet. Og hvad var det, han var dajset ned på. Asfalt, hård Asfalt! Hm! Og Jærn, en Rille! Ah, en Sporvognsskinne.

Han krummede sig sammen og skød Ryg for at skubbe noget væk og skaffe sig Plads.

Av, hvor det skar i Ryggen.

»Hurra!« brølede det ovenover ham.

Han hørte Støvlehæle skrabe op ad Barrikaden. Det var de imperialistiske Soldater.

En Larmen og Bragen brød løs deroppe, og her lå han og kunde ikke røre sig. Han blev rasende. Han spændte sig som en Stålfjeder.

En Stønnen lød ned til ham i hans kantede Hule. Han anede en rallende Lyd.

Hvad var det, hans Hånd gled i? Det var vådt! Han krøb frem. Stadig denne varme, klæbrige Strøm. Ak Gud, det måtte være Blod, der sivede ned til ham fra et Lig oppe på Barrikaden. Han sank sammen. Blod! Han kunde ingenting se; men han vidste, at det var Blod. Han skreg. Han bandede. At være lukket inde i en Hule, som dryppede Blod! I Mørket så han det som et overnaturligt, uhyggeligt Syn, en Drypstenshule, hvor Stenene opløstes og dryppede Blod, Blod, Blod.

Ibald besvimelede.

Men de imperialistiske Tropper stormede op over Barrikaden. De snublede over Rørene. De skrabede sig på Kasserne. De skød. De fyrede. De huggede med Sabler. De dolkede med lange Knive. De kværkede.

Og fra Barrikaden fyrede de ned ad Gaden mod en mørk Hob, som stod på et Hjørne. Nogle segnede.

De stormede videre og ænsede ikke de mørke Lig, som drev på den opbrudte Asfalt.

Men Ligene lå stille.

Baumann, Dr. med. Jørgen Baumann, lå tilfældigt og døde.

Han var blevet ramt i Maven og i Brystet.

Hans Nakke skrabede op ad et Nedløbsrør, og han anede den som en sort Søjle, der stod fra hans Hoved op mod den mørke Himmel.

Hans Tanker rankede sig op ad den eneste Realitet, der var tilbage af et langt, forvirret Liv, et Nedløbsrør, som stod plantet i hans Sjæl.

Undertiden flakkede hans Tanker og Syner mod de vigtigste Oplevelser i hans Liv, mod et hvidt Loft, som hans Onkel havde løftet ham op imod, da han var tre År gammel, mod en hvid, nubret Trøje, han havde gået rundt med som Barn, mod en Kælderhals med et skråt Brædt og en Køkentrappe med Sollys; alle disse Oplevelser, de dybeste, han havde haft, blafrede op i Glimt.

Så mærkede han atter Nedløbsrøret, som sendte ham Livets sidste ubarmhjertige Hilsen og skrabede ham i Nakken, inden han døde.

Hans Yndlingsbi-ba-bu havde smækket Panden mod Fortovet.

EPILOG

IMPERIALISTERNE indtog Byen.

De ryddede op, for at Gaderne kunde være nogenlunde fremkommelige, når Kongen skulde holde sit Indtog.

Bladene fortalte, at Byen var vild af Lykke.

Bladene bragte Billeder af Kongen.

Bladene bragte Billeder af en stor, national Skjald, som en Nat var blevet inspireret af sit Lands Ulykke og under ekstatisk Fråden havde skrevet den berømte Hymne:

Sønner! Hvide Sønner!

der havde besjælet Tropperne.

Og Bladene bragte Billeder af Skjaldens Hustru, som var smuk og lys, og Bladene talte om dette lykkelige Ægteskab, om Harmoni; de talte om Lykken ved, at det bestående havde besejret Kommunismens opløsende Teorier og Sejren blev ligesom personliggjort i denne Skjald og hans lykkelige Hustru, Walther Stang og Frue.

Han var den, som intensest havde gennemlevet Landets Ulykke og havde givet det dybeste Udtryk for den.

Hans Navn vilde leve evigt!

Pram var i Dagene efter Sejren en ualmindelig ivrig Avislæser. Når han gik ud, struttede hans Lommer af Blade, som var mærkede med rødt.

Prams Smil var smukkere og blankere end nogensinde.

Han gik stille omkring og så på Oprydningsarbejdet. Han banede sig Vej gennem de store Masser af Tilskuere, som havde samlet sig ved Barrikaderne, og han øvede sig i at se på det frygtelige, det sprængte.

Han prøvede sin Ro, men mærkede undertiden en Sammensnøring af Struben, som om han var ved at kaste op.

Hver Barrikade måtte han se.

Og han kom til Slut til den Gade, hvor Ibald havde kæmpet og Baumann fundet sin Død.

Dér lå Barrikaden foran ham. Nogle Arbejdere og Soldater smed et Flygel til Side. Benene var knækkede. Den blankt lakerede Flade var ligesom flunset; den strittede med matte, mørke Mahognisplinter. Hvad var det dér? Stærket Blod! Ned over en Sten og lyse Egetræsmøbler havde der skyllet en Strøm af Blod som efter en Henrettelse, og det så ud, som om en eller anden havde væltet sig i det.

Pram gik rundt og stak sin Spadserestok ned i Jorden. Hvorfor vidste han ikke. Men der var noget sagkyndigt ved at gå og prikke med en Stok.

Dér var en gul Sporvogn. Papskiltene hang endnu mod Ruderne og angav Navnet på Endestationen. Han stirrede ind gennem en knust Rude! Mærkeligt! Dér var Tremmegulvet med de strøede Sporvognsbilletter, dér hang Læderstropperne, slidt sorte og blanke, og dér oven over Ruderne var den lange Række Sporvognsreklamer, røde, blå og gule Balloner, der stiger til Vejrs, nogle Herre- og Dameben med ulastelige Støvler hvilende på en Jernstang, en blå Thepotte. Og med Ryggen knækket over mod et af Sæderne lå et Mandfolk med flækket, blodigt Hoved. En blank Sabel lå på Tremmegulvet.

Pram åbnede Munden for ligesom at befri sig for et indre Tryk.

Han gik videre.

Det vrimlede med Folk, med Arbejdere og Soldater, slæbende på Stole og Cementrør. Dér så han et blegt Ansigt under blåsort Hår. Var det ikke Baumanns Tjener Charles? Jo, det var nok. Hjælp han nu Imperialisterne? Nå, ham om det. Men Gud ved, hvor Baumann var?

Der kom flere Folk løbende, med Hakker, med Skovle, med Tove. En Officer med et Stenansigt. En Arbejder. To Bondesoldater. En Journalist.

»Hov! God Dag, Myrgård!«

»Ih, God Dag! Fanden til stor Mand Stang er blevet, hva. Ha ha!«

»Å ja; men det er jo også en pæn Sang!« bemærkede Pram.

Myrgård grinede.

»Men hør, De ved vel ikke, hvor Bau er blevet af?«

Myrgårds Ansigt gennemgik en komisk Forvandling fra Latter til officiel Sørgmodighed, og han svarede:

»Jo, han ligger derhenne under Presenningerne.«

»Nåh, han er altså færdig.«

Myrgård trak på Skulderen.

»Det er vel også det bedste!« fortsatte Pram: »Bau var for svimmel til at leve.«

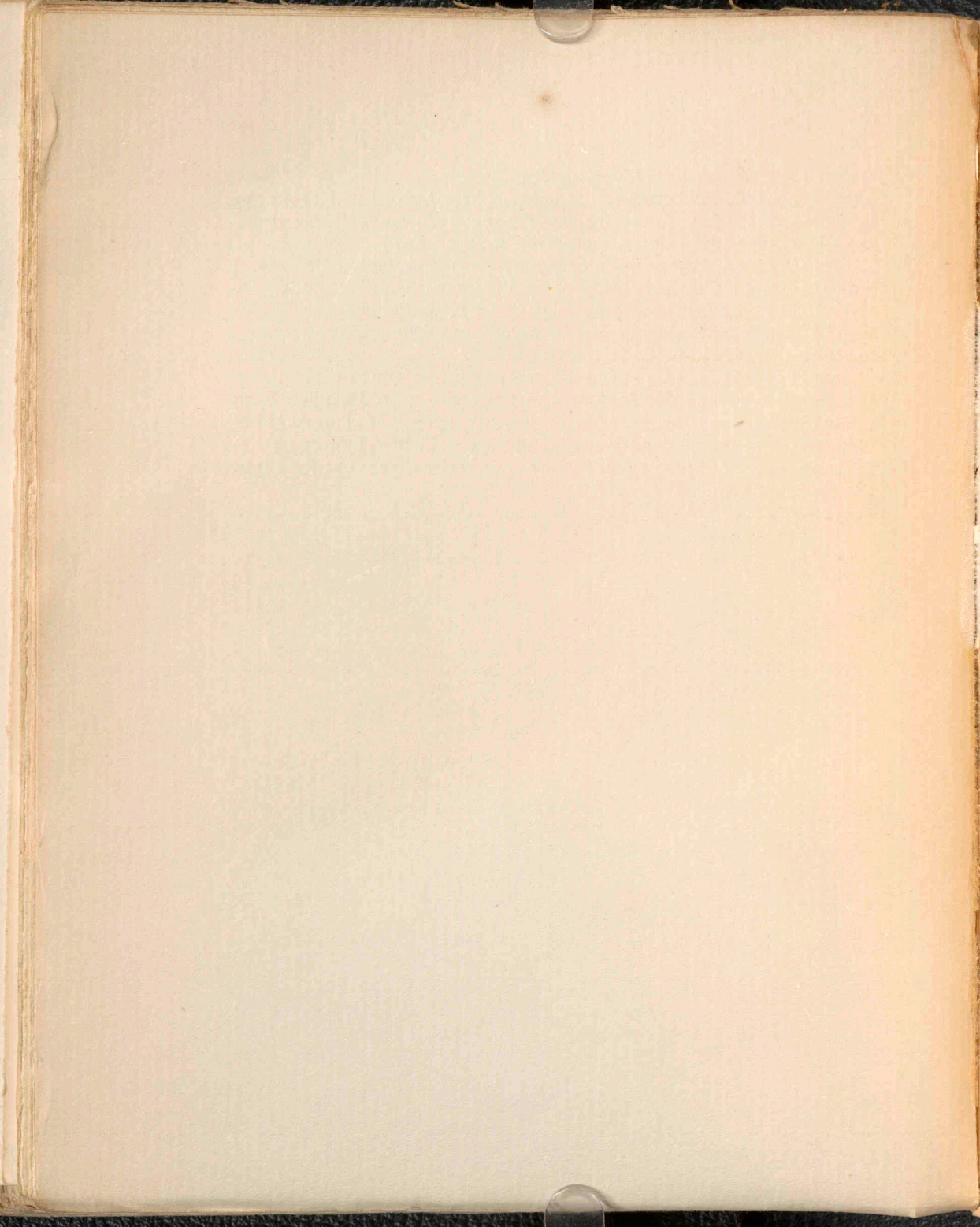
Men i det samme blev Myrgård bleg.

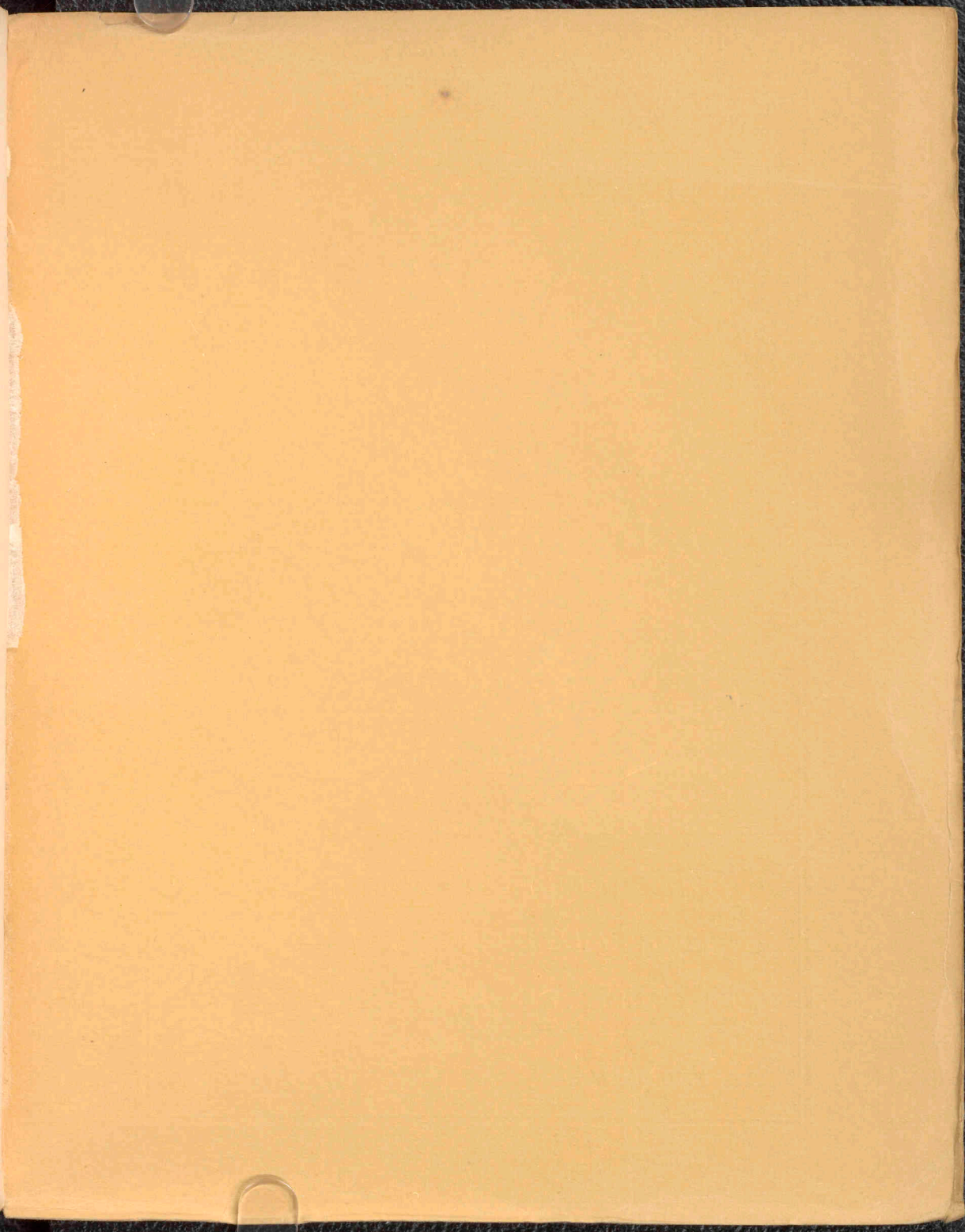
Pram mærkede en Bevægelse gå gennem hele Mængden. Nogle strøg sig hen over Panden. Andre lukkede Øjnene. Igennem Folk gik denne Rædselens Bevægelse som en sagte Vind gennem Korn.

Pram så derhen, hvor alles Blik var rettede. En stor, rusten Dampkedel var væltet til Side og afdækkede nogle Lig, som stod på Hovedet. De stod et Øjeblik og balancerede og faldt derpå blødt sammen, ganske lydløst. En Soldat faldt bagover; han besvimede ved dette Ligenes Manege-nummer.

Pram vilde ikke se. Dog opfangede han et tåget Billede af denne dance macabre. Han fattede den bundhæslige Bevægelse uden Detailler, uden brune Lapper på grå Bukser, uden Ansigtstræk, uden Blod, kun en lydløs Vision: to Lig, der stod på Hovedet, smækkede Benene forover og sjaskede sammen, så at man måtte le, hvis man havde Styrke overfor Livet.

Pram kastede op.

TOM KRISTENSEN

HÆRVÆRK

„Hærværk“ er en Københavnerroman, Ole Jastrau, dens Hovedperson, Digter og Litteraturanmelder ved et stort Dagblad. Det er en mærkeligt spillevende Bog, Byen selv, som lever og fungerer. Ved Bogens Udsendelse skrev Knut Hamsun om „Hærværk“:

„Jeg har i halvandet Døgn levet sammen med Jastrau og de andre, men nu er det slut, og jeg sitter her syk af Savn efter mere av dem. Det er saa tomt at det nu er slut.

Jeg vet ikke, at jeg i mit Liv har været saa optat av en Bok. En Genistrek og et Kjæmpeverk.“

Pris Kr. 9.75

Af Tom Kristensen er tidligere udkommet:

EN KAVALER I SPANIEN. Roman. Kr. 5.00

FRIBYTTERDRØMME. Digte. Kr. 4.75

PAAFUGLEFJEREN. Digte fra Kina. Kr. 4.75

LIVETS ARABESK. Roman. Kr. 7.50

EN ANDEN. Roman. Kr. 6.50

Faas i alle Boglader

GYLDENDAL